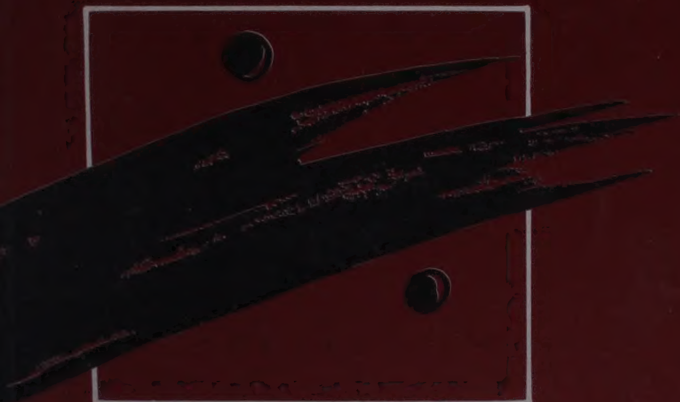
ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ

AMAR KONKANI

अमर कोंकणी

Vol. 14 No. 2 July 1995

A HALF YEARLY JOURNAL OF KONKANI LANGUAGE AND CULTURE

Publisher:
INSTITUTE OF KONKANI, ST. ALOYSIUS COLLEGE, MANGALORE

ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ

ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್

ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 003.

ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಘೆಯಾ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ್ ತುಮ್ಚೊ ಆಧಾರ್ ದಿಯಾ. ಚಡಿತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಯಾಂಕ್ ಡಿಸ್ಕೌಂಟ್ ಆಸಾ.

ರು. ಪೈ.

1. **ಗೊಲ್ಗೊಥಾ** - (ಸೊಮ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಶ್ಟಾಂಚೊ ವಿವರ್) 5-00
   ಭಾಶಾಂತರ್: ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನೊರೊನ್ಹಾ.
2. **ವೊವಿಯೊ ಆನಿ ವೇರ್ಸ್** 8-50
   (ಹಜಾರಾಂ ವಯ್ರ್ ವೊವಿಯೊ, ವೇರ್ಸಾಂಚೊ ಸಂಗ್ರಹ್)
   ಸಂಪಾದ್ಪಿ: ಶ್ರೀ ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್.

• • • • •

"ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ಶಣ್ಮಾಸಿಕಾಚಿ ವರ್ಗಣಿ

ವರ್ಗಣೆಚಿ ದರ್ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಕ್ ರುಪಯ್ 40/-

ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂಕ್ ರುಪಯ್ 75/-; ಜಿಣ್‌ಭರ್ ಸಾಂದೆಪಣ್ ರುಪಯ್ 500/-

• • • •

ಲೇಕನಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್

"ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ಸಂಶೊದನಾತ್ಮಕ್, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ್ ಆನಿ ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ್ ಲೇಕನಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರ್ತಾ. ವಿಶಯ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಲಗ್ತಿ ಜಾಲ್ಲೊಚ್ ಜಾಯ್ಜೆ.

"ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ" ಲೇಕಕಾಂ ಥಾವ್ನ್, ವಾಚ್‌ಪ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಸುಚನಾಂ - ಸಲಹಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರ್ತಾ.

• • • •

"अमर कोंकणी" शणमासिकाची वरगणी

वरगणेची दर एका वर्साक रुपय 40/-

दोन वरसांक रुपय 75/-; जिणिभर सांदेपण रुपय 500/-

• • • •

लेकनांक स्वागत

"अमर कोंकणी" संशोदनात्मक, विमर्शात्मक आनी विचारात्मक लेकनांक स्वागत करता। विशय कोंकणीक लग्ति जाल्लोच जायजेय।

"अमर कोंकणी" लेककां थाव्न, वाचप्यां थाव्न सुचनां - सलहांक स्वागत करता।

ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರುಂಕ್ ವಾ ವರ್ಗಣಿ ಧಾಡುಂಕ್ ವಿಳಾಸ್:

संपर्क करुंक वा वर्गणी धाडुंक विळास:

THE DIRECTOR
INSTITUTE OF KONKANI
ST ALOYSIUS COLLEGE
MANGALORE - 575 003.

ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ

अमर कोंकणी   AMAR KONKANI

A HALF YEARLY JOURNAL OF KONKANI LANGUAGE AND CULTURE

ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೆಂ ಶಣ್ಮಾಸಿಕ್ ಪ್ರಕಟಣ್

VOL. 14   NO. 2   Editor: EDWIN J.F. D'SOUZA   JULY 1995

ಪ್ರಗಟ್ಕಾರ್:
ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಸ್ಥೊ
ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್
ಮಂಗ್ಳುರ್

PUBLISHER:
INSTITUTE OF KONKANI
ST ALOYSIUS COLLEGE
MANGALORE

ನಾಣ್ಯಾಚಿ ತಿಸ್ರಿ ಕೂಸ್

ಹ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಧಾರಾಳ್ ಮಾಪಾನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾವ್ನ್‌ಂಚ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಂಗತ್ ಸಂತೊಸಾಚಿ, ಸಮಾಧಾನಾಚಿ. ಖಂಚಾಯಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಿ ಉರಪ್ಣಿ ಆನಿ ಬಾಳ್ವಿ ತಿಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತಾಚೆರ್ ವ್ಹಡ್ ಪ್ರಮಾಣಾರ್ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ಟೆಂ ವಾಜ್‌ಬಿ. ಜೆಂ ಲಿಕ್ಲಾಂ ತೆಂ ಆಳ್ಬೊನ್ ವಚನಾ. ಆಯಿನ್ನ್ ವೇಳ್ ಹೊ, ಆಮ್ಕಾಂ ಆತಾಂ ಫಕತ್ ಕತಾ-ಕಾದಂಬರಿಯೊಚ್ ಪಾವನಾಂತ್ ಬಗಾರ್ ಸಂಸೊದ್ ಲೇಕನಾಂ, ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ್ ಪ್ರಬಂದ್ ಆನಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ಲೇಕನಾಂ ಜಾಯ್. ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಾಕ್ ದೋನ್‌ಂಚ್ ಮುಕಾಂ ಆಸಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಪಾತ್ಯೆಣಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ಪಯ್ಲೆಂ, ಕತಾ-ಕಾದಂಬರಿ ವಿನೊದಾಂ ಪೊಸಾಣಾಂ ಆನಿ ದುಸ್ರಿ, ರಾಜಕೀಯ್ ಆನಿ ಗಾಂವ್ಚ್ಯೊ ಖಬ್ರೊ. ಪುಣ್ ಆತಾಂ, ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ್, ಸಂಸೊದಿಕ್ ಆನಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ಲೇಕನಾಂಚಿ ಉಬ್ಜವ್ಣಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಾಚ್ಯಾ ನಾಣ್ಯಾಚೆಂ ತಿಸ್ರೆಂ ಮುಕ್ ಜಾಯ್ಜೆ.

ಹೆ ದಿಶೆನ್ 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ'-ಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಆಮಿ ತೀನ್ ವಿಭಿನ್ನ್ ಪ್ರಬಂದ್ ದಿತಾಂವ್. ಟಿಕಾ ಆನಿ ವಿಮರ್ಶ್ಯೊ ಹ್ಯಾ ಮದ್ಲೊ ಫರಕ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಲೊರಿ ಲೋಬೊಚೆಂ ಲೇಕನ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ದೆಂತ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಯಾಜಕಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಭಯ್ಣ್ ಎಮ್. ಎಮಿಲಿಯಾನ್ (ಎ.ಸಿ.) ಹಿಚೆಂ ಲೇಕನ್. ಹಿಂ ದೊಗಾಂಯಿ ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸಾಚಿಂ ವಿದ್ಯಾರ್ತಿ ಆನಿ ಹಿಂ ತಾಂಚಿಂ ಲೇಕನಾಂ (ಪ್ರಬಂದ್) ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಣಿ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ.

ಮಯ್‌ಸುರಾಂತ್ ವಾವುರ್ನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಕವಿ/ಲೇಕಕ್ ವಲೇರಿಯನ್ ಡಿಸೊಜಾನ್ (ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ) ಅಕಿಲ್ ಭಾರತಿಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದೆಚ್ಯಾ ವಿಸಾವ್ಯಾ ಅಧಿವೇಶನಾಂತ್ ವಿಚಾರ್ ಗೊಶ್ಟಿಂತ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಬಂದ್, 'ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂಚ್ಯೊ ಸಮಸ್ಯಾ', ಹ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತೊಲೊ.

ಹ್ಯಾ ಲೇಕಕಾಂನಿ ಹೆ ಪ್ರಬಂದ್ ತಯಾರ್ ಕರುನ್ ಥೊಡೊ ತೇಂಪ್ ಉತರ್ಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಥೊಡಿಂ ನಾಂವಾಂ ಆನಿ ಅಂಕೆ-ಸಂಕೆ ಆಜ್ ಆಸ್ಚೆಪರಿಂ ತಿದ್ವುಂಕ್ ಪಡ್ಲೆ, ಸಂಪಾದನ್‌ಯಿ ಕರುಂಕ್ ಪಡ್ಲೆಂ. 'ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ' ಆಸಲ್ಯಾ ಬರ್ಪಾಂಕ್ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರ್ತಾ ಆನಿ ತುಮ್ಚ್ಯಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆಂಕ್ ರಾಕೊನ್ ಆಸಾ.

ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾ
ಸಂಪಾದಕ್

ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಂತ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಯಾಜಕಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್

ಸುರ್ವಿಲಿಂ ಉತ್ರಾಂ: ಹೆಂ ಮ್ಹಜೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಲೇಖನ್ ತಯಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ 1994 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ 1894 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಘಾಲ್ನ್ ಏಕ್ ಶತಮಾನ್ ಜಾತಾ ಜಾಲ್ಯಾನ್, ಹ್ಯಾ ವಿಶೇಸ್ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್ ಅರ್ಪುಂಕ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಅಭಿಮಾನ್ ಭೊಗ್ತಾ. ಕೊಂಕ್ಣೆಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಸಮಾಳೆಂ 'ಉದೆಂತಿಚೆಂ ಸಾಳಕ್' ಎಡ್ವರ್ಡೊ ಬ್ರೂನೊ ಡಿಸೋಜಾನ್ ರೋಮಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಹಪ್ತ್ಯಾಂತ್ ದೋನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ ಬೊಂಬೈಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಉಡಾಸಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಫಾವೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್ ಹೆರ್ ಭಾಸಾಂ ಬರಿ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಪುರ್ವಿಲಿ ಚರಿತ್ರಾ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರೀ, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಶೆಂಬರ್ ವರ್ಸಾಂಥಾವ್ನ್ ತಿ ವೊಳು ಮೆಟಾಂ ಕಾಡುನ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ದಾಕವ್ನ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾ.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ತೀನ್ ಉದ್ದೇಶಾಂ ಖಾತಿರ್ ತಯಾರ್ ಜಾತಾ.

ಪಯ್ಲೆಂ : ಖಬ್ರೆಚಾ ಪ್ರಸಾರಾ ಖಾತಿರ್

ದುಸ್ರೆಂ : ಲೇಖಕಾಂಚಿಂ ತಾಲೆಂತಾಂ ಪ್ರಕಾಸಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಆನಿ ಲೊಕಾಚಾ ಜೆರಾಲ್ ಶಿಕ್ಷಣಾ ಖಾತಿರ್.

ತಿಸ್ರೆಂ : ಮನೋರಂಜನಾ ಖಾತಿರ್.

ಹೆ ತೀನ್ ಉದ್ದೇಶ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ಸುಫಳ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್ ವ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಕಷ್ಟ್ ಮಾತ್ರ್ ನಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾನ್ ಮುಕ್ಲಿಂ ಮೆಟಾಂ ಲಾಯಿಕಾಂಚಾ ತಸೆಂಚ್ ಯಾಜಕಾಂಚಾ ಜತ್ನೆಖಾಲ್ ಧಯ್ರಾನ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಗಮನಾರ್ಹ್ ವಾವ್ರ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಕ್ ಪಾಯ್ಲ್ಯಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಕ್ಡಾಂನಿ ಮಾನ್ಪೊಂಚೆಂ ಸತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಪುಣ್ ವೆಳಾಚಾ ಆನಿ ಅಧ್ಯಯನಾಚ್ಯಾ ಅವ್ಕಾಸಾಕ್ ಏಕ್ ಗಡ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಹೆಂ ಲೇಖನ್ ಫಕತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕ್ (ಪ್ರಮುಖ್) ಯಾಜಕಾಂಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಸೀಮಿತ್ ಕೆಲಾಂ. ದೆಕುನ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಆನಿ ಗರ್ಜ್ ಮತಿಂತ್ ದವರ್ನ್ ತಾಂಚೆಂ ವ ತಾಂಚಾ ಮೊಗಾಚಾ ಯಾಜಕಾಂಚೆಂ ನಾಂವ್ ಹಾಂತುಂ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕರಿನಾತ್ಲ್ಲೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಶಿಣ್ ದಾಕಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಸೊಸ್ನಿಕಾಯೆನ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಘೆಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಹಾಂವ್ ನಮ್ರತಾಯೆನ್ ಉಲೊ ದಿತಾಂ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂನಿ ಕಸಲಿಯ್ ಚೂಕ್ ಝುಳ್ಕಾಲ್ಯಾರ್ ತಿ ಬರಯ್ನಾರಾಚಾ ಗಮನಾಕ್ ಹಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಜಿ ಖಾಲ್ತಿ ವಿನಂತಿ.

ಭ. ಎಮಿಲಿಯನ್ ಎ.ಸಿ.
ಸೈಂಟ್ ಆನ್ಸ್ ಕೊವೆಂತ್
ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 001.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿ ಸೆವಾ

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಥಾರಾಳ್ ಸೆವಾ ಅರ್ಪಿಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ ಆನಿ ತೆ ಆತಾಂಯೀ ಅರ್ಪುನ್‌ಂಚ್ ಆಸಾತ್. ತಾಂಚೆ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾತ್ರ್ ನಂಯ್ ಕನ್ನಡ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಾಂಯೀ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಚಾಲು ಆಸಾತ್. ತೊಡಿಂ ಬಂಧ್ ಪಡ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಬಂಧ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಪತ್ರಾಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 'ದುಬ್ಳ್ಯಾಂಚೊ ಭಾವ್' - ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ - ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನ್ಹಸ್. ಸಾಂ. ರಿತಾಚಿ ವರ್ದಿ (ಫಾ. ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್) ಆನಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಯುವಕ್ - (ಕು. ಜೂಡಿತ್ ಮಸ್ಕರೇನಸ್) ಬಂದ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲಿ ಲೌಕಿಕ್ ಪತ್ರಾಂ: ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆ (ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನಸ್), ಸಮಾಜೆಚೊ ದಿವೊ (ಜುಜೆ ಮಚಾದೊ), ಸುಖ್-ದುಃಖ್; ಫುಲ್ ಆನಿ ಸಮಾಜಿಚೆಂ ವಜ್ರ್ (ಜಿ.ಎಮ್.ಬಿ. ರೊಡ್ರಿಗಸ್), ಪ್ರಕಾಸ್ (ಎ.ಎ. ಡಿಸೋಜಾ), ಉಜ್ವಾಡ್ (ಜಿ.ಎಲ್. ಡಿಸೋಜಾ), ಕೊಂಕ್ಣಿ ಯುವಕ್ (ಜೊರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್) ಕಥಾಂ - ಝೆಲೊ (ರಾಯ್ಮುಂದ್ ಮಿರಾಂದ್), ಕಣಸ್ (ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಎ. ಡಿಸೋಜಾ), ಕೊಂಕಣಿ ದಾಯ್ಜ್ (ಅ.ಅ. ಸಲ್ಡಾಞಾ), ಜಾಗ್‌ಮಾಗ್ ಆನಿ ವಿಶಾಲ್ ಕೊಂಕಣಿ (ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತಾ), ಆಮ್ಚೆಂ ಕೊಂಕಣ್ ಆನಿ ಮಾಯ್ಗಾಂವ್ (ಗಾಬ್ರಿಯೆಲ್ ಡಿಸೋಜಾ), ವಾವ್ರಾಡ್ಯಾಂಚೊ ತಾಳೊ (ಹಾನ್ಸ್‌ಬರ್ಟ್ ಡಿಸೋಜಾ), ಆಮ್ಚಿ ಸಮಾಜ್ (ಸಾಲ್ವಾದೋರ್ ರೊಡ್ರಿಗಸ್), ಸಾಂಕಳ್ (ಎಚ್.ಎನ್. ಮಸ್ಕರೇನಸ್), ಕೊಂಕಣಿ ದಿರ್ವೆಂ (ಜೆ.ಜಿ. ಪಿಂಟೊ), ಮಿತ್ರ್ (ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸ್).

ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂನಿ ಚಲೈಲ್ಲಿಂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಾಂ: 'ದಿ ಮೆಂಗಲೋರ್ ಮೆಗಝೀನ್ (ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜ್), 'ಮೆಂಗಳೋರ್' - ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ (ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ), ಫೋರಮ್ (ಜೊಕಿಂ ಆಳ್ವಾ), ಇನ್‌ಸ್ಕಾಟ್ - ಪಂದ್ರಾಳೆಂ (ಲುಯೆಲ್ಲಾ ಲೋಬೊ ಪ್ರಭು) ದಿ ಅದರ್ ಸೈಡ್ (ಜೊರ್ಜ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸ್), ದಿ ಕೋಸ್ಟಲ್ ಟೈಮ್ಸ್ (ಡೊ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಪಿಂಟೊ).

ಬಂಧ್ ಪಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕನ್ನಡ ದಿಸಾಳೆಂ - ಕನ್ನಡವಾಣಿ (ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್), ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ದೋನ್ ಹಪ್ತ್ಯಾಳಿಂ ವ್ಹಡಾ ಸಂಖ್ಯಾನ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಜಾತಾತ್. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಪ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ 8 ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪ್ತಾತ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ತಾಚಾ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಾಚಾ ಸ್ಮಾರಕ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕೀಯಾಂತ್ ಬರಯ್ಲಾಂ. ಆತಾಂ ತಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ 10 ಹಜಾರಾಂ ಲಾಗಿಂ ಛಾಪ್ತಾತ್. ಪುಣ್ ಏಕ್ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರ್ ವಿಷಯ್ ಕಿತೆಂಗಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚೆಂ ದಿಸಾಳೆಂ ಜಲ್ಮೊಂಕ್ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ.

ಆಧಾರಿತ್: ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ (ರಿ).
ರುಪ್ಯಾಳೊ ಸ್ಮಾರಕ್

ಮಂಗ್ಳುರಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವಾಂಚಿಂ ಚಾಲು ಆಸ್ಚಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ

	ಪತ್ರಾಚೆಂ ನಾಂವ್	ಸ್ಥಾಪನ್	ನಿಯತ್ ಕಾಳ್	ಆತಾಂಚೊ ಸಂಪಾದಕ್
1.	ಆಂಜ್	1917-60 1983	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಬಾ। ರೊಕ್ಕಿ ಡೆಸಾ
2.	ರಾಕ್ಣೊ	1938	ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ	ಬಾ। ಸ್ಯಾಮುವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ
3.	ಪಯ್ಣಾರಿ	1950	ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ	ಶ್ರೀಮತಿ ನೆಲ್ಲಿ ಡಿ'ಕೊಸ್ತಾ
4.	ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್	1950	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಬಾ। ಜೋನ್ ಬ್ಯಾಪ್ತಿಸ್ಟ್ ಸಲ್ಡಾಞ್
5.	ಜೆಜುರಾಯ್	1954	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಬಾ। ಜೆ.ಬಿ. ಪ್ರಭು, ಜೆ.ಸ.
6.	ಝುಲೊ	1956	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಡೊಲ್ಫಿ ಎಫ್. ಲೋಬೊ
7.	ಸೆವಕ್	1959	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಫಾ। ರೋಶನ್ ಕಾಪುಚಿನ್
8.	ಕಾಣಿಕ್	1965	ಪಂದ್ರಾಳೆಂ	ಆವಿಲ್ ರಾಸ್ಕಿಞ್
9.	ಅಮರ್ ಕೊಂಕಣಿ	1981	ಶಣ್ಮಾಸಿಕ್	ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ
10.	ಆಮ್ಚೊ ಯುವಕ್	1983	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ವಿಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಲೋಬೊ
11.	ಜಿವಿತ್	1983	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಶ್ರೀಮತಿ ಸ್ಟೆಲ್ಲಾ ಡಿಕೊಸ್ತಾ
12.	ಉದೆವ್	1987	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಎಮ್. ಡಿಸೋಜಾ
13.	ಕುರೊವ್	1989	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ಡೊಲ್ಫಿ ಎಫ್. ಲೋಬೊ
14.	ಉಮಾಳೊ	1989	ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ	ವಿಲ್ಫಿ ರೆಬಿಂಬಸ್
15.	ದಿವೊ	1995	ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ	ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯಸ್ (ಬೊಂಬಯ್)

ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪಾತ್ರಾಚೆ ಯೆದೊಳ್ಚೆ ಸಂಪಾದಕ್

	ನಾಂವ್	ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚೆ ಅವ್ದಿ	ವರ್ಸಾಂ
1.	ಮಾ। ಬಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್	1938-1955	17 ವರ್ಸಾಂ
2.	ಬಾ। ಜೋನ್ ಎಮ್. ಮಿನೇಜ್	1955-1961	6 ವರ್ಸಾಂ
3.	ಮಾ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಡಿಸೋಜಾ	1961-1973	11 ವರ್ಸಾಂ
4.	ಬಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್	1973-1985	12 ವರ್ಸಾಂ
5.	ಬಾ। ವಿ.ವಿ. ಮಿನೇಜ್	1985-1993	8 ವರ್ಸಾಂ
6.	ಬಾ। ಸ್ಯಾಮುವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ	1993 - ಪ್ರಸ್ತುತ್	

'ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ' ಹಾಚೆ ಸಂಪಾದಕ್

	ನಾಂವ್	ಅವ್ದಿ	ವರ್ಸಾಂ
1.	ಮಾ। ಬಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್	1950-1955	5 ವರ್ಸಾಂ
2.	ಮಾ। ಬಾ। ಜುವಾಂವ್ ಎಮ್. ಮಿನೇಜ್	1955-1960	5 ವರ್ಸಾಂ
3.	ಮಾ। ಬಾ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ	1960-1963	3 ವರ್ಸಾಂ
4.	ಮಾ। ಬಾ। ಅಂತೊನ್ ಜುವಾಂವ್ ಸೊಜ್	1963-1966	3 ವರ್ಸಾಂ
5.	ಮಾ। ಬಾ। ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಟಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾ	1966-1977	10 ವರ್ಸಾಂ
6.	ಮಾ। ಬಾ। ಅಲ್ಫೊನ್ಸ್ ಡಿಲೀಮಾ	1977-1981; 1986-1990	8 ವರ್ಸಾಂ
7.	ಮಾ। ಬಾ। ಜೊಸ್ಸಿ ಫೆರ್ನಾಂದ್	1981-1986	5 ವರ್ಸಾಂ
8.	ಮಾ। ಬಾ। ಜೆ.ಬಿ. ಸಲ್ಡಾಞ್	1990	

	ಸೆವಕ್ ಪತ್ರಾಚೆ ಸಂಪಾದಕ್	ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಿ ಆವ್ದಿ	ವರ್ಸಾಂ
1.	ಫ್ರಾ। ವಿಶೆಂತ್ ಲೋಬೊ	1959-1971	12 ವರ್ಸಾಂ
2.	ಫ್ರಾ। ಜೊಸ್ಸಿ ಪ್ರಸಾದ್ ಪಿಂತ್	1971-1972	1 ವರ್ಸ್
3.	ಫ್ರಾ। ವಲೇರಿಯನ್ ಜೆ. ಮಿನೇಜಸ್	1972-1981	9 ವರ್ಸಾಂ
4.	ಫ್ರಾ। ವೈಟಸ್ ಪ್ರಭುದಾಸ್	1981-1986	5 ವರ್ಸಾಂ
5.	ಫ್ರಾ। ಪ್ರಶಾಂತ್ ಕುವೆಲ್ಯೊ	1986-1990	4 ವರ್ಸಾಂ
6.	ಫ್ರಾ। ರೋಶನ್ ಮಿನೇಜಸ್	1990-	

	ಆಂಜ್ ಪತ್ರಾಚೆ ಸಂಪಾದಕ್	ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಿ ಆವ್ದಿ	ವರ್ಸಾಂ
1.	ಮಾ। ಬಾ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಡಿಸೊಜಾ	1983-1988	5 ವರ್ಸಾಂ
2.	ಮಾ। ಬಾ। ಸ್ಟೇನಿ ಗೋವಿಯಸ್	ಸಹ-ಸಂಪಾದಕ್	
3.	ಮಾ। ಬಾ। ರೊಕ್ಕಿ ಡಿಸೊಜಾ	1988-1990	2 ವರ್ಸಾಂ
4.	ಮಾ। ಬಾ। ರೋಕ್ ಡೆಸಾ	1990 - ಪ್ರಸ್ತುತ್	

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ: 1921 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಚಿ ಸುರ್ವಾತ್ ಕರುಂಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಪ್ರಥಮ್ ಪತ್ರ್ ಪರ್ಗಟುಂಕ್ ಬೆಂದೂರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚೆ ದೋಗ್ ಜಣ್ ತರ್ನಾಟೆ ಮುಕಾರ್ ಸರ್ಲೆ. ತೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಇನಾಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ. ಹಾಣಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜೆಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಅರ್ಪಿಲೆಂ. ಸರ್ದಾರ್ ಕಣ್ಣಪ್ಪ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಉಲಂವ್ಕ್ ನೆಣಾಸ್ಲೊ ತರ್‌ಯೀ, ಆನಿ ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಕಾಂಯ್ ಲಿಖುಂಕ್ ನಾ ತರ್‌ಯೀ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರ್ನ್ ತೆಂ ಸರಾಗ್ ಚಲವ್ನ್ ವರುಂಕ್ ದುಡ್ವಾಚಿ ಕುಮಕ್ ದಿವ್ನ್ ಆನಿ ಆಪ್ಣೆಂಚ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಡಳ್ಚ್ಯಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ಹಾತಿಂ ಘೆವ್ನ್ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಕ್ ಸಲಹಾ ಆನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿಲಾ.

ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಸುಮಾರ್ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ವಾವುರ್ಲಾ. ಸುರ್ವೆರ್ ಹೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಎಕಾ ಪುಸ್ತಕ್ ರುಪಾರ್ ಆಸೊನ್ ಮಹಿನ್ಯಾಳೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲೆಂ. 1914 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ತೆಂ ಪತ್ರಾ ರುಪಾಕ್ ಪರಿವರ್ತನ್ ಜಾವ್ನ್ ಪಂದ್ರಾಳೆಂ ಜಾಲೆಂ. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಕವಿತಾಂ ಆನಿ ಲೇಖನಾಂ ವಿದ್ಯಾಭರಿತ್, ನಾಜೂಕ್ ಆನಿ ಗುಂಡಾಯೆಚಿಂ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿಂ. ತಾಚಾ ಭಾಶೆಚಿ ಶೈಲಿ ಸುಡಾಳ್ ಆನಿ ಅಲಂಕಾರ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾಚಿ ಆಸೊನ್ ಏಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರಿತಿನ್ ವಿಣುನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ತಾಚಾ 'ಅಬ್ರಹಾಮಾಚೆಂ ಬಲಿದಾನ್' ನೃತ್ಯ್ ರೂಪಕ್ (ಕಾವ್ಯಾಂ-ನಾಟಕ್) ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ತಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಅಮರ್ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದುಭಾವ್ ನಾ. 1987 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಚಿ ಜನ್ಮಾ-ಶತಾಬ್ದಿ ಆಚರಣ್ ಕೆಲಿ.

1917 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂಚಾ ಆವ್ದೆಕ್ ಶ್ರೀ ಪೆದ್ರು ಜುವಾಂವ್ ಸೊಜಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಮಟ್ವೆಂ ಕರ್ನ್ ತಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ಹಾಚಿ ಭಾಸ್ ಸಂಪಿ ಆನಿ ಸಾಧಿ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆನ್ ತಾಣೆ ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಕೆನನ್ ಸ್ಮಿಡಾಚೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್

ಬೂಕ್ ತಾಣೆ ಕೊಂಕ್ಣೆರ್ ತರ್ಜುಮೊ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ತಾಂಚಿ ಪೈಕಿ 'ಗುಲೊಬಾಚೆಂ ಝುಡ್', 'ಪಾರ್ವೊ', 'ಆವ್ಸ್' ಆನಿ 'ಜೆನೆವಿವ್' ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಲೇಖಕ್ ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಾಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯಾಂಕ್ ಅನುಸಾರ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಚೂಡ್ ಕೊತ್ರು' ಆನಿ 'ಫಿಲುಚಿ ಭೊಂವ್ಣಿ' ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಣೆ ಥೊಡೆ ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಯೀ ಬರಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ತಾಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಕಾಣಿಯಾಂ ಪುಸ್ತಕಾಂಚೊ ಬಾಪ್ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

1920 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 1940 ಇಸ್ವಿ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸುಮಾರ್ 20 ವರ್ಸಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ ವಕೀಲ್ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಎ. ಪಾಯ್ಸ್ ವಕಾಲತೆಂತ್ ಕಿತ್ಲೊ ಶಾಣೊಗೀ ತಿತ್ಲೊಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಗಾರಿಕೆಂತ್ ತೊ ಚುರುಕ್ ಆನಿ ಹುಶಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಸಾದ್ಯಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಲೊಕಾಕ್ ರಾಜಕೀಯ್ ವಿಶ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ದಿಂವ್ಕ್ ದಿರ್ವ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ತಾಣೆ ವರ್ತೊ ವಾವ್ರ್ ಚಲಯ್ಲಾ. ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ತಾಣೆ ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ 'ದೋಗ್ ಸಾರ್ಜೆಂಟ್', 'ನಿಳ್ಳೆಂ ಭಗ್ಗಾಳ್', 'ದುಮ್ಮ್ಯಾ ದುಮ್ಮ್ಯಂ' ಇತ್ಯಾದಿ.

ಶ್ರೀ ಜುವಾಂವ್ ಜುಜೆ ರೇಗಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ಆಡಳ್ಯಾಚಾ ಕಾಮಾಕ್ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಬಳ್ವಂತ್ ಖಾಂದ್ ದಿಲಾ. ಶ್ರೀ ಅಲೆಕ್ಸ್ ಪಾಯ್ಸ್ ತಾಚಾ ಕಾಮಾ ನಿಮ್ತಿಂ ಬೊಂಬಯ್ ಆಸ್ತಾನಾ ದಿರ್ವ್ಯಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಚಡಾವತ್ ಲೇಖನಾಂ ವಾಚುನ್, ತಿದ್ವುನ್ ಛಾಪ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಜುಜೆ ರೇಗಾನ್ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲಾಂ. ಕೋಣೆಂಯೀ ಲೇಖನಾ ಧಾಡಿನಾತ್‌ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತೊಚ್ ಖುದ್ದ್ ಲೇಖನಾ ಬರವ್ನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಭರ್ತಾಲೊ. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ನಹಿಂ ಆಸ್ತಾಂ ತಾಣೆಂ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ್ ಗಿತಾಂ ಘಡುನ್ 'ಸಿಂಗ್-ಎ-ಸೋಂಗ್' ಬೂಕ್ ಛಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್ಲಾ.

ಹೆ ಲಾಯಿಕ್ ನಹಿಂ ಆಸ್ತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಕುಮಕ್ ಆನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿಲ್ಲೆ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಆನಿ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆ ಯಾಜಕ್‌ಯೀ ಆಸಾತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಪ್ರಗತೆ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಲೆಲೊ ಆನ್ನೆಕ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಶ್ರೀ ಜುಜೆ ಸಲ್ದಾನ್ಹ್, ಹೊ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ 'ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪುರಾಣಾಚೊ' ಲೇಖಕ್. ತಾಚೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಬಾಪ್ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜಾನ್ ದಿರ್ವ್ಯಾಚಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಅಸೆಂ ಬರಯ್ಲಾಂ. 'ತಾಚಿ ವಿಚಿತ್ರ್ ಶಾತಿ, ತಾಚಿ ಭಾಸಾಂಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ತಾಚೆಂ ಕವಿತೆಚೆಂ ದೆಣೆಂ – ಹೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಏಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಆಶಿರ್ವಾದ್ ದೆವಾನ್ ಆಮ್ಚೆ ಸಮಾಜೆಕ್ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಪುರಾಣಖಾತಿರ್ ತಾಣೆ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ವಾಂವ್ಟ್ ಸಮೆಸ್ತಾಂಕ್ ಕಳಿತ್ ಆಸಾ. ತಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ 'ಶೆಂಬೊರ್ ಕಂತಿಗೊ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಗಿತಾಂ-ಪುಸ್ತಕ್ ಸಂಪಾದುನ್ ಪ್ರಗಟುಂಕ್ ತಾಣೆ ಮ್ಹೆನತ್ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ತಾಚಾ ಅಖ್ರೇಕ್ 'ವ್ಹಡ್ ಆವ್ಕ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾಕ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಗೀತ್ ಹಾಣೆ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಆಪೋಸ್ತಲಾದ್ ಆನಿ ಯಾಜಕ್:

'ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಖಬ್ರೊ ಆರಾವ್ನ್ ನೆರಾವ್ನ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರ್ಚೆ ಕಲಾ. 'ಖಬ್ರೊ ವಿನಿಮಯ್ ಕರ್ಚೊ ದಂದೊ' ಮ್ಹಣ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲೊಕಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಫಕತ್ ಏಕ್ ದಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ್ ರಿತಿನ್ ಚಲೊನ್ ವರ್ತಾತ್. ಪೂಣ್ ಎಕಾ ದಿಯೆಸೆಜಿನ್ ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ತಾನಾ ಹಾಚೊ

ಲೌಕಿಕ್ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾತಾ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟ್ಯಾರ್ ವಿಸ್ರೊನ್ ಫಕತ್ ಲೊಕಾಚಾ ಆತ್ಮೀಕ್ ವಾಡಾವಳಿ ಖಾತಿರ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಆನಿ ಶುಭ್‌ವಾರ್ತಾ ಪರ್ಗಟ್ಚೊ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ್ ಮತಿಂತ್ ದವ್ರುನ್ ತೆಂ ಪತ್ರ್ ಪ್ರಗಟ್ಟಾತ್. ಏಕ್ ಪತ್ರ್ ಸರ್ಕಾರಾಚೊ ಆಧಾರ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ಚಲಂವ್ಚೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 'ಧೊವ್ಯಾ ಹಸ್ತಿ' ಬರಿ ಮಾರಗ್ ಜಾತಾ..ತಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ಎಕಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತಾಚಾ ವಾಚ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ರುಚಿಚೆರ್ ಆನಿ ತಾಣಿಂ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಧನ್ ಸಹಾಯ್ ಆನಿ ಸಹಕಾರಾಚೆರ್ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸಾ. ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿಂ ಧ್ಯೇಯ್ ಧೋರಣಾಂಯಿ ಸಾದಾರ್ಣ್ ಮಟ್ಟ್ಯಾರ್ ತಾಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಂತ್ ಪಾತ್ರ್ ಖೆಳ್ತಾ.

ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆರ್ಯಾಂಚಾ ಕಾಲಾ ತಿತ್ಲಿ ಪುರಾತನ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ವೀಸ್ ಶತಮಾನಾ ಉತರ್ತಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್‌ಚ್ಚ್ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿಸಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾಚಿ ಗಜಾಲ್. ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಪತ್ರಾಂಚ್ಚ್ ವಾಚುನ್ ತಾಂತುಂ ದಿಲ್ಲಿ ಖಬಾರ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ಘೆತಾಲೊ. ಅಸೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ಚ್ ಮಾಯ್-ಭಾಶೆಂತ್ ಏಕ್ ಪುಣಿ ಪತ್ರ್ ಭಾಯ್ರ್ ಕಾಡಿಜಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣೆಂಯಿ ಚಿಂತುಂಕ್ ನಾ ಜಾಯ್ನಾಯ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿ ಹಾಕಾ ಏಕ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಾಣ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್.

ಕ್ರಿ.ಶ. 1878 ಇಸ್ವೆಚಾ ದಸೆಂಬರ್ 31 ತಾರ್ಕೆರ್ ಜೆಜ್ವಿತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಕ್ ಆಯ್ಲೆ. ತಾಂಚೆ ಪಯ್ಕಿ ಎಕ್ಲೊ ಆಂಜೆಲೊ ಎಫ್.ಎಕ್ಸ್. ಮಾಫೇಯಿ ಜೆ.ಸ. ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಹಾಣೆ ಬೋವ್ ವತ್ಯಾ್ ಹುಮೆದಿನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಭಸೊಂಚಾ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕೊಂಕ್ ಸುರು ಕೆಲಿ. ಅಸೆಂ ಚಾರ್‌ಚ್ಚ್ ವರ್ಸಾಂನಿ 1882 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಏಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್' ಆನಿ 1883 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಏಕ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕೊಂಕ್ಣಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಬ್ದಾ-ಕೋಶ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ನ್ಹಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ಪರ್ಗಾಂವಿ ಯಾಜಕಾನ್ ಅಸಲೆಂ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಅರ್ಪಿಲ್ಲೆಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೋಕ್ ಶೆರ್ಮೆಲೊ. 1892 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಮಾಫೇಯಿ ಬಾಪಾನ್ ಅನ್ಯೇಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ವ್ಯಾಕರಣ್' ಪರ್ಗಟ್ ಕೆಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಿಕ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಶಿಕಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಹೆಂ ಆನಿ ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಉಪ್ಕಾರಾಕ್ ಪಡ್ಲಿಂ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಪತ್ರಾಚಿ ಬುನ್ಯಾದ್: (ಸುರ್ವಾತ್)

ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ (ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಚೆಂ) ಪಯ್ಲೆಂ ಪತ್ರ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' 1912 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲೆಂ. ಹಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಕ್ರಮೇಣ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಣೊನ್ ಉರ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಸುರ್ವಿಲಿಂ ಪಾಂಚ್ ವರ್ಸಾಂ ಶ್ರೀ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇನಾಸಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾ ಖಾಲ್ ಪರ್ಗಟ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಾಲು ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಮಟ್ಟ್ಯಾರ್ ಅನ್ಯೇಕ್ ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರುಂಕ್ ತವಳ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯೊ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾನ್ ಆಲೋಚನ್ ಕೆಲಿ. ಆನಿ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಯಾಜಕಾನಿಂಚ್ಚ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ನಿಶ್ಚಿತ್ ಕೆಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ 1938 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಎವ್ಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾಚಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ ತ್ಯಾ ಘಟನಾಚೊ ಉಡಾಸ್ ಶಾಶ್ವತ್ ಉರಂವ್ಚ್ಯಾ

ಖಾತಿರ್ ವರ್ದೆ ರುಪಾರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲೆಂ. ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ 44 ವರ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಯೆಚಾ ಶಾತಿವಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಮೊ| ಬಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತ್ರ್ ಮಿನೇಜಾಚಾ ಬಳ್ವಂತ್ ಖಾಂದ್ಯಾರ್ ದಿಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ಯಾಜಕಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ್ ರಿತಿನ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲೊ.

ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆ ಸುರ್ವಿಲ್ಲೆ ಅಂಕೆ ವಾಚ್ತಾನಾ ವರ್ತಿ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕಾಳ್ಜಾಂತ್ ಆನಿ ಮತಿಂತ್ ಭಗ್ತಾ. ಆಧುನಿಕ್ ಕಾಳಾಚ್ಯೊ ಸರ್ವ್ ಸವ್ಲತ್ಯೊ ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಕಾಳಾರ್ ಸೈತ್ ರಾಕ್ಣೊ ಚಿತ್ರಾಂ ಸಹಿತ್ ಪ್ರಕಾಸಾರ್ ಯೆತಾಲೊ. ವರ್ಸಾಚಿ ವರ್ಗಣಿ 2 ರೂ. 8 ಆಣೆ ಆನಿ ಚುಂಗ್ಡಿ ಪ್ರತಿಯೆಕ್ ಏಕ್ ಆಣೊ ಮಾತ್ರ್ ಮೋಲ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಪತ್ರಾಚೆರ್ ಸಬಾರ್ ವಿಭಾಗ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಝುಜಾಚೆ ದೀಸ್ ತೆ ಜಾಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಚಿ ವರ್ದಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ್ ವಿಷಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ವೋಳ್, ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪಿ, ಭಲಾಯ್ಕಿ, ಫಿರ್ಗಜಾಂಚಿ ಖಬಾರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯ್ ಆಟಾಪ್ತಾಲೊ. 1942 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಝುಜಾಚೆ ಮಾರೆಕಾರ್ ದೀಸ್ ಸರ್ತಾನಾ ಸೈತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಲೊಕಾಕ್ ಬರೆಂ ವಾಚಾಪ್ ಒದಗ್ಸುನ್ ದಿತಾಲೊ. ವಾಚಾಪ್ ಚಡ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಭಾರಿಕ್ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರಾಂ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕೆಲಿಂ. ಹಾಚೆವರ್ವಿಂ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಲೊಕಾ ಥೈಂ ಭಾವಾರ್ಥ್ ಜಿವಾಳ್ ಉರ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ರಾಕ್ಣ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಸಂಪಾದಕ್ - ಲೇಖಕ್ ಆನಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಮೊ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತ್ರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್ (1894-1968)

1938 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದಸೆಂಬ್ರಾಚಾ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ದಿಸಾಂನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ಸುವರ್ಣಾ ಅಕ್ಷರಾಂನಿ ಬರಂವ್ಚೆಂ ತಸಲೆಂ ಏಕ್ ಘಡಿತ್ ಘಡ್ಲೆಂ. ಪಯ್ಲೆಂ ಪಾವ್ಟಿಂ 'ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಎವ್ಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್' ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಬೋವ್‌ಚ್ ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಆನಿ ಘನಾನ್ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲೆಂ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೊ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದೊ| ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂಡಿಸಾಕ್ ಹೊ ಸಂದರ್ಭ್ ಏಕ್ ಶಾಶ್ವತ್ ಸ್ಮರಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಆಲೊಚನ್ ಝುಳ್ಕಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸಾಚಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಾಚೊ ಸವಿಸ್ತಾರ್ ವಿವರಣ್ ದಿಂವ್ಚೆಂ ಏಕ್ ನವೆಂ ಪತ್ರ್ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುಂಕ್ ಯೋಜನ್ ಕೆಲೆಂ. 1912 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ ತೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರ್ ಚಾಲು ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಕಾ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಮ್ಹಣ್ ಮೊಟ್ವ್ಯಾನ್ ವೊಲಾಯಿಲ್ಲೆಂ. ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ಆನ್ಯೆಕ್ ಪತ್ರ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಆಸೊಂಕ್ ನಜೊ? ಹ್ಯಾ ಆಲೊಚಿನೆಕ್ ಸಭಾರಾಂಚಿ ಆಲೊಚನ್ ಆನಿ ಒತ್ತು ಮೆಳ್ತಾನಾ ಬಿಸ್ಪಾಚಾ ಅಧಿಕಾರಾಖಾಲ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಫ್ತ್ಯಾಳೆಂ' ಆಸ್ಚೆಂ ಬರೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಎವ್ಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸಾಚಾ ಹ್ಯಾ ಭಾಗಿ ಸಂದರ್ಭಾರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾಚೆಂ ಜನನ್ ಜಾಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ತವಳ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಬರಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್ ಮಾತ್ರ್ ಗುಂತುನ್ ಆಸಾನಾಸ್ತಾಂ ರಾಜಕೀಯ್, ಸಾಮಾಜಿಕ್, ಸಾಹಿತಿಕ್ ಆನಿ ಮನೋರಂಜನ್ ದಿಂವ್ಚೆ ವಿಷಯ್ ಆನಿ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯೊ ಖಬ್ರೊ ಪ್ರಸಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಮಾಧ್ಯಮ್ ಜಾಯ್ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಲಹಾ-ಸೂಚನಾಂ ಆಯ್ಲಿಂ. ಅಸಲ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ಪೋಷಕ್ ಆನಿ ಸಾಂಬಾಳ್ಪ್ಯಾರಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಪಡ್ಲಿ. ತವಳ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ನಾಂವಾಡ್ಡಿಕ್ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್, ಬುದ್ವಂತ್ ಸಾಹಿತಿ,

ಸಾಮರ್ಥಿವಂತ್ ಆನಿ ಶಾತಿವಂತ್ ಯಾಜಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‍ಲ್ಲೊ ಮಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪ್ (ಮೊಟ್ವ್ಯಾನ್ ಮೊ। ಸಿಲಾ ಮಿನೆಜ್) ದೆವಾಚೆಂಚ್ಚ್ ವಿಂಚ್ನಾರ್ ದೆಣೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಬರಿ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲೊ.

ಅಸೆಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಸತ್ ಉಲಯ್, ಧಮ್ ಉಲಯ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಧ್ಯೇಯ್ ವಾಕ್ಯಾಚೆಂ ಬೊಂದೆರ್ ಘೆವ್ನ್ ಭರ್ಮಾನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ಲೊ. ಸುರ್ವೆರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' 47.5 X 28.5 ಸೆಂ.ಮಿ. ಗಾತ್ರಾಚೊ ಸ ಪಾನಾಂ ಆಸೊನ್ ಪತ್ರಾಚಾ ರುಪಾರ್ ಆಸ್‍ಲ್ಲೊ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹಿಂ ಪಾನಾಂ 12 ಜಾಲಿಂ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಮಹಾ ಝುಜಾಚಾ ವೆಳಾರ್ ಹಾಚೊ ಗಾತ್ರ್ ಮಟ್ವೊ ಕರುನ್ 24 X16 ಸೆಂ.ಮಿ. ಕರ್ನ್ ಫಕತ್ 8 ಪಾನಾಂಚೊ ಜಾಲೊ. ದುಸ್ರೆಂ ಮಹಾಝುಜ್ ಸಂಪ್ತಚ್ಚ್ 1945 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಚಿಂ ಪಾನಾಂ ಧಾ ಜಾಲಿಂ. ಆತಾಂ ತಾಚೊ ಗಾತ್ರ್ 41 X 27 ಸೆಂ.ಮಿ. ಆನಿ 18 ಪಾನಾಂ ಆಸಾತ್.

'ರಾಕ್ಣೊ' ಏಕ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಹಾಚೆಂ ಧೋರಣ್ ತತ್ವಾಂ ಆನಿ ವ್ಯಾಪಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಪ್ರಭಾವಾಕ್ ಒಳಗ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಏಕ್ ಯಾಜಕ್ ಆಸಲೆಂ ಪತ್ರ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಿ ದಿಶಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಥರಾನ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್, ಭಕ್ತಿಕ್ ಆನಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ್ ಕುಶಿನ್ ಗುಂವೊನ್ ಆಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ಮಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಬಾಪಾನ್ ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಚಾ ಲೊಕಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಯಾಂಚಿ ಅಭಿರುಚಿ ಸಮ್ಜೊನ್ ತಾಂಕಾಂ ದಾದೊಶಿ ಕರ್ಚಾ ಖಾತಿರ್ ವಿವಿಧ್ ವಿಷಯಾಂನಿ ತೆಂ ಸೊಭಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ.

ಮಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಬಾಪ್ 'ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಕ್ ತಾಚಾ ಜಾಳ್ವಣಾರ್‍ಚ್ಚ್ ಮೆಳ್‍ಲ್ಲೊ ಏಕ್ ಭಾಗ್‍ಚ್ಚ್ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣಾಜಾಯ್. ಆಮ್ಚ್ಯಾಚ್ಚ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜಲ್ಮೊನ್, ವಾಡೊನ್, ಬೆಂದುರ್, ಕುಂದಾಪುರ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸುರತ್ಕಲ್ ಫಿರ್ಗಜೆಂಚಾ ಅಶಿಕ್ಷಿತ್ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ಆಪ್ಲಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ್ ಸೆವಾ ಅರ್ಪಿಲ್ಲೊ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಯಾಜಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‍ಲ್ಲೊ. ತಾಚಾ ಬೆಟ್ವೊಳಿಚಾ ವೆಳಾಚೊ ಬರೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ನ್ ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ವಾಚುನ್, ಆಪ್ಲೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ಭಂಡಾರ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್ನ್ ಘೆತ್‍ಲ್ಲೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ತೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕ್ರಿಸ್ತೀಯ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸಾದ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಸಂಪ್ಯಾ ಆನಿ ಸುಡಾಳ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಆನಿ ಆಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣೆನ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಕೆಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾತಿ ಆನಿ ಸಾಮರ್ಥಿ ತಾಣೆ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾ 'ವಾಂಜೆಲ್' - ನವೊ ತೆಸ್ತಾಮೆಂತ್ ಪುಸ್ತಕಾಂತ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ತವಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಜಣಾಥಾವ್ನ್ ಜಣಾ ಪರ್ಯಾಂತ್ ತಾಂತಾಂಚಾ ಜಾಣ್ವಾಯೆ ಆನಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯೆ ಪರ್ಮಾಣೆ ಬದ್ಲುನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಲಿಪಿ ಸುಲಭಾಯೆನ್ ಬರಂವ್ಚಿ ರೀತ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿವ್ನ್ ಲೊಕಾಚಾ ಮತಿಕ್ ಸುಲಭಾಯೆನ್ ಸಮ್ಜೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ವರ್ತ್ಯಾ ಮ್ಹಿನತೆನ್ ಬದ್ಲುನ್ ಆನಿ ರಚುನ್ ಹಾಡ್‍ಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ಮಾ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪಾಕ್ ಫಾವೊ ಜಾತಾ. ತಾಕಾ ತಾಚಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಬ್ದ್ ವಾಪಾರುನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಬರೆಂ ದಿಸಾನಾತ್‍ಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ತೆಂ ವರ್ತ್ಯಾಕ್ ಸೊಸ್ಣಿಕಾಯೆನ್ ತಿದ್ವುನ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್ನ್ ಛಾಯ್ಸ್ ಕರ್ತಾಲೊ.

ದೆವಾನ್ ಆಪ್ನಾಕ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಲಿಖ್ಣೆಚೆಂ ದೆಣೆಂ ಒಳ್ಕುನ್ ಆನಿ ಮಾನುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಬರೆಂ ವಾಚಾಪ್ ಲಾಬಾಶೆಂ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ತಾಕಾ ಸಮ್ಜಾಲ್ಲೆಂ. ತಸೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಲಿಖ್ಣೆಚಾ ಅಪೊಸ್ತಲಾದಿಚಿ

ಬುನ್ಯಾದ್ ತಾಣೆ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ ಘಾಲ್ಲಿ ಆನಿ ಆಪ್ಲಿ ಸಗ್ಳಿ ಜಿಣಿ ಹ್ಯಾ ಆಪೊಸ್ತಲಾದಿ ಖಾತಿರ್ ಖರ್ಚುಂಕ್ ನಿಚೆವ್ ಕೆಲ್ಲೊ. 1918 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಕಾ ಯಾಜಕ್ಪಣಾಚಿ ದೀಕ್ಷಾ ಮೆಳ್‌ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಪವಿತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್, ಲಿತುರ್ಜಿ ಆನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶಿಕ್ಷಣ್ - ಹ್ಯಾ ತೀನ್ ವಿಷಯಾಂ ಥಂಯ್ ಚಡ್ ಗಮನ್ ದಿವ್ನ್ ಚಡ್ ಉರ್ಬೆನ್ ತಾಂತುಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಕರ್ನ್ ಲೇಖನಾಂ ಆನಿ ಬೂಕ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಆಪ್ಲೊ ವೇಳ್ ತೊ ಖರ್ಚಿತಾಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿಂ ತಾಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಆನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಂನಿ ಪ್ರಚಾರ್ ಜಾತಾಲಿಂ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಶೆಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ 'The Clergy Monthly', 'Catholic Educational Review' ಆನಿ 'Mangalore' ಪತ್ರಾಂನಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾತಾಲಿಂ.

ಮಾ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್ ಏಕ್ ಉತ್ತೀಮ್ ಲೇಖಕ್, ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ವಿದ್ವಾಂಸ್, ಆನಿ ಕವಿ, ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಸಂಪಾದಕ್, ಭಾಷಾಂತರ್‌ಗಾರ್, ಉತ್ಸಾಹಿ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ್ ಸಂಶೋಧಕ್, ಪರಿಣತ್ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತ್, ಉಂಚ್ಲೊ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್ ಆನಿ ಪವಿತ್ರ್ ಪುಸ್ತಕಾಚೊ ಜ್ಞಾನ್ ಕೋಶ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್. ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ಭರಾಧಿಕ್ ಕಾಮ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ತಾನಾ ಸಯ್ತ್, ಬೆಟ್ಲ್ಯಾಳ್ ಕರ್ನ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಪ್ರಸಂಗ್ ದಿಂವ್ಕ್ ತೊ ವೆತಾಲೊ. ತಾಚಾ ಪ್ರಸಂಗಾಂನಿ ಊಂಚ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟ್ಯಾಚೆಂ, ಗೂಂಡ್ ಚಿಂತ್ಪಾಚೆಂ ಆನಿ ಸಮ್ಜೊಣೆದಾಯಕ್ ಶಿಕವ್ನ್ ಆನಿ ಭಕ್ತಿಕ್ ಜಿಣ್ಯೆಕ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಆಟಾಪುನ್ ಆಸ್ತಾಲೆಂ. ತೊ ಕವಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾಂ ಘಡ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚ್ಯೊ ಖಂತಿಗೊ ಆತಾಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಕ್ತಿವಂತ್ ಕುಟ್ಮಾಂನಿ ಭಕ್ತಿವಂತ್ ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಾ ತೊಂಡಾರ್ ಆನಿ ಘರಾಂನಿ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್.

ಸಂಸಾರಿ ಶಿಕಾಪ್ ಚಡೊನ್ ವೆತಾಸ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಆನಿ ಘರಾಂತ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟ್ಯಾಚೆಂ ವಾಚಾಪ್ ವಿಸ್ತಾರಾಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ದೆಕುನ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಆನಿ ತಾಚೆ ವರ್ವಿಂ ಲೊಕಾಚೊ ಭಾವಾರ್ಥ್ ಥಿರ್ ಜಾವ್ನ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ವಾಡೊನ್ ಬರ್‍ಯಾ ವಾಚ್ಪಾ ಆನಿ ಬರ್ಪಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಲೊಕಾಚಿ ಆಶಾ ಆನಿ ಅಭಿರುಚ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರುಂಕ್ ತೊ ಪೆಚಾಡ್ಲೊ. ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಂತುಂ ಖಾಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಲೇಖನಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ ಸವಾಲಾಂಕ್ ಜಾಪಿ, ವಿನೋದ್ ಲೇಖನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ-ಕವನಾಂ ವಾಚ್ಯಾಂಚಿ ಪತ್ರಾಂ ಆನಿ ಜಾಪಿ, ಅಸೆಂ ಸಬಾರ್ ವಿಷಯ್ ಸರ್ಶಿ ಆಸೊನ್ ಲೆ ಇಕಾರ್ ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್, ಮತಿಚೆಂ ಖಾಣ್ ಆನಿ ಮನೋರಂಜನ್ ಮೆಳಾಶೆಂ ಕೆಲೆಂ. ನವ್ಯಾ ಬರಯ್ನಾರಾಂಚಾ ಲೇಖನಾಂನಿ ಯೆವ್ಕೆತ್ ಜಾಲ್ಯಾ ವಿನೋದ್, ಪಾಶಾಂವಿ ವೊಡ್ನೆರ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾಂವ್ಚೆ ವಿಷಯ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ತೊ ದುಸ್ರಾತಾಲೊ. ಹರ್ಯೆಕಾ ಸಂಗ್ತಿಂತ್ ಆಮ್ಚೆ ಥೈಂ ಮಿಾತ್ ಆನಿ ಮೇರ್ ಆಸಾಜಾಯ್ ತಸೆಂಚ್ ಮೋಗ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಹಳ್ತ್ ಮಿರ್ವೊನ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ತಸಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಮೋಲ್ ಆನಿ ಘುನ್‌ಯೀ ಉಣೆಂ ಜಾತಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್.

ಮೊ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಬಾಪಾನ್ 1938 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 1955 ಇಸ್ವೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ 17 ವರ್ಸಾಂಚೆಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಸರಾಗ್ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲೆಂ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಕ್ ದಿವ್ಯಾಕ್ಚೆ ಆದ್ಲೆ ಲೇಖಕ್‌ಯಿ ಮೆಳ್ಳೆ ಆನಿ ತಾಚಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಖಾಲ್ ನವೆ ಬರಯ್ನಾರ್‌ಯಿ ಉದೆಲೆ. ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಂದರುನ್ ವೆತಾನಾ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಬರಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್‌ಯಿ

ಭರಾನ್ ಚಲ್ತಾಲೆಂ ಅಸೆಂ ತಾಚಾ ಲಿಖ್ಣೆಥಾವ್ನ್ ಮರಿಯಾ ಗೊರೆಟ್ಟಿ, ಮಹಿನ್ಯಾಚೊ ಪಯ್ಲೊ ಸನ್ವಾರ್, ವ್ಹೊರೆತ್ ಆನಿ ಹೊಕಾಲ್, ಪವಿತ್ರ್ ವಾಂಜೆಲ್, ಭಾಗೆವಂತ್ ಹಪ್ತೊ, ಪೊರ್ಸೊ ಸೊಲ್ಲೊ, ನವೊ ಸೊಲ್ಲೊ, ಪಾಶಾಂವಾಚಿ ಕಥಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಉದೆಲಿಂ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿನ್ ಮಾನುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ 50 ಕಡ್ತಿಲ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ 18 ಕಡ್ತಿಲ್ಯೊ ಮೊ। ಸಿಲಾ ಮಿನೇಜಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ತಾಚಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧ್ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಪೈಕಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಚೊ ಪಾಟ್ಲಾವ್, ಪವಿತ್ರ್ ವಾಂಜೆಲ್, ಅಪೊಸ್ತಲಾಂಚಿಂ ಕೃತ್ಯಾಂ, ದಿಸ್ಪೊಡ್ತೊ ಮಿಸಾ ಗ್ರಂಥ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ರಿತುವಾಲ್, ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. 1967 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಚಾ ಮ್ಹೆನತೆನ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲೊ. ಆನಿ ವಿಕ್ರ್ಯಾಪಾರ್ ಪಡ್ಲೊ. ಮಿಸಾ-ಗ್ರಂಥ್ ಮಿಸಾವೆಳಾರ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲೊ 'ವಾಡ್ಲ್ಯೊ ಚಲೊ' ತರುಣ್ ಚಲ್ಯಾಂಕ್ ಏಕ್ ಗರ್ಜೆಚಿ, ನಾಜೂಕ್ ವಿಷಯ್ ಆಟಾಪ್ಲ್ಯೊ ಬೂಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಲೊ. ತಾಣೆ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಪುಸ್ತಕಾಂಚಿಂ ನಾಂವಾಂ ದಿಂವ್ಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಹ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂಚಿ ದಿಶಾ ಆನ್ಯೇಕಾ ವಾಟೆನ್ ಚಲಾಜಾಯ್ ಪಡತ್. ತಾಚಾ ಜತ್ನೆಖಾಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲ್ಲೆಂ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರ್ ಆಜುನಿ ಬಳ್ವಂತ್ ಜಾವ್ನ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಾಂಚಾಕೀ ಚಡ್ ವರ್ಗಣೆದಾರಾಂಕ್ ಜಮೊವ್ನ್ ಯೆದೊಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ಥರಾನ್ ಚಾಲು ಆಸಾ. 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಂಡಳಿಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ಅನುಭವ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪಾನ್ ಉಮೆದಿನ್ ಆನಿ ಜವಾಬ್ದಾರೆನ್ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲಾಂ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಏಕ್ ಖಬ್ರ್ಯಾಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಮಾತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರಾನಾಸ್ತಾನಾ ತಾಂತುಂ ಲೇಖನಾಂ, ಕವನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ, ಪೊರಾಣಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಟಾಪುನ್ ಆಸ್ಲ್ಯೊ ಸರ್ವಾಂಚಾ ರುಚಿಕ್ ತೃಪ್ತಿ ದಾಕಂವ್ಯಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹೆರಾಂ ಥಂಯ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಅಭಿರುಚಿ ಆನಿ ಉಮೆದ್ ಕಿರ್ಲೊಂಕ್ ಆನಿ ಫುಲೊಂಕ್ ಸಕ್ಲೊ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರ್ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಏಕ್ ದಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚೆಂ ಜೆವಾಣ್‌ಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಕಾಳ್ಜಾಂ ಆನಿ ಮನಾಂ ಉಲ್ಲಾಸಿತಾಲೆಂ. ಅಸೆಂ ತಾಕಾ ಸಬಾರ್ ಜಣ್ ಹೊಗೊಳ್ಸಿತಾನಾ ಥೊಡ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಡು ಟೀಕಾಯೀ ಮೆಳ್ತಾಲಿ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ಸಬಾರ್ ತರ್ನಾಟ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನ್ ಮೆಳ್ತಾಲೆಂ. 1949 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಶ್ರೀ ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸಾನ್ ಆಪ್ಲಿ ಪಯ್ಲಿ ಕೃತಿ ಜಾವ್ನ್ 'ಆಶೆಲ್ಲ್ಯಾರ್ ನಿಶೆಲ್ಲೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ನಾಟಕ್ ಅರ್ಪಿಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ನಾಟಕ್ ಸಭೆನ್ ತೊ ಖೆಳೊನ್ ದಾಕಯ್ಲೊ. ಫಾ। ಸಿಲಾ ಮಿನೇಜಾನ್ ತಿ ಕೃತಿ ವಾಚುನ್ ವಿಶೇಷ್ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ತಾಕಾ ದಿಲಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಕಾದಂಬರಿಚೆಂ ನಾಂವ್ ಬದ್ಲುನ್ 'ಆಂಜೆಲ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸೊಭಿತ್ ಆನಿ ಮಟ್ವೆಂ ನಾಂವ್ ದಿಲೆಂ. ಹಿ ಏಕ್ ಆದರ್ಶ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕುಟ್ಮಾಚಿ ಕಾಣಿ ಜಾವ್ನ್ ಸಬಾರಾಂಚಾ ಹೊಗ್ಳಿಕೆಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಲೇಖಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಸಬಾರ್ ಬೂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಮೆಳ್ಳೆ.

ಹೊ ಮಹಾನ್ ಲೇಖಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಥಾವ್ನ್ 1955 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನಿವೃತ್ತ್ ಜಾಲೊ ತರೀ ತಾಚಾ ಲಿಖ್ಣೆಕ್ ತಾಣೆ ರಜಾ ಆನಿ ಸುಟ್ಕಾ ದಿಂವ್ಕ್ ನಾ. ಮೇರಿಹಿಲ್ಲ್ ಕೊವೆಂತಾಂತ್ ಚಾಪ್ಲೆಯ್ನ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಆನಿ ತಾಚಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕಂಕ್ನಾಡಿ 'ವಿಯಾನ್ನಿ' ಘರಾಂತ್ ವಿಶೆವ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಣೆ ಆದ್ಲ್ಯಾಚಾಕೀ ಚಡ್ ಬೂಕ್ ಬರಯ್ಲ್ಯಾತ್, ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ದಿಸ್ಪಡ್ತೊ ಮಿಸಾ ಗ್ರಂಥ್, ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದಾಂವಳ್ - ಹೆಂ ತಾಚಾ ಉತರ್

ಪ್ರಾಯೆಚಾ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚಿಂ ಆನಿ ಅನ್ಭೊಗಾಚಾ ಭಂಡಾರಾಚಿಂ ಫಳಾಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್-ಕೋಶ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲೆಂ 'ದಾಯ್ಜ್' ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಸಬಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಉಣೆಪಣ್ ಭರ್ತಿ ಕರ್ನ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇಮಿಂಚಿ ಆಶಾ ಭಾಗಯ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಾಂಯ್ಚ್ ದುಭಾವ್ ನಾ.

ಏಕ್ ವಾತ್ ಜಳೊನ್ ಕಾಬಾರ್ ಜಾತಾನಾ ತಾಚೊ ಪ್ರಕಾಸ್ ಉಣೊ ಜಾತಾ. ಪೂಣ್ ಮೊ। ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪಾಚೊ ಬರ್ಪಾಚೊ ದಿವೊ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಪ್ರಕಾಶ್‌ಮಾನ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಸಬಾರಾಂನಿ ತಾಚಾ ಲಿಖ್ಣೆಚೊ ಪರ್ಜಳ್ ಘೆವ್ನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಜೀವನಾಂತ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಲೇಖಕ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲ್ಯಾತ್. ತಾಚಾ 74 ವರ್ಸಾಂಚಾ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಚರಿತ್ರೆಚಾ 1968 ಇಸ್ವೆಚಾ ಸಪ್ತೆಂಬರ್ ಮಹಿನ್ಯಾಚಾ 24 ತಾರ್ಕೆರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ 'ಕರಾಳ್ ದಿವಸ್' ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಜಾಲ್ಯಾರೀ ತಾಚಾ ಅಪಾರ್ ದೆಣ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಸಬಾರ್ ಕೃತಿಯೊ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಸಕ್ತೆಲ್ಯೊ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯೊ ಆಮ್ಚೊ ಭರ್ವಾಸೊ. ತಸೆಂಚ್ ತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾ ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೆಂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಆನಿ ತಾಣೆ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಧೈರಾಧಿಕ್ ಮೆಟಾಂ ಮುಖ್ಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲೆಂ ಆದರ್ಶ್ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ತೆಲೆಂ. ಸದಾಂ ಉರೊಂ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಬಾಪಾಚೊ ಲಿಖ್ಣೆ-ದಿವೊ.

1994 ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ಮಾರ್ಚಾಚಾ 29 ತಾರ್ಕೆರ್ ರಾಕ್ಣೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಲ್ಮೊನ್ 100 ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಹೆಂ ವರಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೆಂ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಾಚೆಂ ವರಸ್‌ಯೀ ಜಾವ್ನಾಸ್ಟೆಂ ಏಕ್ ವಿಶೇಷತಾ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ದೆವಾಚಾ ವತ್ಯಾ ಮಾಂಡಾವಳಿನ್ ಹ್ಯೊ ದೋನಿ ಶತಾಬ್ದಿ ಏಕಾಚ್ ವರ್ಸಾ ಆಚರಣ್ ಕರ್ಚೊ ಸಂದರ್ಭ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಲಾಭ್ಲಾ. ಹ್ಯಾ ವೀರ್ ಕವಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಆನಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಚೊ ಆಮಿ ಮಾನಾನ್ ಉಡಾಸ್ ಕಾಡುನ್ ತಾಚಾ ಮಾಗ್ಲ್ಯಾ ಬಳಾನ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಫುಲೊನ್, ವಾಡೊನ್ ಫಳ್ ದಿತಾನಾ ಆಮಿಂಯೀ ತಾಚಾ ಪ್ರೇರಣಾನ್ ಆನಿ ಜಿಣ್ಯೆಚಾ ಉತ್ತಿಮ್ ದೆಕಿನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ತಾಂಕಿ ಭಿತರ್ಲಿ ಸೆವಾ ಅರ್ಪುಂಕ್ ದೇವ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಬರೆ ಮನ್, ಉದಾರ್ ಕಾಳಿಜ್, ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಲಾಭವ್ನ್ ಆಮ್ಚೆ ಮಧೆಂ ಉತ್ತಿಮ್ ಲೇಖಕ್ ಉದೆಂವ್ಚಿತ್ ಮ್ಹಣ್ ಮಾಗ್ಯಾಂ.

ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಭಾಂಗಾರೋತ್ಸವಾಚಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಪಿತಾಜಿ ಮರಿದಾಸ್ ಹಾಣೆ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪಾಕ್ ಬೋವ್‌ಚ್ಚ್ ಸಂಪ್ಯಾ ಆನಿ ತಾಚಾಚ್ಚ್ ಪ್ರಾಸಾಂ-ಭರಿತ್ ಪಿಶಿಷ್ಟ್ ಶೈಲೆನ್ ವಾಖಣುನ್ ಏಕ್ ಕವನ್ ಫುಡ್ಲಾಂ ತಾಂತುಂ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪಾಕ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿಕ್ ಅಲಂಕಾರಾ', 'ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ಅಹಂಕಾರಾ', 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಿ.ಮಿ. ತಾರಾ' ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ಉಲೊ ಕೆಲಾ. ಹಿಂ ನಾಂವಾಂ ತಾಕಾ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಆನಿ ವಾಜ್ಬಿ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ನಿಜಾಯ್ಕಿ ಸಿಲಾ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ರೂಪಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ, ಆನಿ ತಾಕಾ ಏಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರೂಪ್ ದಿವ್ನ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಾ ಹಾತಾಂತ್ ಆನಿ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚಾ ತೊಂಡಾಂತ್ ಸುಡಾಳ್ ಗುಂವೊಂಕ್ ಆನಿ ವ್ಹಾಳೊಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಯ್ಶೆಂ ಕೆಲ್ಲೊ ಏಕ್ ಶಿಲ್ಪಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್. ಹೆಂ ಸತ್ ರುಜು ಕರುಂಕ್ 1938 ಇಸ್ವೆ ಪಯ್ಲ್ಯಾ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಪತ್ರಾಚಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಹಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾರ್ ಬರಯಿಲ್ಲ್ಯಾ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ಭಾಸ್ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ರಿತಿನ್ ಪ್ಹರವ್ನ್ ಪಳೆಲ್ಯಾರ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಜಾತಾ. ಜರ್ತರ್ ಹ್ಯಾ ಏಕಾ ಆಯಿನ್ನ್ ಕಾಳಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ

ಭಾಷೆಕ್ ಪತ್ರಾ ತಸಲ್ಯಾ ಆನಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ತಸಲ್ಯಾ ಸಂಪರ್ಕ್ ಮಾಧ್ಯಮಾಂಕ್ ಆಸಲೊ ಲೇಖಕ್ ಆನಿ ಸಂಪಾದಕ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ತಾಚಿ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಸಬ್ದ್-ಸಂಗ್ರಹ್ ಗುಸ್ಪಡಾಯೆಂತ್ ಉರೊನ್ ಸಾರ್ಕಿ ಭಾಸ್ ಆತಾಂಚಾ ರುಪಾರ್ ಉದೆಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾತೆಂನಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾರ್ ಚೂಕ್ ಜಾಂವ್ಚಿನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಾ ಶೆಂಬರ್ ವರ್ಸಾಂಚಾ ಆವ್ದೆಂತ್‌ಚ್ಚ್ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಛಾಪ್ಯ್ಸ್ ಕೆಲ್ಲಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ, ಬರಯಿಲ್ಲಿಂ ಕಾಗ್ದಾಂ, ಝುರಯಿಲ್ಲ್ಯೊ ಲಿಖ್ಯ್ಣಾ ಆನಿ ಲಿಖ್ಣೆ ಹಾತಿರ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಲಿಂ ವೊರಾಂ ಲೆಕ್ಲ್ಯಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಯ್‌ಭಾಶೆಕ್ ತಾಚೆ ತಿತ್ಲಿ ಸೆವಾ ಆರ್ಪಿಲ್ಲೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ದುಸ್ರೊ ನಾ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ರುಜು ಜಾತಾ. ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ಪರ್ಮಾಣೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಧರ್ಮಾಚಾ ಭಕ್ತಿಕ್ ಕಾರ್ಯಾಂಕ್, ಮಿಸಾ ಬಲಿದಾನಾಂಕ್, ಸಾಕ್ರಾಮೆಂತಾಂಚೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ಚಾಂತ್, ಕುಟ್ಮಾಚಾ ಮಾಗ್ಣ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಶಿಕ್ಷಣಾಂತ್ ತಾಣೆ ಮಾಗ್ಣಿಂ, ಗಿತಾಂ, ಲಿಸಾಂವಾಂ, ಸಂಭಾಷಣಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ತಾಚಿಂ ಬರ್ಪಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜಿಚಾ ವಿವಿಧ್ ಸಂಸ್ಕಾರಾಂನಿ ಆನಿ ಮುಲ್ಯಾ ಮುಲ್ಯಾಂನಿ ವಾಪಾರುಂಕ್ ಹಾತಾಕ್ ಲಾಗ್ಗಿಂ ಜಾವ್ನ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆಮ್ಚಿಂ ಸರ್ವ್ ಫೆಸ್ತಾಂ-ಪರ್ಬೊ, ಸಂಭ್ರಮ್-ಆಚರಣಾಂ ಆನಿ ಜಮಾತ್ಯೊ-ಸಮ್ಮೆಳನಾ ಆಪುಟ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ ಚಲವ್ನ್ ವರುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳಿಂ ಚಿಂತಾನಾ ಆಮ್ಕಾಂ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಏಕಾ ಥರಾಚಿ ದಾದೊಸ್ಕಾಯ್ ಆನಿ ತೃಪ್ತಿ ಭೊಗ್ತಾ ತೆಂ ಖಂಡಿತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಬಾಪಾನ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾತ್ಕಾರ್ಯಾಂ ಪೈಕಿ ತಾಣೆ ಕೆಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಸೆವಾ ವ ವಾವ್ರ್ ಏಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಮಟ್ಟಾಚೊ. ತಾಚಾ 73 ವರ್ಸಾಂಚಾ ಜಿಣ್ಯೆಂತ್ 56 ವರ್ಸಾಂ ತಾಣೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಖರ್ಚಿಲ್ಯಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ತಾಚಿ ತಕ್ಲಿ ಆನಿ ಲಿಖ್ಣಿ ಕಿತ್ಲಿ ಝುರಯ್ಯ್ಯಾಗೀ ಮ್ಹಣೊನ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಖಚಿತ್ ಜಾತಾ. 1944 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಚಾ ಯಾಜಕ್ಪಣಾಚಾ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾ ದಿಸಾ ತವಳ್ಚ್ಯಾ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ವಿತೊರ್ ಫೆರ್ನಾಂದಾನ್ ತಾಕಾ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ-ವೀರ್ ವಿದ್ವಾನ್' ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಬಿರುದ್ ದಿವ್ನ್ ತಾಚಾ ಕಪಲಾರ್ ಪಾಚ್ವೊ ಕುರೊವ್ ದವರ್ಲೊ. ಅಸಲ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾಚಿ ಕೀರ್ತಿ ರೋಮಾಕ್ ಸೈತ್ ಪಾವೊನ್ 1961 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಪಾಪ್ ಸಾಯ್ಬಾ ಥಾವ್ನ್ ತಾಚಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಹೊಗ್ಗಿಕ್ ಮೆಳೊನ್ ತಾಕಾ 'ಪ್ರೀವಿ ಚೆಂಬರ್ಲೆನ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಗೌರವ್ ದಿವ್ನ್ ತಾಕಾ 'ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್' ಕೆಲೊ. ಹೆ ಸರ್ವ್ ಗೌರವ್ ತಾಕಾ ಪಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣ್‌ಯೀ ಒಪ್ತಾತ್. ಇತ್ಲ್ಯಾ ಪುರಸ್ಕಾರಾಂಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಮೊ। ಸಿಲಾ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪ್ ಸದಾಂಚ್ ಖಾಲ್ತೊ ಜಾವ್ನ್ ಉರ್ಲೊ.

ಜೊನ್ ಮರಿಯಾಣ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್ - ದುಸ್ರೊ ಸಂಪಾದಕ್

ಮಾ। ಜುವಾಂವ್ ಮರಿಯಾಣ್ ಮಿನೇಜ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಹಾಣೆ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಚೆ ಧ್ಯೇಯ್, ಸಂಪ್ರದಾಯ್ ರಾಕೊನ್ ವೆಲೆ, ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ, ಉಜಾಳಾಯ್ಲೆ ಆನಿ ಪರ್ಜಾಳಾಯ್ಲೆ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾ ಸಂಗಿಂಚ್ಚ್ 'ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್' ಆನಿ 'ಆಂಜ್' ಪತ್ರಾಂಯೀ ಸಂಪಾದ್‌ಲ್ಲಿ ತಾಚಿ ಶ್ಯಾತಿ ಆನಿ ಖ್ಯಾತಿ ಇತ್ಲಿ ತಿತ್ಲಿ ನಹಿಂ ಹಾಚ್ಯೆ ಶಿವಾಯ್ ರೆತಿರ್‍ಯೊ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಂತ್, ಪ್ರವಚನ್ ಕರ್ಚಾಂತ್ ಸದಾಂ ತಯಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತಾಕಾ ಕೆದಾಳಾರೀ ಆಪೊವ್ಚಿ ಯೆತಾಲಿಂ. ತೊ ಏಕ್ ಮರಿಯಾಳ್ ಭಕ್ತ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾನ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ 'ಮರಿಯಾಳ್ ಲೀಜನಾಚೊ' ಕೇಂದ್ರೀಯ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ತಾಲೊ.

ಇತ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮೊದೆಂ ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಚೊ ಮೆನೇಜರ್ ತಾಕಾ ಕೆಲ್ಲೊ. ಆನಿ ದೇವ್ ಆಪವ್ಣ್ಯಾಂಚಾ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ತೊಚ್ಚ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲೊ. ಹಿಂ ಸರ್ವ್ ಥರಾಚಿಂ ಕಾಮಾಂ ಹಾತಿಂ ಘೆವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರ್ ಖಳನಾಸ್ತಾನಾ ಛಾಪುನ್ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಕ್ ಪಾವಿತ್ ಜಾತಾಲೆಂ. ಪುಣ್ ತಾಂಚ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಂತ್ ವರ್ಗಣಿ ಬಾಂದ್ತೆಲ್ಯಾಂಚೆಂ ಲೇಕ್‌ಪಾಕ್ ದವ್ರುಂಕ್ ಪಾವ್ಟ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ವರ್ಗಣಿ ಬಾಂದಿನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕಿ ಆನಿ ತಿ ಬಾಂಧ್ಚಿ ರಾವಯ್ಲ್ಯಾಂಕೀ ತಾಚಿ ಪ್ರತಿ ಪಾವಿತ್ ಜಾತಾಲಿ. ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ಜಮೊ ಕರುಂಕ್ ವೇಳ್ ಆನಿ ಸುಯೋಗ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರ್ಯಾಚೆಂ ಆರ್ಥಿಕ್ ಮಟ್ಟ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆಂ.

ಮಾ। ಬಾಪ್ ಜುವಾಂವ್ ಮಿನೆಜ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾನಾ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಚಿ ಲಾಂಬಾಯ್ ಆನಿ ರುಂದಾಯ್ ಉಣಿ ಕೆಲಿ. ತಾಚಾ ತೆಂಪಾರ್ 13 ಇಂಚಾಂ ಲಾಂಬ್ ಆನಿ 8.5 ಇಂಚಾಂ ರೂಂದ್ ಆಸೊನ್ ಆಟ್ ಪಾನಾಂಚೊ ರಾಕ್ಣೊ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೊ. 1958 ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 14.5 ಇಂಚಾಂ ಲಾಂಬ್ ಆನಿ 10 ಇಂಚಾಂ ರೂಂದ್ ಜಾವ್ನ್ 6 ಪಾನಾಂನಿ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲೊ. ಥೊಡ್ಯಾ ವಿಶೇಷ್ ಸಂದರ್ಭಾಂನಿ ಆಟ್ ಪಾನಾಂಯಿ ಆಸ್ತಾಲಿಂ.

ಮಾ। ಜೊನ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ರಿಂತ್ ಆಸ್ಚಾ ಮೌಂಟ್ ರೋಜರಿ ಆಸ್ಪ್ಯಾಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನ್ ನೆಮಕ್ ಜಾಲೊ. ಪೂಣ್ ತಾಣೆ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ, ಆಮ್ಚಿ ಮಾಯ್ ಆನಿ ಆಂಜ್ ಪತ್ರಾಂಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಮುಂದರ್ಸುನ್ ವ್ಹೆಲೆಂ. ಅಸಲ್ಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತೆನ್ ಏಕ್ಲ್ಯಾ ಮನ್ಶ್ಯಾನ್ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ಕಾಮಾಂಕ್ ಮಾತೆಂ ಮಾರ್ನ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಚ್ ಏಕ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಪತ್ರ್‌ಯೀ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ತಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾಯ್ತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ಕಳ್ಚಿ ಸಂಗತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ದೆಕುನ್ 'ಭೊರ್ಯಾ ವಯ್ರ್ ಭರ್ಕುಟಿ' ದವರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂಚಾ ಹುಮ್ಕೆರ್ ಖಾಲ್ತಿ ಮಾನ್ ಘಾಲ್ನ್ ತಾಕಾ ತಾಂಕ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರಿತಿನ್ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ಮೊರಾನಾಶೆಂ ಜಿವಾಳ್ ರಾಕೊನ್ ವೆಲ್ಲೆಂಚ್ ಏಕ್ ಆಜಾಪ್ ಮ್ಹಣ್ ಮ್ಹಣ್ಹಾಜಾಯ್. ಜರ್ತರ್ ಹ್ಯಾಚ್ಚ್ ತಿರ್ಕ್ಷ್ಣ ಮತಿಚಾ ಆನಿ ವಿಸ್ತಾರ್ ಅನುಭವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ದೆಣ್ಯಾ ಭರಿತ್ ಯಾಜಕಾಚಾ ಹಾತಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರ್ಯಾಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾತ್ರ್ ವಹಿಸುನ್ ದಿಲ್ಲಿ ತರ್, ತೊ ತಾಚೆಂ ಆನಿ ಹೆರಾಂಚೆಂ ದೆಣೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ತೊ ಆನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ' ತಾಚಾ ಕಾಳಾರ್‌ಯೀ ಚಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಕ್ ಪಾವ್ತೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾಕ್ ದುಬಾವ್ ನಾ.

ಮಾ। ಬಾ। ಜುವಾಂವ್ ಮಿನೇಜ್ ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ರಿಚಾ ಖಿವಾದಿಚಾ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಜಾಲ್ಲೊ ಆಸ್ತಾನಾ ಸೈತ್, ತ್ಯಾ ಪೊಂತಾಥಾವ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಹಪ್ತ್ಯಾಂತ್ ದೋನ್ ಪಾಕ್ಚಿಂ ಕೊಡಿಯಾಳ್‌ಬೈಲ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಕ್ ಯೆವ್ನ್ ರಾಕ್ಣೊ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಕ್ ಪಾವಿತ್ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್, ಆನಿ ಪ್ರೆಸ್ಸಾಕ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಹಪ್ತ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ದಿವ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ವೆತಾಲೊ. ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ತಾಕಾ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಏಕ್ ದಫ್ತರ್ ವ ಏಕ್ ಕರಣೇರ್ ಸೈತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ರಾಟಾವಳಿಕ್ ಆಪ್ಣೆಂ ಏಕ್ಲ್ಯಾನ್‌ಂಚ್ ಮಾತೆಂ ಮಾರಿಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾಲೆಂ. ಕ್ರಮೇಣ್ ತಾಣೆಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಸೊಡಿಜಾಯ್ ಪಡ್ಲೆಂ. ಆಸೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿಂತ್ ಹೆಂ ಹಂತ್ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಅಡ್ಕಳ್ ಜಾಲೆಂ.

ಮೊ| ದೊತೊರ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಫಾವುಸ್ತಿನ್ ಸೊಜ್ - ತಿಸ್ರೊ ಸಂಪಾದಕ್

ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚೆಂ ಅಧಿಕೃತ್ ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಫ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾಕ್ ಸುರ್ವೆರ್‌ಥಾವ್ನ್ ಕಳಾನಾಸ್ತಾನಾ ಸುಮಾರ್ ಸತ್ರಾ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಏಕ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ಮುಲ್ಯಾಘಾತರ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ವೀರ್ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಲೊ ಮೊ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ (ಸಿಲಾ) ಮಿನೇಜ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಪುಣ್ ದುಸ್ರೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಾ| ಬಾ| ಜೊನ್ ಮಿನೇಜ್ ಸಬಾರ್ ರಾಟಾವಳಿಂ ಮಧೆಂ ಆಡ್ಕೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಕಾ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಸವ್ಯಾಸಾಯೆನ್ ಕರುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಮೆಳೊಂಕ್ ನಾ. ಆಸೆಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾರ್ಕ್ಯಾರಿತಿನ್ ಜಾಯ್ನಾತ್‌ಲ್ಲಿ ಪಳೆಲ್ಲ್ಯಾ ತೀಕ್ಷ್ಣ್ ಮತಿಚಾ ಮೊ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೋಜ್ ಬಾಪಾನ್ ತವಳ್ಳ್ಯಾ ಧರ್ಮಾಧ್ಯಕ್ಷ್ ದೊ| ರೈಮುಂದ್ ದೊಮೆಲಾ ಲಾಗಿಂ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಸಂಪಾದಕ್ ನಮಿಯಾರುನ್ ತಾಚಾ ಕಾಮಾ ಆನಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಥಂಯ್ ಚಡ್ ಗಮನ್ ದೀಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಪುಣ್ ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಯಾಜಕಾಂ ಪೈಕಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ತರ್ಬೆತಿ ಜಾಲ್ಲೊ ಕೊಣೀ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತೆಂ ಕಾಮ್ ಮುಂದರುನ್ ಗೆಲೆಂ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾ ಥೈಂ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚೊ ಆಶೀರ್ ಮನೋಭಾವ್ ಕಾಡ್ನ್ ಉಡಂವ್ಕ್ ಆನಿ ತಾಂಚೆ ಥೈಂ ಸಂಗೀತ್, ನಾಟಕ್, ನೃತ್ಯ್ ಆನಿ ಚಿತ್ರ್‌ಕಲೆಚಿ ವಳಕ್, ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಆನಿ ಅಭಿರುಚ್ ಚಡಯ್ನಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಉದ್ದೇಶಾನ್ ಕಲಾಭಿಮಾನಿ ಆನಿ ಕಲಾಭಿರುಚ್ ವತ್ಸ್ಯಾ ಮಾಪಾನ್ ಭರೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಮೊ| ದೊ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜ್ ಬಾಪಾನ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಮಟ್ಟಾರ್ ಏಕ್ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಹಫ್ತೊ' 'Cultural Week' ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಆಚರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಯೆವ್ಜಿಲೆಂ.ಥೊಡೆ ಜಣ್ ಯಾಜಕ್, ಥೊಡ್ಯೊ ಧರ್ಮ್ ಭೈಣಿ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ಯುವಜಣ್ ಹ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೆಳ್ಳೆ. ಎಕಾ ವರ್ಸಾ ಆದಿಂಚ್ಚ್ ತಾಚಿ ತಯಾರಾಯ್ ಕರ್ನ್ 1960 ಇಸ್ವೆಚಾ ಜನೆರಾಚಾ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ಹಫ್ತ್ಯಾಂತ್ ಬೋವ್‌ಚ್ಚ್ ಅಪುರ್ಬಾಯೆನ್ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಹಫ್ತೊ' ಚಲವ್ನ್ ವೆಲೊ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಚಟುವಟಿಕೊ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಯಾ ಆನಿ ಕೊಡ್ಯಾಳ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಕಲಾಕಾರಾಂಕ್ ಹಾಡವ್ನ್ ಯುವಜನಾಂಕ್ ಆನಿ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಕ್ ತರ್ಬೆತಿ ದಿಲಿ. ಹಾಚೆ ಪೈಕಿ ಮಾ| ಫ್ರೊಕ್ S.V.D. ಬಾಪ್ ಎಕ್ಲೊ. ಹಾಣೆ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ತರ್ಬೆತಿ ದಿಲಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಂ ಏಕ್ ಹಫ್ತೊ ಖಳಾನಾಸ್ತಾನಾ ಚಲ್ಲಿಂ. ಸರ್ವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಏಕ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಫೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಗಡ್ದ್ ಜೆವಾಣ್‌ಶೆಂ ಜಾಲೆಂ. ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಪಯಿಲ್ಲೆ ಪಾಷ್ಟಿಂ ತಸಲೆಂ ಏಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ್ ತಿತ್ಲ್ಯಾ ವತ್ಸ್ಯಾ ಸಂಭ್ರಮಾನ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಹಾಚ್ಯೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಪ್ರಚಾರ್ ಕರುಂಕ್ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಹಪ್ತ್ಯಾಂತ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ವತ್ಸ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ಫಳ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಮೆಳಾಸೊ ಕರ್ನ್ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಥಂಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಲೊಕಾಚೊ ಆಶೀರ್ ಮನೋಭಾವ್ ಪೈಸ್ ಕರ್ಚಾ ಕಾತಿರ್ ಹಾಚೊಚ್ಚ್ ಏಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಅಂಕೊ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಪ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ತಯಾರ್ ಕರುಂಕ್ ತವಳ್ಳ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಫಾ| ಜೋನ್ ಮಿನೇಜಾಕ್ ಫಾ| ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರಾನ್ ಸೂಚನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತೆಂ ಕಾಮ್

ತುವೆಂಚ್ ಕರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಹ್ಯಾ ಸಗ್ಳ್ಯಾ 'ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಹಪ್ತ್ಯಾ' ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಸಗ್ಳಿ ಮಾಹೆತ್ ಬರಯ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೊಚ್ಚ್ ಏಕ್ 'ವಿಶೇಷ್ ಅಂಕೊ' ತಯಾರ್ ಜಾಲೊ. ಹೊ ಆಪುರ್ಬಾಯೆಚೊ ಅಂಕೊ ಸಮೆಸ್ತಾಂಕ್ ರುಚ್ಲೊ.

ಮೊ। ಆಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಸೊಜ್ ತವಳ್ ಉರ್ವಾ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ ಯಾಜಕ್ ಜಾವ್ನಾಸೊನ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಯುವಸಂಚಾಲನಾಚೊ (C.Y.M.) ಕೇಂದ್ರಿಯ್ ದಿರೆಕ್ತೊರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ತೊ ವಿಶೇಷ್ ಅಂಕೊ ತಾಚೆಂ ಪಯ್ಲೆಂ ಸಾಧನ್ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೆಂ. ತ್ಯಾಚ್ಚ್ ವರ್ಸಾ ಜುಲಾಯ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ಬಿಸ್ಪ್ ದೊಮೆಲಾನ್ ಮೊ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪಾಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಜರ್ಮನಿಚ್ಯಾ ಮ್ಯೂನಿಕ್ ಶಹರಾಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಎವ್ಕರಿಸ್ತಿಕ್ ಕೊಂಗ್ರೆಸಾಕ್' ಆಪವ್ನ್ ವ್ಹೆಲೊ. ಥೈಂ ಥಾವ್ನ್ ಪಾಟಿ ಯೆತಾನಾ ಮಾ। ಆಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಸೊಜ್ ಬಾಪಾನ್ ಬಿಸ್ಪಾಲಾಗಿಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರ್ನ್ ತಾಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾತಿಂ ಘೆಂವ್ಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ ನೇಮುಕ್ ಕರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ಆಪುಣ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ್ ನೆಣಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಬಿಸ್ಪಾನ್ ತಾಕಾ ಜರ್ಮನಿಂತ್ ವರ್ಸ್‌ಭರ್ ರಾವೊನ್ 'ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ತರ್ಬೆತಿ' ಜೊಡ್ನ್‌ಂಚ್ ಪಾಟಿಂ ಯೇಂವ್ಕ್ ಆದೇಶ್ ದಿಲೊ. ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪ್ ಜರ್ಮನಿಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾಂಚ್ 'ತುಕಾ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್' ನೆಮ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಬಿಸ್ಪಾನ್ ಪತ್ರಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ತಿಳ್ಸಿಲೆಂ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಖಾಲಿ ಬುಕಾಂತ್ಲಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸಾನಾಸ್ತಾಂ ತಿ ಕಾರ್ಯಾಳ್ ಥರಾಚಿ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾಖಾತಿರ್ ಜರ್ಮನಿಚಾ ಜಾತಾ ತಿತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ಕರ್ನ್, ತಾಂಚಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ದಿವ್ನ್ ಪತ್ರ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ಚಿ ರೀತ್, ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತಿ ಸಂಪ್ಯಾ ಥರಾನ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ಆನಿ ತಾಚಿ ರಾಟಾವೊಳ್ ಫಳಾಧಿಕ್ ರಿತಿನ್ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ಚೆಂ ವಿಧಾನ್ ಆನಿ ಮಾಹೆತ್ ಜೊಡ್ಲಿ. ಅಸೆಂ ಭೆಟ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಥಂಯ್ಚ್ಯಾ ಎಕಾ ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಅಸೆಂ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ: "ತುಂ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾತಾನಾ ಹಿ ತಾಂಬ್ಡಿ ಲಿಖ್ಣಿ ಸರಾಗ್ ಆನಿ ಧಾರಾಳ್ ಥರಾನ್ ಲೇಖನಾಂಚೆರ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್, ತವಳ್ ತುಜೆಂ ಪತ್ರ್ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟ್ಯಾಚೆಂ ಜಾತಾ." ಹಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ರಿತಿನ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ನ್ 'ಏಕ್ ಧೈರಾಧಿಕ್ ಸಂಪಾದಕ್' ಮ್ಹಣ್ ತೊ ನಾಂವಾಡ್ಲೊ. ತಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ಮಟ್ಟ್ ಸುದಾರ್ಲೆಂ ಆನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಆಧುನಿಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಗತಿಪರ್ ಪತ್ರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಪಾವ್ಲೆಂ.

1961 ಇಸ್ವೆಚಾ ಆಗೊಸ್ತ್ ಮಹಿನ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ವಹಿಸುನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಪೂಣ್ ತಾಚೊ ಆಡಳ್ತೆದಾರ್ ಆನ್ಯೆಕ್ಲೊ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾವರ್ವಿಂ ಥೊಡೆ ಮಹಿನೆ ಆಪ್ಲ್ಯೊ ನವ್ಯೊ ಆಲೊಚನ್ಯೊ ಆನಿ ತರ್ಬೆತಿ ವಿಧಾನಾಂ ವಾಪಾರುಂಕ್ ಪುರ್ತೊ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆನಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ಲಾಬೊಂಕ್ ನಾ. ಅಶೆಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾನ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಆಡಳ್ತೆಂ ತಾಣೆಂಚ್ ವಹಿಸುನ್ ಘೆಜಾಯ್ ಪಡ್ಲೆಂ. 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಕ್ ಏಕ್ ದಫ್ತರ್ ಆನಿ ತಾಂತುಂ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆಧುನಿಕ್ ಮಟ್ಟ್ಯಾರ್ ಒದಗ್ಸುನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಮೊ। ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪ್ ಕಾರಣ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತವಳ್ ಬೋವ್‌ಚ್ಚ್ ಅಧೋಗತಿಕ್ ದೆಂವ್‌ಲ್ಲಿ. ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ವರ್ಗಣೆದಾರಾಂಚಾ ಆನಿ ಪ್ರಸಾರಾಚಾ ಪಟ್ಟೆರ್‌ಕೇವಲ್ 2,000 ನಾಂವಾಂ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ.

ಸಬಾರಾಂಕ್ ವರ್ಗಣಿ ಪರ್ತುನ್ ಬಾಂದಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಕಾಯಾಮ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪ್ರತಿ ಪಾವಿತ್ ಜಾತಾಲಿ. ಹೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರ್ನ್ ವರ್ಗಣಿ ಬಾಂದ್‌ಲ್ಯಾಂಚಾ ನಾಂವಾ ಸಾಂಗಾತಾ ತ್ಯಾ ದಿಸಾಚಿ ತಾರೀಕ್ ಬರವ್ನ್ ತಾಂಚಿ ವರ್ಗಣಿ ಸಂಪ್ತಾನಾ ತಾಂಕಾಂ ಪ್ರತಿ ಧಾಡ್ಚಿ ಬಂಧ್ ಕೆಲಿ. ಅಸೆಂ ಕರ್ತಾನಾ ಸಬಾರ್ ಜಣಾಂಚಾ ಉಬಾಂಬಳಾಯೆ ಮಧೆಂ ತರೀ, ಸಂಪಾದಕಾನ್ ಧೈರಾನ್ ಮೇಟ್ ಕಾಡಿಜಾಯ್ ಪಡ್ಲೆಂ.

ಸಂಪಾದಕ್ ಜರ್ಮನಿಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕಥೊಲಿಕ್ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಗಟ್ತಾ ಆನಿ ವಿಶೇಷ್ ಜಾವ್ನ್ ಹಪ್ತ್ಯಾಳಿಂ ಪತ್ರಾಂ ಪ್ರಗಟ್ತಾ ಸಂಪಾದಕಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ಕರ್ನ್ ತಾಂಚೆ ಥಾವ್ನ್ ಜಮಯ್ಲೆಲೆ ವಿಷಯ್ ಆನಿ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ಅನ್ಭೋಗ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರಿತಿಚೊ ಆನಿ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೊ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಜರ್ಮನಿಚಾ ಲೊಕಾಕ್ ಪತ್ರಾಂ ವಾಚ್ಚಿ ಅಭಿರುಚ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾರತೀಯ್ ಲೊಕಾಚಾ ಅಭಿರುಚಿ ಮಧೆಂ ಫರಕ್ ಆಸಾ. ತಾಂಚಿ ಸಾಂಗಾತಾ ಕಥೊಲಿಕಾಂಚಿ ಅಭಿರುಚ್ ತುಲನ್ ಕರ್ನ್ ಪಳೆತಾನಾ ಹಸ್ತಿ ಆನಿ ಉಂದ್ರಾ ಮದ್ಲೊ ಫರಕ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್, ಪೂಣ್ ಥೈಂಸರ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೊ ಅನ್ಭೋಗ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪರಿಸ್ಥಿತೆಕ್ ಲಾಗು ಕರ್ನ್ ಚಡ್ ನಹಿಂ ತರೀ ಥೊಡೆಂ ಪುಣಿ ಸುಧಾರಣ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಆಸಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಶಾಕಿರಣ್ ಮಾನಾಧಿಕ್ ಸಂಪಾದಕಾಚಾ ಮತಿಂತ್ ಗುಂಡಾಯೆಂತ್ ರೊಂಬ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ತ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಚಾ ವಾಟೆನ್ ಮೆಟಾಂ ಕಾಡುಂಕ್ ದೃಢ್ ಮನ್, ಧೈರ್ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನ್ ತಾಕಾ ಮೆಳ್ಳೆಂ.

ಮೊ। ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಸೊಜಾನ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲಿಂ ಸುಧಾರಣಾಚಿಂ ಕಾಮಾಂ:

ತವಳ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಥೊಲಿಕಾಂ ಥೈಂ ಲೇಖನಾಂ, ಕವನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ ಬರಂವ್ಚಿ ಉರ್ಬಾ ಬೋವ್‌ಚ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಜಣಾಂ ಥೈಂ ಮಾತ್ರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ. ತಸೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಕರುಂಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ, ಕವನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ ಖಿಳಾನಾಸ್ತಾನಾ ವ್ಹಾಳೊನ್ ಯೇಜಾಯ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಘಾವೊ ತಿ ತರ್ಭೆತಿ ದಿಂವ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಮ್ಹಣ್ ದೂರ್‌ದೃಷ್ಟೆಚಾ ಆಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಬಾಪಾಕ್ ಝುಗ್ಲಾಣ್ಯಾ ತಿತ್ಲೆಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಝಳ್ಕಾಲೆಂ. ದೆಕುನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಯೆದೊಳ್‌ಚ್ ಲೇಖನಾಂ ಬರವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಆನಿ ತಸಲಿ ಉರ್ಬಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹೆರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಘೆವ್ನ್ ಏಕ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಿ 'ರಾಕ್ಣೊ ಮಂಡಳಿ' ಜಮಯ್ಲಿ ಆನಿ ಶಿಕ್ಪಾ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಅಸೆಂ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂ ಥೈಂ ನವೊ ಜೀವ್ ಆನಿ ಹುರುಪ್ ಚಡ್ಲೊ. 'ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಏಕಾಚ್ ಉದ್ದೇಶಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಚೆ ಮನಿಸ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ತಾಂಚೆ ಥಂಯ್ ಖಂಚ್ಲೆಂ ಆನಿ ಅಸೆಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಸುದಾರ್ಲಿಂ ಆನಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಖೊ ವಾಡೊನ್ ಆಯ್ಲೊ. ಹಾಂಚಿ ಜಮಾತ್ ತವಳ್ ತವಳ್ ಜಮ್ತಾಲಿ ಆನಿ ಸುಧಾರಣಾಚಿ ವಿಷಯ್ ತರ್ಕ್ ವಿತರ್ಕ್ ಕರ್ತಾಲೆ.

ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ರೂಪ್ ಆನಿ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲ್ತಾನಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾ ಥಂಯ್ ವಾಚ್ಪಾಚಿ ಅಭಿರುಚ್ ಉಟಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಜಿವಾಳ್ ಕರುಂಕ್ ಏಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆನಿ ಉತ್ತೇಜನ್ ಮೆಳ್ಳೆಂ. 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ವಾಚ್ಚೆಂ ಮ್ಹಣ್ ಚಿಂತುನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಥೊಡ್ಯಾಂ ಥೈಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ಉತ್ತಿಮ್ ಲೇಖನಾಂ ವಾಚುನ್ ಆಪ್ಲಿ ಜಾಣ್ಯಾಯ್ ಆನಿ ಅನ್ಭೋಗ್ ಚಡೊಂವ್ಕ್ ಆತುರಾಯ್ ಉಬ್ಜಾಲಿ.

ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ಸಂಪಾದಕಾ ಮುಕಾರ್ ಉಬೊ ಜಾಲ್ಲೊ ಆನ್ಯೇಕ್ ಸಮಸ್ಸೊ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುದ್ರಾಂವ್ಚೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ತಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ತಾಚಾಚ್ಚ್ ಆದಾಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಸುಟವ್ನ್ ಹೆರಾಂ ಮುಕಾರ್ ಕುಮ್ಕೆಕ್ ಹಾತ್ ಒಡ್ಡಾಯ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಾಯಾಂಚೆರ್ ಆಪ್ಣೆಂಚ್ಚ್ ಉಬೊ ರಾವೊಂಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಲೆಂ. ಹಾಚೆ ಖಾತಿರ್ ಜಾಹಿರಾತಾಂ ಜಮೊ ಕರ್ಚೆಂ ಸಾಧನ್ ಸುರ್ವೆರ್ ಥಾವ್ನ್ಂಚ್ ಸುರು ಕೆಲೆಂ. ಅಸೆಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ಪ್ರಸಾರ್ ಚಡ್ತಾನಾ ತಾಂತುಂ ಪ್ರಸಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಜಾಹಿರಾತಾಂಚೆಂ ಮೋಲ್‌ಯೀ ಚಡೊನ್ ಚಡೊನ್ ಆಯ್ಲೆಂ. ಜಾಹಿರಾತಾಂ ಜಮೊಂವ್ಚೆಂ ಕಾಮ್ ತವಳ್ (30 ವರ್ಸಾಂ ಆದಿ) ಬೋವ್ ಕಷ್ಟಾಂಚೆಂ ಆಸ್ಲೆಂ ಕ್ರಮೇಣ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಏಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಆನಿ ಉದ್ಯಮಿಂನಿ ಮಾನುನ್ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಅಶೆಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಆಪ್ಲೆ ಪಾಕಾಟೆ ಫುಲವ್ನ್ ಉಬೊಂಕ್ ತಯಾರ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಸ್ಥಿತೆರ್ ಆಸ್ತಾನಾ ತವಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ವಾಚ್ಪ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಖೊ 2,000 ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ತೊ ಏಕಾಚ್ಚ್ ವರ್ಸಾ ಭಿತರ್ ಪಾಂಚ್ ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯಾಂಕ್ ಮಿಕ್ವಾಲೊ. 1963 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತೊ ಆಪ್ಲೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಆಚರಣ್ ಕಚಾ ಸಂದರ್ಭಾರ್ 8,000 ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪುಂಕ್ ಪಾವ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ 'ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್' ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ 35 ಪಾನಾಂಚೆಂ ಜಾಹಿರಾತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ವಿಶೇಷ್ ಸಾಧನ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊನ್ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ಜೆಪೆಂ ಉಕ್ಲುಂಕ್ ಫಾವೊ. ತಾಚಾ ಪಾಟಾಪಾಟ್ ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ 'ದೇವ್ ಆಪವ್ಣ್ಯಾಂಚೊ ಹಪ್ತೊ' ಆಚರಣ್ ಕೆಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮಾಜೆಕ್ ದೇವ್ ಆಪವ್ಣ್ಯಾಂಚೊ ಸಂದೇಶ್ ಆನಿ ಸಮ್ಜೊಣೆ ದಿಂವ್ಕ್ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಮಹತ್ವ್ ಕಳಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಬರೊ ಅವ್ಕಾಸ್ ಮೆಳ್ಳೊ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂಚೆಂ ಆನಿ ಖಬ್ರ್ಯಾಂಚೆಂ ಮಟ್ಟ್ ಸುದಾರ್ಲೆಂ, ರಾಕ್ಣೊ ಆಕರ್ಷಕ್ ಜಾಲೊ, ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ಆನಿ ವಾಜ್ಪಿ ಚಡ್ಲೆ. ಜಾಹಿರಾತಾಂ ಜಾಯ್‌ತಿತ್ಲಿಂ ಮೆಳೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ. ಪಾನಾಂ ಚಡಯ್ಲಿಂ. ಊಂಚಿ ವಿಲಾಯತಿ ಪೇಪರ್ ಹಾಡಂವ್ಕ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಪರ್ವಣ್ಗಿ ದಿಲಿ. ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ದಫ್ತರಾಂತ್ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಖೊ ಚಡಯ್ಲೊ. ಬೋವ್ ಚಡ್ ಸಮ್ಜೊಣೆಚಾ ಆನಿ ಮಯ್ಪಾಶಿ ಗುಣಾಂಚಾ ಮೊ। ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಬಾಪಾನ್ ತಾಚಾ ಸಾಂಗಾತಾ ಕಾಮ್ ಕರ್ತೆಲ್ಯಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ಮೊಗಾನ್ ಆನಿ ಸೊಸ್ನಿಕಾಯೆನ್ ಆನಿ ಉತ್ಸಾಹಾನ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಯಾಚೊ ಪರಿಣಾಮ್· ಜಾವ್ನ್ ಕಾಮೆಲ್ಯಾಂ ಥಂಯ್ ತೊಚ್ಚ್ ಉತ್ಸಾಹ್ ಆನಿ ಉಮೆದ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಜಾಲಿ. ರೇಗ್ರ್ ಆನಿ ಶಿಸ್ತ್ ಸಾಂಬಾಳ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಕ್ ವೆಳಾರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪಾವಿತ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸುರು ಜಾಲೊ. ವರ್ಗಣಿದಾರ್ ತಲಾಸ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಭಂವೊನ್, ಲೊಕಾಕ್ ಮೆಳೊನ್, ಸಂಘ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ತಾಚಿ ವಳಕ್ ಕರ್ನ್ ದಿವ್ನ್ ವರ್ತಿ ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ತಾಚಿ ಆರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುದಾರ್ಲಿ. ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಾವ್ಲಾಂಚೆರ್ ಉಬೆ ರಾಂವ್ಚಿ ಸಕತ್ ತಾಕಾ ಮೆಳ್ಳಿ.

ಮೊ। ದೂತೊರ್ ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಸೋಜ್ ಏಕ್ ಸಮರ್ಥ್ ಬರಯ್ಣಾರ್. ತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕೀಯ್ ಲೇಖನಾಂನಿ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿಂ ಧ್ಯೇಯ್ ಧೋರಣಾಂ ಉಕಲ್ನ್ ಧರ್‌ಲ್ಲಿಂ ಪಳೆತಾನಾ ಆನಿ ತಾಚಾ ಸುಡಾಳ್ ಶೈಲಿನ್ ಬರಯಿಲ್ಲಿ ರೀತ್ ದೆಖ್ತಾನಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ತಾಕಾ ಆಸ್ಚಿ ಶಾತಿ ಆನಿ ಧೈರ್ ಉಟೊನ್ ದಿಸ್ತಾ. ತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಾ ಕಾಲಾರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಏಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಖಬ್ರೊ ವಾಂಟ್ಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾತ್ರ್ ಉರ್ಲೆಂನಾ. ತಾಂತುಂ ದೆಣ್ಯಾಂಭರಿತ್, ಉಮೇದ್ವಂತ್ ನವ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ, ಕವನಾಂ, ಪೊಕಾಣಾಂ, ಕಥಾ, ಕಾದಂಬರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾವ್ನ್ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಚಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ್

ಸೆವಾ ಉದಾರ್ ಮನಾನ್ ಅರ್ಪುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ವರ್ವಿಂ ತ್ಯಾ ಹಪ್ತ್ಯಾಂಚೊ ರಾಜಕೀಯಾಚೊ ಪ್ರಮುಖ್ ವಿಷಯ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯೊ ಖಬ್ರೊ ಉಂಚ್ಲಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಗಟುನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಮಟ್ಟ್ ಸುಧಾರಣ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯ್ಲೆಂ.

ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ' ಮ್ಹಣ್ ಆರಂಭ್ ಕೆಲ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ತಾಚೊ ಗಾತ್ರ್ 47.5 X 28.5 ಸೆಂಟಿಮಿಾಟರ್ ಆಸೊನ್ ಸ ಪಾನಾಂಚೊ ಜಾವ್ನಾಸ್‌ಲ್ಲೊ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಮಹಾ ಝುಜಾಚಾ ವೆಳಾರ್ ನ್ಯೂಸ್ ಪ್ರಿಂಟಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ಆನಿ ಕಾಗ್ದಾಚೊ ಖರ್ಚ್ ಅಭಾವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾನ್ ತಾಚೊ ಗಾತ್ರ್ 24 X 6 ಸೆಂಟಿ ಮಿಾಟರಾಕ್ ದೆಂವಯ್ಜಾಯ್ ಪಡ್ಲೊ. 1942 ಆನಿ 1943 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಚಾರ್‌ಚ್ ಪಾನಾಂ ಕರಿಜಾಯ್ ಪಡ್ಲಿಂ. ಮೊ। ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಸೊಜಾನ್ ತಾಚೊ ಗಾತ್ರ್ 41 X 27 ಸೆಂ.ಮಿಾ. ಆನಿ ಸರಾಸರ್ 14 ಪಾನಾಂಕ್ ಪಾವಯ್ಲೊ. ಕಾಳಾಚಾ ಬದ್ಲಾವಣೆ ತೆಕಿದ್ ಆನಿ ಸಂಪಾದಕಾಚಾ ಶಾತೆನ್ ಕೆಲ್ಯಾ ಬದ್ಲಾವಣೆ ವರ್ವಿಂ ಹೆಂ ಪತ್ರ್ ದಿಸಾಂದಿಸ್ ಫುಲೊನ್, ಸೊಭೊನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೆಂ ಉಂಚ್ಲೆಂ ಸಾತೊಳೆಂ ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ಲೆಂ. ಮೊ।ಅಲ್ಸೆಂದ್ರ್ ಬಾಪಾನ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚಿ ಸೆವಾ 12 ವರ್ಸಾಂ ವ್ಹತ್ಯಾ್ ಮ್ಹಿನತೆನ್ ಆನಿ ಉರ್ಬೆನ್ ಕೆಲಿ. ಹ್ಯಾ ಅವ್ದೆಂತ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ಸಂಭ್ರಮ್ ಚಲವ್ನ್ 27.5 X 21.5 ಸೆಂಟಿಮಿಾಟರ್ ಗಾತ್ರಾಚೊ ಆನಿ 200 ಪಾನಾಂಚೊ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂನಿ ಸಜೈಲ್ಲೊ 'ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚೊ ಅಂಕೊ' ಮಂಗ್ಳುರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತಾಣೆ ದಿಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ದಾಯ್ಜ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಅತಿಶಯ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಕ್ ದೆವಾಧಿನ್ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾನ್ ತಾಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಮೊರೂ ಆಧಾರ್ ದಿಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಾ ಸುರ್ವಿಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರಂವ್ಚ್ಯಾ ರೀತಿ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಬರಿ ಮಾಹೆತ್ ತಾಚಿ ಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಾಪ್ತ್ ಜಾಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಉಪ್ಕಾರಿ ಮನಾನ್ ತೊ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಫುಡಾರ್ ಬೊರೊ ಆಸಾ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆನಿ ತಾಚೆಂ ಭವಿಷ್ಯ್ ಆನಿಕಿ ಸುಗಮ್ ಕರುಂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪಾಂ, ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚಿಂ ವಿವಿಧ್ ರೂಪಾಂ ವ ಮುಖಾಂ ವಾಡಯ್ಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಿ ಸಲಹಾ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಶಾಳಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕರಿಜಾಯ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿವಸ್ ಆಚರಣ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಡ್ ಆನಿ ಚಡ್ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚೆಂ ಸೂಚನ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಮೊನ್ಸಿಞೊರ್ ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೊಜ್ ಬಾಪಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಖಾಲ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಪ್ತ್ಯಾಳ್ಯಾನ್ ಖರೊಚ್ 'ಭಾಂಗ್ರಾಳೊ ಕಾಳ್' ದೆಕ್ಲೊ. ವಿಶಾಲ್ ಕೊಂಕಣಾಂತ್ ಶಿಂಪ್ಡೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ತಾಣೆ ಲಾಗಿಂ ಘೆವ್ನ್ ತಾಂಚೆ ಥಾವ್ನ್ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ರುತಾ ಕೆಲೆಂ. ತವಳ್ಳ್ಯಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಲೇಖಕಾಂ ಪೈಕಿ ಖಡಾಪ್, ಲಿಯಾಬ್, ಮರಿಯಾದಾಸ್, ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ಪಾವುಸ್ತಿನ್ ಸೊಜ್, ವಾಸು, ಸಿರಿವಂತ್, ಪಿಡ್ಯಾಬ್, ಎಲ್ಲಿ ಡಿಸಿಲ್ವಾ. ಹೆ ಥೊಡೆ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್, ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪಾನ್ ತನ್ರ್ಯಾ ತಾಲೆಂತಾಂಕ್ ಆನಿ ದೆಣ್ಯಾಂಕ್ ನಿರಂತರ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಉತ್ತಿಮ್ ಬರಪ್ಪಿ ಕೆಲ್ಯಾತ್. ರಾಕ್ಣೊ ಲೊಕಾ ಮೊಗಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮಾಜೆಂತ್ಲೆ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ ಜಾಂವ್ಕ್ ಮುಖ್ಯ್ ಕಾರಣ್ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪಾಚೆಂ ಆಕರ್ಷಿಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ್, ಬರೆಂ ಮನ್, ಮೊಗಾಳ್ ಸ್ವಭಾವ್ ಆನಿ ಮಿತೃತ್ವಾಚೊ ಸಂಬಂಧ್. ಅಸೆಂ ವಿವಿಧ್ ರಿತಿಂನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ' ವಿವಿಧ್ ನೇಮಾಳ್ಯಾಂ ಮಧೆಂ

ರಂಗಾಳ್ 'ಪಿಸೊಳ್ಯಾ' ಬರಿ ಸೊಬ್ಲೆಂ. ತಾಚಾ ವಿಶಾಲ್ ಮನೋಭಾವಾನ್ ಆನಿ ಆಧುನಿಕ್ ಕಾಲಾಚಾ ತಂತ್ರಾಂಚಾ ಆನಿ ಯಂತ್ರಾಂಚಾ ಉಪಯೋಗಾನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಭಾಷ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ರೂಪ್‌ಚ್ ಬದಲ್ಲೆಂ. ತಾಚಾ ದೂರ್‌ದೃಷ್ಟೆನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪಂಗ್ಡಾಚಾ ಆನಿ ಹೆರ್ ಧರ್ಮಾಂಚಾ ಎಕ್ವಟಾ ಖಾತಿರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲಿತುರ್ಜಿಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ಪಣ್ ಮಾತ್ರ್ ನ್ಹಯ್ ಭಾರತೀಯ್‌ಪಣ್ ಸಮ್ಮಿಳಿತ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಉದ್ದೇಶಾನ್ 1960 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಸಪ್ತಾಹ್ ತಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಜ್ಯಾರಿ ಹಾಡುಂಕ್ ಸಕ್ಲೊ. ಹೆಂ ಸವೀಕರಣ್ ಪುರ್ತೆಂ ನಹಿಂ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಾಪಾನ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚೆರ್ ಪ್ರಬಾವ್ ಘಾಲುಂಕ್ ಸಕ್ಲಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸಕ್ದಾಂಚಾ ಗಮನಾಕ್ ಆಯಿಲ್ಲಿ ಸಂಗತ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ದೊ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಸೋಜಾಚಾ ಬಾರಾ ವರ್ಸಾಂಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಾ ಆವ್ದೆಂತ್ 1963 ಇಸ್ವೆಂತ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ರುಪ್ಯೋತ್ಸವ್ ದಬಾಜಾನ್ ಚಲಯ್ಲೊ. ಅಶೆಂ ವಿಶೇಷ್ ಕಾರ್ಬಾರಾಂ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಬಹುಮುಖ್ ಪ್ರತಿಭೆಚಾ ಆನಿ ಮುಖ್ಯ ಜಾವ್ನ್ ಹೆರಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಹಾಡ್ನ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿವ್ನ್, ಶಿಫಾರಾಸ್ ಕರ್ನ್, ತೋಂಡ್ ಗೋಡ್ ಕರ್ನ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಬರಿ ಸುಸಂಘಟಿತ್ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ನ್ ಆಡಳ್ತೆಂ ಚಲವ್ನ್ ವರ್ಚಿ ಶ್ಯಾತಿ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಆಸಾನಾ ಆನಿ ತಿ ಧಾರಾಳ್ ಮಾಪಾನ್ ಮೊ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪಾ ಥೈಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದುಭಾವ್ ನಾ.

ಮಾ। ಬಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಚೊ ಚೊವ್ತೊ ಸಂಪಾದಕ್

ಜೆಜುಚಾ ಕಾಲಾರ್ ಜೆಜುಕ್ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ರುಕಾರ್ ಚಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಜಾಕೆವಾ'ಚೊ ಉಡಾಸ್ ಹಾಡ್ಚೊ ತಸಲೊ 'ಮಟ್ವ್ಯಾ' ದಿಗಾಯೆಚೊ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚೊ ಮಾ। ಬಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾಕ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ 'ಮೂರ್ತಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಕೀರ್ತಿ ದೊಡ್ಡದು' ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಸಾಂಗ್ಲಿ ತಾಕಾ ಸರ್ಶಿ ಕರ್ಚೆಂ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾಲಾಂ. ಲ್ಹಾನ್ ಪ್ರಾಯೆರ್ ಥಾವ್ನ್ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ್ ಸನದ್ ಜೊಡ್ತಾವರೇಗ್ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಾಂತ್ ಶಿಕೊನ್ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಎಮ್.ಎ. ಪದವಿ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೊ ಫಾ। ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪ್ ಇಂಗ್ಲಿಷಾಂತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ, ತುಳು ಭಾಸಾಂನಿ ಸರಾಗ್ ಉಲಂವ್ಕ್ ಆನಿ ಬರಂವ್ಕ್ ಜಾಣಾಂತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ತಾಚೆಂ ಭಾಷೆಚೆಂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ಊಂಚ್ ಮಟ್ಟ್ಯಾಚೆಂಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಚೊ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ತಾಣೆ ಜೊಂಜೈಂತ್ ಸೈಂಟ್ ಕ್ಸೇವಿಯರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್ ಆನಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಥಾವ್ನ್ ಆಪ್ಣಾಯ್ಲಾ. ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ತೊ ಏಕ್ ಉತ್ತೀಮ್ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್, ಅನುವಾದಕ್ ಆನಿ ಸಂಯೋಜಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಖಂಚೆಂಯಿ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ತಾಚಾ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಧನಾನ್ ಆನಿ ಮ್ಹಿನತೆನ್ ಆಪ್ಣೆ ಆಪೇಕ್ಷಿಲ್ಲೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಆನಿ ಪೋಂತ್ ಪಾವ್ತಾವರೇಗ್ ಸುಗಮಾಯೆನ್ ಕರ್ಚಿ ಶ್ಯಾತಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ನಿದರ್ಶನ್ ಜಾವ್ನ್ ತೊ ಸೆವಾ ಭೆಟಂವ್ಚ್ಯಾ ಮೂಡ್‌ಬಿದ್ರಿ ವಾರಾಡ್ಯಾಂತ್ ಕ್ಯಾರಿಸ್ಮಾಟಿಕ್ ರೆತಿರ್ ಬೋವ್ ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಆನಿ ಫಳಾದಿಕ್ಪಣಿ ಚಲವ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ತಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಆಸಲ್ಯಾ ವಿಶೇಷ್ ಸಕ್ತೆನ್ ಭರ್‌ಲ್ಲೊ ಫಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಸಾಧಾರ್ನ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಣಾಯ್ಚ್ಯಾ ದಿಷ್ಟಿಕ್ ಝುಳ್ಕ್ಯಾತಾನಾ ಏಕ್ ಸಾದೊ, ದುಬ್ಳ್ಯಾ ನೆಸ್ಣಾರ್ ಆಸೊನ್ ತಾಚಾಚ್ ಗೂಂಡ್ ಆಲೊಚೆನೆಂತ್ ಮಗ್ನ್ ಜಾವ್ನ್, ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ಥರಾನ್ ಚಲ್ಚೊ, ಏಕ್ ಲ್ಹಾನ್ ಯಾಜಕ್‌ಸೊ ದಿಸ್ತಾ. ಪೂಣ್ ತಾಚೆಕಡೆ ಉಲವ್ನ್, ತಾಚೆಂ ತರ್ಕ್ ಆಯ್ಕೊನ್ ತಾಚಾ

ಜಾಣ್ವಾಯೆಚಿ ಗುಂಡಾಯ್ ಜಾಣಾ ಜಾಲ್ಲೊ ತಾಚಾಲಾಗಿಂ ಮಾರ್ಗ್‌ದರ್ಶನಾಕ್ ಆನಿ ಸಲಹಾ ಸೂಚನಾಂ ಘೆಂವ್ಕ್ ಪರ್ತುನ್ ಪರ್ತುನ್ ಯೆತಲೊ. ಅಸಲೊ ಏಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಸಕ್ತೆಚೊ ಬಾಪ್ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳುರ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚ್ಯಾ ಪೆರ್ಮುದೆ ಫಿರ್ಗಜೆಚ್ಯಾ ಏಕ್ಯಾ ಗ್ರಾಮಾಂತ್ ಅಕ್ತೋಬರಾಚ್ಯಾ 22 ತಾರ್ಕೆರ್ 1936 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ. ಬರ್‍ಯಾ ಭಕ್ತಿಕ್ ಆನಿ ದೇವ್ ಭಿರಾಂತೆಚ್ಯಾ ಕುಟ್ಮಾಂತ್ ವಾಡ್‌ಲ್ಲೊ ಹೊ ವೆಗ್ಗಿಂಚ್ ಯಾಜಕಿ ತರ್ಬೆತಿ ಜೊಡ್ನ್ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಯ್ಟ ಆಪ್ಲಿಂ ವಿಶೇಷ್ ದೆಣಿಂ ಪರ್ಗಟ್ ಕರುಂಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ. ಅಸೆಂ ಬರೊ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್, ಲೇಖಕ್, ವಿಮರ್ಶಕ್ ಆನಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಸಬಾರ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಆಪ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ಸೆವಾ ಅರ್ಪಿಲ್ಲ್ಯೊ ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಯ್ಟ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಪ್ತಾಳ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚೊ ಚೊವ್ತೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ಏಕಾ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರಿತಿಚ್ಯಾ ಸೊಭಾಯೆನ್ ಆನಿ ಕಳೆನ್ ನೆಟಯ್ಲ್ಯಾ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಚ್ಯಾ ಅಪೊಸ್ತಲಾದಿ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಕಸಲಿ ಸರ್ವ್ ಸೆವಾ ಲೊಕಾಕ್ ಅರ್ಪಿವ್ಯೆತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಲ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ದುಬಾವ್ ನಾ. ತಾಣೆ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸರ್ವತೋಮುಖ್ ಉದರ್ಗತೆ ಖಾತಿರ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಿಂ ಯೋಜನಾಂ ಏಕೆಕ್‌ಚ್ಯ್ಟ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದೊಳ್ಯಾಂ ಮುಕಾರ್ ದೊವರ್ತಾನಾ ದೆವಾನ್ ತಾಚೆರ್ ವೊತ್‌ಲ್ಲಿಂ ದೆಣಿಂ ತಾಣೆ ಯೋಗ್ಯ್ ರಿತಿಂನಿ ಪಾಪಾರುನ್ ತಿಂ ಕಶಿಂ ವಾಡಯ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ಪ್ರಸಾರ್ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್‌ಗೀ ಮ್ಹಣ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಲೆಂ.

ಸುಮಾರ್ ದೋನ್ ವರ್ಸಾಂಬರ್ ಮೊ। ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಬಾಪಾಚ್ಯಾ ಹಾತಾಖಾಲ್ ತರ್ಬೆತಿ ಜೊಡುನ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಂಪಾದ್ಪಣ್ ತಾಚ್ಯಾ ನಂತರ್ ವಹಿಸುನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಯಾ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾನ್ ತಾಚ್ಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತಿರ್ ಸಬಾರ್ ಕಾಮಾಂ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಪಯ್ಲೆಂ ಸುವಾತೆರ್, ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾನ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚ್ಯಾ ಬರವ್ಪಾಂ ಥಂಯ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಥಂಯ್ ಆಪ್ಲೆಂ ಗಮನ್ ದಿಲೆಂ. ತಾಂಚೆಂ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ದೆಣೆಂ ಪ್ರಗಟ್ ಕರುಂಕ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾರ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಒದಗ್ಸುನ್ ದಿಲೊ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಉಬ್ಜೊಂಚ್ಯಾ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಸಮಸ್ಯಾಂ ವಿಶಿಂ ಶಿಕ್ಪಿ ಆನಿ ಅನುಭವ್ ಆಸ್‌ಲ್ಯಾಂ ಸಾಂಗಾತಾ ತರ್ಕ್ ಚಲವ್ನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಬಿ ಕರ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಚಲಯ್ಲೆಂ. ತವಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಏಕ್ ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಬಿಲ್ಲೊ ಪುಸುನ್ ಕಾಡ್ನ್ ತಾಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾತೊಳ್ಯಾಚೆಂ ರೂಪ್ ದಿಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಕೆಲ್ಲೆ ವರ್ಪಿಂ ತಾಕಾ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ಚಡ್ಲಿಂ, ಆರ್ಥಿಕ್ ಸ್ಥಿತಿ ಸುದಾರ್ಲಿ ಆನಿ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ಸೊಭಾಯ್ ಚಡ್ಲಿ. ಉಂಚ್ಲಿಂ ಆನಿ ಶಿಕೊಣ್ಯಾಯೆಕ್ ಲೇಖನಾಂ, ಕಾಣಿಯೊ ಆನಿ ಕವನಾಂ ವ್ಹಾಳೊಂಕ್ ಸುರು ಜಾಲಿಂ. ಲೇಖಕಾಂಚೆಂ ಸಂಭಾವನ್ ಚಡ್ಲೆಂ. ಅಸೆಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ ಥೊಡ್ಯಾ ಕಾರಣಾ ಖಾತಿರ್ 5,000ಕ್ ದೆಂವ್‌ಲ್ಲ್ಯೊ ಪತ್ರ್ಯಾನ್ ಸಾತ್ ಹಜಾರಾಂಕ್ ಚಡವ್ನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಕ್ ತಾಚ್ಯಾಚ್ಯ್ಟ ಪಾಯಾಂಚೆರ್ ಉಬೊ ರಾಂವ್ಚಿ ಸಕತ್ ಮೆಳಾಶಿ ಕೆಲಿ.

ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೇಖಕ್ ಸಮ್ಮೆಳ್ ಚಲವ್ನ್ (ವರ್ಸಾಕ್ ದೋನ್ ವ ತೀನ್ ದಿಸಾಂಚೊ) ನವ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ಸಾರ್ಕೆ ರಿತಿನ್ ತರ್ಬೆತಿ ದಿಲ್ಯಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖಕಾಂ ಪೈಕಿ ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದಕೊಸ್ತಾ, ಎ.ಟಿ. ಲೋಬೊ, ಜೊ.ಸಾ. ಆಲ್ವಾರಿಸ್, ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್, ಶ್ರೀ ಗಬ್ಬು, ರೊನಾಲ್ಡ್ ಪಿರೇರ್, ಡಾ। ವಿಲ್ಯಮ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಎಡಿ ನೆಟ್ಟೊ, ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ,

ಬಾ। ಜೆ.ಬಿ. ನಜ್ರೆತ್, ಬಾ। ಎಲ್.ಎ. ಪಟಿನ್ಹೊ, ಮಾ। ಬಾ। ಮಾವ್ರಿಸ್ ಪಾವ್ಲಾ ಹಾಂಚಿಂ ಬರ್ಪಾಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಸರಾಗ್ ವ್ಹಾಳಾಶಿಂ ಕೆಲ್ಯಾಂತ್. ತನ್ರ್ಯಾಂ ಲೇಖಕಾಂ ಪೈಕಿ, ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ, ಮಿಲ್ಮ್ಯಾಕ್ಸ್, ಒಸ್ಟಿನ್ ಡಿಸೋಜಾ, ಹೆರೊಲ್ಪಿಯಸ್, ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯ್ಕ್, ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ, ಜ್ಯೊ ಲೋಬೊ, ಗಾಬ್ರಿಯಲ್ ವಾಸ್, ಎಸ್.ಡಿ. ಕುನ್ಹಾ, ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಸಿರಿಲ್ ಮಾಡ್ತಾ, ಎಡ್ಡಿ ಸಿಕೇರ್, ಭಾವ್ ಮೊನಿಸ್, ಭಾವ್ ರುಡೊಲ್ಫ್ ಸೋಜ್, ಬಾಪ್ ಆರ್ಥರ್ ಪಿರೇರ್, ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶ್, ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಡಿಸೋಜಾ, ಕ್ಲಿಫರ್ಡ್ ಡಿಸೋಜಾ ಹೆ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಅಸೆಂ ಜಾಯ್ತ್ಯಾ ತನ್ರ್ಯಾ ಆನಿ ನವ್ಯಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಪಾಟ್ ಥಾಪಡ್ನ್, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ್ ದಿವ್ನ್ ಮುಖಾರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಯಾವರ್ವಿಂ ಆಜ್ ಜಾಯ್ತೆ ಬರವ್ಪಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಝುಳ್ಕತಾತ್ ಆನಿ ಆಮ್ಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ಹ್ಯಾ ದಿಶೆನ್ ತಾಣೆ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ಆನ್ಯೇಕ್ ಮೆಟ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ 1976 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಥಾವ್ನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ವ್ಹಡ್ಲ್ಯಾ ಮಟ್ಟಾನ್ ಸಂಭಾವನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಲೇಖಕಾಂಕ್ ತಾಂಚಾ ಕಾಮಾಚೊ ಪ್ರತಿಫಳ್ ಲಾಭವ್ನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಪಾನಾಂನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ವಿಷಯಾಂ ವಯ್ರ್ ಉಜ್ವಾಡ್ ಘಾಂಕಂವ್ಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಘಾಯ್ಸ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಕೆಲಿಂ. ಅಸೆಂ ಸ್ಥಳೀಯ್ ಪವಿತ್ರ್ ಸಭೆಂತ್ ಲಾಯಿಕಾಂಚೊ ಪಾತ್ರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಲೊಕಾನ್ ಸಮ್ಜಾಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ಪೆಚಾಡ್ಲೊ. ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಯಾಜಕಾಂಚಾ ವಾವ್ರಾಂಚ್ ಮಾತ್ರ್ ಭಾಗ್ ಘೆವ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಆಧಾರ್ ದಿವ್ನ್ ಮಾತ್ರ್ ವಾವ್ರಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ತೆದೊಳ್ ಮ್ಹಣ್ತಾಸರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಚಿಂತಾಪ್ ಬದ್ಲುನ್ ಲಾಯಿಕಾಂನಿ ಸ್ವಂತ್, ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಆನಿ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ರಿತಿಂನಿ ತಾಂಚಾಚ್ಟ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತ್ ಉರ್ಭೆನ್ ಆಪೊಸ್ತಲಾದ್ ಚಲೈಶೆಂ ಆನಿ ಫಿರ್ಗಜೆಚಾ ಬರೆಪಣಾ ಖಾತಿರ್ ವಾವ್ರುಂಕ್ ಮುಕಾರ್ ಸರಾಶೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಯೋಗ್ಯ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ಆನಿ ಸಲಹಾ ಸೂಚನಾಂ ದಿಂವ್ಕ್ ಸುಮಾರ್ ತೇಂಪ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಪಾನಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲಿಂ.

ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಆನ್ಯೇಕ್ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಕಾಮ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ದಫ್ತರಾಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ತರ್ಬೆತಿ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂಕ್ ಸಗ್ಳೊ ವೇಳ್ ಸಹಾಯಕ್ ಜಾವ್ನ್ ನೇಮಕ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಅಸೆಂ ದಿಯೆಸಜಿಚಾ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಚಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಲಾಯಿಕಾಂಕ್ ಪಾತ್ರ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಲಾಭಯ್ಲೊ. ಹಾಂಚೆ ಪೈಕಿ ಸಿರಿಲ್ ಜೆ. ಸಿಕ್ವೇರ್ (ಸಿಜೆಸ್), ಶ್ರೀ ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಆನಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಲಿಫರ್ಡ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ ಪ್ರಮುಖ್ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್. ಹಾಚಾ ಸವೆಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಂಡಳಿಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚೊ ಸಂಖೊ 15 ಜಣಾಂಕ್ ಚಡ್ಲೊ.

ತ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಬರಂವ್ಚಿ ರೀತ್, ಅಕ್ಷರಾಂಚಿ ಮೆಳಾವಣ್, ಲಿಪಿಚಿ ವಾಪರ್ನಿ ಆನಿ ಉತ್ರಾಂಚಿ ಮೆಳಾವಣ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂನಿ ಏಕಾಚ್ಚ್ ಥರಾನ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಸುಡಾಳ್ ರಿತಿನ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಸಲಿಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ನೇಮಾಳ್ಯಾಂಚಾ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಆಪವ್ನ್ ಥೊಡ್ಯಾ ದಿಸಾಂಚೆಂ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಚಲವ್ನ್ ಸೂರ್ಕ್ತ್ ರಿತಿನ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ, ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾಚೆಂ ಆನ್ಯೇಕ್ ಫಳಾಧಿಕ್ ಸಾಧನ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತ್. ಅಸೆಂ ತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಸುಮಾರ್ 12 ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲವ್ನ್ ವೆಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿ ತಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಬಾರಾ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಆನಿ ಸಂಚಾಲಕ್ಪಣ್ ಫಳಾದಿಕ್ಪಣಿ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ಯಶಸ್ವೆಚಾ ಮೆಟಾಂನಿ ಚಡ್ಲಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಧೈರ್ ಭಗ್ತಾ. ರಾಕ್ಣೊ ಕುಟಾಂಬ್ ಆಸಾ ಕರುನ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಸ್ಥಿತೆನ್ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಕ್ ಆಪ್ಣ್ಯಾಚ್ಚ್ಯಾ ಪಾಯಾಂಚೆರ್ ಉಬೊ ರಾವಾಶೆಂ ಕೆಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾಕ್ ಫಾವೊ. 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಚೊ ಪ್ರಚಾರ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಕರುನ್, ಇಸ್ತಿಹಾರಾಂ ಸ್ವಾಗತ್ ಕರ್ನ್ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಘುನ್ ಆನಿ ರೂಪ್ ಬದ್ಲುನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಂಪ್ಚಿಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚಾ ಕಾಳಾರ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚ್ಯೊ ಪ್ರತಿಯೊ 8,000 ಮಿಕ್ಚ್ಯಾಂಕ್ ವತ್ರ್ಯಾ ಉರ್ಬೆನ್ ಆನಿ ಆತುರಾಯೆನ್ ವಾವುರ್ಲೊ ಮ್ಹಣ್ ಸ್ಪಷ್ಟ್ ಸಾಂಗ್ಯೆತಾ. ತವಳ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಅಶಿಕ್ಷ್ಯಾಂಚೆಂ, ಆಯಾ - ಬೊಟ್ಲೆರಾಂಚೆಂ ಆನಿ ನೆಣಾರಿ ಲೊಕಾಚೆಂ ಪತ್ರ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕುನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಕ್ ಆಜ್ ಶಿಕ್ಪಿ, ಜಾಣಾರಿ ಆನಿ ಗ್ರೆಸ್ತಾಂ ಮಧೆಂ ಥೊಡೊ ಪುಣಿ ಮಾನ್ ಮೆಳ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಗಜಾಲ್ ಸಮಾಧಾನೆಚಿ. ಹ್ಯಾ ಪರಿವರ್ತನಾಂತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ವರ್ತೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾನ್ ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾಚಾ ಸುದ್ರಾಪಾ ಕುಶಿನ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಘುನಾಧಿಕ್ ಮೆಟಾಂ ಹಾಕಾ ಕಾರಾಣ್ ಜಾಲ್ಯಾಂತ್.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಯಾಜಕಾಂನಿ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಕ್ರಾಂತಿ ಆನಿ ರಾಜಕೀಯ್ ಜನಜಾಗೃತಿ ಉಟಯ್ಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಕ್ ನಿದರ್ಶನ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾ। ಬಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರಾನ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಮಂಡಳಿ ಆನಿ ಸಿಬಂಧೆಚಾ ಸಹಕಾರಾನ್ ಆನಿ ವಕೀಲ್ ಶಿರ್ತಾಡಿ ವಿಲ್ಯಮ್ ಪಿಂಟೊ ಸವೆಂ ಮೆಳೊನ್ 1974 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಸರ್ಕಾರಾನ್ ಜಾರ್ಯೆಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಭೂಸುಧಾರಣ್ ಕಾನೂನಾ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ತಾಂಚೆ ಮಧೆಂ ತರ್ಕ್ ವಿತರ್ಕ್ ಆನಿ ಸಮ್ಮೇಳ್ ಚಲವ್ನ್ 'ಘೊಳ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ಭುಂಯ್ ಆನಿ ರಾವ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ಘರ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಧೋರಣ್ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಸಮ್ಜಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರುಂಕ್ 'ರಾಕ್ಣ್ಯಾ'ಚಾ ಪಾನಾಂನಿ ಲೇಖನಾಂವಳ್ ವ್ಹಾಳಯ್ಲಿ. ತಸೆಂಚ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂಚಿ ಭೆಟ್ ಕರ್ನ್ ಜಮಾತ್ಯೊ ಕರ್ನ್ ಹಳ್ಳೆಂತ್ಲ್ಯಾ ನೆಣಾರಿ ಲೊಕಾಕ್ ಹಾಚೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ ಶಿಕ್ಷಿತ್ ಕೆಲೆಂ. ಹಾಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ಸುಮಾರ್ 60,000 ಲೊಕಾಕ್ ಫಾಯ್ದೊ ಲಾಭವ್ನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ರೈತಾಂಕ್ ತಾಣಿ ಘೊಳ್ಚಿ ಭುಮಿ ಥೊಡ್ಯಾ ಮಾಪಾನ್ ಪುಣಿ ಪಾಟಿಂ ಮೆಳಾಶಿ ಕುರುಂಕ್ ಚಳುವಳ್ ಚಲ್ಯೆಶೆಂ ತಾಂಕಾಂ ಪಾಟಿಂಬೊ ಆನಿ ಧೈರ್ ದಿಲೆಂ. ಹಾಕಾ ಲಾಗೊನ್ ಸಬಾರ್ ಥರಾಂಚಿ ನಿಂದಾ, ವಿರೋಧ್‌ಪಣ್ ಆನಿ ಭೆಷ್ಟಾಂವ್ಣೆಂ ಸೈತ್ ಸೊಸುನ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ-ದಾರ್ಬ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಾ ಉದರ್ಗತೆ ಖಾತಿರ್ ಸತಾನ್ ಆನಿ ನಿತಿನ್ ಚಲೊಂಕ್ ಗ್ರೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಆಸ್ತಿದಾರಾಂಕ್ ಉಲೊ ದಿವ್ನ್ ಜೈತ್ ಜೊಡ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಕಾಮ್ ನಿಜಾಯ್ಕಿ ಶಾಭಾಸ್ಕಿ ಮೆಳೊಂಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲೆ ತಸಲೆ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಲೊಕಾಚಾ ಖಾಸ್ಗಿ ಸಮಸ್ಯಾಂಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಕೃತೆಚಾ ವಿಕೋಪಾಂಕ್ ಬಲಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಾ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ಪಾಂವ್ಟ್ಯಾ ಕಾಮಾಂತ್ ಬಳ್ವಂತ್ ಆಧಾರ್, ಸಹಕಾರ್ ಆನಿ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಧಾನ್ ಜಮಂವ್ಕ್ ಸಾಧನ್ ಚಲಯ್ಲಾಂ. ದೃಷ್ಟಾಂತಾಕ್ 1974 ಇಸ್ವೆಂತ್ ದಕ್ಷಿಣ್ ಕನ್ನಡ್ ಜಿಲ್ಲ್ಯಾಂತ್ ಮಹಾಪೂರ್ (ಆವ್ರ್) ಯೆವ್ನ್ ತಾಕಾ ಬಲಿ ಜಾವ್ನ್ ನಿರಾಶ್ರಿತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ದುಡ್ವಾ ಕುಮಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ವಸ್ತು ಜಮೊಂವ್ಕ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಪತ್ರಾಂನಿ ಪ್ರಚಾರ್ ಚಲವ್ನ್ ತಾಚೆ ಖಾತಿರ್ ಏಕ್ ಸಮಿತಿ ರಚುನ್, ಖುದ್ದ್ ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾಂಕ್ ಭೆಟ್ ದಿವ್ನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹೆನತ್ ಹೊಗ್ಳಿಕೆಕ್ ಫಾವೊ ಜಾಲ್ಲಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಹೆಂ ಕಾಮ್ ಚಲವ್ನ್ ವರುಂಕ್ ಸಗ್ಳೆಂ ವರ್ಸ್

ಭರ್ ಲೊಕಾಂಚೊ ಸಹಕಾರ್, ಬರೆಂ ಮನ್, ಉದಾರ್‌ಪಣ್, ಸಹಕಾರ್ ಆನಿ ಭಾವ್-ಬಾಂದವ್ಪಣಾಚೊ ಸ್ಪಿರಿತ್ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ದಾಕ್ಟ್ಯಾಂಚಾ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ಪಾಂವ್ತ್ಯಾಂತ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಪಾನಾಂನಿ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ಲೇಖನಾಂವಾಳ್ ಪ್ರಗಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ.

ಅಸಲ್ಯಾ ವಿಶೇಷ್ ಸಂದರ್ಭಾಂನಿ ಮಾತ್ರ್ ನಹಿಂ ಆಸ್ತಾಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಆರ್ಥಿಕ್ ಪರಿಸ್ಥಿತೆಂತ್ ಆಡ್ಕೊನ್ ಕಷ್ಟೊಂಚಾ ಲೊಕಾ ಖಾತಿರ್ ಆನಿ ತಾಂಚಾ ಭುರ್ಗ್ಯಾಂಚಾ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಸೌಲತ್ಕೊ ಒದಗ್ಸುನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ C.O.D.P. (ಸಿ.ಒ.ಡಿ.ಪಿ.)-ನ್ ಕರ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಆನಿ ದಿಂವ್ಚಿ ಮಜತ್ ಸರ್ವ್ ಗರ್ಜೆವಂತಾಂಚಾ ಗಮನಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಆನಿ ನೀಜ್ ಗರ್ಜೆವಂತಾಂನಿ ತಾಚೊ ಬರೊ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕರ್ನ್ ತಾಂಚಾ ಗರ್ಜಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾ ಥಾವ್ನ್ ಫಾಯ್ದೊ ಜೊಡಿಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಪ್ರಯತ್ನ್ ಚಲಯ್ಲ್ಯಾಂ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಸೇವಾ ಆರ್ಪುಂಚಾ ಫಾ। ಮುಲ್ಲರ್‌ಸ್ ಚ್ಯಾರಿಟೇಬಲ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಆಪ್ಲೊ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ್ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ತಾಂಚಾ ವಾವ್ರಾಚೊ ವಿವರ್ ಆನಿ ತಾಂಚಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ್ ಸೇವಾ, ತಸೆಂಚ್ ಅಖ್ಯಾ ಭಾರತಾಂತ್ ಭಲಾಯ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಹ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ದಿಲ್ಲಿ ಮೇಲ್‌ಫಾಂಕ್ತ್ ವಾಖಣುನ್, ಶಾಭಾಸ್ಕಿ ಪಾಟವ್ನ್ ಪಾಖಣ್ಣೆ ಉಚಾರ್ಲೆಲಿಂ ಲೇಕನಾಂ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಂತ್ ಧಾರಾಳ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮೆಳ್ಳಿಂ. ಅಶೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಲೊಕಾಕ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘನಾಚಿ ಆನಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಗಾಯೆಚಿ ಒಳಕ್ ದಿಲಿ. ಹ್ಯಾಚ್ ಸಂದರ್ಭಾಕ್ ಲಾಗೊನ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಬರಿ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಪಾನಾಂನಿ ಏಕ್ 'ಭಲಾಯ್ಕೆ ವಿಭಾಗ್' ಆಸಾ ಕರ್ನ್ ಖುದ್ದ್ ಏಕಾ ದಾಕ್ತೆರಾನ್‌ಂಚ್ ಲೊಕಾ ಥಾವ್ನ್ ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಭಲಾಯ್ಕೆ ವಿಷ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಮಸ್ಯಾಂಕ್ ಪರಿಹಾರ್ ಸೊದುಂಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಕರ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಸಮಸ್ಯಾಂಚಾ ಗಮನಾಕ್ ಯೆವ್ನ್ ಸಬಾರಾಂನಿ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ಉಚಾರ್ಲ್ಯಾ.

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಚಳ್ವಳೆಂತ್ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾಚೆಂ ನಾಂವ್ ಊಂಚ್ ಆಸಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಲೊಕಾಕ್ ಎಕ್ಟ್ಯಾಂಯ್ ಕರುಂಕ್ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಬೊಂಬಯ್, ಗೊಂಯಾಂ, ಮಂಗ್ಳುರ್, ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಅಸೆಂ ಸಗ್ಳ್ಯಾ ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳೆರ್ ಶಿಂಪ್ಡೊನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ವಿಭಾಗಾಂಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ತಾಂಚಾ ಚಿಲ್ಲರ್ ಬೇಧ್ ಭಾವಾಚೊ ಉಡಾಸ್ ವಿಸ್ರೊನ್ 'ಆಮಿ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ ಏಕ್ ಜಾವ್ನಾಸಾಂವ್' ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಮನೋಭಾವ್ ಉಬ್ಜಾಸೊ ಕರುಂಕ್ ಹ್ಯಾ ಸರ್ವ್ ವಿಭಾಗಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣೆಚೊ ಬಾವ್ಟೊ ಊಂಚ್ ಉಬಾರುನ್ ಧರ್‌ಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿ ವಾಲ್ಡರ್ ಬಾಪಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಇತರ್ ಭಾಸಾಂಚೊ ಆನಿ ಕನ್ನಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊ ಸಂಬಂಧ್ ತಾಣೆ ಬಾಂದುನ್ ಹಾಡ್ಲಾ. ಅಸೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಗ್ರೇಸ್ತ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ಕೆಲಾಂ; 1974 ಇಸ್ವೆಂತ್ ಜನೆರಾಚಾ ಪಯ್ಲೆ ತಾರ್ಕೆರ್ 'ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷಾ ಮಂಡಳ್' ಸ್ಥಾಪನ್ ಕರುಂಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಂ ಪೈಕಿ ಬಾ। ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಎಕ್ಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸತ್ ಸರ್ವ್ ಜಾಣಾಂತ್. ಹಾಣೆ ತಾಚಾ ಸಹವಾವ್ರಾಡಿ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇಮಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಶ್ರೀ ಜಾ.ಫ್ರಾ. ದೆ ಕೊಸ್ತಾಚಾ ಸಹಕಾರಾನ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ 'ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಪರಿಷದೆಚಾ' ಬಸ್ಕ್ಯಾಂಕ್ ಹಾಜರ್ ಜಾಂವ್ಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಯ್ತೆಂ ವಾಹನಾಚಿ ವಿಲೆವಾರಿ ಕರ್ನ್ ತಾಂಕಾಂ ಥೈಂಸರ್ ವ್ಹರ್ನ್ ಪಾಟಿಂ ಹಾಡ್ಲೆಂ. ಅಸೆಂ ಗೊಯಾಂತ್ ತೀನ್ ಪಾವ್ಟಿಂ, ತಶೆಂಚ್ ಬೆಂಗ್ಳುರ್, ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಆನಿ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ಅಧಿವೇಶನಾಂಕ್ ಹಾಜರ್ ಜಾಂವ್ಚೊ ಅಪೂರ್ವ್ ಸುಯೋಗ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಕ್ ಒದಗ್ಸುನ್ ದಿಲೊ.

ಹಿಂ ಸರ್ವ್ ಕಾಮಾಂ ನಹಿಂ ಆಸ್ತಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ-ಭಾಶೆಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆ ಖಾತಿರ್ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾಸ್ತಾನಾ ವಾವ್ರುನ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಮೆಳ್ಳ್ಯಾ ವೆಳಾರ್ ಭಾಷಣಾಂ ಆನಿ ಲೇಖನಾಂ ದ್ವಾರಿಂ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಿ ಗ್ರೇಸ್ತ್‌ಕಾಯ್, ತಾಚಾ ಲೊಕಾಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಕರ್ಚಿ ಗರ್ಜ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚಾ ಅಭಿವೃದ್ಧೆಂತ್ ಆಸ್ಚೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯ್ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರೇಮಿಂಚಾ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮಾಯ್ ಭಾಸ್ ವಾಪಾರ್ಚ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಾ ಗಮನಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಹರ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕೆಲಾಂ. ತಾಚೆಂ ಆಸಲೆಂ ಏಕ್ ಲೇಖನ್ ಕೊಂಕಣ್ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನಾಚಾ (25) ರುಪ್ಯೋತ್ಸವಾಚಾ ಸ್ಮಾರಕ್ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲಾಂ.

ಮಾನಾಧಿಕ್ ವಿಶೆಂತ್ ವಿತೊರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್ - ಪಾಂಚ್ವೊ ಸಂಪಾದಕ್

'ರಾಕ್ಣೊ' ಹಪ್ತಾಳ್ಯಾಚೊ ಪಾಂಚ್ವೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ 1985 ಇಸ್ವೆಚಾ ಮೇಯಾಚಾ 11 ತಾರಿಕೆ ಥಾವ್ನ್ 1993 ಮೇಯಾಚಾ 30 ತಾರಿಕೆ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಟ್ ವರ್ಸಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಪ್ಣ್ಯಾ ಖಳ್ಮಿತ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾನ್ ಆನಿ ಮಿನತೆನ್ ದೀಸ್ ಆನಿ ರಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾಂ ಆಪ್ಲಿ ಲಿಖ್ಣಿ ಝುರವ್ನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ವಾಡಾವಳಿ ಖಾತಿರ್ ವಾವುರ್ಲ್‌ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮಾ| ವಿಶೆಂತ್ ವಿತೊರ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್. ಹೊ ಆಮ್ಚೊಚ್ ಮಂಗ್ಳುರ್‌ಗಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ವಲೆನ್ಸಿಯಾ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ 1945 ಇಸ್ವೆಂತ್ ನವೆಂಬ್ರಾಚಾ 3 ತಾರ್ಕೆರ್ ಜಲ್ಮಾಲ್ಲೊ. ಮೈಸೂರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಥಾವ್ನ್ ಎಂ.ಎ. ಪಧವೀಧರ್ ಜಾವ್ನ್, ರೊಮಾಚಾ ಉರ್ಬಾನ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಥಾವ್ನ್ ದೇವ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚಿ ಸನದ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಬೊಂಬಯ್ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಾಂತ್ ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಕರ್ನ್ ಮಾನಾಧಿಕ್ ಬಾಪ್ ಮಾರ್ಕ್ ವಾಲ್ಡರ್ ಅಮ್ಮೆಂಬಳ್ ಫಿರ್ಗಜೆಕ್ ವರ್ಗ್ ಜಾವ್ನ್ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾ ವೆಳಿಂ ಹಾಣೆ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚೆಂ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್ಲೆಂ. ತಾಚಾ ಮಾಲ್ಘಡ್ಯಾ ಭಾವಾ ಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪಾಚಿ ತಸೆಂಚ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬರ್ಪಾಚಿ ಉರ್ಬಾ ಆಪ್ಣಾಕ್ ಮೆಳ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಲಾನ್ಪಣಾರ್ ಘರಾ ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಚಾ ಬಾವಾನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿಂ ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕಣ್ ಪತ್ರಾಂ ವಾಚುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆ ಥೈಂ ಮೋಗ್ ಆನಿ ಆಕರ್ಷಣ್ ಭಗ್ಲೆಂ ಮ್ಹಣ್ ತಾಚಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್. ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲಾಚೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಚಲವ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚ್ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಕೊಂಕಣಿ ಲೇಖನಾಂ ಬರವ್ನ್ ತಿಂ ಛಾಪ್ಯೆನ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲಿಂ ಪಳೆವ್ನ್ ಎಕಾ ಥರಾಚೊ ಸಂತೊಸ್ ಆನಿ ಗುಪಿತ್ ಆನಂದ್ ಭೊಗ್‌ಲ್ಲೊ. ಕಾಲ್‌ಕ್ರಮೇಣ್ ಹೆಂ ತಾಚೆಂ ದೆಣೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಚ್ಪಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚಾ ದುಬ್ಳ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಅತ್ಮಿಕ್ ಬಳಿಷ್ಟ್ ಹಾತೆರ್‌ಶೆಂ ಜಾವ್ನ್ ಘೆತ್‌ಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ವಿಶೆಂತ್ ವಿತೊರ್ ಬಾಪಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಮೆಸ್ತ್ ಮಾನುನ್ ಘೆತಾತ್, ತೊ ಏಕ್ ಮಹಾನ್ ಲೇಖಕ್, ನಾಂವಾಡ್ದಿಕ್ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ಆಧುನಿಕ್ ಕಾಳಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಸಮ್ಜೊನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಖಡಾಖಡ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಲೊಕಾಕ್ ಜಾಗ್ವಣೆ ದಿಲ್ಲೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಕ್ ಬರ್ಯಾ ರಿತಿನ್ ಸಾಂಬಾಳ್ನ್ ವ್ಹೆಲ್ಯಾ ಖಾತಿರ್ ತಾಕಾ ಹೊಗ್ಳಿಕ್ ಫಾವೊ. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ಟ್ ತೊ ಏಕ್ ಉತ್ತಮ್, ಉರ್ಜೆವಂತ್ ಯಾಜಕ್ ಆನಿ ಶಾತಿವಂತ್ ಪ್ರಸಂಗ್‌ದಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚಾ ಯಾಜಕಿ ತರ್ಬೆತಿ ಕಾಲಾರ್‌ಚ್ಟ್ ತಾಚಾ ಫಣ್ಗಣೆತ್ ಪ್ರಸಂಗಾಂಕ್ ಸಾಂವಾಡ್ನಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾ. ಲೊಕಾಚಾ ಅತ್ಮಿಕ್ ಗರ್ಜಾಂಕ್ ಪಾವೊಂಕ್ ತೊ ಸದಾಂಚ್ ತಯಾರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಸಂಘ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂನಿ ರೆತಿರ್‍ಯೊ ದಿಂವ್ಕ್, ಕುಮ್ಸಾರಾಂ ಆಯ್ಕೊಂಕ್ ತಾಕಾ ಆಪವ್ಣಿ ಯೆತಾಲಿಂ.

ಫಿರ್ಗಜೆಂನಿ ವೊಲಾಂ, ಕಾಜಾರಾಂಕ್ ಹಾಜರ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ತೊ ಕೆದಿಂಚ್ಚ್
ಬಾಕಿ ದವ್ರಿನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ವಿಶೇಷ್ ಸುಡ್ಸುಡಾಯೆನ್ ಆನಿ ಮತಿಚಾ ತೀಕ್ಷ್ಣತಾಯೆನ್ ತಾಚೆಂ
ಕಾಮ್ ಚೋವ್‌ಚ್ಚ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವೆಳಾನ್ ತೊ ಕರ್ನ್ ಕಾಬಾರ್ ಕರ್ತಾಲೊ. ರಾಕ್ಣೊ ದಫ್ತರಾಕ್
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ಗೊಷ್ಪಿ ಬಾಪಾನ್‌ಂಚ್ ತಾಕಾ 'ಏಕ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್'
ಮ್ಹಣ್ ವೊಲಾಯಿಲ್ಲೆಂ ಆಸಾ. ಹೆಂ ತಾಚಾ ಗೂಂಡ್ ಚಿಂತ್ಪಾ ಆನಿ ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ವಾವ್ರಾಕ್ ಏಕ್
ಸಾಕ್ಸ್.

ವಿಶೆಂತ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪಾನ್ ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾಚೆಂ ಧ್ಯೇಯ್ ವಾಕ್ಯ್ 'ಸತ್ ಉಲಯ್
ಧರ್ಮ್ ಚಲಯ್' ಉಕಲ್ನ್ ಧರ್ಲಾಂ. ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ದಾಕ್ಷಿಣ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾನಾ ಸತ್ ಆನಿ ನೀತ್
ದಾಕಂವ್ಕ್ ಝುಜ್ಲಾ. ಕೊಣಾಯ್ಕಿ ಭಿಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಕರುನ್ ಆಸ್ತಾನಾ
ತಾಚೆರ್ ಹಲ್ಲೊ ಚಲ್ಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ತಾಂಕಾಂ ಭಿಯೆಂವ್ಕ್ ನಾ. ರಾಕ್ಣೊ ಪತ್ರಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್
ತಾಚಾ ಚೂಕಿಕ್ ಪರ್ಗಟ್ ಭಗ್ಸ್ಪಾಣೆ ಮಾಗ್ಲಾಂ.

ತಾಚಾ ಕಾಲಾರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಜಾಯ್ತೊ ಸುದಾರ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ವಾಚ್ಯಾಂನಿಂಚ್ ಉಚಾರ್ಲಾಂ.
ಕೇವಲ್ ಪತ್ರಾಚೊ ಪ್ರಸಾರ್ ಸಂಖೊ ವಾಡಂವ್ಕ್ ಪೆಚಾಡ್ನಾಸ್ತಾನಾ, ಹ್ಯಾ ಪತ್ರಾ ದ್ವಾರಿ
ಧಾರ್ಮಿಕ್ ಚಿಂತಾಪ್, ದೇವ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಚೆಂ ಶಿಕಾಪ್ ಲೊಕಾಕ್ ಮೆಳಾಶೆಂ ಕರುಂಕ್ ಚಡ್
ಮ್ಹಿನತ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಬಾಯ್ಸ್ಲ್ ಶಿಕ್ಪಾಕ್ ಉತ್ತೇಜನ್ ದಿಲಾಂ. ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ
ಪಾನಾಂನಿ ವಿವಿಂಗಡ್ ವಿಭಾಗ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ ಏಕ್ ವಿಶೇಷ್ ಲಕ್ಷಣ್ ತಾಚಾ ಸಂಪಾದಕ್ಪಣಾಚೆಂ,
ಧಾರ್ಮಿಕ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ್ ಆನಿ ಕಾನೂನ್ ಸಲಹಾ ಹ್ಯಾ ತೀನ್ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್ ಸವಾಲಾಂ-
ಜಾಪಿಂಕ್ ಆಸ್ಪದ್ ದಿಲ್ಲೊ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಭಲಾಯ್ಕೆ ವಿಭಾಗ್ ಆಸಾ ಕರ್ನ್ ಲೊಕಾಕ್
ಭಲಾಯ್ಕೆಚಾ ವಿಷಯಾಂಚೆರ್ ಚಡಿತ್ ಸಮ್ಜಣಿಂ ಮೆಳಾಶಿ ಕೆಲಿ. ಥೊಡ್ಯಾ ಸಂದರ್ಭಾಂನಿ
ಹಾಸ್ಯಾಚೊ ಆನಿ ಮನೋರಂಜನಾಚೊ ವಿಶೇಷ್ ಅಂಕೊಯೀ ಬಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲೆಂ ವಿಶೆಂತ್
ಬಾಪಾಚಿ ವಿಶೇಷ್ ಶಾತಿ ದಾಕಯ್ತಾ.

ಥೊಡಿಂ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಭಾಯ್ರ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತ್ ವಿಶೆಂತ್ ಮಿನೆಜ್ ಬಾಪಾಚಿ ಜಾವ್ನಾಸ
ತಾಂಚೆ ಪೈಕಿ 'ಆಮಾಲ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್', 'ಪಾಪ್ ಜುವಾಂವ್ ಪಾವ್ಲ್ II', 'ತವಳ್ ರಾತ್ ಜಾಲ್ಲಿ',
'ಸಾಂ. ವಿಶೆಂಚ್ ಫೆರರ್', 'ಉಜ್ವಾಡ್ ಜಾಂವ್' (I ಆನಿ II ಭಾಗ್), 'ಸಯ್ತಾನಾಚಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್',
ಹಾಚೆ ಶಿವಾಯ್ 300 ವಯ್ರ್ ಲೇಖನಾಂ. 'ತವಳ್ ರಾತ್ ಜಾಲ್ಲಿ' ಹ್ಯಾ ಕಡ್ತಿಲೆಚ್ಯೊ 11,000
ಪ್ರತಿಯೊ ಛಾಪುನ್ ವಿಕುನ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ದಾಕ್ಲೊ ರಚ್ಲಾ..

ವಿಶೆಂತ್ ಮಿನೇಜ್ ಬಾಪ್ ಏಕ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಂಪಾದಕ್ ಮ್ಹಣೊನ್ ನಾಂವಾಡ್ಲಾ.

ಮಾನಾಧಿಕ್ ಬಾಪ್ ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ - ಅತಾಂಚೊ ಸಂಪಾದಕ್

ಬಾಪ್ ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾ ಏಕ್ ಉರ್ಬೆಸ್ತ್ ತರ್ನಾಟೊ ಯಾಜಕ್. ಲ್ಹಾನ್
ಪ್ರಾಯೆರ್‌ಚ್ಚ್ ತಾಣೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾಚೆಂ ಲಿಖ್ಣೆ-ದೆಣೆಂ ಒಳ್ಕುನ್ ಘೆವ್ನ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಆನಿ
ತಾಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಲ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಆನಿಕೀ ಚಡ್ ಬರಂವ್ಕ್ ಉಮೆದ್
ಆಯ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಬರಂವ್ಕ್‌ಯೀ ತಾಣೆ ಸುರು ಕೆಲ್ಯಾತ್; ತಾಚಿ ಏಕ್
ಕಾಣಿ ಮಾತ್ರ್ ಎದೊಳ್ 'ಆವಯ್ಚಿ ಆಶಾ ಆನಿ ಹೆರ್ ಕಥಾ' ಮ್ಹಳ್ಯಾ ಬುಕಾಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್

ಜಾಲ್ಯಾ ಸೆಮಿನರಿಂತ್ ಶಿಕಾಪ್ ಜೊಡ್ನ್ ಆಸ್ತಾನಾ ಸೈತ್ ತಾಚಿಂ ಥೊಡಿಂ ಲೇಖನಾಂ ವಾಚ್ಯಾಂಕ್ ರುಚ್ಯಾಂತ್ ಆನಿ ತಾಚಾ ಗೂಂಡ್ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚೊ ಅನ್ಭೊಗ್ ಜಾಲಾ. ಯಾಜಕೀ ದೀಕ್ಷಾ ಮೆಳೊನ್ ಫಕತ್ ಚಾರ್ ವರ್ಸಾಂ ಜಾಲಿಂ ತರೀ ತಾಚಿ ಕೀರ್ತಿ ಸಗ್ಳ್ಯಾನ್ ಪಾಚಾಲ್ಯಾ. ಆದ್ಲ್ಯಾ 1993ಚಾ ಜೂನಾಂತ್ ಬಾಪ್ ವಿಶೆಂತ್ ವಿತೂರ್ ಮಿನೇಜ್ ಪೆನ್ಶಾಂವ್ ವರ್ಗ್ ಜಾವ್ನ್ ವೆಚಾ ಸಂದರ್ಭಿಂ ತಾಚಾ ಜಾಗ್ಯಾರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚ್ಯೊ ನವೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಮಾ। ಬಾ। ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾಕ್ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ವ್ಹಡಿಲಾಂನಿ ನೇಮಕ್ ಕೆಲೊ.

ಬಾಪ್ ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಸಿಕ್ವೇರಾನ್ ಮೈಸೂರ್ ಥಾವ್ನ್ ಎಮ್.ಎ. ಆನಿ ದೇವ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ಸನದ್ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ. 1985 ಇಸ್ವೆಂತ್ ತಾಣೆ ಡೆಲ್ಲಿಚಾ ಎಕಾ ಮೆನೆಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಂತ್ ಎಕಾ ವರ್ಸಾಚೊ (ಟಪ್ಪಾಲಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್) ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ಕೋರ್ಸ್ ಕರ್ನ್ ಪತ್ರ್‌ಗಾರಿಕೆಂತ್ ತರ್ಬೆತಿ ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ. ತವಳ್ ಥಾವ್ನ್ ತೊ ರಾಕ್ಣೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಮಂಡಳಿಚೊ ಸಾಂದೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಂಜೆಲೊರ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚೊ ಸಹಾಯಕ್ ವಿಗಾರ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ತಾನಾ ಸೈತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ದಫ್ತರಾಂತ್ ಆಪ್ಲೊ ವಾವ್ರ್ ಕರ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಅಸೆಂ ಅನ್ಭೊಗ್ ಜೊಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತಾಕಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ಕದೆಲ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಸಾರ್ಕೆಂ ಆನಿ ವಾಜ್ಬಿ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಬಾಪಾನ್ ಸಂಪಾದಕಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾತಿಂ ಘೆತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ತಾಚೆಂ ಸುಧಾರಣ್ ಕರುಂಕ್ ಥೊಡಿಂ ಮೆಟಾಂ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಪಯ್ಲೆ ಸುವಾತೆರ್ ತಾಕಾ ಯೆಂವ್ಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ತಜ್ವೀಜ್ ಕರ್ನ್ ಆಸಾ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ಸುವಾತೆರ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಎಕ್ ಸಾತೊಳೆಂ ಪತ್ರ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾವರ್ವಿಂ ತಾಂತುಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ವಾಪಾರ್ತೆಲ್ಯಾ ಲೊಕಾಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್ಚ್ಯೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಖಬ್ರೊ ಎಕಾ ಹಪ್ತ್ಯಾಂತ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ವಿಶೇಷ್ ಘುಡಿತಾಂ ಲೊಕಾಚಾ ಗಮನಾಕ್ ಹಾಡುಂಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಚಲ್ತಾ. ಅಸೆಂ ರಾಕ್ಣೊ ಎಕಾ ಮಹಿನ್ಯಾಳ್ಯಾ ಬರಿ ಲೆಕಿನಾಸ್ತಾನಾ ಖಬ್ರಾಂಕ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಸ್ಥಾನ್ ದಿವ್ನ್ ಹೆರ್ ಕಾಣಿಯೊ, ಲೇಖನಾಂ, ಭಲಾಯ್ಕಿ ವಿಭಾಗ್, ಸ್ಪರ್ಧೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಟಾಪುನ್ ಛಾಪುಂಕ್ ಯೆವ್ನಲಾಂ.

ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಬಾಪಾನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚೆಂ ಕಾಮ್ ಹಾತಿಂ ಘೆವ್ನ್ ಪುರ್ತೆಂ ಎಕ್ ವರ್ಸ್ ಭರುಂಕ್ ನಾ ತರೀ ತಾಚಾ ಉಮೆದಿನ್ ಆನಿ ತಾಣೆ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವಾಂವ್ಡಿಚೊ ಫಳ್ ಜಾವ್ನ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ವರ್ಗಣಿದಾರಾಂಚೊ ಸಂಖೊ ವಿಶೇಷ್ ಚಡ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಸ್ವೊರಾನ್ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಾ ಸಿಬಂದೆನ್ ಆಯ್ಲೆವಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಚಲಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಂತ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಪತ್ರಾಚಿ ವಾಜ್ಪಿ ಸುಮಾರ್ 60% ಜಾವ್ನಾಸಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಮ್ವೆಲ್ ಬಾಪಾನ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಉಚಾರ್ಲೆ. ಕನ್ನಡ ವಾಚುಂಕ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಖುದ್ದ್ 'ರಾಗ್ಣೊ' ಹಾಡವ್ನ್ ವಾಚಿನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಆದಲ್ ಬದಲ್ ಕರ್ನ್, ಸೆಜಾರ್‍ಯಾಂ ಕಡೆ ಮಾಗೊನ್ ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಫಮಾಜಿಂತ್ ಆನಿ ಅಖ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಕಿತೆಂ ಘುಡ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವಾಚುನ್ ಆಪ್ಲಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಚಡಂವ್ಕ್ ಪ್ರಯತನ್ ಕರ್ತಾತ್. ಅಸೆಂ ಜಾಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಚೊ ಲೋಕ್ ನೆಣಾರಿ ಆನಿ ಪತ್ರಾಂ ವಾಚುಂಕ್ ನೆಣಾ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗೊಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಆತಾಂ ಚಡಾವತ್ ಘರಾಂನಿ ಟಿವಿ ಮುಖ್ಯಾ ಬಾಗ್ಲಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಿತರ್

ಸರ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಬರೆಂ ವಾಚಾಪ್ ಆನಿ ಮಾಗ್ಣಿಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಪಾಟ್ಯಾ ಬಾಗ್ಲಾಂತ್ಲ್ಯಾನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಸರ್ನ್ ಗೆಲಾಂ. ಪೂಣ್ ಫಿರ್ಗಜಾಂನಿ ಖಬಾರ್, ಯಾಜಕೀ ನೇಮಣ್ಕಾಂ, ಗೊಪ್ಣಿ, ಬಾಪಾಚೊ ಸಂದೇಶ್, ಆನಿ ಥೊಡಿಂ ಪ್ರಕಟನಾ ವಾಚುಂಕ್ ಲೋಕ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ವಾಟ್ ರಾಕ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಫಟ್ ನ್ಹಂಯ್.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ದಿಯೆಸೆಜಿಚಾ ಸರ್ವ್ ಕುಟ್ಮಾಂನಿ 'ರಾಕ್ಣೊ' ತಸಲೆಂ ಏಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಕುಟ್ಮಾಂತ್ ಹಾಡವ್ನ್ ವಾಚ್ಚಿ ಸವಯ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ರಾಕ್ಣ್ಯಾಚಿ ಪ್ರಗತಿ ಆನಿಕೀ ಚಡ್‌ಮಾಪಾನ್ ಜಾತಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ ಕೋಣಾಯ್ಕಿ ಸಮ್ಜಾತಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಖಾತಿರ್ ಥೊಡ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್ ಚಳ್ವಳ್ ಸುರು ಜಾವ್ನ್ ತಿ ಚಡೊನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಸಾಂ ತಾಕಾ ಆಜ್ ಭಾರತೀಯ್ ಸಂವಿಧಾನಾಚಾ 8ವ್ಯಾ ವೊಳೆರಿಂತ್ ಸ್ಥಾನ್ ಲಾಭ್ಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಆಮ್ಕಾಂ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ಏಕ್ ದಾದೊಸ್ಕಾಯೆಚಿ ಆನಿ ಅಭಿಮಾನಾಚಿ ಗಜಾಲ್ ಜಾವ್ನಾಸಾ.

ಹ್ಯಾ ನವ್ಯಾ ಸಂಪಾದಕಾಚಾ ಶ್ಯಾತೆನ್ ಆತಾಂ ರಾಕ್ಣ್ಯಾರ್ ಫಾಯ್ಸ್ ಜಾಂವ್ಚಿಂ ಲೇಖನಾಂ ಲೋಕಾಚೆಂ ಬರೆಂಪಣ್, ಸಮಾಜೆಚಿ ಸ್ಥಿತಿ ಆನಿ ರಾಜಕೀಯಾಂತ್ ಘಡ್ತೆಂ ಬರೆಂ ವಾಯ್ಟ್ ಸಾದ್ಯಾ ಲೋಕಾಕ್ ಸಮ್ಜಾ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕರುಂಕ್ ತೆಂ ಸುಡಾಳ್ ಆನಿ ಸಂಪ್ಯಾ ಭಾಶೆನ್ ಆನಿ ಯೋಗ್ಯ್ ಆನಿ ಜಾಣಾರಿ ಬರಂವ್ಯಾಂಚಾ ಲೇಖನಾಂ ದ್ವಾರಿಂ ದಿಂವ್ಕ್ ಸಾಧನ್ ಚಲ್ತಾ. ಅಸಲ್ಯಾ ಉಬಾಂಬಳಾಯೆಚಾ ಕಾಳಾರ್ ಸೈತ್ 'ರಾಕ್ಣೊ' ಆಪ್ಲೆಂ ಧ್ಯೇಯ್ ಧೋರಣಾಂ ಉಕಲ್ನ್ ಧರ್ನ್ ಕುಟ್ಮಾಂಕ್ ಯೋಗ್ಯ್ ರಿತಿಚಿಂ ವಾಚಾಪ್ ಒದಗ್ಸುನ್ ದಿಂವ್ಕ್ ಯೆದೊಳ್‌ಚ್ಚ್ ಸಬಾರ್ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ್ ಚಟುವಟಿಕೊ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಕೆಲ್ಯಾತ್ ಮ್ಹಣ್ ದಿಸೊನ್ ಯೆತಾ.

(ಯೆಂವ್ಚ್ಯಾ ಅಂಕ್ಯಾಂತ್ ಮುಂದರಿಲಾಂ)

ಪಯ್ಲೊ ಭಾಗ್: ಅರ್ಥ್ ವಿವರಣ್

I ಅಧ್ಯಾಯ್: ಪ್ರಸ್ತಾವಣ್

1. ಪ್ರಸ್ತಾವಣ್:

'ದೆವಾನ್ ಆಪ್ಣೆಂ ರಚ್‌ಲ್ಲಂ ಸರ್ವ್ ದೆಖ್ಲೆಂ - ತೆಂ ಸರ್ವ್ ಬೋವ್ ಉತ್ತಿಮ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ.' (ಉತ್ಪತ್ತಿ 1:31) ಬಾಯ್ಬಲಾಂತ್ ಆಪ್ಲೆಚ್ ರಚ್ನೆಚೊ ದೇವ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಕರ್‍ತಾ.

'ಕಪಲೊ ಕುಲ್ಕುಲೊಗೊ ನೊತ್ತೊ, ತಾಳ್ಯಾಚಾ ಭಾಣಾರ್ ಉಜೊ ಕಹಲ್ಯಾರ್ ಜಳನಾಂಗೊ?' ಪುರ್ಪುರ್ಯಾನಿಂ ದೀಸ್ ಸುರ್ವಾತ್ ಕರ್‍ತಾ ಹಳ್ಳಿಚೊ ಕಾಮಿಲಾಬ್.

ಮಿಸಾರ್ ಸುಡ್ಸುಡಿತ್ ವೆಚಾ ಪುಡ್ಪುಡಿತ್ ಫೆಲ್ಸಿರ್ ದೆರ್‍ತಾಂ ಆಮ್ಚಿ ಸೆಜಾರ್ಚಿ ರೊಜಿಬಾಯ್ ನರ್‍ಕಾಂ ಕರ್‍ತಾ. 'ಫೆಲ್ಸಿಚಾ ಬ್ಲಾವ್ಸಾಚೆ ಹುರ್ಕ್ ತುಟೊಂವ್ಕ್ ಜಾಲ್ಯಾತ್. ಕಾಳ್ಜಾಚಿಂ ದಾರ್ ಉಗ್ತೆಂ ಪಡ್ಲಾಂಗೊ!'

ಸಬಾರ್ ಶೆರ್‍ಕಾಂ ಆದಿಂ ಗ್ರೀಕ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ್ ವಿಸ್ತಾರಾವ್ನ್ ಪಂಜಾಬಾರ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲೊ ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್ ಜೈತಾನ್ ಉದ್ಗಾರ್‍ತಾ, 'ವೇನಿ, ವೀಧಿ, ವೀಚಿ' - ಮ್ಹಣ್ಜೆ: 'ಆಯ್ಲೊಂ, ದೆಕ್ಲೆಂ, ಜಿಕ್ಲೊಂ.'

ಧಾ ಮಯ್‌ನ್ಯಾಂ ಆದಿಂ ಲಗನ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ ರೋನಿ-ರೆನ್ನಿ ಹಾಸ್ತ್ಯಾ ಭಾಳ್ಯಾಚೆ ಗಾಲ್ ಪೊಶೆವ್ನ್ ಏಕಾಮೆಕಾ ತುರ್‍ಕಾಯ್ತಾತ್ ''ತುಜೆಬರಿ-ಮ್ಹಜೆಬರಿ - ಮ್ಹಜೆಬರಿ-ತುಜೆಬರಿ.''

2. ಜೆರಾಲ್ ಟೀಕಾ:

ದಿಸ್ಪಡ್ತೆಂ ಆಮ್ಚ್ಯೆ ಭಂವಾರಿಂ ಆಸಾ ಟೀಕಾಚ್ ಟೀಕಾ! ಟೀಕೆ ಶಿವಾಯ್ ಆಮ್ಚೊ ದೀಸ್ ಸುರು ಕರಿನಾಂವ್. ವಿಮರ್ಶಾಂತ್ ಧನ್ಸಾರ್ ಪತ್ರಾಂತಾ, ಆನಿ ವರೆಪ್ಣಾಂತ್ ರಾತ್ ಫಾಲೆಂ ಜಾತಾ.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಘರಾಂನಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯಾಂನಿ, ಕಾಮಾಸಾಲಾಂನಿ ಜಾಯ್ಲ್ಯಾಂ ಗಜಾಲಿ ಕಾಂತಾನಾ, ಶಿಕ್ಪಿ-ಅಶಿಕ್ಪಿ, ಬುದ್ದು-ಬುದ್ವಂತ್, ಸಾಧಿಂ-ವ ಕಾರ್ಬಾರಿ, ಟೀಕಾ ಕರ್‍ತಾತ್, ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ತಾತ್. ವಿಮರ್ಸೊ ಕರ್‍ತಾತ್. ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ಯೊ ವ ಪೆಲ್ಯಾಚೊ ಕರ್ಸ್ಯೊ ವಾಖಣ್ ಕರ್‍ತಾತ್, ತುಲನ್ ಕರ್‍ತಾತ್, ವರಪ್ಣಿ ಕರ್‍ತಾತ್. ಟೀಕಾನಾಸ್ತಾಂ ದೀಸ್ ಸರಾನಾಂ, ವೇಳ್ ಪಾಶಾರ್ ಜಾಯ್ನಾ, ಧರ್ಲೆಲಿಂ ಕಾಮಾಂ ಪೊಂತಾಕ್ ಪಾವಾನಾಂತ್. ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ಟೀಕೆಂತ್ ಆಟವ್ನ್, ಟೀಕೆಚಿ ಚಾಲ್ ಸಮ್ಜಂವ್ಚೆಂ ಹೆಂ ಪ್ರೇತನ್.

3. ಟೀಕೆಚೊ ಆಟವ್:

ಏಕ್ ಕರ್ನಿ ಜಾಂವ್ ಕಾಮ್, ಕವಿತಾ ರಚನ್, ಸುಫಳ್, ಜೀವ್, ಸೋಲ್, ಆದಾಯ್-ನಷ್ಟ್ - ಹಾಚೊ ವಿಮರ್ಸೊ, ನರ್‍ಕಾಂ, ತುರ್‍ಕಾಪ್ಣಿ, ಹೆಂ ಸರ್ವ್ ವರಪ್ಣಾಂತ್ ಆಟಪ್ತಾ. ಏಕಾ

ಮಾಪಾರ್ ವ ತುಲನಾರ್ ಸಹಿ ಕರ್ಚೆಂ, ಮೇಜಪ್ - ಮನ್ಶಾಚಿ ಮತ್ ಆನಿ ರಾಜಾಂವ್ ಕರುಂಕ್ ಸೊಧ್ತಾ.

ಅದ್ರುಶ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಾರ್, ಇಚ್ಛೆರ್, ನಿರೋಪಾರ್, ವ ಪೂರ್ಣತೆರ್ ಸಾದ್ರುಶ್ ಸರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಮನ್ಶ್ಯಾ ಕಾಳೆತಿಚೆಂ ಲಕ್ಷಣ್. ಏಕಾ ಕಲಾಕಾರಾನ್ ವಾಂವ್ಟ್ ಕಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಪುತ್ಳ್ಯಾಚಿ ಅವ್‌ಗೂಣ್ ಪಟ್ಟಿ ಕರ್ಚೆ, ಸೊನಾರಾರ್ ವಜ್ರ್ಯಾಚ್ಯಾ ಸೊಭಾಯೆಚ್ಯಾ ನೆಟವ್ಣೆಚಿ ಊಂಚಾಯ್ ಮೆಜ್‌ಚಿ ಆಟಪ್ತಾ ತುಲನ್ - ವರಣ್ಣಿ ಟೀಕಾ:

ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಭಾಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ ನದ್ರೆನ್ ಹೊ ನಿಬಂಧ್ ಜಾಲೆಲ್ಯಾನ್, ಟಿಕಾ ಸಾಹಿತಿರ್ ಕೃತಿಯೆಂಚಿಂ, ಕಲೆಂಚಿಂ - ಟಿಕೆಚೊ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಹ್ಯಾ ಮಳಾರ್ ಜಾತಲೊ. ತಾಂತುಂಯಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್, ನಾಟಕ್, ಸಂಗೀತ್ ಕಲೆಂಚೆರ್ ಚಡ್ ಭಾರ್ ಆಸ್ತಲೊ, ಹ್ಯಾ ಲಿಖ್ಯಾಂತ್. ಟಿಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೊಚ್ ಪ್ರಧಾನ್ ವಾಂಟೊ ಜಾತಾ ತೆಂ ಮುಕಾರ್ ಆಮ್ಕಾಂ ಗಮ್ತೆಲೆಂ.

II ಅಧ್ಯಾಯ್: ಧ್ಯೇಯ್:

1. ಉದ್ದೇಶ್

"ಮಂಗಳೂರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಟಿಕಾ ಘೆಂವ್ಕ್ಯಾ ತಿತ್ಲೊ ವ್ಹಡ್ ಜಾಂವ್ಕ್ನಾ. ಟಿಕೆಗಾರಾಂಕ್ ಕಲೆಚೊ ಅಭಿಮಾನ್‌ನಾ. ಕಲಾಕಾರಾಂಕ್ ದುರಾಭಿಮಾನ್" ಮ್ಹಣ್ತಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ನಾಟಕಿಸ್ತ್ - ಸಾಹಿತಿ ಲ್ಯಾನ್ಸಿ ಪಿಂಟೊ ನಾಯಕ್.

"ಟೀಕಾ ಮಟ್ಯಾಕ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರ್ ಬೋವ್ ಆಲ್ಪೆ. ಖರೆ ಟಿಕೆಗಾರ್‌ನಾಂತ್. ಆಮಿ ಟಿಕಾ ಘೆಂವ್ಕ್ ಸಕಾನಾಂವ್." ಮ್ಹಣ್ತಾ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್-ನಾಟಕಿಸ್ತ್ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ.

"ಕುಂಡೊ ಖಾಯ್ಯ್ಯಾಂಕ್ ಉಂಡೊ ರುಚಾನಾ. ಮಂಗಳೂರ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಕ್ ಕವಿತಾ ಜಾಯ್ನಾ - ವ್ಹಡಾಂ, ಕವಿತಾ ಮಾಂದಿನಾಂತ್. ಕವಿತಾ ಬರಂವ್ಪೆಯ್ ಕವಿತೆಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕರಿನಾಂತ್. ದೆಕೂನ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜಮಾತೆಲಾಗಿಂ ಕವಿತಾವಿಶಿಂ ಉಲಂವ್ಪೆಂಯ್ ಬಂಧ್ ಕೆಲಾಂ." ಮ್ಹಣ್ತಾ ದೆ। ಚಾ.ಫ್ರಾ. (ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞ್ಯದಾನ್ 1987, ಪಾನ್ 108-109) ಚಾ.ಫ್ರಾ. ಏಕ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನಾಟಕಿಸ್ತ್. ತಾಚೆ ನಾಟಕ್ ಖೆಳ್ಗಡ್ಯಾಂಕ್ ರುಚ್ತಾತ್ ಪೂಣ್ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಾಂಕ್ ದೊಸ್ತಾತ್. ಹಾಕಾ ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚಿ ಜಾಪ್ ಸಂಪಿ "ತುಮಿ ನಾಟಕ್ ಖೆಳಾ, ಆಪ್ಣೆ ಬರೊ ನಾಟಕ್ ಬರಯ್ತಾ. ಆಪ್ಲ್ಯಾರ್ ಪಸಂದ್ ಆಸಾ. ಲೋಕ್ ಪಸಂದ್ ಕರ್‍ತಾತ್, ಕರುಂದಿತ್ - ಕರಿನಾತ್ಲ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ನಾಟಕ್ ತಿದ್ದ್ಯೊಂಕ್, ಬದ್ಲುಂಕ್ ಖುಶಿ ವೊರಿನಾ".

"ಸಾಹಿತ್ಯಾಬಾಬ್ತಿ ಸಾಂಗ್ಚೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕವಿತೆಚಿ, ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಚಿ, ಕತಾ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಿಬಂಧಾಚಿ ಖೊಡ್, ತೆಂ ಸಾಹಿತ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಗರಜ್.... ಟೀಕಾ ವೊಂಬಾಲಿ ಜಾಲ್ಯಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಸಾಹಿತಾಂತ್ ಏಕ್ ನವೊ ಫುಡಾರ್ ಫುಡ್ಯೆತ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಆಶೆನ್..." ಆಪ್ಲಿ ಟೀಕಾ ಆರಂಭ್ ಕರ್‍ತಾ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಲಿ ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾ (ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ 1987, ಪಾನ್ 112, 115)

ಸಾಹಿತಾಚೊಚ್ ವಾಂಟೊ ಟಿಕಾ. ಸಾಹಿತಾಕ್ ಪ್ರಚೋದನ್, ಖರ್‍ಯಾ ಸಾಹಿತಾಕ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾವ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತಾಚಾ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪಾನಾಚೊ ಪ್ರಮಾಣ್. ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರಾಂಚ್ಯಾ

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಾರ್ ಆಪ್ಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತೆಥಂಯ್ ಏಕ್ವಟ್ ಹಾಡೂಂಕ್, ಆಪ್ಲೊ ಟಿಕಾಣೊ ನೊಂದಾಂವ್ಕ್ ಟಿಕಾ ಗರ್ಜೆಚಿ. ಹೆಂ ಬಾಬ್ತಿನ್ ಖರಿ ಟಿಕಾ ತಿಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ, ತಿಚೆ ಗೂಣ್, ರೂಪ್, ಸುರೂಪ್ ವಾಖಣ್‌ಚೆಂ ಅವಶ್ಯ್ ಆಸಾ.

2. ವಿಷಯ್:

ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ಹ್ಯಾ ನಿಬಂಧಾಂತ್ ಜೆರಾಲ್ ವಿಷಯ್, ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ, ಸಂಬಂಧಿತ್ ವಿಚಾರ್, ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಂತ್ ಗುಂತ್ಲ್ಯಾತ್.

ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕಾ ಮಣ್ತೆಚ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಸಾಹಿತ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆವಿಶಿಂ ಮಟ್ಯಾನ್ ಗರ್ಜೆಚ್ಯೊ ಸಂಗ್ತಿ ಉತ್ರಾಯ್ಲ್ಯಾತ್. ಟಿಕೆಚೊ ಉದ್ದೇಶ್, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರಾಂಕ್ ಟಿಕಾ ಅಧ್ಯಯಾನಾಚೊ ಮಹತ್ವ್ ಸಾಂಗೊನ್ ತಿಸ್ರೊ ಅಧ್ಯಾಯ್ ಲಿಕ್ಲಾ. ನಿಬಂಧಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲೆ ವಿಷಯ್, ವಿಚಾರ್, ಆನಿ ವಿಷಯಾಂಚಿ ಪರಿಮಿತಿ ನಿರ್ಣಯ್ಲ್ಯಾ.

ಮುಕ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ 'ಟಿಕಾ' ಸಬ್ದಾರ್ ಲಾಗ್ತಿ ಸಬ್ದಾಂ ಅರ್ಥಾಂಚೆರ್ ಗಮನ್ ಓಡೂನ್ ಟಿಕೆಕ್ ತಾಳ್ ಆನಿ ಮೇಳ್ ದೀಂವ್ಕ್ ಮಿನತ್ ಕೆಲ್ಯಾ.

ಕೊಂಕ್ಣೆರ್ ಸರ್‌ಜಾವ್ ಆಸ್ತಮ್ತಿ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಜೆರಾಲ್ ಟಿಕಾ ಮಟ್ಯಾನ್ ಎಕಾ ಅಧ್ಯಾಯಾಂತ್ ವಿವರಾವ್ನ್ ಟಿಕೆಚಿ ವಾಟೆನ್ ಆಮಿ ಚಮ್ಲ್ಯೊಂಕ್ ಉರ್ಲೆಲಿ ವಾಟ್ ಆನಿ ದಿಶಾ ಸೊದ್ಲ್ಯಾ.

ಪ್ರಮಾಣ್ ಅಧ್ಯಾಯ್ - ಕೊಡಿಯಾಳ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಸಾಹಿತಿಂಥಾವ್ನ್ ಸರ್ವಶ್ರೀ ಚಾ.ಫ್ರಾ., ಎಡ್ವಿನ್, ವಿಲ್ಲಿ ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾ, ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ - ಥಾವ್ನ್ ಟಿಕೆಚೆಂ ಜ್ಞಾನ್ ಆಟಾಪ್ಲಾಂ. ಹಾಣಿಂ ಸರ್ವಾಂನಿ ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ಸೊಧ್ನಾ ಕರೂನ್ ಜ್ಞಾನ್ ಪೂಂಜಾಯ್ಲಾಂ. ತಾಂತ್ಲೆಂ ಜಿತ್ಲೆಂ ಗಮ್ಲಾಂ ತೆಂ ಮಾತ್ ಮಟ್ಯಾನ್ ಹಂಗಾಸರ್ ಆಟಾಪಿಲಾಂ. ತೆಂ ಉಗ್ಡಾಸ್ ದವರ್ಚೆಂ.

ಹಾಕಾ ಪೂರಕ್ ಜಾವ್ನ್ 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್', ಕಾವ್ಯ್ ನಾಟಕಾಚೆರ್ ಫುನೆಸ್ತ್ ಸ ಜಣಾಂ ಮಾನೆಸ್ತಾಂಚಿ ಟಿಕಾ ದೆಖಿಕ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ.

3. ಪರಿಮಿತಿ:

ಕೊಡಿಯಾಳಾಂತ್ಲೆಂ ಸಾರಸ್ವತ್ ಸಾಹಿತ್, ತಶೆಂ ಗೊಂಯ್ಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ - ಸರ್ವ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ - ಆನಿ ತಾಚೆರ್ ಕೆ ಸಾಹಿತಿಂಚಿ ಟಿಕಾ - ಹ್ಯಾ ನಿಬಂಧಾಂತ್ ವೆಗ್ಳಿ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರೂಂಕ್‌ನಾಂ.

ಸಂಪಷ್ಣೆಂತ್ ಆಮಿಂ ಕಿತೆಂ ತರಿ ರಚನಾತ್ಮಕ್ ಟಿಕಾ ಕರ್ರ್ಯತಾ. ಹಾಚಿ ದಿಶಾ ಉಗ್ತಿ ವಿಸ್ಕಾಟಾಂವ್ಚಿ ಆಶಾ ಕೆಲ್ಯಾ.

III ಅಧ್ಯಾಯ್: ಟಿಕೆಚಿ ಟಿಕಾ (ETIMOLOGY)

1. ಟಿಕಾ:

ಟಿಕಾ ಸಬ್ದ್ ಭಾಶಾಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ಆವಾಜಾಂಚೊ ಪುಂಜೊ. ಟಿಕಾ ಸಬ್ದಾರ್ ಮೂಳ್ ಅರ್ಥ್ ಮುಳಾಥಾವ್ನ್ ವಿಣ್‌ಲ್ಲೆ ಹೆರ್ ಶಬ್ದಾರ್ಥ್ ಆಸಾತ್.

ತಶೆಂ ಟಿಕಾ ಸಬ್ದಾರ್ ಸರಿ ಜಾಂವ್ಚೆ ಲಗ್ತಿ ಸಬ್ದ್ ಆನಿ ವಿರುದ್ ಸಬ್ದ್ ಆಸಾತ್. ಥೊಡ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂನಿ ಟಿಕೆ ಬದ್ಲಾಕ್ ವಾಪಾರ್‌ಲ್ಲೆ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಹೆರ್ ಸಬ್ದ್ ಆಸಾತ್. ರುಪ್ಯಾಂ ಪರ್ಮಾಣೆ ಹಾಂಚೊ ಅರ್ತ್ ನಿಬಂಧಾಚಾ ಕಥಾವಸ್ತುಕ್ ತುಲನ್ ಕರ್ತಾನಾ ಹೆರ್ ಸಬ್ದಾಂಚೆ ಅರ್ಥ್ 'ಟಿಕಾ' ಸಬ್ದಾಕಡೆ ಸಂಬಂದ್, ಕಲ್ಪನ್ ಆನಿ ವೆತ್ಯಾಸ್ ತಜ್ವೀಜ್ ತರ್ಸೆಂ ಗರ್ಜೆಚೆಂ.

ಟಿಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶಾ ವತೀನ್ (ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊ 1992) = ವಿಸ್ಕಟಾಪ್ಣಿ, ಫೊಡ್‌ನಿಶಿ ಅರ್ತ್ ಸಾಂಗ್ಪಾ. ವಿಸ್ಕಾಟಾಪ್ಣಿ ಮಳ್ಯಾರ್ ಫುಡಿಮೊಡಪ್, ಉಸಂಪ್ಚೆಂ.

ಫಾ। ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿ ಆನಿ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ಅಪ್ಲೆ ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶಾಂನಿ ಟೀಕಾ ಸಬ್ದ್ ದೀನಾಂತ್. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕೇಣಿಚಿ ಉತ್ರಾವಳ್ (1990) ಟಿಕಾ ಸಬ್ದ್ ದಿತಾ. ಕನ್ನಡಾಚೊ ಕಸ್ತೂರಿ ಕೋಶ್ ಹಿಂದಿಚೊ ರತ್ನಕೋಶ್ ಟಿಕಾ ಸಂಸ್ಕೃತ್‌ಮೂಳಾಚೊ ಸಬ್ದ್; ಅರ್ತ್-ವಾಖ್ಯಾನ್, ವಿಮರ್ಸೊ ಮ್ಹಣ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

ಆರ್ಥರ್‌ಮೆಕ್‌ಡೊನೆಲ್ಲಾಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ವಾಕ್ಸರಿ (A Practical Sanscrit Dictionary) ಟಿಕ್, ಟಿಕಾ, ಟಿಕೆಗಾರ್ ಸಬ್ದ್ ದಿತಾತ್. ಟಿಕ್=ಭಂವ್ಣಿ, ಟಿಕಾನ್-ಹಾಚೆಥಾವ್ನ್ ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೊ 'ಟಿಕಾಣೊ' ಆಯ್ಲಾ. ಟಿಕಾ=ವಿವರಾಯ್, ಉಜ್ವಡಾಯ್.. ಶಿವರಾಮ್ ಆಪ್ಟೆಚೊ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಕೋಶ್ - ಟಿಕ್=ಭಂವ್ಣಿ, ಟಿಕಾ=ಭಂವ್ತಣಿ, ವೆಚೆಂ, ವಿವರ್ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ. ವಿದ್ವಾನ್ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ ಶಿರೋಮಣಿಚೊ ಸವರ್ಣ್‌ಕೋಶ್ - ಟಿಕ್=ಚಲ್ಚೆಂ, ಟಿಕಾ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ವಿಮರ್ಸೊ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಹೆರ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ಟಿಕಾ=ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್.

b. ಅಕ್ಷರಾವಳ್:

ಹಾಂಗಾಸರ್ ಅಕ್ಷರ್ ಜೊಡ್ನೆಚಿ ರೀತ್ ಗುಮಾನ್ ಕರ್ಚಿ ಅವಶ್ಯ್. ಸರ್ವ್ ಸಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ ನಾಗರಿಂತ್ 'टीका' ಆನಿ ಕಾನಡಿ ಲಿಪಿಂತ್ 'ಟಿಕಾ' ವಾಪಾರ್ತಾತ್. ಏಕ್‌ಯಿ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್ 'ಠಿಕಾ' ಮ್ಹಾಪ್ರಾಣ್ ವಾಪಾರಿನಾಂತ್. ಮಂಗಳೂರಿ ಬರ್ಪಾಂತ್ 'ಠಿಕಾ' ಪ್ರತ್ಯೇಕ್‌ಜಾವ್ನ್ ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್. ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾಚಾ 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನಾ'ಂತ್ ಟಿಕಾ ದಿತನಾಂಯಿ 'ಠಿಕಾ'ಚ್ ಲಿಖ್ಲಾಂ.

ಲಿಪಿ - ಚಿತ್ರಾಂಥಾವ್ನ್ ಸಂಕೇತ್, ಸಂಕೇತಾಂಥಾವ್ನ್ ಅಕ್ಷರಾಂಕ್ ಗೊಳೊನ್ ಆಯ್ಲಿಲಿಂ. ಹರ್ ಸಂಕೇತಾಂಕ್ ಮೂಳ್ ಚಿತ್ರ್ ವ ಸಂಕೇತ್ ತೆ ತೆ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸಾತ್. ದೆಕುನ್ ಮೂಳ್ ಸಂಸ್ಕೃತೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಸಬ್ದಾಂಕ್ ನಾಗರಿಂತ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಾವಳ್ ಸಾಂಬಾಳ್ಚೆಂ ಕಡ್ಲಾಯೆಚೆಂ.

2. ವಿಮರ್ಸೊ:

ಮಾನೆಸ್ತ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ 'ಟಿಕಾ' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ವಿಮರ್ಸೊ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಗೊಂಯ್ಯಾರ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಸಬ್ದ್ ವಾಪರಿನಾಂತ್. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶಾಂನಿ - ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊ, ಫಾ। ಮಾಫೆಯಿ, ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಸಬ್ದ್ ದಿನಾಂತ್. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಶಬ್ದ್‌ಕೋಶ್, ವಿಮರ್ಸೊ, ಪರೀಕ್ಷಾ, ವಿಚಾರ್, ಪರ್ಯಾಲೋಚನ್ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ ಟಿಕಾ ಅರ್ತ್ ದಿತಾತ್. ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಟಿಕಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕುಲ್ಪಾಂ, ಯೆಟ್ಚೆಂ, ದೆಕುನ್ ವಿಮರ್ಸೊ ಸಾರ್ಕೊ ಸಬ್ದ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ - ಹೊ ವಿಚಾರ್ ನಾಸಾರ್ಕೊ.

3. ವಾಖ್ಯಾ-ವಾಖ್ಯಾನ್:

ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊ (1992) ಪರ್ಮಾಣೆ = ಲಕ್ಷಣ್, ಅರ್ತ್, ಆನಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ = ವಿವರಣ್, ಉಪದೇಶ್ ಅಸೊ ಅರ್ತ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್.

4. ವರವ್ಣಿ:

ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊ ಆನಿ ಫಾ| ಮಾಫೆಯಿಾ ದಿನಾಂತ್. ಮೊ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತ್ರ್ 'ವರಯ್' ಸಬ್ದಾರ್ ಪರೀಕ್ಷಾ ಅರ್ಥ್ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ಲ್ಯಾ 'ವರ್' ಮುಳಾಥಾವ್ನ್ = ವಿಂಚವ್ಣಿ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ವಿಂಚವ್ಣಿ ಅಸೊ ಅರ್ತ್ ದಿತಾತ್.

5. ತಾಂಡ್, ವೋಡ್:

ಆಬ್ರಾಂವ್ಹೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ (1987, ಪಾನ್ 6, 7 ಆನಿ 85 ಥಾವ್ನ್ 123) - ಂತ್, ಫಾ| ವಿಲ್ಲಿ ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಟಿಕಾ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಅತ್ತೆ ಸಬ್ದ್ ವಾಪಾರ್ ಕರ್ತಾ. ತಾಂಡ್, ವೋಡ್ ಆನಿ ಖೊಡ್ - ಹೆ ತೀನ್‌ಯೀ ಸಬ್ದ್ ಟಿಕೆಂತ್ ಮಿಸ್ಳಾಯ್ತಾ.

i) ತಾಂಡ್ = ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊ ಪ್ರಕಾರ್ 'ತಾಂಡಿ' - ಮನ್ಶ್ಯಾಂಚಿ ಖೂಬ್ ಗಡ್ದಿ.

ಫಾ| ಮಾಫೆಯಿಾರ್ - ಭಂವ್ಡೆಂ, ಆನಿ ಮೊ| ಸಿಲ್ವೆಸ್ತ್ರಾರ್ - ವಿಶೇಷ್ ಘಾಣ್. ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಆನಿ ಕನ್ನಡ್ ಶಬ್ದಕೋಶ್ ತಾಂಡವ ನೃತ್ಯಾರ್ ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರ್ತಾತ್.

ii) ವೋಡ್, ವೊಡ್ನಿ:

ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊರ್ ಆಕರ್ಶಣ್, ಮೋಗ್, ಭರ್ತ್, ಅಕ್ಷರಾವಳ್ 'ಸ್ವರಾ'ಚಿ ಆನಿ ವ್ಯಂಜನ್ 'ವೊ' ನ್ಹಂ. ('ವೊಡಿ' = ಪೊಟಾಂತ್ಲಿ ಸಣ್ಸನ್ - ಚಡ್ ಖೆಲ್ಯಾನ್).

6. ಖೊಡ್, ಖೊಡಿ:

ಫಾ| ವಿಲ್ಲಿ, ಖೊಡ್ ಟಿಕೆರ್. ಎಕಾ ನಮೂನ್ಯಾರ್ ಸರ್ ಕರ್ತಾ. (ಆಬ್ರಾಂವ್ಹೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಪಾನ್ 110).

ಫಾ| ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್. ಡಿ'ಸಿಲ್ವಾರ್ ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್, ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಉಲವ್ಣೆಂ - ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಪಾಡ್, ತೀನ್ ತಿರ್ಕುಟ್ ಕರ್ಚೆಂ ತಸಲೆಂ.

ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ತೂ ಮ್ಹಣ್ತಾ 'ಖೊಡ್' ಮೂಳ್ ಅರ್ತಾನ್ ಪಚಯ್ಸುಂಚೆಂ - ಗೊರ್ವಾಂ ಮೆಳ್ಲ್ಲೊ ಚರವ್ ವೆಗ್ಗಿಂ ವೆಗ್ಗಿಂ ಖಾತಾತ್ ಸಾವ್ಕೆಂತ್ ಯಾ ಗೊಟ್ಯಾಂತ್ ಪರತ್ ಬಾಬ್ತಾತ್ ಆನಿ ಪಚಯ್ತಾತ್. ಹಾಕಾ "ಖೊಡ್" ಕಾಡ್ಟಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಕಂಯ್.

ಸಂಸ್ಕೃತಾಂತ್ ಖೊಡ್ ಸಬ್ದಾರ್ = ಕುಂಟೊ, ಚಲನೆರ್ ಆಡ್ಕಳ್ ಅರ್ತ್ ಆಸಾ. ಶಾಂತಾರಾಮ್ ಹೆದೊ (1992) ಖೊಡ್-ಖೊಡಿ = ವಾಯ್ಟ್ ಸವಯ್, ದೋಶ್, ಹಟ್. ಖೊಡಿಯಾಳೆಂ = ಖೊಡಿ ಕಾಡ್ತೆಲೆಂ. ಫಾ| ಮಾಫೆಯಿಾಚಾ ಶಬ್ದ್ ಕೋಶಾಂತ್ 'ಖೊಡ್'-ನಾ.

ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್. ಖೊಡಿ=ಟಿಕಾ, ಖೊಡಿಯಾರೊ=ಟೀಕಾಕಾರ್. ಹೆರ್ ಕೊಣ್ಂಯಿ ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿಚೊ ಮೂಳ್ (?) ಅರ್ಥ್ 'ಪಚವಂಚೊ' ಉಲ್ಲೇಖ್ ಕರಿನಾಂತ್.

ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಮಾಲ್ಗಡೆ ಮನ್ಶಾತಿಂನಿ ಪರತ್ ಪಚಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ರವಂಚ್ ಕಾಡ್ಚಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್. ರವಂಚ್ ಕಾಡ್ಚ್ಯಾಕ್ ಖೊಡ್ ಕಾಡ್ಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ಹೆರೆಕಡೆನ್ ಗಮೊಂಕ್ ನಾ.

ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ವತೀನ್, ಕಲೆಚಿ ಸಾದ್ಯಾ ಲೋಕಾನ್ ಕಾಡ್ಚಿ - ಖೊಡ್. ತಿಚ್ ಉಮೆದೀನ್, ಸುದ್ರುಪಾಯೆನ್ ಬಾಂಧ್ಲಿ ತರ್ ತಿಚ್ ಟಿಕಾ, ವಿಮರ್ಸೊ ಯಾ ವಾಖಣ್. ಮುಂದಾರೊನ್, ತೊ ಟಿಕೆಕ್ ಅನ್ಯೇಕ್ ಉತರ್ ದಿತಾ - ಪಾಟ್ ಮಾರ್ಚೊ - ಯಾ ಪಾಟ್ಯ್ಕಾನ್ ಕರ್ಚೆಂ ವಾಖಣ್. ಆನಿ ನಾಟಕ್ ಪದಾಂ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂ ವೆಳಾರ್ ಚಲ್ಚಿ ವರಪ್ಲಿಯ್ ಟಿಕೆಚಿಚ್ ವ ವಾಕಣೆಚಿಚ್.

7. ಕ್ರಿಟಿಕ್:

ಟಿಕೆಕ್ ಅಸ್ತಮ್ತ್ಯಾ ಭಾಶೆಂನಿ ಕ್ರಿಟಿಕ್ (Critic) ಸಬ್ದ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಜಾಲಾ. ತೊ ಗ್ರೀಕ್ ಮುಳಾಚೊ ಕ್ರಿಟಿಸ್=ನಿತಿಕರ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ. ಹಾಚೊ ಅರ್ಥ್ ಅಸ್ತಮಿ ಸಾಹಿತಿ ಅಧ್ಯಯಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ತಲೊ.

ದುಸ್ರೊ ಭಾಗ್: ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕಾ

I ಅಧ್ಯಾಯ್: ಸಾಹಿತ್ ಆನಿ ಟಿಕಾ

1. ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕಾ:

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಜಾಂವ್ ಏಕ್ ಕವನ್, ಏಕ್ ನಿಬಂದ್, ಕತಾ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ್, ನಾಟ್ಯ್, ಕಾವ್ಯ್, ಕವಿತಾ, ನಾಟ್ಕುಳೊ, ಪದ್, ಗಾಯನ್, ಭಜನ್, ಭಾಶಣ್, ವಿವರ್, ವರ್ದಿ, ಖಬರ್, ಪತ್ರ್ ವಾರ್ತಾ, ಉಲವ್ಪ್ ವ ಏಕ್ ಚುಟುಕ್ ಹಾಂಚೆಂಯಿಾಂ ಜೆಂ ತುಲನ್ ಜಾತಾ, ವರಪ್ಲಿ ವಿಮರ್ಸೊ ಜಾತಾ, ಥಂಯ್ಸರ್ ಟಿಕಾ ಉಬ್ಜಾತಾ. ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ದಾಣ್ಹ ಖ್ಯಾತಿವಂತ್ ಸಾಹಿತಿ, ಚುಟುಕಾವಿಶಿಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ - ಜರ್ ತರ್ ತೆಂ ಕಾವ್ಯಭರಿತ್ ತರ್ ತೆಂ ಚುಟುಕ್, ನಾತರ್ ಕಟುಕ್.

ಏಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ್ ವಿಶಯ್, ಚಿಲ್ಲರ್ ವಿಶಯ್, ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಆತುರಾಯೆನ್ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಕೃತಿ ಜಾತಾ. ಚಿಲ್ಲರ್ ವಿಷಯಾಕ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ರೂಪ್ ದಿತಾನಾ, ಸಾದ್ಯಾ ವಿಶಯಾಕ್ ಜೀವ್ ಭರ್ತಾನಾ, ವಯಕ್ತಿಕ್ ಖಾಸಗಿ ಸ್ಪರ್ಶ್ ದಿತಾನಾ ಸಾಹಿತ್ ಘಡ್ತಾ. ಸಾಹಿತ್ ಜೀವನಾಚಿ ಸಾದಿ ರೀತ್. ಆತುರಾಯ್, ಕುತೂಹಲ್ ಸಾಹಿತಾಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಲಕ್ಷಣ್ ದಿತಾತ್.

ಜಾಂವ್ ತೊಂಡ್ಯಾಶಿಂ, ಲೋಕ್‌ವೇದ್, ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ, ಕಾಂತಯಿಲ್ಲೆಂ, ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆಂ, ಪಾಚಾರ್‌ಲ್ಲೆಂ. ಜೆಂ ಎಕ್ಲ್ಯಾನ್ ವ ಥೊಡ್ಯಾಂನಿ ಹೆರ್ ಗ್ರ್ಯಾಯ್ಕಾಂ ಖಾತಿರ್ ರಚೂನ್ ಪಾಚಾರ್ಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್; ಭಾಶಾ ಮಾಧ್ಯಮಾನ್ ಸಮಾಜೆಚಾ ಲೊಕಾ ಸಂಗಿ ಕರುಂಕ್ ಆಶೆಂವ್ಚೆ ಪರ್ಗಟ್ ಸಂವಾದ್, ಸಾಹಿತ್ ಜಾತಾ.

ಸಾಹಿತ್ ಪುರ್ವಿಂ ತೊಂಡ್ಯಾಶಿಂ, ಚಿತ್ರಾಂನಿ, ಉಪ್ರಾಂತ್ ಬರ್ಪಾಂತ್ ವಿಸ್ತಾರ್ಲೆಂ,

ಸವ್ಯಾಸ್, ಪುತ್ಕ್ಯಾನಿಂ, ದೃಶ್ಯಾಂನಿ, ಕಾಂತವ್ನೆಂತ್ ನಾಟಕ್, ಸಿನೆಮಾಂನಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಜಾಲೆಂ. ಛಾಪ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಧಾರಾನ್, ಪತ್ರಾಂನಿ ಎಕ್‌ದಮ್ ಸಂಸಾರಾಚ್ಯಾ ಚಾರ್‌ಯಿ ವಾಟಾಂನಿ ಸಾಹಿತ್ ಪಾವಯಿಲೆಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆತಾಂ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಆನಿ ದೂರ್ ದರ್ಶನಾರ್ ಕಲಾ, ಸಾಹಿತ್ ಫುಡಿಯೆನ್ ಭುಂಯ್ಯಾ ಮುಲ್ಯಾ ಮುಲ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಜಾತಾ.

2. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾ ಮಳಾರ್:

ಟಿಕೆ ಪಯ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆವಿಶಿಂ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕರುಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್: ಕೊಂಕ್ಣಿ ವರ್ತವ್ಯಾ ಏಕ್ ಪುರಾತನ್ ಆರ್ಯಾಳ್, ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ್, ಸ್ವತಂತ್ರ್, ಸ್ವಯಂ ಕಿತ್ಲಿಗಿ ತಿತ್ಲಿಚ್ ತಿ ಏಕ್ ಸುಂದರ್, ಸರಳ್, ಕಲಾತ್ಮಕ್ ಭಾಸ್. ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ರಾಯ್-ವಂಶಾವಳ್, ರಾಜಾಶ್ರಯ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಕಶ್ಟಾಂ-ನಶ್ಟಾಂ ಸಮಸ್ಯಾಂನಿ ಘಾಸ್ಪೊನ್, ದುಕೊಳಾಕ್ ಸಾಂಪ್ಡೊನ್, ಫಿಂಗ್ರ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಮರಾಠಿಂಚಾ ಇಜಾ ಧರ್ಮಾನ್ ಪಳೊನ್ ಆಪ್ಲಿಂ ಗಾಂವ್‌ಪಣಾಂ ಸಾಂಡೊನ್ ವಲಸ್ ಗೆಲೊ. ವಿವಿಧ್, ವಿವಿಂಗಡ್ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಶಿಂಪಡ್ಲೊ.

ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ ಕುಳಾರ್ ಗೊಂಯ್ - ಗೋಮಾಂತ್ ಫಿಂರ್ಗ್ಯಾನಿಂ ಜಿಕ್ತಚ್ (1510) ಕೊಂಕಣಿ ಆಡ್ಯಾರ್ಲಿ, ಆಡ್ಕಿಲಿ, ಸಾಹಿತ್ ಹುಲ್ಪಾಯಿಲೆಂ. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಾಯೆರ್ ನಿಶೇಧ್ ಹಾಡ್ಲೊ. (ಜೆ.ಎಸ್. ದೆ ಕೂಞಾ ರಿವಾರಾ - Quarter Century of Printing Press... ಪಾನಾ 13,15)

ತರಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್ ಮೊರೊಂಕ್‌ನಾ. ತಿಚೆಂ ಸಾಹಿತ್ ಸರೊಂಕ್‌ನಾ. ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಸಾಹಿತ್ ಕಿತ್ಲೆಂ ತೆಂ ಭೊರೆ ಬಾಂಧ್ವೆಂ, ಕಾಂಟೆಂನಿ ಭರ್‍ಲೆಂ ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮೌಲ್ಯಾಂತ್, ಗುಣಾಂನಿ, ಸಂಪತ್ತೆನ್, ಉಂಚ್ಲೆಂ, ಗಿರೆಸ್ತ್ ಆಸಾ. ಗೊಂಯ್‌ಚ್ಯಾ ಚಂದ್ರಕಾಂತ್ ಕೇಣಿಚಾ ಉತ್ರಾಂನಿ "ಕೊಂಕ್ಣಿಲೋಕ್ ಸಂಖ್ಯಾನ್ ವಿರಳ್ ಪುಣ್ ಕಸೊ ಸಮಾಧಾನಿ, ಜಾಣಾರಿ, ಬುದ್ವಂತ್, ಥಂಡ್ ಗಿರೆಸ್ತ್ ರುಪೆಸ್ತ್ ತಶೆಚ್ಟ್ ತಾಂಚಿ ಭಾಸ್ ಗಿರೆಸ್ತ್ ರುಪೆಸ್ತ್ ಸುಂದರ್ - ರಾಜ್ಯಾಂಕ್, ದೇಶಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾಚಿ ದೇಣಿಗಾ ಅಪಾರ್. "ಯತಾ: ಭಾಶಾ ತಥಾ ಪ್ರಜಾ" ತೆಚ್ ಪರಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಿ ಸಾಹಿತಿ ಕಲಾಕಾರ್ ಉಂಚ್ಲೆ ಫುನೇಸ್ತ್ ಆನಿ ಮಾನೆಸ್ತ್.

ಬಸ್ತಿ ಪುಂಡಲಿಕ್ ಶೆಣಯ್ ಆನಿ ಸಬಾರ್ ಭಾಶಾ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ 'ಮರಾಠಿಚಿ ಆವಯ್, ಹೆರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸಾಂಚಿ ವ್ಹಡ್ ಭಯ್ಣ್ - ರುಜು ಕರ್ತಾತ್. 'ವೇದಕಾಲಾಚಾ ಪ್ರಾಕೃತಥಾವ್ನ್ ವ್ಹಾಳೊನ್ ಆಯ್ಲೆಲೆಂ ತೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಾಕ್‌ತಂತ್ರಾಂತ್ ಸುರಸ್ ಜಾತಾ' ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ (ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿ... ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಶಕ 1980).

ಆಸಿಯಾಂತ್‌ಚ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸಾಂಪಯ್ಕಿ ಪಯ್ಲೊ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೊ ಬೂಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೊ - ದೊತ್ರಿನಾ ಕ್ರೀಸ್ತಿ 1622. (ಫಾ। ತೊಮಸ್ ಸ್ಟೀವನ್). ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಸೊಡ್ಯಾರ್ ಭಾರತೀಯ್ ಭಾಸಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಪಯಿಲ್ಯಾನ್ ಬರಯಿಲ್ಲೆಂ (1558 ಲೆ। ಬ್ರದರಾನ್) ಆನಿ ಭಾರತಾಂತ್ ಪ್ರತಮ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೆಂ ವ್ಯಾಕರಣ್ ಕೊಂಕ್ಣಿಚೆಂ. (ಆರ್ತೆ ದೆ ಲಿಂಗ್ವಾ ಕೆನಾರಿಮ್ 1640). ಜೆಜ್ವಿತ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲ್ ತಿದೊಡೊ ದೊತೊರ್, ಬಾಶಾ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಫಾ। ಆಂಜೆಲೊ ಮಾಫೆಯಿಾ "ಕೊಂಕ್ಣಿ, ರಾನಾಂತ್ಲೊ ಸುಂದರ್ ತಾಳೊ, ಯುರೊಪಾಚಾ ಖಂಯ್ಯಾಯಿ ಭಾಸಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಸುಂದರ್, ಸ್ವಾಧಿಕ್ ಭಾಸ್" ಮ್ಹಣ್ ನಾಂವಾಡ್ತಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಶಬ್ದಕೋಶಾಂತ್.

3. ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್-ಕಲೆಚಿ ಟಿಕಾ:

ಕೊಂಕ್ಣಿಂತ್ ಟಿಕಾ ಜರೂರ್ ಆಟಾಪ್ತಾ, ವರವ್ನ್ ಜಾಂವ್ ಎಕಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕಾದಂಬರಿಚಿ ವ ಕಥೆಚಿ, ವ ಕವಿತೆಚಿ. ಎಕಾ ನಾಟಕಾಚಿ ಸಾಹಿತಿರ್ ವರಪ್ನಿ, ನಾಟಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನಾಚಿ, ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಾಚಿ, ಕವಿತಾ ವಾಚನಾಂಚಿ, ಪದಾಂ ಸಂಗೀತ್ ಮೆಳಾಂಚಿ ಆನಿ ಜೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಚಾ ಸಾಹಿತ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಮೆತೆರ್ ಜಾತಾ, ತಾಚಿ ಸರ್ವಾಚಿ.

II ಅಧ್ಯಾಯ್: ಆಸ್ತಮಿಸ್ತ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕಾಕಾರ್:

1. ಟಿಕಾ:

ಅಸ್ತಮಿಸ್ತ ಸಾಹಿತಾಂಕ್ ಟಿಕೆಕ್ ಮಹತ್ತರ್ ಪಾತ್ರ್ ಆಸಾ.

ಅಸ್ತಮಿಸ್ತ ಸಾಹಿತಾಂತ್ಲೆ ಟಿಕಾಕಾರ್ ಸಾಹಿತ್ ತುಲನ್ ಕರ್ತಾತ್. ಆನಿ ಬರ್‍ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯೊ ವಾಟೊ ಉಜ್ವಡಾಯ್ತಾತ್. ಟಿಕಾ ಸಾಹಿತಾಚೊ, ಕಲೆಚೊ ಏಕ್ ಪ್ರಧಾನ್ ಆನಿ ಅವಶ್ಯ್ ಭಾಗ್ ಜಾಲಾ. ಥೊಡ್ಯಾ ಟಿಕಾಕಾರಾಂಚೊ ಏಕ್ ಸಬ್ದ್ ಪುರೊ - ಏಕ್ ಕೃತಿ ಯಾ ಪ್ರದರ್ಶನ್ - ದೆಕಿರ್ ಏಕ್ ಫಿಲ್ಮ್ ವ ಏಕ್ ಬೂಕ್ ವ ಏಕ್ ನೀಳ್ಗತಾ - ಯಶಸ್ವಿ ವ ನಾಪಾಸ್ ಕರುಂಕ್. 'ಟಾಯ್ಮ್' ಪತ್ರ್ಯಾರ್ ಜೆ. ಕೊರ್ಸ್ನಾಚ್ಯೊ ಫಿಲ್ಮ್ ಟಿಕಾ ನಾಂವಾಡ್ಲ್ಯಾತ್.

ಗ್ರೀಕ್ ಮೂಳ್ ಕ್ರಿತೆಸ್ (Krites) ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಜಡ್ಜ್, ನಿತಿ ಕರ್ತ್‌ಥಾವ್ನ್ ಕ್ರಿಟಿಕ್ ಸಬ್ದ್ ಉಬ್ಜಲಾ. ಒಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಶಬ್ದ್ ಕೋಶ್ (Concise Eng. Dictionary) ಕ್ರಿಟಿಕ್ = (ಟಿಕಾ) ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಕಲಾ, ಸಂಗೀತ್ ಇತ್ಯಾದಿಂಚೆರ್ ಬರ್‍ಪಾಂ, ವಾಕ್ಯೂಲಾಂ - ಅಸೊ ಅರ್ಥ್ ದಿತಾ. ಚೂಕಿ ಸೊದ್ಚ್ಯೊ, ಊಣ್ ಸೊದುನ್ ಕಾಡ್ಚೆ ಟಿಕೆಗಾರಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್. ಬರ್‍ಪಾಂ ವಾಕಾಂಚೆಂ ಮೂಳ್ ಆನಿ ವಿಶೇಶತಾ ವಿಮರ್ಸೊ ಟಿಕೆಂತ್ ಆಟಪ್ತಾ.

ಕೊಮೆಂಟರಿ (ವಿಮರ್ಸೊ) ಸಬ್ದಾರ್ ಎಕಾ ಬರ್‍ಪಾಚೆರ್, ಭಾಶಣಾರ್ ವ ಪ್ರದರ್ಶನಾರ್ ಅರ್ಥ್ ವಿವರಣ್, ಟಿಕಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಒಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ಶಬ್ದಕೋಶ್.

ಆಸ್ತಮಿಸ್ತ ಸಾಹಿತಿಂಚಾ ನದ್ರೆನ್ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಚೂಕಿ ಸೊದ್ಚೊ ನ್ಹಯ್. ಬರೊ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಸಾಹಿತ್ ವ ಕಲೆಚಿ ಗೂಣ್ ಉಕಲೊನ್ ಧರ್ತಾ. ಊಣ್ ನ್ಹಯ್.

2. ಟಿಕೆಗಾರಾಚೊ ವಾವ್ರ್:

ಟಿಕಾಕಾರಾಚೊ ವಾವ್ರ್ ದೊಡ್ಡೊ. ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ತೊ ಕಲೆಚಾ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಗೂಣ್ ಅವಗೂಣಾರ್ ಗಮನ್ ಕೇಂದ್ರಿತ್ ಕರ್ತಾ. ತಿ ಕಲಾ ವ ಸಾಹಿತ್ ಯಶಸ್ವಿ ಆಟಾಪ್ತೆ ವಿಷಯ್ ಗಣನ್ ಕರ್ತಾ. ಕೃತಿಚ್ಯಾ ಜಯ್ತಾರ್ ಆಡ್ವಣ್ಯೊ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ಚತ್ರಾಯ್ ದಿತಾ.

ಏಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಕೃತಿ ತಿಚೆ ಆದ್ಲ್ಯಾಂನಿ ಕೆಲ್ಲೆ ಕೃತಿಯೆಂಕ್ ಸರ್ ಕರುನ್ ಟಿಕೆಗಾರಾನ್ ಸಂಬಂಧ್ ಕಲ್ಪಿಚಾಯ್. ಕಲಾಕಾರಾಂಕ್ ಏಕ್ ವಾಟೆನ್, ಕಲಾ ಪ್ರೇಮಿಂಕ್, ಕಲಾರಸಿಕಾಂಕ್ ಅನ್ಯೆಕೆವಾಟೆನ್ ತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಕೃತಿಚಿಂ ಮಹತ್ತಮ್ ಥಾವ್ನ್ ಉತ್ತಮ್, ಮಾಧ್ಯಮ್ ಥಾವ್ನ್ ಸಾದೆಂ-ಆಲ್ಪೆಂ, ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ ಖರೋಕರ್ ಖೊಟೆಂ ಹ್ಯಾ ಚಾರ್‌ಯಿ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾಂ ಮದ್ಲೊ

ಅಂತರ್-ಗಾಂತ್ರ್ ದಾಕವ್ನ್ ದೀಜಾಯ್. ಶೆಕಿಂ ಬರ್ಯಾ ಆನಿ ಪಾಡಾ ಮಧ್ಲೊ ವೆತ್ಯಾಸ್ ಖಿರ್ಯಾ ಆನಿ ತೆಲ್ಯಾ ಮದ್ಲೊ ಶೆಳೊ ದಾಕಂವ್ನೊ ಟಿಕೆಗಾರಾಚೊ ದುಸ್ರೊ ವಾವ್ರ್. ಪಯ್ಲ್ಯಾ ವಾವ್ರಾಚಾ ಯಶಸ್ವೇರ್ ದುಸ್ರೆಂ ಪಾವ್ಲ್ ಹೊಂದೊನ್ ಆಸ್ತಾ. ಪಯ್ಲೆಂ ಮೇಟ್ ಸಾರ್ಕೆಂ ಕಾಡ್ಲ್ಯಾಂ ತರ್ ಹೊ ದುಸ್ರೊ ಪಾವ್ಲ್ ಟಿಕಾಣ್ಯಾರ್ ಪಾವಯ್ತಾ.

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ್ ಟಿಕೆಗಾರ್ ವರವ್ನೆಚ್ಯಾ ಕಲಾಕೃತಿರ್ ಆಸಕ್ತ್ ನ್, ಮೊಗಾನ್ ಆಕರ್ಶಿತ್ ಆಸ್ತಾ. ತೊ ಕುಡ್ಲೊ, ಆಂದ್ಲೊ, ಆಚಾರವಂತ್ ನ್ಹಂ. ಅಪಾರ್ ಅನುಭವಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ತರ್ಬೆತ್‌ವಂತ್, ಗೂಂಡ್ ಸಮ್ಜಣೆಚೊ ಆಸೊನ್, ವಿಶಾಲ್ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೊ, ವಿವಿಧ್ ಕಲೆಂಚಿ ಸಮಿಕ್ಷಾ ಕೆಲಲೊ ಆಸ್ತಾ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚ್ಯಾ ರಚ್ನರಾಚ್ಯಾ ಸಕ್ತೆರ್, ಯುಕ್ತೆರ್ ತಾಳ್ ಜಾವ್ನ್ ತಾಚಾ ಚಿಂತ್ಪಾ ಮಟ್ಟಾರ್ ಯಾ ತಾಚ್ಯಾಕಿ ಊಂಚಾಯೆರ್ ಟಿಕೆಗಾರಾನ್ ಚಡಾಜೆ.

3. ಟಿಕೆಚಿ ಚರಿತ್ರಾ:

ಟಿಕೆಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಉಸ್ತುಂಕ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಸಾಧಾರಣ್ ದೋನ್‌ಥರಾಂಚೆ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಆಸಾತ್.

ಏಕ್ ವಾಂಟೊ, ಏಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಕಲಾ ವ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ ವಾಖ್ಯಾನ್ ಕರ್ತಾತ್, ವ ಪ್ರದರ್ಶನಾಚೆಂ ವ ಸಾಹಿತ್ ಕೃತಿಯೆಚೆಂ ಜಯ್ತ್ ತಜ್ವಿಜ್ ಕರ್ತಾತ್. ವ ಹೆರ್ ಕೃತಿಯಾಂ ಕಡೆ ತುಲನ್ ಕರ್ತಾತ್. ಪುರ್ವಿಲೆ, ಚಡ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ್‌ವಾದಿ ಮ್ಹಣ್ಯೆತ್. ದೆಕಿಕ್: ಪ್ಲೇಟೊ (Morality), ಅರಿಸ್ಟೋಟಲ್ (Poetics), ದಾಂತೆ (Eloquence), ಪ್ರಗತಿಕಾಲಾಚೆ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ (Preface) ಮತಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಕಲ್ಪಿತ್ ಪ್ರಮಾಣಾಥಂಯ್ ಆನಿ ರಚನಾಥಂಯ್ ಎಕ್ವಟ್ ಆನಿ ಪ್ರಮಾಣ್ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಸೊದ್ಪಾಚೊ ಹ್ಯಾ ಟೀಕಾಕಾರಾಂಚೊ ಹವ್ಯೆಸ್. ಅರಿಸ್ಟೋಟಲಾನ್ ನಾಟಕಾಂತ್ ಘಾಲ್ಲ್ಯೊ ರೆಗ್ರೊ - ಜಾಗ್ಯಾಚೊ, ವೆಳಾಚೊ ಆನಿ ಚಾಲಿಚೊ ಎಕ್ವಟ್ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚ್ಯಾ ಟಿಕೆಗಾರಾಂನಿ ಮಾನೂನ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾತ್.

ದುಸ್ರೊ ಜೊ ವರ್ಗ್ ಆಸಾ - ತಾಂಚೊ ವಾವ್ರ್ ಆಟಾಪ್ತಾ - ಏಕ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಕೃತಿ ತಾಚೆ ಇತ್ಲ್ಯಾರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ್ ಕರ್ಚಿ, ಮೌಲೀಕರಣ್ ಕರ್ಚಿ, ಅರ್ಥಾಂವ್ಚಿ, ಆನಿ ಪರಿಸಂವಾದ್ ಚಲಂವ್ಚೆ. ಹಾಂತುಂ ಚಡ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತ್ಯಾ ಕಲಾಕಾರಾಚ್ಯೊ ಹೆರ್ ಥೊಡ್ಯೊ ಕೃತಿ ತುಲನ್ ಕರ್ತಿತ್. ದೆಕಿಕ್: ಕ್ವಿಂಟಿಲಿಯನ್ - (Institute), ಜೊನ್ಸನ್ (Introduction... ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯೆರಾಚೆರ್) ಹಾಂತುಂಯಿ ಪರತ್ ಏಕ್ ವಿಶಿಶ್ಟಾಯ್ ಆಸಾ. ಎಕಾ ಬರಯ್ಣಾರಾನ್ ಲಿಕ್‌ಲ್ಲೆಂ ಜೆಂ ಕಿತೆಂ ತೆಂ ಟಿಕೆಗಾರಾನ್ ಪರತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಮತಿಂತ್‌ಚ್ ರಚ್‌ಚೆಂ - ದೆಕಿಕ್: ಮೇಜನ್, ಏಜ್ರಾ ಪೌಂಡ್, ಬರ್ನಾರ್ಡ್ ಶೊ. ಪೂಣ್ ಈಲಿಯೆಟ್ ಆನಿ ಟ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಸಾಹಿತ್ ಉತ್ಪಾದುಂಕ್ ಖುಶಿವರಿನಾಂತ್, ಬಗಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಂಚಿ ಚಾಲ್, ಚಕಿತಾಯ್, ಮಿಸ್ತೆರ್, ಕಲ್ಪನಾಚಿ ನಿಗೂಢತಾ, ತಶೆಂ ತ್ಯಾ ಪ್ರತೇಕ್ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಚಿ ಆಸಕ್ತ್ ಸಕತ್ ಸೊಧ್ತಾತ್.

4. ದಿಶ್ಟಿಕೋನ್:

ವಿಶೇಷ್ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕರಿಜೆ ಪೊಡ್ತಾ - ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕಾ ದೋನ್ ಕೊನ್ಯಾಂಚಿ ವ ನದ್ರೆಚಿ: ಏಕ್ ದೀಷ್ಟ್ ಫಕತ್ ಕಲೆಚಿ. ಜೆಂ ಸಾಹಿತ್ ವ ಪ್ರದರ್ಶನ್ ಫಕತ್ ತಿಚಿ ಸೊಬಾಯೆಚೆರ್,

ಮಾನ್ಸುಗೆಚೆರ್, ಅಪುಟಾಯೆರ್ ಗಮನ್ ವರ್ತಾ. ಜಸೆಂ ಬಾಕಿಬಾಬ್ ಬೊರ್ಕಾರಾಚಿ ಕವಿತಾ ಏಕ್ ಅಪೂರ್ವ್ ಕಲಾ ಮ್ಹಣ್ಟಾಂವ್ ತಶೆಂ.

ದುಸ್ರಿ ಏಕ್ ನದರ್ ವ ದಿಶ್ಟಿಕೋನ್ ತ್ಯಾ ಕಲೆಚಾ ಉದ್ದೇಶ್, ವ ಜಯ್ತ್ಯಾಚೆರ್ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ್ ಜಾತಾ - ದೆಕಿಕ್ ಖಡಾಪಾಚ್ಯೊ ಇತಿಹಾಸಿಕ್ ನೀಳ್ಗತಾ ವಾಚ್ಯಾಂಕ್ ಕಿತ್ಲಿ ಆವಡ್ತಾ... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಏಕೊ ಆನಿ ಹೆರ್ಪೆಸ್ ಆಪ್ಲೆ ಟಿಕೆಂನಿ ಸಮಾಜಿಚಾ ವಾಡಾವಳಿಕ್ ಆನಿ ಕಲೆಂಕ್ ಲಾಗ್ಸಿಲೊ ಭಾಂದ್ ರಚ್ತಾತ್. ಆರ್ನೊಳ್ಡಾವತಿನ್ ಸಾಹಿತ್, ಸಮಾಜಿಕ್ ಸ್ವಸ್ತಾತಾಯೆಕ್ ಆಧಾರ್ ಜಾತಾ.

ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾನ್ ಸಮಾಜಿಕ್ ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ಯೆಕ್ಯಾಂಯ್ಯಾ. ಫಿಲೊಜೊಫಿ ಯಾ ತಾತ್ವಿಕ್ ದೀಶ್ಟಿನ್ ಟಿಕಾ ಪಳಂವ್ ತರ್ ಸವಾಲಾಂ ಉಬ್ಜತಾತ್. ಆದ್ಯಾಕಾಲಾಚಿ ಬಚಾವಿ, ಉರಷ್ಲಿ ಆತಾಂಚಿ ಪ್ರಗತಿ ಜಾಲ್ಯಾ - ಜೆಂ ಆಪ್ಲೆಂ ಸಾಂಪಡ್ತಾ ತೆ ವರ್ಸಿಂ ಆಮಿ ವಾಡಾವಳ್ ಜೊಡ್ತಾಂವ್. ದೋನ್ ಭಿರಾಂಕುಳ್ ಝುಜಾಂ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ್ ಖರೆಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ನಾ ಮ್ಹಣ್ ದಾಕವ್ನ್ ದಿತಾತ್. ತರ್ ಆಮ್ಚಿ ವಾಡಾವಳ್ ಕಿತ್ಯಾ ಮಟ್ಯಾಚಿ? ಸೆಜಾರ್‌ಚ್ ನದ್ರೆಂ ಹಾಡುಂ ತರ್ ಆಮ್ಚೆ ಸಮಾಜಿಕ್ ವಾಂದೆ ಕಿತ್ಲೆ ಆಸಾತ್! ಆಮಿ ಪೆಟೆಚ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಪೊಸ್ತಾಂವ್, ದೊಗಿ ಬಾಯ್ಲೊ ಕಿತ್ಯಾ ನ್ಹಜೊ, ಸೊರ್‍ಯಾಚೆರ್ ನಿಶೇಧ್! ಆಮಿ ಶಿಕ್ಪಿ ವ ನೆಣಾರಿ ಹೆ ದ್ವಂದ್ ಪರ್ವತಾಪರಿಂ ಮುಕಾರ್ ಉಭೆ ರಾವ್ತಾತ್. ಟಿಕೆಚೊ ಸಂಸಾರ್ ಬೋವ್ ವಿಸ್ತಾರ್ ಆಸಾ. ಹಿ ಭರ್ತಿ, ಅಂತ್ರಾಳ್ ಉತ್ರೊನ್ ಬೋವ್ ಪಯ್ಸ್ ತೆಂಕ್ತಾ.

ತಿಸರೊ ಭಾಗ್: ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ ಟಿಕೆಗಾರ್

I ಅಧ್ಯಾಯ್: ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿಂ ಸಾಹಿತಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನ್

ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂನಿ ಕಲೆಂತ್ ವಾಂವ್ಟ್ ಕಾಡ್ಯಾ. ಕಲೆಚಿ ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ಚಿಂತ್ನಾ ಗುಂತ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಟಿಕೆರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಶಿಕೊಣ್ ದೀವ್ನ್ ತೆವಿಶಿಂ ಮಾಹೆತ್ ದಿವ್ಪಿ ದೆ। ಚಾ.ಫ್ರಾ., ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾ ಟಿಕೆರ್ ಲೆಕನ್ ಪ್ರಸಾರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಘಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್. ಡಿಸಿಲ್ವಾ ಆನಿ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್ ನಾಟಕಿಸ್ತ್ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ಉತ್ರಾಂ ಆರಾಯ್ತಾತ್ ತಿಂ ನೆರಾಂಷ್ಟಿಂ ಆನಿ ಜಿರಂಷ್ಟಿಂ ಸಮಂಜಸ್ ದಿಸ್ತಾ.

1. ದೆ। ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತ್:

ಸಾಹಿತಾಚಾ ಟಿಕೆಂತ್ ಬರವ್ಪ್ಯಾಚಿ ವಳಕ್ ಟಿಕೆಗಾರಾನ್ ಆಪ್ಲೆ ಟಿಕೆಂತ್ ಗುಂತುನ್ ಹಾಡಿಜೆ ಮ್ಹಣ್ತಾ ದೆ। ಚಾ.ಫ್ರಾ. ತೊ ಏಕ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನಾಟಕಿಸ್ತ್ ಆನಿ ಕವಿ ಮಂಗಳೂರ್ಚ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂನಿ ಶಿಸ್ತ್, ಸರಳತಾ, ಯೆಕಿನ್‌ಪಣ್ ಆನಿ ಅರ್ತ್ ಹಾಡಯಿಲ್ಲೊ, ಅಸಂಬದ್ಧ್, ಶೆಂಬರ್ ವಿಚಾರಾಂಕ್ ನಾಟಕ್ ಮಾಂಚಿಯೆರ್‌ಥಾವ್ನ್ ಕೊಯ್ರ್ಯಾಬರಿ ಝಾಡ್ನ್ ಭಾಯ್ರ್ ಘಾಲ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ಕಲಾಕಾರ್. ದೆಕಿಕ್: ತಾಚೊ ಏಕ್ ನಾಟಕ್, ದೋನ್ ಭಾಗ್, ತೀನ್ ಅಂಕ್ ಆನಿ ಚಾರ್ ಜೊಡಾಂ (ಸುಣೆಂ ಮಾಜಾರ್ ಹಾಸ್ತಾ) ಚಾ.ಫ್ರಾ. ವರ್ತಾವ್ತಾಲೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೊ ರಾಕ್ಲೊ, ಕೊಂಕ್ಣೆಂತ್ಲೊ ಏಕ್ ಉಂಚ್ಲೊ ಟಿಕೆಗಾರ್.

"ಜರ್ ಬರಯ್ಣಾರ್ ನೈತಿಕ್ ಮೊಲಾಂಚೆರ್ ಸವಾಲ್ ಉಡಯ್ತಾ - ಹಾಚಿ ಟೀಕಾ ಜಾಯ್ನಾಯ್, ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ತಿಯಾತ್ರಾಂಚಿ ಟೀಕಾ ಜಾಯ್ನಾ" - ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚೆ ಹೆ ಬೆಜಾರಾಯೆಚೆ ಉದ್ಗಾರ್. ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚಾ ಉತ್ರಾಂನಿ ನಾಟಕಾಂಚಿ ಜೆರಾಲ್ ಟೀಕಾ ಆಯ್ಕೊಂವ್ ಜಾಲ್ಯಾರ್ - "ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಬರಯ್ಣಾರಾಕ್ ವಳ್ಕಾಜೆ ಸಮಾಜೆಂತ್ ಬರಯ್ಣಾರಾಚೆಂ, ಸ್ಥಾನ್ ತಾಚೆಂ ಪರಿಸರ್ ತಾಚೆರ್ ಪ್ರಭಾವ್ ಪಡ್ಲ್ಲೆ ಒತ್ತಡ್, ಕಿತೆಂ ಆಸ್ಲ್ಯಾರ್ ತಾಂಚೊ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಜಾಯ್, ತ್ಯಾ ಬರಯ್ಣಾರಾಚಾ ಹೆರ್ ಕೃತಿಯೆಂಚೆರ್ ನದರ್ ಘಾಲಿಜೆ. ದುಸ್ರ್ಯಾನ್, ಕಾಣಿ ವ ಕಥಾವಸ್ತು - ಕಲ್ಪನಚಿ ಪಕ್ವತಾ ಜಿರಯ್ಜೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಘುಡಾವಳ್, ಮಾಂಚಿ, ಮಾಂಡ್ ವ ಸ್ಥಳ್ ಪಾರ್ಕಿಜಯ್. ತಿಸ್ರ್ಯಾನ್ ರಚನಾಚೆ ಸನ್ನಿವೇಶ್ ಜಿಕೊನ್ ಧರಿಜೆ. ಥೊಡೆ ವಿಶಿಷ್ಟ್ ಸನ್ನಿವೇಶ್, ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಸೂಚನಾಂ, ಆದೇಶ್ ಪಾಟಯ್ತಾತ್ ತಿಂ ಸಮ್ಜಾಜೆ.

ಮಹತ್ತಮ್ ಮೇಟ್, ನಾಟಕಾಚಾ ವಿಶಯಾಚೊ ತೀರ್, ನಿಶಾನಿ ಖಂಯ್ಸರ್ ಜೊರ್ತಾ, ಹಾಂತುಂ ಸಮಾಜ್ ಕಿತೆಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ದಾಕಯ್ತಾ ತೊ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಆಸುಂ - ಕಲೆಂತ್ ಸೊಭಾಯ್ ಆಸ್ತಾ. ಥೊಡೆಂ ಪ್ರದರ್ಶನೀಕ್, ವ ಗುಮಾನ್ ಕೇಂದ್ರಿತ್ ಕರ್ಚೆಂ ತಂತ್ರ್‌ಜ್ಞಾನ್ ಆಸ್ತಾ, ದೆಕಿಕ್: ಸಪ್ಣೆಂವ್ಚೆಂ, ದೆವಾನ್ ಖಿಣಾಂ ಧಾಡ್ಚಿಂ, ಅಜಾಪಾಂ - ಇತ್ಯಾದಿ. ಸಾಹಿತ್, ಜಾಂವ್ ನಾಟಕ್, ಕವಿತಾ, ಕಾಣಿ, ಸಂಗೀತ್ - ಏಕ್ ಜಿವಿತಾಚೊ ಆರ್ಸೊ ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ಪಯ್ಶ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್, ಥೊಡ್ಯಾಂಕ್ ರಂಜನ್ - ಕೊರೋಡ್ ಲೊಕಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಏಕ್ ದೋಗ್ ಕಶೆ ಚಲ್ತಾತ್ ಹಾಂತುಂ ಹರ್ ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ್ ಆಪಾಪ್ಲಿ ಚಾಲ್ ದಿಸ್ತಾ.

ಚಾ.ಫ್ರಾ. ಟಿಕೆಗಾರಾಂಕ್ ತಾಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯ್ ದಿತಾ. 'ಸಾಹಿತಾಂತ್ ಸತ್ ಆಸ್ತಾ, ಫಟ್ ಆಸ್ತಾ, ಆನಿ ಮಿಾತ್ ಆಸ್ತಾ ಹೆಂ ಜರೂರ್ ಮಾನುನ್ ಘೆಂವ್ಚೆಂ.'

2. ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾ

ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಸಾಹಿತಾಂತ್ ನಾಂವಾಡ್ಚಲೊ ಶಿಕ್ಪಿ, ಅನುಭವಿ, ಬೋವ್ ಉಂಚ್ಲೊ ಸಾಹಿತಿ - ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೊಜಾನ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹರ್ ಪ್ರಾಕಾರಾಂಚ್ಯೊ ಕಾಣಿಯೊ ಕಾದಂಬರಿ, ನಿಬಂಧ್, ಕತಾ, ಲಿಕ್ಲ್ಯಾತ್. ಸಾಹಿತಾಚಾ ಮಳಾರ್ ಎಕಾ ಪರಾಸ್ ಎಕಾ ಉಂಚಾಯೆಚ್ಯಾ ಪಾಂವ್ಡ್ಯಾರ್ ತೊ ಚಡ್ತೆಚ್ ಆಸಾ. .

ಟಿಕೆ ವಿಶಿಂ ಜೆರಾಲ್, ಆನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ವಿಚಾರ್, ತಶೆಂ ಸಾಹಿತಿಕ್ ಟಿಕವಿಶಿಂ, ಟಿಕೆಚಿ ಇಂಬು, ಸಾಮಾನ್ಯ್ ಸಾಮಾಜಿಕ್ ಟಿಕೆಚಿ ಜಾಣ್ವಾಯೆಚಿಂ ಸೊಧ್ನಾ ಕರುನ್ ವಿಚಾರ್ ತಾಣೆಂ ಗುಂತ್ಲ್ಯಾತ್.

ಓಲ್ಗೊ ವಿಲಿಯಾಮ್ಸಾಚ್ ಉತ್ರಾವ್ನ್ ಮ್ಹಣ್ತಾ ತೊ "ಟಿಕಾ ಆಸಾ ಎಕಾ ಧರಾಚೊ ಭೇದ್‌ಭಾವ್. ಏಕ್ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ವೆತ್ಯಾಸಾಚೆಂ ಭಾವನ್ ಉಬ್ಜತಾನಾ ಟೀಕಾಯಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಜಾತಾ. ಆತುರಾಯ್ ಟಿಕೆಕ್ ಇಂಬು ದಿತಾ. ಪುಣ್ ಸಾಹಿತಾಚಿ ಗರ್ಜ್ ಟೀಕಾ. ತಿ ನಾತ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಾಹಿತಾಕ್ ಕಲಾ ಅಸ್ತಿತ್ವ್ ನಾ, ಶಿಸ್ತ್ ನಾ.

ಸಾಹಿತಾಕ್ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಆನಿ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಉದೆಲೊ. ಸಾಹಿತ್, ಮನಿಸ್ ವಾಚ್ತಾಲೆ. ತೆ ವಿಶಿಂ ಉಲಯ್ತಾಲೆ, ಉತಳಾಯೆನ್ ಥೊಡೆಂ, ಗೂಂಡಾಯೆನ್ ಥೊಡೆಂ ಛಾಪುನ್ ಆಯ್ಲೆಂ - ಸಮಾಜೆನ್ ಟಿಕಾ ಘೆತ್ಲಿ ಪುಣ್ ಮೊಗಾನ್ ನ್ಹಯ್.

ಕಾಲ್ಪನಿಕ್ ಕಾಣಿಯೆ. ಕಾದಂಬರಿಂಚೊ ಕರ್ತ್ - ವಾಸು ವಾಲೆನ್ಸಿಯಾ, ನೀಜ್ ಜೀವನಾಂತ್ ತೊ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ - ತಾಚ್ಯೆ ಮೆರೆನ್ "ಜಿವಿತಾಚೆಂ ಸಾಹಿತಾ ಥಂಯ್ ತುಲನ್, ನ್ಯೆಜ್, ವಾಸ್ತವ್ ಆನಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಥಂಯ್ ತುಲನ್" ಆಸಾ ಟೀಕಾ. ಟೀಕಾ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಕಳ್ವಣೆ ನ್ಹಂಯ್. - ಶೂನ್ಯ್ ನ್ಹಂಯ್ - ಚೂಕಿ ಸೊಧ್ಚೆಂ ಸಾಧನ್, ನರ್ಕ್ಯಾಂ ಕರ್ಚೆಂ ಸಾಧನ್ ನ್ಹಂಯ್. ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಚಿ ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಾನ್ ಟೀಕಾ ಕರುಂಕ್ ಅಸಾಧ್ಯ್. ನಾತ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಅಸ್ಮಿತಾಯೆಚಿ ಕೊಣೆಂಯಿ, ಕಿತ್ಯಾನ್‌ಯಿ, ಟಿಕಾ ಕರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಟೀಕಾ ಆಸಾ ಏಕ್ ಗೂಣ್, ಧನ್, ರೀಣ್ ನ್ಹಂಯ್.

ಟಿಕಾಕಾರಾಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಸಾಂಗ್ತಾ ತೊ - ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಕಲೆಚಿ ಮಾಹೆತ್, ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ರೂಚ್, ಆನಿ ತಿಸ್ರ್ಯಾನ್ ಜಾಣ್ವಾಯ್. ದೆಕುನ್ ಟಿಕಾ ಆಸಾ ಏಕ್ ಅಸ್ಮಿತಾಯ್ - ಎಕಾ ಅಸ್ಮಿತಾಯೆಚೊ, ಎಕಾ ಜೀವಂತ್ ವಸ್ತುಚೊ ಏಕ್ ಜೀವಂತ್ ವಾವ್ರ್.

ಆಮಿ ಕಶೆಂ ಆಸಾಂವ್ ತೆಂ ಶಿಕ್ಯಾ ಶಿವಾಯ್ ಸಂಸಾರಾಕ್ ಉಡಿ ಮಾರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಸಾಹಿತಿನ್ ಸಾಹಿತಿಚಿ ಟೀಕಾ ಕರ್ಯೆತ್. ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಿ ಅಸ್ಮಿತಾಯ್ ಪಯ್ಲೆಂ ಶಿಕೊನ್ ಟಿಕೆಕ್ ಮೇಟ್ ಕಾಡಿಜೆ. ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಟಿಕಾ ಮನ್ಶ್ಯಾ ಶಾತಿಯೆಂತ್ ದುರ್ಲಭ್ - ದೆವಾಚ್ಯಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಕ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಆಟಾಪುಂಕ್ ಸಕಾನಾಂವ್ - ಟಿಕೆಚಿ ಟಿಕಾ ಸಾಧ್ಯ್ ಆಸಾ. ಪುಣ್ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಟಿಕಾ ಆಮ್ಕೆಲಾಗಿನಾ ಕಿತ್ಯಾಕ್, ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಕೊಣ್‌ಯಿನಾ. ತಶೆಂಯಿ ಎಕಾ ಕೃತಿಯೆಚಿ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಟಿಕಾ ಬರಯ್ನಾರಾಕ್ ಮಾತ್ರ್ ಸಾಧ್ಯ್ - ತೊ ತಿಚೊ ರಚ್ಣಿ, ಎಕಾ ಮಾನಸಿಕತೆರ್ ಉಬ್ಜಲ್ಲ್ಯಾ ಕಲೆಕ್ ಆನ್ಯೇಕಾ ಮಾನಸಿಕತೆನ್ ತುಲನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಆಸಾ ಟಿಕಾ, ಸ್ವತಾಚೆಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಂ ಪರಿಪೂರ್ಣ್ ಆಸಾಜೆ. ಟಿಕೆಗಾರ್ ತತ್ವಾಂ, ಇತಿಹಾಸ್, ಮಾನಸಿಕತಾ, ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಜಿಣೆಯೆಸಂಗಿಂ ಜಿಯೆತಾ.

ಟಿಕೆಚಿಂ ಪ್ರೇರಣಾಂ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕರ್ತಾ ಎಡ್ವಿನ್ - ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್, ಏಕ್ ಕಲಾ, ರಚ್ನಾ ಥಂಯ್ ಸ್ಪಂದನ್, ಪ್ರೇರಣ್, ಆತುರಾಯ್, ಚಡಾವತ್ ಶಿರೋನಾಮ್ ಟಿಕೆಕ್ ಆತುರಾಯ್ ಉಟಯ್ತಾ.

ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ತನ್ಕಿ, ವಿಚಾರ್ ವಿನಿಮಯ್, ತನ್ಕಿ ಗೂಂಡ್, ಆನಿ ಖಡ್ಸ್ ಪುಣ್ ಶಾಂತ್ ಮತಿನ್ ಕರ್ಚಿ ತಸಲಿ. ತಿ ಕಾಯ್ದೆ, ರೆಗ್ರೊ ಕರ್ಚಿ, ವ ಜಬರ್ದಸ್ತ್, ಫೈಸಲಾಂ ದಿಂವ್ಚಿ ನ್ಹಂಯ್. ಟಿಕೆಗಾರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ವಿಚಾರಾನ್ ಉಬ್ಜಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ತಿಂಚೆರ್ ವಾಜ್ಪಿ ಆಪ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್, ಫೈಸಲಾಂ ಖುದ್ದ್ ದಿತಲೊ.

ತಿಸ್ರೆಂ ಪ್ರೇರಣ್, ನ್ಯೆಜ್ ಕಾರ್ಯಿಂ: ಕಲಾ ರಂಗಾಂತ್ - ಕಲೆಚೆರ್ ರಾಜ್ ಕರ್ಚ್ಯಾ ಕಲೆಚಿ ಟಿಕಾ - ರಚ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತಾಚೆರ್ ರಚ್ನಾರಾಚೊ ಧಾವ್ - ವಾಖಣ್ ಕರ್ಚಿಂ, ಟಿಕಾ. ಪರ್ಕಿ ಕಲಾ ತಾಚೆರ್‌ಥಾಪ್ಚಿ ಟಿಕೆಚೊ ಸ್ವಭಾವ್ ಆಟಾಪಿನಾ.

ಟಿಕೆಗಾರಾಚೊ ಉದ್ದೇಶ್ ಬರಯ್ನಾರಾಚೆರ್ ಜುಲುಮ್ ಚಲಂವ್ಚೆ ನ್ಹಂಯ್ ಬಗಾರ್ ಬರ್ಪಾಚ್ಯಾ ರಚ್ಣೆಂತ್ಲೊ ಉಜ್ವಾಡ್, ಜಿಕುನ್ ಧರ್ಚೆಂ ಪ್ರಯತನ್. ಖರಿ ಟಿಕಾ ಹೊಗ್ಳ್ಯಾಪ್ ನ್ಹಂಯ್ - ಪುಣ್ ಹೊಗಳಿಕ್ ಜರೂರ್, ಸಾಹಿತಾಚಿ. ಟೀಕಾ ಖರ್ಯಾನ್ ನೀಜ್ ಸೊದ್ನಾಂ ಸೊಭಾಯೆಚಿಂ, ತತ್ವಾಂಚಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ಲ್ಯಾ ನವೆಸಾವಾಂಚಿ ಉಗ್ತಾವಣ್.

ಟಿಕಾ ಸಂಯ್ಯಾನ್ ದೋನ್ ಪ್ರಾಕಾರಾಂಚಿ - ವಾಸ್ತವಿಕ್ ಟಿಕಾ, ಸ್ವಪ್ರಧಾನ್, ಆನಿ

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ್ ಆಸ್ಕೆತ್. ಟಿಕಾ ಆಸ್ತಾ ಏಕ್ ಶಿಕ್ಷಣ್, ವಿದ್ಯೆಚಿ ಕಳಕ್ಷಿ - ಮತಿಚಿಂ ಧಾಂಪ್‌ಲ್ಲಿಂ ಜನೆಲಾಂ ಉಗ್ತಿ ಕರಂಕ್ಷಿಂ. ಟಿಕಾ ಆಸ್ತಾ ಮನೋರಂಜನ್ - ಟೀಕಾ ಆಸಾ ನವೆಸಾವಾಂಚಿ ಉಗ್ತಾವಣ್, ಸಂಗಿಂ ಪೊರ್ನೆಸವಾಂಚಿ ವರಷ್ಕಿ, ವಾಚ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ರುಚಿಚಿ ಬುನ್ಯಾದ್ - ವಾಚ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ಆತುರಾಯ್, ಕುತೂಹಲಾಚಿ ಥಾಂಬಷ್ಕಿ. ಖಂಡಿತ್ ಟಿಕೆಗಾರ್ ಜಾಯ್ತೆ ರೂಚ್ ಚಾಕ್ಯೊ ಆನಿ ತಿ ರೂಚ್ ಕಳಂವ್ಚೊ ರುಚ್ಯಿ. ಬರಯ್ಣಾರ್ ರಚ್ಚಿ ಆನಿ ಟಿಕೆಗಾರ್ ರುಚ್ಚಿ ಜಾತಾ.

3. ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ:

ಟಿಕಾ ಮಣ್ತೆಚ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಾಂತ್ ಮಿಣ್ಕುಂಚೆಂ ಏಕ್ ನೆಕೆತ್ರ್. ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ಡಿಸಿಲ್ವಾ. ಬೊರ್ಕೆನ್ ಆಪ್ಣಿನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ಪಾಲೊನಾ ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿನ್ ಟಿಕಾ ಕರಿನಾತ್‌ಲ್ಲೊ ವಿಶಯ್ ನಾ. ತಾಕಾ 'ದೀಶ್ಟ್ ದಿಂವ್ಚಾ ದೊಳ್ಯಾಂ ಭಂವರ‍್ಯೊ ವಾಂಕ್ಯೊ, ಬೇಜ್ ದಿಂವ್ಚೆ ವೊಂಟ್ ಸುದಾಂ ವಾಂಕ್ಡೆ, ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಮೋಗ್ ಕರ್‍ಚೆಂ ಜಾತಿಕೂಳ್ ಸಯ್ತ್ ವಾಂಕ್‌ಡೆಂ' - (ಭಿಂಗಾರಿ 1987 ಪಾನ್ 31) ದೊಳ್ಯಾಂ ದಿಸ್ಚೆಂ ಹರ್ ಟೀಕಾ ಕರ್‍ಷಿ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಟಿಕೆಗಾರ್, ತೊ - ಸಮಾಜ್ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ದೊತೊರ್ ಸನದ್ ಆಪ್ಣಾಯಿಲ್ಲೊ ಖ್ಯಾತಿವಂತ್.

ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿನ್ ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ನದಾನ್ - ಕಾವ್ಯ್ ನಾಟಕ್, ತಾಚೊ ಕವಿ ದೆ। ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚ್ಯೊ ಹೆರ್ ಕವಿತಾ ಸಂಪಾದುನ್ ಪುನರ್ ಛಾಪ್ಲ್ಯಾ - ಉದ್ದೇಶ್ ಸಾಂಗ್ತಾ ತೊ - "ಸಾಹಿತ್ ಕಲೆವಿಶಿಂ ವಿಮರ್ಸೊ, ಟಿಕಾ ಕರ್‍ಚಿ, ಬರೆಂ ಉಪ್‌ಕಾರ್‍ಚೆಂ ತೆಂ ಜಿವೆಂ ಕರ್‍ಚೆಂ."

ತ್ಯಾಚ್ ಬುಕಾಂತ್ ಟಿಕಾ, ಕಲಾ ವಿಮರ್ಸೊ, ಖೊಡ್ ಮ್ಹಣೊನ್ "ಏಕ್ ಲೇಕನ್ ಪ್ರಗಟ್ ಕೆಲಾಂ - ತೆಂ ಮಾತ್ಸೆಂ ತಾಂಡ್ಶೆಂ ವಾಜ್ಲೆಂ. ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿನ್ ಪ್ರಯೋಗ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಸಬ್ದ್ - ತಾಂಡ್, ಓಡ್ (ವೊಡ್) ಆನಿ ಖೊಡ್ ವಿಶಿಂ ಇದೊಳ್‌ಚ್ಯಾ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕೆಲಾ.

ಟೀಕಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ (ಪಾನಾಂ 110-123) ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಾ: 'ಖೊಡ್' ಗೋಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉರ್‍ತಾ ಕ್ಹೊಡು ಆನಿ ಪಾಡ್. ಓಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ಓಡಿತ್; ತಾಂಡೀತ್ ಗೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಉರ್‍ಚೆಂ ಖೊಡ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ - ತಾಚಾ ಅರ್‍ತಾನ್ 'ರೊವಂಚ್ ಕಾಡ್ಚೆಂ'. ಮನ್‌ಶಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಂತ್ ರಚ್‌ಲ್ಲೆಂ - ಕಲಾ - ತೆಂ 'ಸಗ್ಳೆಂ ಏಕ್‌ಚ್ ಪಾಷ್ಕಿಂ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಜಾಯ್ನಾ. ಪರತ್ ವಾಟ್‌ಚೆಂ, ಪಳೆಂವ್ಚೆಂ, ಆಯ್ಕೊಂಚೆಂ ಪಡ್ತಾ. ವರ್ಸೆ ಸಂಗ್ತಿಕ್ ನವಿ ದೀಶ್ಟ್ ಜಾಯ್ ಪಡ್ತಾ. ಕಲಾ ವಿಮರ್ಸೊ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಬಾಬ್ತಿನ್ ಕವಿತೆಚಿ, ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಚಿ, ಕಥಾ ಕಾದಂಬರಿ, ನಿಬಂಧ್ ತಸಲ್ಯಾ ಬರ್‍ಪಾಂಚಿ 'ಖೊಡ್' - ತೆಂ ಸಾಹಿತ್ ಜಿರಂವ್ಕ್ ಗರ್ಜ್ ಆಸಾ. ಕೊಣ್‌ಯಿ ರಂಜನಾಖಾತಿರ್ ಮಾತ್ ವಾಚ್ತಾ. ಪಂಡಿತ್ ಜಾಂವ್ಚ್ಯಾರ್ ನ್ಹಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರೀ, ಮನಪಸಂದೆಚೊ, ರೂಚಿಚೊ, ಓಡ್ನಿ-ಖೊಡಿಚೊ ಆಂಶ್ ತಾಂತುಂ ಆಸಾತ್ತ್. ಬರೊ, ಪಾಡ್, ಜಾವ್ನೆತ್. ಬಂಡಲ್ ಆಸಲ್ಯೊ ಉಚಾರ್‌ಣ್ಯೊ - ವ, ಹಾಂಕಾಂ ಸಯ್ ಘಾಲ್ಚಿ ಸಾದ್ಯಾ ಲೊಕಾಚಿ ಖೊಡ್.

ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಮುಕಾರ್ ಸಾಂಗ್ತಾ, ಹಾಚೆ ಪ್ರಾಸ್ ಚಡ್ ಉಮೆದಿನ್ ಸುದ್ರುಪಾಯೆನ್ ಬಾಂದೂನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲಿ ಖೊಡ್ ಆಸಾ - 'ಟಿಕಾ' (ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿಚಿ ಅಕ್ಷರಾವಳ್ ಠೀಕಾ, ಪೂಣ್ ಸಂಸ್ಕೃತ್ ಅಕ್ಷರಾವಳ್ 'ಟೀಕಾ') ಆನಿ ಟಿಕಾ ಆಸಾ ವಿಮರ್ಸೊ ಯಾ ವಾಕಣ್. ಸ್ವಧ್ಯಾಂನಿ ಚಲ್ಚಿ ವರಷ್ಕೀಯ್ ಟಿಕೆಚಿ ವ ವಾಕಣೆಚಿ, ವಾಕಣ್ 'ವ್ಯಾಖ್ಯಾ' ಉತ್ರಾಸೂನ್ ಆಯ್‌ಲ್ಯಾ.

'ಖೊಡ್' ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿ ಆನಿಕಿ ಮುಕಾರ್ ವರ್ತಾ. ಹಾಕಾ ತಯಾರಾಯ್ ಆಸಾಜಾಯ್. ಆಧ್ಲೆ, ಆಪ್ಲೆ ಆನಿ ಹೆರಾಂಚೆ ಅನುಭವ್ ಸಾಂಗಾತಾ ಘಾಲುನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಏಕ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಮತಿಂ ಯಾ ಬರ್ಪಿನಿಶಿಂ ತಯಾರ್ ಜಾತಾ. ಸಮಾಜಿಂತ್ ತೆಂ ನಿಶೆವ್ನ್ ಆಸ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣಾಚಿಂ ನೇಮಾಂ ಮತಿಂ ಫುಳವ್ನ್ ವ್ಹರಯ್ತಾಲೊ, ನಾಟಕ್ ಪಳಯ್ತಾ, ಪದಾಂ ಕವಿತಾ ಆಯ್ಕಾತಾ, ಭಾಶಣಾಂಕ್ ಕಾನ್ ದಿತಾ - ಆಕ್ರೆಕ್ ಪ್ರಮಾಣಾಕ್ ಸರಿ ಜಾವ್ನ್ ಜೆರಾಲ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್, ಏಕ್ ಮತ್ ರುಪೇತಾ: - ಏಕಾಕ್ ಏಕ್ ಸರ್ ಕರ್ತಾನಾ ಮತಿಚೆಂ ತುಲನ್, ಮೆಜಾಪ್ ಉಬ್ಜಾತಾ, ಶಾಂತ್ ಸತ್ತರ್ ವ ಪಂಚೀಸ್... ಇತ್ಯಾದಿ. ವ, ಭಾರಿ ಬರೊ, ಉತ್ತಮ್, ಪಾಡ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೊ... ಚವ್ಗಾಂ ಧಾ ಜಣಾಂಚಿ 'ಖೊಡ್' ಸಾಂಗಾತಾ ಘಾಲ್ತಾನಾ ಸರಾಸರ್ ಉಬ್ಜತಾ... ಆಮಿಂ ಮಾಂದುಂಕ್ ಶಿಕ್ತಾಂವ್.

ಸಾಹಿತ್ ರಂಜನಾಖಾತಿರ್, ವ ಆಶಾದವ್ರುನ್ ವಾಚ್ತಾಂವ್. ಥೊಡೆಂ ಪರತ್ ವಾಚ್ತಾಂವ್. ಥೊಡೆಂ ಅರ್ಧ್ಯಾರ್ ರಾವಯ್ತಾಂವ್, ವ ನಿರಾಶೆನ್, ಸೊಡ್ತಾಂವ್. ಅಸಲ್ಯಾಕಡೆನ್, ಪ್ರಮಾಣೆಕ್‌ಪಣಿ ಬರಯಿಲ್ಲೊ ವಿಮರ್ಸೊ, ವಾಕಣ್, ಟಿಕಾ ಆಮ್ಕಾಂ ಉಪ್ಕಾರ್ತಾ.

ಟಿಕೆಂತ್ಲೊ ಹರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಮಾಂದಿಜೆ ಮ್ಹಣ್‌ನಾ. ಆನ್ಯೆಕ್ ಟಿಕಾ ವಾಚ್ತಾನಾ ಆಮ್‌ಚಿ ಖೊಡ್ ಧಾರೆನ್ ಭರ್ತಾ. 'ಗೆ ಖಬ್ರಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಪ್ರಮಾಣಾಂನಿ ರುಜು ಕರುನ್ ದಾಕಂವ್ಚಿ ಉಂಚ್ಲಿ, ಟಿಕಾ - ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ ಫಾ। ವಿಲ್ಲಿಚಿ ಸಹಜ್ ಖೊಡ್' - ಮಂಗಳೂರಿ ಸಂಯ್ಯಾರ್ ಕಾಣೆಯಾಂಚಿ, ಕಾದಂಬರಿಚಿ, ನಾಟಕಾಂಚಿ ಕವಿತೆಚಿ ಟಿಕಾ ಕರ್ಚಿ ವೊಂಬಾನಾ, ಕಾಲೆತಿಕ್ ವರ್ಗಾನಾ.

4. ಡೊಲ್ಫಿ ಲೋಬೊ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ:

ಭಾಪ್ಯಾಚೊ ಅನ್‌ಭೊಗ್ಚಾರ್ ಹೆಳ್‌ಲ್ಲೊ ನಾಟಕಿಸ್ತ್, ಪತ್ರಾಕರ್ತ್, ಕಾಣೆಯೊ, ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್, ಪುನವ್ ಪ್ರಕಾಶನಾ ಮುಖಾಂತ್ರ್ ಶೆಂಭರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬೂಕ್ ಛಾಪುನ್ ವಿತರಣ್ ಕರಯ್ಲೆಲೊ ಡೊಲ್ಫಿ ಕಾಸ್ಸಿಯಾ 'ಟಿಕಾ' ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ಥರ್‌ಥರ್‌ತಾ.

ಜರೂರ್ ತಾಚ್ಯಾ ಭಿಯಾಕ್ ಕಾರಾಣ್ ಆಸಾ. ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ಡೊಲ್ಫಿಚೆಂ ಚಿಂತಪ್ - 'ಟಿಕಾ' ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಖೊಡಿ, ಕುಲ್ಪಾಂ ಕಾಢ್ಚಿಂ, ಯೆಟುನ್ ಬರಂವ್ಚೆಂ - ದೆಕುನ್ ತಾಣೆ ವಾಪಾರ್ಲ್ಯೊ ಸಬ್ದ್ 'ವಿಮರ್ಸೊ'.

ನಾಟಕಾಂಚ್ಯಾ ಟಿಕೆವಿಶಿಂ ತಾಚಿಂ ಸುಚನಾಂ ಮೊಲಾಧಿಕ್. ನಾಟಕಾಚೆಂ ರಂಗ್‌ಸ್ಥಳ್, ಪಯ್ಲೆಂ ಜಿಕುನ್ ಧರಿಜೆ - ಮಾಂಚಿಯೆಚಿ ಮಾಂಡಾವಳ್ ನಾಟಕಾಚೆಂ ಮಟ್ಟ್ ದಾಕಯ್ತಾ, ಪಾತ್ರಾಂಚೊ ಪ್ರವೇಶ್, ಸಂಭಾಶಣ್ ಕಾಣೆಯೆಕ್ ಪೂರಕ್ ಜಾತಾ ವ ನಾ, ತೆಂ ಸಮ್ಜಾಜೆ ತೊ ಮ್ಹಣ್ತಾ.

ಟಿಕಾ ಲಿಕ್ತಾನಾ, ಕತಾವಸ್ತು, ಕಾಣಿ, ಕೃತಿ ಕಶಿ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿ, ದಿಗ್ದರ್ಶನ್, ಪ್ರದರ್ಶನ್, ವೆವೆಗ್ಳೆಂ ವರಯ್ಜಾಯ್, ಸಂಭಾಷಣ್, ನಿರೋಪ್, ಪಾತ್ರ್ ವಿವರಣ್, ನಾಟಕಾಚೆಂ ತಂತ್ರ್ ಆನಿ ಪರಿಸರ್ ಪಿಂತ್ರಾವ್ನ್ ನಾಟಕ್ ಕಸೊ ರುಚ್ಲೊ ತೆಂ ಉಜ್ವಾಡಾಯ್ಜೆ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಡೊಲ್ಫಿ.

''ನಾಟಕ್ ಬರಂವ್ಚ್ಯೊ, ಖೆಳಂವ್ಚ್ಯೊ, ದುಸ್ಯಾಕ್ ದಾಕಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ ದೆಕುನ್ ಆತುರಾಯ್ ಆಸಾಜೆ. ಆಮ್ಚ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಚಿ ಖರಿ ಟಿಕಾ ಜಾಯ್ನಾ ದೆಕುನ್ ನಾಟಕ್ ಬರೆ ಜಾಯ್ನಾಂತ್'',

ದುಸ್ರೋಣಿ, ಸಬಾರ್ ನಾಟಕ್ ಬರವ್ನ್ ಪ್ರದರ್ಶನ್, ದಿಗ್ದರ್ಶನ್ ದೀವ್ನ್ ಸ್ವತಾ ಖೆಳೊನ್ ಅನುಭೊಗ್ಚಾರ್ ಡೊಲ್ಚಿಚೆಂ.

II ಅಧ್ಯಾಯ್: ದಾರ್ಶನಿಕ್ ಟಿಕಾ - "ಆಬ್ರಾಂವ್ಹೆಂ ಯಜ್ನದಾನ್"

1. ಸುರ್ವಾತ್: "ಆಬ್ರಾಂವ್ಹೆಂ ಯಜ್ನದಾನ್"

ಆಬ್ರಾಂವ್ಹೆಂ ಯಜ್ನದಾನ್ ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್. ಡಿಸಿಲ್ವಾಚಿ ಆವೃತ್ತಿ 1987- ಜೆರಾಲ್ ಆನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ ಟಿಕಾವಿಶಿಂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ್ ಮಂಡನ್ ಕರ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ಬುಕಾಚಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಂತ್ ಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಸ್ ಟಿಕೆಕ್, ಖೊಡಿಯಾಂಕ್ ಆಹ್ವಾನ್ ದಿತಾ. ದುಸ್ರ್ಯಾನ್ ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜಾಚೊ ವಿಮರ್ಸೊ ಹ್ಯಾ ಬುಕಾಂತ್ ಆಟಾಪ್ಲಾ. ಡೆನ್ಝಿಲ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್, ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್ ದೆ। ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತಾ ಆನಿ ನಿಮಾಣೆ ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ಡಿ ಸಿಲ್ವಾಚ್ - ದೆವಾದಿನ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಸಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆರ್ ಆಪಾಪ್ಲೆ ವಿಚಾರ್ ಮಾಂಡ್ತಾತ್. ಹ್ಯಾ ಟಿಕಾ ನಿಬಂಧಾಚಿ ಕತಾವಸ್ತುರ್ ಏಕ್ ದರ್ಶನ್ ಜಾವ್ನ್ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಸ ಜಣ್ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂಚಿ ಟಿಕಾ ಮಟ್ಟ್ಯಾನ್ ತಜ್ವೀಜ್ ಕರ್ಚೆಂ ಮಹತ್ವಾಚೆಂ ಜಾಯ್ತ್.

2. ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಸ್:

ಪಯ್ಲ್ಯಾನ್ ದೆ। ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಸ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಾಚಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಂತ್ ತೆದ್ನಾಚಾ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಚ್ಯಾ ನಾಟಕಾಂಚಿ ಟಿಕಾ ತಾಚ್ಯಾಚ್ ಉತ್ರಾಂನಿಂ ವಾಳಯ್ತಾ: "ಕುಕ್ಕುಲಿಂ ಬಾಳ್ಯಾಂ ಧರ್‌ಲ್ಲಿಂ ಬೊಂಕಡಿಂ ಮಾತಾರಿಂ ಸುಧಾಂ ನಾಟಕ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಇತ್ಲಿಂ ಪಿಶಿಂಗಿ.... ನಾಟಕ್ ವರ್ತಾವ್ತಾ ಸರ್ಕ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಸ್ ಗುಮಾನಿತ್, ವಿಪ್ರೀತ್, ಆನಿ ವಿಚಿತ್ರ್ ಹಾತೆರ್ - ಮಾತ್ - ಆಮಿ ಖೆಳಾಂನಿ ಆಧಾರ್‌ಚೊ ವಿಲಾಯ್ತಿ ನಮೂನೊ ಸಾಂಡುನ್ ದೇಶಿ ಪದ್ಧತಿ ಆದಾರ್ಚಿ ಗರಜ್." "ಹಿಂದು ಕವೇಶ್ವರಾಂಚೆ ಶ್ಲೋಕ್ ಘಾಲ್ನ್ ನಾಟಕ್ ಘುನೇಸ್ತ್ ಅಲಂಕಾರಿ ಕರುಂ ಜಾಲ್ಯಾರ್, ಆತಾಂ ಹೀನ್ ಸ್ಥಿತೆರ್... ಪೊಟ್ ಭರ್ ಹಾಸಂವ್ಚಾ ಏಕ್‌ಚ್ ಇರಾದ್ಯಾನ್ - ಪಡಪಶಿ ಚೇಷ್ಟಾಯ್, ಕಾಟ್ ಉಲವ್ಣೆ, ತಾಳ್‌ಮೂಳ್ ನಾತ್‌ಲ್ಲೆ ಖೆಳ್, ದಾಕಯಿಲ್ಯಾನ್ ಆಮ್ಚಿ ಭಾಸ್ ಆನಿ ಪಳಯ್ತೆಲ್ಯಾಂಚಿ, ಆಭಿರೂಚ್ ಸಕಯ್ಲ್ ದೆಂವಯ್ತಾಂವ್. ವರಕವೇಶ್ವರಾಚೆಂ ದೆಣೆಂ ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ಫಕತ್ತ್ ಏಕ್ ಮೇಲ್ ಫಾಂಕ್ತ್ ದಿಂವ್ಚೆ ಖಾತಿರ್ - ಲ್ಯಾನ್‌ಶಿ ಪುರಾಣೆಕ್ ಸಂಗತ್ ಕವಿತಾ ನಾಟಕ್ ರುಪಾರ್ ದಾಕಯ್ಲ್ಯಾ. ಹಾಂತುಂ ಝುಳ್ಗ್ಯಾಂಚೆ ಊಣ್, ಖೊಡಿಯೊ ಕಳಂವ್ನ್ಯೊ.

ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರಾಂಕ್ ಕವಿತಾ ರುಚಾನಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಬರ್ಪಿ, ಆನಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ಸ ಖುದ್ದ್ ಹ್ಯಾ ಭೊಗ್ಣ್ಯಾಂತ್ ಆಧಾರ್ ದಿತಾ ಆಪ್ಲೆ ಕವಿತೆಂತ್:

"ಚಾಲ್ತಾ ಮನ್ಸಾ ಸರ್ ತುಂ ಪಾಟಿಂ, ನಾಕಾ ತಿಳೊಂಕ್ ಭಿತರ್...
ಕವಿತ್ವಾಚೆಂ ಮಾಯ್ಲ್ಯಾ ಉಬಾತ್...
ವನಾಂತ್ ತರಿ ಭಂವ್ತಾತ್ ರಚ್‌ನಾ ಕವಿತ್ವಾಚಿಂ ಸುಂದರ್.

ತುಜಿ ಏಕ್‌ಚ್ ಚಂಚಾಳ್ ದೀಶ್ಟ್ ಪುರೊ ತಾಂಕಾಂ ಕರುಂಕ್ ಭಶ್ಟ್
ತಿಳೊಂಕ್ ನಾಕಾ ಭಿತರ್... *(ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ 1913 ಜೂನ್)*

ತಾಚೆ ಕವಿತೆಚೊ ಹ್ಯೊ ಫಕತ್ ತೀನ್ ಪಂಗ್ತಿ ಮಾತ್ರ್. ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರ್ ಪದಾಂಕ್ ಪಿಸ್ಸಾತಾ - ತರಿ ಕವಿತಾ ಕವನಾಥಾವ್ನ್ ಮೈಲಾಪಯ್ಸ್ ಧಾಂವ್ತಾ. ಹಿ ಚಾಲ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ತೆದ್ನಾಂಚ್ ಜಾಣಾ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. 1912 ಮಾಯ್ ಮಯ್‌ನ್ಯಾಂತ್ ತಾಣೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ದಿರ್ವೆಂ ಸ್ಥಾಪನ್ ಕೆಲೆಂ. 1913 ಸುಗ್ಗಿಂತ್ ವಯ್ಲಿ ಕವಿತಾ ಪರ್ಗಟುನ್ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರಾಚ್ಯಾ ರುಚಿಚಿ ಟೀಕಾ ಕೆಳಯ್ಲಿ.

3. ಮೊ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್:

ದೆ। ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್ ತಾಚಾ 'ಲ್ಹಾನ್ ಫುಲಾಚೊ ಬಾಪಯ್' 1967, (ಪಾನಾಂ 59-71) ಬುಕಾಂತ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞ್ ಕವಿಚೆಂ ಜೀವನ್ ಪರಿಚಯ್ ತಾಚ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್, ಕವಿತಾಂಚಿ ವಳಕ್-ಝುಳಕ್ ದಿತಾ. ಶೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಾಚಾ ಶಯ್ಲಿರ್ ವರಕವಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚೆಂ ಕಾವ್ಯ್ 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ - ತಾಚೊ ಬರ್ಪಿ ಏಕ್ ಉತ್ತಮ್ ವರ್ಗಾಚೊ ಕವಿ ತೆಂ ರುಜ್ವಾತ್ ದಿತಾ', ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಕವಿಚಾ ದೆವಾಸ್ಪಣಾಕ್ ತಾಣೆ ಒತ್ತು ದಿಲಾ. ತರಿ ತಾಚೆಂ ಲೇಖನ್ ಕಾವ್ಯ್‌ನಾಟಕ್ ವ ಹೆರ್ ಕವಿತೆಂಚಿ ಟಿಕಾ, ವಿಮರ್ಸೊ ನಿರ್ಮಳ್ ಆಟಾಪಿನಾಂ.

4. ಡೆನ್ನಿಲ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್:

ಪಿಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವಾಚಾ ಉತ್ರಾಂನಿ 'ತಾಂಡ್' - ತಾಂಡಯ್ತಾ ತಿಸ್ರ್ಯಾನ್ ಡೆನ್ನಿಲ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್. ಅಮರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ 1986 (ಪಾನಾಂ 23-29). ದೆ। ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಿ ಜಿಣಿ, ತ್ಯಾ ವೆಳಾಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಪರಿಸರ್, ಅಶೆಂ ಉತ್ರಾಯ್ತಾ. ಯಜ್ಞದಾನ್ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಾಚಿ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ವಾಕ್ಯಾಂಚಿ ತರೀ ಡೆನ್ನಿಲಾಚಿ ಓಡ್ ಮನ್ಸ್ಯೊಂಚಿ. 'ಕಾವ್ಯ್ ನಾಟಕ್ ಇತ್ಲೆಂ ಸೊಭಿತ್ ಅರ್ಥ್‌ಭರಿತ್. ವಾಚ್ತೆಲ್ಯಾಕ್ ಪರತ್ ವಾಚುಂಕ್ ಮನ್ ಯೆತಾ. ಬರವ್ಪಿ ಉಂಚ್ಲ್ಯಾ ವರ್ಗಾಚೊ ಕವಿ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅನುಭವ್ ಜಾತಾ... 'ಸರ್ವೆಸ್ವರಾಚಾ ಆದೇಶಾ ಪರ್ಮಾಣೆ ಆಬ್ರಾಂವ್ ಪಾತ್ರಿಯಾರ್ಕಾನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾಚ್ ಪುತಾಕ್ ಬಲಿ ದಿಂವ್ಕ್ ವೆಲ್ಲಿ ಕಥಾ - ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಕವಿನ್ ವರ್ಣಿಲ್ಯಾ. ಮನ್‌ಶಾ ಜಿವಿತಾಂತ್ಲಿಂ ಭೊಗ್ನಾ - ಸಂತೊಸ್ ದೂಕ್ ಕಷ್ಟ್ ವಿರಾರಾಯ್ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ್ ಥರಾನ್ ವಿವರಾಯ್ಲ್ಯಾಂತ್. ಆಬ್ರಾಂವ್ಚ್ಯಾ ಭಾವಾಡ್ಯಾಚಿ ಥಿರಾಸಣ್... ದೆವಾಚೊ ಮೋಗ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪುತಾಚೆರ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಬಾಪಯ್ಚ್ಯೆ ಮಯ್ಯ್ಯಾಸಾ ಪ್ರಾಸ್ ಮಿಶ್ಯಾತಾ. ಬರವ್ಯಾಚ್ಯಾ ಕಾವ್ಯಾಂನಿ ಕವಿತೆಚಿಂ ಲಕ್ಷಣಾಂ ಭರೊನ್ ಆಸಾತ್. ಮತಿಂತ್ ಉಬ್ಜಾಲ್ಲಿಂ ಭೊಗ್ನಾಂ ಉತರಾಂಚೆಂ ರೂಪ್ ಘೆವ್ನ್ ಕಾವ್ಯಾಂಚ್ಯಾ ನವರೊಸಾಂನಿ ಭರೊನ್ ತಾಚಾ ಕವನಾಂನಿ ಆಟಾಪಿಲ್ಯಾ ಲ್ಹಾರಾಂನಿ ವಾಳ್ಯಾತ್' ಮ್ಹಣ್ತಾ ಡೆನ್ನಿಲ್. ಕವಿನ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾಂತ್ ನಾಟಕಾಂವಿಶಿಂ ದಿಲ್ಲಿ ಚತ್ರಾಯ್ ಡೆನ್ನಿಲ್ ತಾಚಿ ಟೀಕೆಂತ್‌ಯಿ ಉಲ್ಲೆಕ್ ಕರ್ತಾ.

5. ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್:

ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್, ಪುಶ್ಕಳ್ ಕವಿತಾ ರಚ್ಪಿ, ಕವಿತಾ ಬೂಕ್ ಪರ್ಗಟ್ನಾರ್, ಬೊಂಬಯ್‌ಚೊ ಕೊಂಕ್ಣಿ ವಸ್ತಾದ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್, 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್' ಬರ್ಪಿ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಂತ್ಲೊ 'ಮ್ಹಾ ಕವಿ' ಪುಕಾರ್ತಾ. (ಮೂಳ್ ಮಂಗಳೂರ್ಚಿಂ ಉಜ್ವಲ್ 'ರತ್ನಾಂ' - ಪುನವ್ ಪ್ರಕಾಶನ್ ಪಾನಾಂ 38-44)

''ವರಕವೇಶ್ವರಾಚೆಂ ದೆಣೆಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ, ಕಾಳಿದಾಸಾಚಿ ವರ್ಣನಾ ಸಕ್ತಿವಂತ್, ಶೆಕ್ಸ್‌ಪಿಯೆರಾ ಇತ್ಲೊ ವೆವ್ಹಾರಾಜ್ಞಾನಿ, ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ ಕವಿ'' ಮ್ಹಣ್ತಾ ತೊ. ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಕಾವ್ಯಾಚಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ್ 'ಟೀಕಾ' ಜಾವ್ನ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್ ಲಿಕಿನಾ ತರಿ ತಾಚೆಂ ಲೇಕನ್ ಹ್ಯಾ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಚಿ ಸಂಪೂರ್ಣ್ ಟೀಕಾ ಆಟಾಪ್ತಾ. ಲೇಕಕಾಚಿ ವಳಕ್, ತ್ಯಾ ಕಾಳಾಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪರಿಸರ್ ಕಾವ್ಯಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಕವಿಚೊ ಪ್ರಕಾಸ್ ತೊ ಉಲ್ಲೇಕಿತಾ. ಕವಿಚೊ ಸಾಹಸಿಕ್ ವಾವ್ರ್ 'ದಿರ್ವೆಂ' ಆನಿ ತಾಂತ್ಲೆಂ ಸಾಹಿತ್ ಉಕ್ಲೊನ್ ಧರ್ತಾ. ತೊ ಏಕ್ ಪ್ರಕೃತಿಚೊ ಕವಿ ತೆಂ ಮದುರ್ ಚಿಂತಾಪ್ ಉಗ್ಡಾಸ್ ಹಾಡೂನ್, ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಗೂಂಡ್, ಅರ್ತಾಭರಿತ್ ಕಾವ್ಯಾಂ ಬರಂವ್ಚಿ ಲೇಕಕಾಚಿ ಶಾತಿ ದಾಕ್ಯಾಂನಿ ವಿವರಾಯ್ತಾ. ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕೃತಿ, ಕಾಳಿಜ್ ಮೊವಾಳಾಂವ್ಚಿ ಶೈಲಿಕ್ ವಿಣ್ಲಾಂ. ಹೆಂ ಪ್ರಯತನ್ ಹಾಚೆಪಯ್ಲೆಂ ಕೊಣೆಂಚ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ನಾ. ಜರೂರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಾಂತ್ ವಾದಾಳ್ ಉಟಯ್ಲಾಂ. ತಿ ಕೃತಿ, ಖೆಳೊಂಕ್, ತಾಚಾಕಿ ಚಡ್ ವಾಚುಂಕ್ ಸಹಜ್‌ಲ್ಲೊ ನಾಟಕ್.

ಲೇಕಕಾನ್ ವಿಷಯ್ ಮಂಡನ್, ಸ್ವಾಭಾವಿಕತಾ, ನೈಜತಾ, ಮೋಗ್-ಹುಸ್ಕೊ, ಮಯ್ಯಾಸ್, ಆಪುರ್ಬಾಯೆನ್ ಲಿಖ್ಲಾಂ - ತೆಂ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್ ದಾಕ್ಯಾಂನಿ ಉಲ್ಲೇಕ್ ಕರ್ತಾ. ''ಮುಟಿಭಿತರ್ ಕಾಂಪ್ಚ್ಯಾ ಕೊಯ್ತೆಚೊ ಸನ್ನಿವೇಶ್ ತ್ಯಾ ಭೊಗ್ಣಾಂಚೊ ಅವ್ವಲ್ ಶಿಖರ್, ಕವಿ ಕಸೊ ಜೈತಾನ್ ಚಡ್ಲಾ ತೆಂ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್ ಆಟವ್ನಿ ಕರ್ತಾ.

ಏಕಾ ಘಾಮಾದ್ ಕವಿಚಿ ಅನ್ಯೆಕಾ ನಾಂವಾಡ್ಡಿಕ್ ಕವಿನ್ ಟೀಕಾ ಕರ್ತಚ್ ತಿ ಟಿಕಾಯಿ ಉಂಚ್ಲಿ ದಿಸ್ತಾ.

6. ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತ (ದೆವಾದಿನ್):

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲೊ ಮಹಾನ್ ಟಿಕೆಗಾರ್ ದೆ। ಚಾ.ಫ್ರಾ. ದೆಕೊಸ್ತಾ - ವ್ಯಂಗ್ಯ್ ಕವಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ನಾಟಕೀಸ್ತ್ ಮ್ಹಣ್ತಾತ್, ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರ್‌ಕರ್ತ್, ರಚನಾತ್ಮಕ್ ಬರ್ಪಿ, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೊ ರಾಕೊಣ್, ಗೊಂಯ್ಯಾಕಾರಾಂಚೊ ಮೊಗಾಚೊ 'ಬುಡ್ಕುಳೊ' ಕೊಡಿಯಾಳಾಂತ್ ತಾಚೆ ನವೆಸಾಂವಾಚೆ ನಾಟಕ್ ರಂಗಮಂಚಾರ್ ಜಾಹಿರ್ ಜಾತಾನಾ ಸ್ಥಾಪಿತ್ ಹಿತಾಸಕ್ತೆಂನಿ ಕೊಡ್ತಿಥಾವ್ನ್ 'ಖಡಾ' ಹಾಡಾಯ್ಲ್ಯಾ - ಆನಿ ತ್ಯಾ ಚಾ.ಫ್ರಾನ್ ಲಿಕ್ಲಾಂ - ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಮಹಾಕಾವ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಿ 'ಕುಂಡೊ ಖಾವ್ಯಾಂಕ್ ಉಂಡ್ಯಾಚಿ ರೂಚ್ ಕಿತೆಂ ಕಳಿತ್' - ''ದೆಕುನ್ ಆಪ್ಣೆ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಜಮ್ಯಾಲಾಗಿಂ ಕವಿತವಿಶಿಂ ಉಲಂವ್ಚೆಂಚ್ ಉಣೆ ಕೆಲಾಂ.''

ಚಾ.ಫ್ರಾ. ತಾಚಾ ಸಾಹಿತ್ ಸಂಸಾರಾಂತ್ ಅನ್ಯೆಕ್ಯಾಚಾ ಮೆಟಾಂನಿ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ಚಲಾನಾ. ತೊ ಪಾಂವ್ಯಾಂನಿ ಉಡ್ತಾ. ಖಂಯ್ಚಿಯ್ ತಾಚಿ ಕೃತಿ, ಜಾಂವ್ ನಾಟಕ್, ಕವಿತಾ, ನಿಬಂಧ್, ಕಾಣಿ ವ ಕಾದಂಬರಿ ಯಾ ಭಾಷಣ್ ತೊ ವಿಶಯಾಚಾ ತಳ್ಮಾಳ್ಯಾನ್ ಗಿದಾಚಾ ಚೊಂಚಿನ್ ಮಾರ್ತಾ - ಆನಿ ತಾಚಿ ಟಿಕಾಯ್ ಆಪ್ಣೆಚ್ ಶೈಲೆಚಿ.

ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ 1967 (ಪಾನ್ 105-109) ಚಾರ್‌ಚ್ ಪಾನಾಂನಿ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಚೊ ತೀರ್ಪ್ ತೊ ಪ್ರಕಾಶಿತ್ ಕರ್ತಾ. ತಾಚಾ ಲೇಕಕಾಕ್ ಸಾಹಿತಿಂಚಾ ಮಾಂಡಾರ್ ಜಿವೊ ಜಿವೊ ಬಸಯ್ತಾ. ಸ್ವಕಾಲಾಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕವಿತಾಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆಂ ಪರಿಸರ್ ಜಿವೆಂ ಕರೂನ್

"ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞ ತಸಲ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಕವಿಕ್ ಗೊಂಯ್ಕಾರ್ ಸೊಧ್ತಾಲೆ ಚೊಡ್ ಫೆವ್ನ್ ತರೀ ಕದ್ಚೆಂತ್ಲ್ಯಾ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞಾಚಿ ಮಹಾನ್ ಕೃತಿ ಕೊಡಿಯಾಳ್ಗಾರಾಂನಿ ಲಿಂಬಾಂತ್ ಸೆರ್ವಾಯಿಲ್ಲಿ. ಪುಡ್ತುಗೋಲ್ ದಾಂಡ್ಯಾಂಕ್ ಬಾಗ್ವನಾತ್ಲ್ಲೆ ಶೂರ್ ಶಿಪಾಯ್ ಎವಾಗ್ರ್, ಜೋರ್ಜ್-ಗೊಂಯ್ ಚಳ್ವಳಿಚೊ ಬಾಪಯ್ ರವಿಂದ್ರ್ ಕೇಳೇಕರ್ ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನ್ ಚಾ.ಫ್ರಾ. ಕರ್ನ್ಯಾ ವಾಚವ್ನ್ ರಡೊನ್, ರಡೊನ್ ಮೇಣ್ ಜಾಲೆ" - ತೆಂ ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚ್ಯಾಚ್ ಉತ್ರಾಂನಿ ಆಯ್ಕೊಂಚಿ ಏಕ್ ಮಜಾ.

ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚಿ ಕಾಂಪ್ ಪಳೆಯಾ: 'ತುಂವೆಂ ಲ್ಹಾನ್ ವ್ಹಡ್ ಕೆಲ್ಲೆಂ ಬೊರ್ಕೆಚೆಂ ಪೀಲ್ ಸಯ್ತಿ ಕಾತತರ್ನಾನಾ ಮುಟಿ ಭಿತರ್ ಕಾಂಪತ್ ಕೊಯ್ತಿ' - (ಲು.ಮ. ಪಾನ್ 35) ಚಾ.ಫ್ರಾ. ವಿಚಾರ್ತಾ - "ತ್ಯಾ ಕ್ರೂರ್ ಸಾಕ್ರಿಫಿಸಾಚಾ ತಳ್ಮಳ್ಯಾನಿಂ ಮ್ಹಜೆ ಹಾತ್ ಕಾಂಪ್ತಾಲೆ - ವ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞ್ ಮ್ಹಜ್ಯಾ ಹಾತಾಂನಿ ಕಾಂಪ್ತಾಲೊ?" ಕವಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಉತ್ರಾಂ ಆಶಿಂ ಗುಂತುನ್ ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಕ್ ಸಯ್ತ್ ಕಸೊ ಗಳಯ್ತಾ ತೆಂ ಟಿಕೆಂತ್ ವ್ಯಕ್ತ್ ಜಾತಾ.

'ತುಜೊ ನಿರ್ಮಳ್ ಆತ್ಮೊ ಕಳೊ ತುರ್ಮಾಂನಾಂತ್ಲೊ.
ಪಿತೃಲೊಕಿಂ ಫುಲೊನ್ ಥಂಯ್‌ಸರ್ ಪರಮಳ್ ಉಕಲೊಂ'

ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚಾ ಟಿಕೆರ್‌ಯಿ ವಿಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ವಾಚಿ ಖೊಡ್ ಆಸಾಚ್ - "ಚಾ.ಫ್ರಾ.ಚಿ ಖೊಡ್ ಮನಾಂತ್ ದವ್ರುನ್ ವರಕವಿಚ್ಯಾ 'ಆಬ್ರಾಂವ್ಚೆಂ ಯಜ್ಞದಾನಾ' ವಿಶಿಂ ಬರಂವ್‌ಚೆಂ ತರ್ - ತಿ ಕೊಣಾಖಾತಿರ್ ಮ್ಹಣ್ ದುಬಾವ್ ಉಟ್ತಾ ಆನಿ ಲಿಕಣೆಂತ್ಲೆಂ ತೀಂತ್ ಸುಕ್ತಾ!"

7. ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ದಸಿಲ್ವ್:

ನಿಮಾಣೊ ತರೀ ಬೋವ್ ಗರ್ಜೆಚೊ, ಹೆರಾಂಚಿ ಟೀಕಾ ವಿಮರ್ಸೊ ಖೊಡ್, ಓಡ್ ತಾಂಡಯಿಲ್ಲೊ, ತಿ ಟಿಕಾ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಆವೃತ್ತಿಂತ್ ಎಕ್ಟಾಂವ್ನ್ ಪುಂಜಾವ್ನ್ ತಾಂಚೆರ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ 'ಖೊಡಿ'ಚಿ ಮ್ಹೊರ್ ಛಾಪ್‌ಲ್ಲೊ ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಲಿ ಆರ್ ದಸಿಲ್ವ್, ಖುದ್ದ್, ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೇಞಾಚಾ ಸಾಹಿತಾಚೆರ್ ಟೀಕಾ ದಿತಾ.

ಖರೋಗರ್ ತಿ ಟೀಕಾ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞಾಕ್ ದೊನ್ಪಾರಾಂಚಾ ವೊತಾಂತ್ ಉಗ್ತೊ ಕರ್ತಾಯ್ತಾ. "ಎಕ್ಣಿಶೆಂ ಬಾರಾಂತ್ ದಿವ್ಯಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್, ಸ್ಥಾಪಕ್, ಜಾಲೊ ಮ್ಹಣ್ತಚ್ ಲುವಿಸ್ ಮಸ್ಕರೆಞಾನ್ ಸಾಹಿತ್ ರಚಿಜೆ ಪಡ್ಲೆಂ. ದೋನ್ ಪ್ರಾಕಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚೆ ತಾಣೆ ಆಪ್ನಾಯ್ಲೆ - ಕವಿತಾ, ಕಾವ್ಯನಾಟಕ್.

ಕೊಡಿಯಾಳ್ಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ತಾಂತುಂ ಸುರ್ವಿಲಿಂ ಶೆಂಬರ್ ವರ್ಸಾಂ ಇಂಗ್ಲೆಜ್ ಪ್ರಭಾವ್ ರಾಜ್ ಕರ್ತಾಲೊ, ಫಿಂಗ್ಗಿ ಮರ್ಜಿ ಸರ್ವತ್ರ್ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆನಿ ನಿಮಾಣ್ಯಾ ದಶಕಾಂನಿ ದೆಶೀಯ್ ಸಂಸ್ಕೃತೆಚೊ ಜಿವಾಳೊ ಉಬ್ಜತಾಲೊ ಮಾತ್ರ್ - ಆನಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ಪಣ್, ಸಂಯ್ಸ್, ಮನ್ಶ್ಯಾಪಣಾಚ್ಯೊ ದೀಶ್ಟಿ ಏಕಾನ್ಯೆಕಾಂತ್ ಮಿಸ್ಳಾಯ್ತಾ. ತಾಚ್ಯಾ ಕವನಾಂನಿ, ಕಾವ್ಯಾಂನಿ, ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್‌ಪಣ್ ಬಳಾಧಿಕ್ ರೂಪ್ ಘೆತಾ. ಆಪ್ಲ್ಯಾಚ್ ಪುತಾಕ್ ಕಾತ್ರೂನ್ ದೆವಾಕ್ ಬಲಿ ಭೆಟಂವ್ಚಿ ತಾಕಿದ್ ಆಬ್ರಾಂವ್ ಕಸೊ ಪಾಳ್ತಾ ತೆಂ ದಾಕಯ್ತೆಚ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ದೀಶ್ಟ್ ಆನಿಕೀ ಮುಕಾರ್ ವೆತಾ - ಕ್ರಿಸ್ತಾಚಾ ಮರ್ಣಾ ಥಂಯ್ ಆನಿ ಪುರ್ವಿತಾನ್ ಭೆಟಂವ್ಚ್ಯಾ ಸದಾಂ

ಮಿಸಾಥಂಯ್ ಆನಿ ತಿ ಸರ್ 'ಸ್ವ-ಪುತಾರ್ ಬಲಿ ಭೆಟಂವ್ಚಿ' ನಿಮಾಣೆ ತಾಳ್ ಪಡ್ಟಾಂ ತೆಂ ವಿಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಕೆಂ ಉತ್ರಾಯ್ತಾ.

ಶೈಲಿ ವಿಶಿಂ ಬರಯ್ತಾ ಘಾ। ವಿಲ್ಲಿ - ಕವಿಚೊ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕ್ ಯುರೊಪಿ ಪಾಂಚ್ ಘಾಂತಾಂಚಾ 'ಧಂದಾ'ರ್ ವಿಣ್ಲಾ. ಉತ್ರಾಂ, ಸಂಬಾಷಣ್ ನೈಜ್ ಉರ್ತಾತ್ ಪೂಣ್ ಅಂತ್ಯ ಪ್ರಾಸಾಂತ್ ಸಮಾವೇಶ್ ಜಾತಾತ್. ವಿಷಯ್, ವಸ್ತು, ಪ್ರಾಕಾರ್ ಆನಿ ಶೈಲಿ ಏಕಾನೆಕಾಂತ್ ಸಾಮ್ಕೊ ಮಿಸ್ಳತಾತ್.

ನವಲಾಂ ಖಂಡಿತ್ ಆಸಾತ್. ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕತಾವಸ್ತುಂತ್ ಬದ್ಲಾವಣ್ ಹಾಡಿನಾಸ್ತಾ ತಿಂ ಘಡಿತಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ತಾಳಾರ್‌ಚ್ ದೇಸ್, ವೇಸ್, ಭಾಸ್, ಜಿನೊಸ್ ಮೆಳಾವ್ನ್ ದೇವ್-ದೆಂವ್ಚಾರ್, ಆಸ್ಮಿತಾಯ್ ತೊ ವೊಳ್ತಾ ತೆಂ ದಾಕ್ಯಾಂನಿ ಸುಥಾಳ್ ವಿಸ್ಕಳಾಯ್ತಾ.

''ಮನ್ಸಾ ಕುಳಾಚಿ ಫುಟ್'' ಮ್ಹಣ್ತಾ, ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಲಿ - ''ದೆವಾನ್ ಮಟ್ವೆಂ ಕೆಲ್ಲೆ ಕವಿನ್ ಉಸಾವ್ನ್ ಉಜಳಾಯ್ಲಾತ್. ಕವಿನ್ ಚಿಂತೂನ್ ಕಾಮ್ ಕೆಲಾಂ ವ ಭಕ್ತಿವಂತ್ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂವ್ ಕವಿಚೊ ಪ್ರಾಣ್ ಭರೊನ್ ಮನ್ಯಾಪಣ್ ಭಾಯ್ರ ವೊತ್‌ಲಾಂ - ತೆಂ ಮನ್ಸಾ ಕಾಳ್ಜಾಚಾ ಗೂಂಡಾಂಯೆಂತ್ ದೆಂವ್‌ಲ್ಯಾಂಕ್ ಮಾತ್ ಕಳಿತ್.

III ಅಧ್ಯಾಯ್: ಟಿಕೆಕ್ ಆಹ್ವಾನ್:

1. ಸಂಪವ್ನಿ:

ಟಿಕೆಕ್ ಸಂಪವ್ನಿ ಮ್ಹಳ್ಯಿನಾಂ. ಟಿಕಾ ಏಕ್ ಪ್ರವಾಹ್. ವೊತಾ ವಾದಾಳಾರ್ ಪ್ರವಾಹ್ ಬಳ್ ಆರಾಯ್ತಾ, ಆವ್ರ ಭರ್ತಾ ವ ಜಿರೊನ್ ನಿಸ್ತೇಜ್ ಜಾತಾ - ಪರತ್ ಬಳ್ ಜಾತಾ, ವಾಳ್ತಾ - ತಶಿ ಟಿಕಾ ಕೆದ್ನಾ ಕೆದ್ನಾ ಪ್ರವಾಹಾಕ್ ಬಲಿ ಜಾತಚ್ ಆಸ್ತಾ. ಉದ್ಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಾಸ್ಳೆಚಿ ಚಾಲ್ ಪಾರ್ಕಿಯೆತ್ ತರಿ ಚಲಿಯೆಚಿಂ ಚಿತ್ಲಾಂ ಧರುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾಂತ್ - ಟಿಕಾ ತರಿ ಚಲಿಯೆಭಾಶೆನ್, ಟಿಕೆಚ್ಯಾ ಧಾರಿಚಿ ತೇಜ್ ಆನಿ ತೀಕ್ಷ್ಣತಾ ಪಾಟ್ ಧರುಂಕ್ ಆವಡ್ತಾ.

ಸಾಹಿತಿ ಏಕ್ ರಚ್ಪಿ, ಟೀಕಾಕಾರ್ ಏಕ್ ರುಚ್ಪಿ. 'ಕಲಾ' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ವೆವ್ಹಾರಾಚೆಂ ಏಕ್ ನಾಣೆಂ - ಹ್ಯಾ ನಾಣ್ಯಾಚ್ಯೊ ದೋನ್ ಕುಶಿ - ಏಕ್ ರಚ್ಪಿ, ಏಕ್ ರುಚ್ಪಿ.

ಕಲೆಚಿ ಎಕ್ಲೊ ಟಿಕಾ ಕರ್ತಾ. ಧಾ ಜಣ್ ಕರ್ತಾತ್. ತಾಂಚಿ ಪರತ್ ಟಿಕಾ ಆನಿ ಟಿಕೆಚಿ ಟಿಕಾ ಜಾತೆಚ್ ವೆತಾ.

ಟಿಕಾ ಮುಗ್ದಾಲ್ಲಿನಾ. ಸರ್ವಾಂಕ್ ಆವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ. ಹಾಂಗಾಸರ್ ಉಗ್ತೊ ಜಾತಾ ಸ್ಪರ್ಧೊ. ಬರಿ, ಖರಿ ಟಿಕಾ ಸಾಧಿತ್ ಕಚ್ಯಾಕ್ ಸರ್ವಾಂಕ್ ಆಹ್ವಾನ್ ಜಾವ್ನ್ ಹಿ ಟಿಕಾ ಇತ್ಲ್ಯಾರ್ ಥಾಂಬ್ತಾ.

(ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರಾಂತ್ 1993-ವ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಖಾತಿರ್ ಲೊರಿ ಲೋಬಾನ್ ತಯಾರ್ ಕೆಲ್ಲೊ ನಿಬಂಧ್ - ಸಂಪಾದಕ್)

ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದ್
ವಿಸಾವೆಂ ಅಧಿವೇಶನ್

11.02.1995, ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ಮಂಟಪ್, ಶಿರಸಿ - 581 401

(ವಿಂಗಡ್ ವಿಂಗಡ್ ವಠಾರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂಚ್ಯೊ ಸಮಸ್ಯಾ ವ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ವಿಚಾರ್‌ಗೋಶ್ಟಿಂತ್ ಮಂಡನ್ ಕೆಲ್ಲೊ ಪ್ರಬಂಧ್)

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂಚ್ಯೊ ಸಮಸ್ಯಾ

ವಲ್ಲಿ ವಗ್ಗ

ಆಮ್ಕಾಂ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂಕ್ ಸಬಾರ್ ಸಮಸ್ಯಾ ಆಸಾತ್ ತಾಂತ್ಲಿ ಏಕ್ ಪ್ರಮುಖ್ ಆನಿ ಮಹತ್ವಾಚಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಆಸಾ. ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ನೊವೊದ್ ಸೊ ಅಸ್ತರ್ (1976) ಇಸ್ವೆಂತ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಕ್ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಭಾರತಾಚಿ ಏಕ್ ಸ್ವತಂತ್ರ್ ಭಾಸ್ ಮ್ಹಳ್ಳಿ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಲಿ. ತೆದ್ನಾಂ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಖಂಯ್ಚೆಯ್ ಪಿಕ್ಕೆ ಲಿಪಿಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮಾತ್ ಲೆಖಾಕ್ ಘೆನಾಸ್ತಾಂ, ಸರ್ವ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಸಮಗ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಮಾನ್ಯತಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಉಪ್ರಾಂತ್ ಏಕ್ ಹಜಾರ್ ನೊವೊದ್ ಸಾತಾಸ್ತರ್ (1977) ಇಸ್ವೆ ಥಾವ್ನ್ 'ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿ' ಆಪ್ಲ್ಯಾ 'ಕೊಂಕಣಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ'ನ್ ಶಿಫಾರಸ್ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂಕ್ ಪುರಾಸ್ಕಾರ್ ದಿತಾ. ಪುಣ್ ಹೊ ಪುರಾಸ್ಕಾರ್ ಸಮಗ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಲಾಭಾನಾಸ್ತಾಂ, ಫಕತ್ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಂತ್ಲ್ಯಾ ಬರ್‍ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಲಾಭ್ತಾ!

'ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಾ ಮಂಡಳ್ ಗೊಂಯ್' ಆನಿ 'ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಶ್ಠಾನ್, ಮಣಿಪಾಲ್' ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮಾತ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆವ್ನ್, ಲಿಪಿಂಚಿ ಪರ್ವಾ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಿತಾತ್. ತರಿಪುಣ್ ಅಂತರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಮಾನ್ಯತಾ ಆಸ್ಚ್ಯಾ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಭಾರತ್ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯಾಂತ್ ವ್ಹಡಾ ಮಾಪಾನ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಂವ್ಚೆಂ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆಂವ್ಕ್ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಸಾಧ್ಯ್ ಜಾಯ್ನಾ?

ಭಾರತಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಪನ್ನಾಸ್ ಲಾಖ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೊಕಾ ಪಯ್ಕಿ, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಲಬ್ಬಗ್ ಪಂಚ್ವೀಸ್ ಲಾಖ್, ಗೊಂಯಾಂತ್ ನೋವ್ ಲಾಖ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ ಆಟ್ ಲಾಖ್ ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ ಚಾರ್ ಲಾಖ್ ಆನಿ ಹೆರೆಕಡೆ ಚಾರ್ ಲಾಖ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಶಿಂಪ್ಡೊನ್ ಆಸಾ. ಅಶೆಂ ಆಸ್ತಾನಾ, ಸಹಜ್ ಜಾವ್ನ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲೊ ಆನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾ ಮೂಳಾಚೊ ಬಹುಮತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ವಾಪಾರ್ತಾ.

ಇಕ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತ್, ಗೊಂಯ್ಚೊ ಕದಂಬರಾಯ್ (ಪಯ್ಲೊ ಜಯಕೇಶಿ) ಹಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ಸಾರಸ್ವತ್ ಮಂಡಳಾಚಾ ರಾಯಾಚಾ ಕುಳ್ವಾರಾಂ ಮಧೆಂ ಲಗ್ನಾಚಿ ಸಯ್ರಿಕ್ ಜಾಲಿ. ಹ್ಯಾ ಸಂಬಂಧಾವರ್ವಿಂ ಜಾಯ್ತಿಂ ಸಾರಸ್ವತ್ ಕುಟ್ಮಾಂ ಗೊಂಯಾಂತ್ ವಚುನ್ ರಾಬ್ಲಿಂ. ಜಯಕೇಶಿ

ರಾಯಾನ್ ದೇಶಾಂತ್ ಆನಿ ವಿದೇಶಾಂತ್ ಸಬಾರ್ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಲಾಗಿಂ ವ್ಯಾಪಾರಾಚೊ ಸೊಲ್ಲೊ ಕೆಲೊ. ಗೊಂಯಾಂಕ್ ಪಾವ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಸಾರಸ್ವತ್ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂನಿ ಹ್ಯಾ ಸೊಲ್ಲ್ಯಾಚೊ ಫಾಯ್ದೊ ಆಪ್ಣಾವ್ನ್, ತ್ಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಲಾಗಿಂ ವ್ಯಾಪಾರ್, ವಹಿವಾಟ್ ಚಲಯ್ಲೊ ಆನಿ ಥೊಡ್ಯಾಚ್ ದಿಸಾಂ ಭಿತರ್, ಗೊಂಯ್ಚೆ ವಾಣಿಜ್ಯ್ ಫುಡಾರಿ ತೆ ಜಾಲೆ. ಗೊಂಯಾಂ ಯೆತಾನಾ, ತಾಂಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ತೆ ಘೆವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಕದಂಬ ರಾಯಾಚಾ ಕಾಲಾರ್ ಗೊಂಯ್ಚಿ ರಾಜ್ಯ್ ಭಾಸ್ ಜಾವ್ನ್ ಕನ್ನಡ ಘೊಳ್ತಾಲಿ. ಆಪ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಂಯ್ ಭಾಸ್ ವೃದ್ಧಿ ಕರ್‍ಚೆ ಅವ್ಕಾಸ್ ತಾಂಕಾಂ ಉಣೊ ಲಾಭ್ಲೊ ತರ್‌ಯಿ, ಕೊಂಕಣಿಚೊ ವ್ಯಾಪಾರ್ ಚಲ್ತಾಲೊ ಜಾಲ್ಯಾನ್, ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್, ಕೊಕಂಣಿ ವಿಸ್ತಾರ್‍ಲಿ. ತ್ಯಾ ವೆಳಾರ್, ಕರಾವಳಿಚಾ ಪ್ರದೇಶಾಂನಿ ಚಾಲು ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಶೆಚೆ ಜಾಯ್ತೆ ಸಬ್ದ್ ಕೊಂಕಣಿಂತ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಜಾಲೆ ಆನಿ ದ್ರಾವಿಡ ರಾಜ್ಯಾಂತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪುಷ್ಟಿ ಭರ್‍ಲಿ. "ನೇಜ್, ಗಾದೊ, ಮೇರ್, ಭಾತ್, ಸೊಪ್, ಮುಲೊ, ಪಾಕ್ಯಾಸೊ" ಇತ್ಯಾದಿ ಸಬ್ದ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾ ಪುರ್ವಜಾಂನಿ ತವಳ್‌ಚ್ಚ್ ಕೊಂಕಣಿಕ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲೆ ಆಜೂನ್‌ಯಿ ತೆ ಆಮ್ಚೆ ಭಾಷೆಂತ್ ಘೊಳ್ತಾತ್.

ಅಶೆಂ ಇಕ್ರಾವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾ ಥಾವ್ನ್ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಕದಂಬ, ಜಯಕೇಶಿ ಪಯ್ಲ್ಯಾ ರಾಯಾಚಾ ಕಾಲಾ ಥಾವ್ನ್, ಆಜ್ ಪರ್ಯಾಂತ್ ಗೊಂಯಾಂಥಾವ್ನ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂಚ್ಯಾ ಬೊಂಬೈಂತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಲೋಕ್ ವಸ್ತಿ ಕರುನ್ ಆಸ್ಚ್ಯಾ, ದೇಶ್-ವಿದೇಶಾಂತ್ ಸಮೇತ್ ದರಬಸ್ತ್ ಆನಿ ಭರ್ಪೂರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಜಾಲಾಂ. ಆನಿ ಜಾತೇಚ್ ಆಸಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ವಿಂ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆಂ ತಿತ್ಲೆಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಹೆರ್ ಖಂಯ್ಚೆಯಿ ಎಕ್ಯೆ ಲಿಪಿಂತ್ ನಾ.

ಆತಾಂಯಿ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ ತಿತ್ಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪತ್ರಾಂ ಹೆರ್ ಲಿಪಿಂತ್ ನಾಂತ್. ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಂತ್ ಛಾಪ್ಲೆಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಹಜಾರಾಂನಿ ವಿಕ್ರೊ ಜಾತಾನಾ, ಹೆರ್ ಲಿಪಿಂನಿ ಛಾಪ್ಲೆಲಿಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಂ ಶೆಂಭರಾಂನಿ ಛಾಪೊಂಕ್ ಖರ್ಶೆತಾತ್. ದಾಕ್ಲ್ಯಾಕ್, ವಿಲ್ಪಿ ರೆಬಿಂಬಸಾಚಾ "ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಪದಾಂ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪುಸ್ತಕಾಚ್ಯೊ ಸೊಳಾ ಹಜಾರ್ ಪ್ರತಿಯೊ ಯೆದೊಳ್ ವಿಕುನ್ ಗೆಲ್ಯಾತ್. ಹ್ಯೆಚ್ ಪರಿಂ, ವಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಸಲ್ಡಾನಾ (ಖಡಾಪ್) ಹಾಂಚಿ ಏಕ್ ಶ್ರೇಷ್ಟ್ ಕಾದಂಬರಿ, "ದೆವಾಚ್ಯೆ ಕುರ್ಪೆನ್" ಚೊವ್ತೆ ಪಾಷ್ಟಿಂ ಪ್ರಕಟ್ ಜಾಲ್ಯಾ ಆನಿ ಹಿಚ್ ಕೃತಿ ಆತಾಂ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಜಾವ್ನ್, ಬೆಂಗ್ಳುರ್ಚೆಂ 'ರೇಗೊ ಎಂಡ್ ಸನ್ಸ್' ಪ್ರಕಾಶನ್ ಉಜ್ವಾಡಾಕ್ ಹಾಡ್ತಾ. ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಪ್ರಥಮ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದ್ ಜಾಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಕಾರ್ವಾರಾಂತ್! ಆಯ್ಚಿ ಹಿ ಸಿರ್ಸಿಂತ್ಲಿ ವಿಸಾವಿ ಪರಿಷದ್ ಲೆಖಾಕ್ ಘೆತ್ಲ್ಯಾರ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಸಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಾಂತ್ ಸ, ಗೊಂಯಾಂತ್ ಪಾಂಚ್, ಆನಿ ಕೇರಳಾಂತ್ ದೋನ್ ಪರಿಷದ್ಯೊ ಜಮ್ಲ್ಯಾತ್. ಪತ್ಯಾಕ್ ಪರಿಷದೆಂನಿ ಮೊಟೊ ವಾಂಟೊ ಕರ್ನಾಟಕಾಚೊ! ಇತ್ಲೆಂಚ್ ನಹಿಂ 'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' ಸಂಸ್ಥ್ಯಾನ್ ಜಾಗತಿಕ್ ಮಟ್ಟ್ಯಾಚಿಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂ, 'ಪರಭ್' ಆನಿ 'ಸಾಂತ್' ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲಿಂ, ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್! ಇತ್ಲ್ಯಾರ್ ಸಂಪನಾ. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚಾ ದಸೆಂಬರಾಂತ್, ಪ್ರಥಮ್ 'ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನ್' ಕರ್ನಾಟಕಾಚಾ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಜಮೊನ್, ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಷೆಚ್ಯೆ ಚರಿತ್ರೆಂತ್ ದಾಖ್ಲೊ ರಚ್ತಾ! ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನಾಕ್, ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದೆಂಕ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಂಕ್,

ಭಾಷಾಂತರ್ ಶಿಬಿರಾಂಕ್, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ್ ಆನಿ ಜಾನಪದ್ ವಿಚಾರ್ ಗೋಷ್ಟಿಂಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ಪುಸ್ತಕ್ ಪ್ರದರ್ಶನಾಂಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ... ಇತ್ಯಾದಿಂಕ್..., ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಜಾಯ್! ಆಮ್ಚೆ ಫುಡಾರಿ ಜಾಯ್, ಆಮ್ಚೆ ವಾವ್ರಾಡಿ ಜಾಯ್, ಆಮ್ಚೊ ಸಹಕಾರ್ ಜಾಯ್, ಆಮ್ಚೊ ದುಡು ಜಾಯ್. ಪುಣ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಾಸ್ಕಾರ್ ದಿತಾನಾ, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ನಾಕಾ. ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಚಾ ಮುಖೇಲ್‌ಪಣಾಕ್ ಕನ್ನಡ-ಕೊಂಕಣಿ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಜಾಂವ್, ಸಾಹಿತಿ ಜಾಂವ್ ಬಿಲ್ಕುಲ್ ನಾಕಾತ್! ಮ್ಹಾಕಾ ಲಾಭ್ಲೆಲ್ಯಾ ದಾಕ್ಲ್ಯಾಂ ಪಮಾಣೆ, ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಆಟ್ರಾವರ್ಸಾಂ ಥಾವ್ನ್, ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಚಾ ಮಖೇಲ್‌ಪಣಾಕ್ ಕರ್ನಾಟಕಾ ಮುಳಾಚೊ ಎಕ್ಲೊಯಿ ಸಾಹಿತಿ ವಿಂಚುನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ ನಾ. ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಆಟ್ರಾ ವರ್ಸಾಂನಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಫಕತ್ ಪಾಂಚ್ ಜಣಾಂ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂಕ್, ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಂತ್ ಸಾಂದೆಪಣ್ ಲಾಭ್ಲಾಂ. ಆಯ್ಲ್ಯಾ ದಿಸಾ ಹ್ಯೆ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಂತ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲೊ ಎಕ್ಲೊಯಿ ಸಾಂದೊ ನಾ. ಅಶೆಂ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘಡ್ಲಾಂ? ಆನಿ ಕಿತ್ಯಾಕ್ ಘಡ್ತಾ? ಮ್ಹಳ್ಳೊ ವಿಷಯ್ ಹಾಂಗಾಸರ್ ಉಗ್ತ್ಯಾನ್ ವಿವರ್ಸುಂಕ್ ಮ್ಹಾಕಾ ಬರೆಂ ಲಾಗಾನಾ! ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸ್ ಸ್ವಾಮಿ ಸುಪ್ರಿಯಾ, ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಯಂ ಮಾಡ್ತಾ, ದೊತೊರ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನ್ಹೊರೊನಾ ಆನಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತ್ ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚೆ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜ (ವಾಸು), ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ, ಸಿರಿಲ್ ವೇಗಸ್ (ಸಿರಿವಂತ್), ಸಿರಿಲ್ ಜಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾ (ಸಿಜ್ಯೆಸ್) ಡೊಕ್ಟರ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ನಜ್ರೆತ್ ಹಾಂಚಿ ಜಾಂವ್, ಕರ್ನಾಟಕಾ ಮೂಳಾಚ್ಯಾ, ದೊತೊರ್ ಪ್ರತಾಪ್ ನಾಯಕ್, ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್, ಜೆ.ಬಿ. ಸಿಕ್ವೇರಾ, ಅಸಲ್ಯಾ ಸಬಾರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂಚಿ ವಳಕ್ ನಾ ಯಾ ಖಬಾರ್ ನಾ?"

ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ಆಟ್ರಾ ವರ್ಸಾಂನಿ, ಹಜಾರಾಂನಿ ಆಸ್ಚೆ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಕೃತಿಯಾಂ ಪಯ್ಕಿ ಏಕ್ ತರ್‌ಯಿ ಕೃತಿ ದೇವ್‌ನಾಗರಿಕ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರುನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕೆಲ್ಯಾ? ನಾ. ಬಿಲ್ಕುಲ್ ನಾ! ತರ್ ಆನಿ ಮುಕಾರ್‌ಯಿ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂನಿ ಹಿ ಏಕ್ ಪ್ರಮುಕ್ ಸಮಸ್ಯಾ ಆಪ್ಲ್ಯೆ ಮತಿಂತ್ ಫಿಚಾರ್ ಕರುನ್, ಕುಂಭಕರ್ಣಾಚಿ ನೀದ್ ಕಾಡಿಜಾಯ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ್ ಕಶಿ ಸಾಧ್ಯ್?

ಆಮಿ ಸೊಸ್ಣಿಕ್ ವ್ಹಯ್!
ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ್ ಮನಿಸ್ ನಹಿಂ!!

ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಿಕಾಂಚಾ ಪ್ರಮುಕ್ ಸಮಸ್ಯಾಂಕ್ ಥೊಡೆ ಪರಿಹಾರ್

1) ಕೇಂದ್ರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್ ಪ್ರಶಿಸ್ತಿ ದಿತಾನಾ, ಲಿಪಿ ಪಳೆಂವ್ಚಿ ಸೊಡುನ್, ಸಮಗ್ರ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಮಾಂದುನ್ ಘೆವ್ನ್, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೀಜಾಯ್.

2) ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿಚಾ ಕೊಂಕಣಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಚಾ ಮುಖೇಲ್‌ಪಣಾಕ್ ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ನೇಮಕ್ ಕರಿಜಾಯ್.

3) ಕೊಂಕಣಿ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಚಾ ಸಾಂದ್ಯಾಂಚಾ ಸಂಖ್ಯಾಂತ್, ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತಿಂಕ್ ಘಾವೊತೊ ವಾಂಟೊ ಮೆಳಾಜಾಯ್.

4) ಸಾಹಿತ್ಯ್ ಅಕಾಡೆಮಿನ್, ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಚಿಂ ಉತ್ತಿಮ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್ ದೇವನಾಗರಿಕ್ ಲಿಪ್ಯಂತರ್ ಕರುನ್ ಪ್ರಕಟ್ ಕರ್ಚೊ ವಾವ್ರ್ ಘಳಾಯ್ ಕರಿನಾಸ್ತಾಂ, ಹಾತಿಂ ಘೆಜಾಯ್ !

ಆಧಾರ್.

1. "ಕನ್ನಡ ಕೊಂಕಣಿ ಸಂಬಂಧ್" ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಲ್ಬನ್ ಕಾಸ್ತೆಲಿನ್.
2. "ಕರ್ನಾಟಕಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸೆಚಿ ವಾಡಾವಳ್" ದೊತೊರ್ ವಿಲ್ಯಂ ಮಾಡ್ತಾ.
3. "ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಸ್, ಲೋಕ್ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ಯ್" ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಡಿ'ಸೋಜ, ಮೈಸೂರ್.
   (1, 2, 3, ರುಪ್ಯಾಳೊ ಸ್ಮಾರಕ್, ಕೊಂಕಣಿ ಕಥೊಲಿಕ್ ಎಸೋಸಿಯೇಶನ್ (ರಿ) ಬೆಂಗ್ಳುರ್ 1991.)
4. "ಕೊಗುಳ್ ಗಾಯ್ತಾ" ವಿಲ್ಪಿ ರೆಬಿಂಬಸಾಚಾ ಪದಾಂಚೆಂ ಪುಸ್ತಕ್ 1995.
5. "ಶತಮಾನಾಂಚ್ಯೆ ಲಡಾಯೆ ಉಪ್ರಾಂತ್ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶೆಚೆಂ ಜೈತ್" ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯೆಸ್, ಅಖಿಲ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಷದ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್ ಪ್ರಬಂಧ್ 1994.
6. "Sahitya Akademi Books", Sahitya Academi Publications 1993.
7. "Konkani-English Shabd-Sangraha" ಮೊನ್ಸಿ. ಸಿಲ್ವೆಸ್ತರ್ ಮಿನೆಜ್, 1967

ಕೊಂಕ್ಣಿ ಮ್ಹಣ್ಣಿಣ್ಯೊ ವಾ ಗಾದ್ಯೊ

(ಮುಂದರಿಲಾಂ)

3132 ಮುಹೂರ್ತಾ ವೆಳಿರಿ ಸಾಸುಮಾಂಯೆ ಪಿರ್ದುಂಕ್‌ಯೀ ಏಕ್ ಕರಪ್.

3133 ಮುಲಾಕ್ (ಪಂದಾಕ್) ಪಡ್ಯಾರ್‌ಯೀ ನಾಕ್ ಉಂಚಾರೀ
ಮುಳೀಂತ್ ಆಳ್ಸೀ. ತಾಂತುಯೀ ಏಕ್ ಚೆರ್ದು ಜಾಲ್ಯಾಂ. ಮೂರ್ತಿ ಸಾನಿ ಪೂಣ್ ಕೀರ್ತಿ ವ್ಹೊಡೀ

3134 ಮುಂಡೊ ಖೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ತೊಂಡಾನ್ ಕುಂಡೊ ಖಾವಪ್

3135 ಮೂಳ್‌ಯೀ ವಾಲಿಯೀ ನಾತ್ತಿಲೊ

3136 ಮುಕಾರಿ ಗೆಲೆಲ್ಯಾಕ್ ಪಾಂಯ್ ಆದಳ್ಯಾರೀ ಮಾಕ್ಸಿ ಮಾಕ್ಸಿ ಆಶಿಲ್ಯಾನೆ ಜಾಗಿ ಜಾಂವ್ಕಾ
ಮುಕಾರೀ ಜೊಯ್ನಾತಿಲ್ಲೊ ಮಾಕ್ಸಿ ಪಡ್ತಾ.

3137 ಮುದದಿಂದ ಧರನು, ತನ್ನನು ಥಾಯ್ ಆಯ್ಯಾತಾ ಭಾಗವತು ಕೋಣೆ ಮ್ಹಣು ನಿಮ್ಗಿತಾ
ಮುಕಾವೆಲ್ಯಾನ್ ಸಾಸಮ್ ವಚ್ಚಾ, ನಜೊ, ಮಾಕ್‌ಶಿಚ್ಯಾನ್ ಹಸ್ತಿ ವಚಯೆತ್.
ಮುದ್ಯಾ ಧರಾಂತ್ ಶಿದ್‌ಗಯಾನ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಕೆಲ್ಲೊ
ಮುಂಯೆಕ್ ಮೂತ್ ಜಲಪ್ರಳಯ್
ಮುಂಯೇ ರುಪಾರ್ ಘರಾಂತ್ ಯೇವ್ನ್ ಸಾಳೆಂ ರೂಪ್ ದಾಕಯ್‌ತಾ.
ಮೂಸ್ ಬಸ್ತಾ ಘಾಣೆರೀ, ಮೊಂವಾ ಮೂಸ್ ಬಸ್ತಾ ಫುಲ್ಲಾರೀ
ಮುಕ್ಕಾಲಾಕ್ ಮ್ಹಾರಗೂ
ಮುಳ್ಳಿ ಮುಟ್ಯಾಕ್ ಉಜೊ ದಿಲ್ಯಾವರೀ
ಮುಕಾರೀ ಲಕಯಿಲೀ ಜೊಂಯ್ ಮಾಕ್ಸಿ ಯೇನಾಶೀ ರಾಬ್ಬಾನಾ.
ಮೂರ್ಕಾಕ್ ಬುದ್ಧಿವಾದು ಸಾಂಗ್‌ಲ್ಯಾವರೀ
ಮೂರ್ಖ್‌ಜಾಲ್ಯಾರೀ ಪೂತು ವೈರಿ, ವಿದ್ಯಾ ಸಾಂಗಾನಾತಿಲ್ಲೊ ಗುರು ವೈರಿ
ಮೂರಾರ್ಚಿ ಮ್ಹಶೀ ನಾಗಡೀ ಮ್ಹಣು ಮಾಗ್ಯೀಚಿ ಮ್ಹಶೀ ಸಾಂಗ್ತಾ
ಮುಕ್ಯಾನ್ ಯೆಂವ್ನೊನಾ, ಪಾಟ್ಯಾನ್ ಚುಕ್ಕೊ ನಾ
ಮೂಯ್ ಗೆಲ್ಯಾರ್ ಹಸ್ತ್ ಗೆಲಿ ಮ್ಹಣಾ ಖಂಯ್
ಮೂಂಜ್ ಪಳೆವ್ನ್ ಕಾಸ್ಟಿ ನ್ಹೆಸೂಂಕ್ ಜಾಯ್
ಮೂಂಯ್ ಜಾಶಿ ಸಾಕರ್ ಖಾಶಿ, ವಾಗ್ ಜಾಶಿ ಬಾಕುಡ್ ಖಾಶಿ

3138 ಮೆಚ್ಚುಲಿ ಮೆಚ್ಚುಲಿ ಪಜ್ಜೆಪಣಾಕ್ ಮೆಚ್ಚುಲಿ
ಮೆಜಾವಯಲೆಂ ಕೆಳೆಂ ಕಾಡುನ್ ಪಿಲ್ಯಾದ್ ಜೊಡ್ತಾ

3139 ಮೆಟಾಕ್ ಏಕ್ ನೈವೇಧು; ಗುತ್ತಾರ್ (ಭುತ್ತಾರ್) ಏಕ್ ನಾರಲು

ಮೆಟ್ಟು ಉಡ್ನುಂಕ್ ಜಾಯ್ನಾಶಿಲ್ಲೊ ಆಂಗಣ್ ಉಡ್ಟತ್‌ವೇ?
ಮೆಣಾ ಆಂಗಾಚೆಂ ಚೆರ್ನುಂ ಧಗಾಲಾಗಿಂ ವೆತಾಂ ಮ್ಹಣ್ ಭಿಸ್ನಾಯ್‌ತಾ.
ಮೆಣಾಂನ್ ಚಿಕೋಲು ಕಾಡ್‌ಚೊ
ಮೆಲೆಲ್ಯಾ ಮೊಡ್ಯಾಕ್ ಖೊಂಚೆಂ

3140 ಮೆಲಲ್ಯಾ ಮ್ಹಶೀಕ್ ದೂದ್ ಚಡ್
ಮೆಲ್ಲೆ ಆಂಬೆ-ದೂದ್ ಪಿಯೆಲ್ಲೊ ಮೆಲ್ಲೆಲೆ ಆಮ್ಮಾ - ದೂದ್ ಪಿಯೆಲ್ಲೊ

3141 ಮೆಲ್ಲೆ ಮ್ಹಶೀಕ್ ಬಾರಾ ಶೇರ್ (ಕುಟ್ಟಿಂ) ದೂದ್

3142 ಮೇಲ್ಲೆ ಮ್ಹಶೀಕ್ ದೂದ್ ಚಡ್.

3143 ಮೆಳೆಲೆಂ ಮಸ್ತುನ್ ಧರೀ, ಮೆಳ್ಳಾ ಮ್ಹಳೆಲೆಂ ವಾರ್‌ಚಾರೀ
ಮ್ಯೆಡೆಂಚೀ ಪಿಸಾಯ್

3144 ಮೆಗೆಲೆ ಬಾಯ್ಲೆಕ್ ಕಾಪಡ್ ದಿಂವ್ಚ್ಯಾಕ್ ಕೊಣೆಯ್ ಸಾಂಗ್ಯಾವೇ?
ಮೆಗೆಲೆ ಭಾಗ್ಯಾಕ್ ಕಿತ್ತಂ ಉಣೆಂ? ದಿವಸಾಕ್ ಏಕ್ ಓಲ್ಯಾಣೆ
ಮೆಳ್ಯಾನ್ ಮೋಗ್ ವಾಡಯ್ತಾ
ಮೆಳ್ಯಾರೀ ಆಂಬೊ, ಗೆಲ್ಯಾರೀ ಘಾತರು
ಮೆಲ್ಲಲ್ಯಾ ಮೊಡ್ಯಾಕ್ ದೂಕೀ ನಾ. ಸುಕ್ಕಿಲ್ಯಾ ರೂಕಾಕ್ ಚಿಗುರು ನಾ
ಮೆಣಾಂತ್ ಶಿರ್ಕಾಲ್ಲೊ ಮೂಸು
ಮೆಲ್ಯಾ ಉಪ್ರಾಂತ್ ದೂಕ್, ಪಾಡ್ ಜಾತಾಚ್ ಬೂದ್
ಮೆಲ್ಯಾರೀ ಪಿಲಿಕುಮೆರ್ ಸೊಡಿಶಿನಾ ಮ್ಹಣ್ತಾಲಿ ಮ್ಹಾತಾರೀ
ಮೆಲ್ಯಾ ಮೊಡ್ಯಾಕ್ ಪುಣೀ ಪಳೆವ್ಯೆತ್, ಜಿವ್‌ಲ್ಲೆಂ ಪಳೆಂವ್ಕ್ ನಜೊ
ಮೆಳೆಲೆಂ ಮೊಡೆಂ ಆಗೀಕ್ (fire) ಭಿಂಯೆನಾ

3145 ಮೆಲ್ಲೊ ಮೊಡ್ಯಾಕ್ ಶೃಂಗಾರ್

3146 ಮ್ಹಜೆಂ ಮ್ಹಾಕಾ, ತುಜೆಂ ತುಕಾ, ಕೊಣಾಚೆಂ ಕರ್‌ಕರ್ ನಾಕಾ

3147 ಮ್ಹಜೊ ಪಾಯ್ (father) ಮೆಲೊ, ತಾಚೊ ಜೋರ್ (fever) ಗೆಲೊ

3148 ಮನೀಸ್ ಪಾತ್ಕಿ ಜಾವ್ಯೆತ್, ಪೂಣ್ ಘಾತ್ಕೀ ಜಾಂವ್ಕ್ ನಜೊ

3149 ಮ್ಹಜೆ ದುಡೂ ಮ್ಹಜೆ ಪೊಲೆ ಪಡ್ತಾತ್

3150 ಮ್ಹಜೀಂಚ್ ಹತ್ಯಾರಾಂ ಮ್ಹಜೆರ್ ಆಡ್ (ವಿರೋಧ್)
ಮ್ಹಜೆಂ ಭಾಂಗಾರ್ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಗೆರ್ ವೊರಂವ್ಕ್ ವರಜಾಯ್‌ಗೀ?

3151 ಮುಳಾಕ್ ಲಾಗ್ಲೊ ರೊಂತೊ, ರೂಕ್ ಫಳಾಂ ದಿತಲೊ ಕಸೊ?

3152 ಮೊಗಾ ಚೆರ್ಡಾಕ್ ಪಾಂಯ್ ವಾಂಕ್ಡೆ
ಮೊಗಾ ಧುವೆಕ್ ಚಾಂದ್ಯಾಂತು ಉವೊ ಕಾಡ್ಲ್ಯೊ
ಮೊಗಾಚಿ ಮಾವ್ಶಿ ಚಾಂದ್ಯಾಂತು ಉವೊ ಮಾರ್ತಾ

3153 ಮೊಗಾ ಪೂತಾಕ್ ಹಾತುಂಳಾಂರಿ ಭುತ್
ಮೋಗು ಕೆಲೊ ಚಡು, ತಲೊ ಜಾಲೊ ಪಾಡು
ಮೋಟ್ ವ್ಹಾಂವ್‌ಚಾಕ್ ಗೆಲ್ಲೊಲೊ ಆಯ್ಲೊ, ಪೋಟ್ ಭರೂಂಕ್ ಗೆಲ್ಲೊಲೊ
ಆಯ್ಲೊ ನಾ.
ಮೋಟ್ ವ್ಹಾವನು ಪೂಣಿ ಪೋಟ್ ಭರ್‍ಯ್ತ್
ಮೋಡಿಯೆವೆಲೆ ಖೊಡಿಯೆರ್ ಪಳ್ಳೆಂ
ಮೋಡ್ನಲ್ಯಾ ಖುಸ್ರ್ಯಾಕ್ ಮಾನ್ ನಾ

3154 ಮೋಗ್ ಆನಿ ಉಜೊ ಬಾಳ್ಯಾನಾ

3155 ಮೋಗ್ ಆಸಾ ಥಂಯ್ ಶಿಣ್ ಆಸಾ
ಮೋಗ್ ಆಸ್ಮ್ಯಾರ್ ಹುನ್ ಉಂಡೆ ಘಾಟಾರ್ ಪಾವ್ತಾತ್

3157 ಮೋಗಾನ್ ಮೋಗ್ ವಾಡ್ತಾ
ಮೊಗಾನ್ ಧರ್‍ಲ್ಲೊ ಗಳೊ ಆನಿ ಪಾದಾನ್ ಪೊಡ್ಲೊ ದೊಳೊ

3157 ಮೋಗ್ ಕೆಲೊ ಚಡ್, ಚಲೊ ಜಾಲೊ ಪಾಡ್
ಮೊನ್ಯಾಕ್ ನಾಕ್ ಖೊರ್‍ಪಿಲ್ಲೆ ಬರಿ
ಮೊನ್ಯಾಕ್ ಭಾಸ್ ಹಾಡಂಷ್ಪಿಂ ಉತ್ರಾಂ
ಮೋರು ನಾಚ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ ಕುಂಕಾಡ್ ನಾಚ್ತಾ
ಮೊನ್ಯಾಚೆಂ ಸಪಣ್ ಕೊಣಾಕ್ ಕಳ್ನಾ
ಮೋವ್ ಆಸಾ ಥಂಯ್ ಖೊಂಡ್ಚೆಂ (*ವೆಗ್‌ವೆಗ್ಳ್ಯಾ ಮುಳಾಂ ಥಾವ್ನ್*)

ಕೊಂಕಣಿ ಮುಖ್ಯಾ ಘಾತೊರ್

★ ನವೆಂ ವರಸ್ ಕರ್ನಾಟಕಾ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಮಂಡಳಿಚ್ಯಾ ಎಕ್ಸಿಸಾವ್ಯಾ ವರ್ಸಾಚ್ಯಾ ಉತ್ಸವಾನ್ ಸುರು ಜಾಲೆಂ. ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾರ್ಗ್ರೆಟ್ ಆಳ್ವಾನ್ ಹ್ಯಾ ಉತ್ಸವಾಂತ್ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರಿಣೆಚೊ ಜಾಗೊ ಘೆತ್ಲೊ. ಹ್ಯಾಚ್ ವರ್ಸಾಚೆ ಆಕೆರಿಕ್, ದಸೆಂಬರ್ 17 ಥಾವ್ನ್ 22 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರಾಂತ್ ಚಲಂವ್ಚ್ಯಾರ್ ಯೆವ್ಚಿಲ್ಲ್ಯಾಂ ಪಯ್ಲ್ಯಾಂ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೆಳನ್ ಯೆವ್ಜಾರ್ ಸಮಿತಿಚಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣ್‌ಯಿ ಜಾವ್ನಾಸ್ಚ್ಯಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಆಳ್ವಾನ್, "ದೇಶ್ ಭಾಸ್ ಆಮ್ಚ್ಯಾಂ ಮಹತ್ವಾಚಿ. ಸೆವಾ ದಿಲ್ಯಾ ಮಹಾನ್ ಕೊಂಕಣಾಲ್ಯಾಂ ಜೀವನ್ ಸಾದನಾಂಚಿಂ ಸಾರ್ಕ್ಯಾ ಚಿತ್ರಾಂ ತಯಾರ್ ಕರ್ಚೆಂ ಯೋಜನ್ ಜಾಯ್ಜೆ. ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೆಳನಾ ಫುಡೆಂ ಅಸಲ್ಯಾ ಚಿತ್ರಾಂಚ್ಯಾ ನಿರ್ಮಣಾನ್ ಘಾವೊತೊ ಪರಿಣಾಮ್ ಜಾತೊಲೊ." ಅಶೆಂ ಸಂದೇಶ್ ದಿಲೊ. ಉತ್ಸವಾಂತ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೊ ಶಾಸಕ್ ಎನ್. ಯೋಗಿಶ್ ಭಟ್, ಉಪಮೇಯರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಹಿಲ್ಡಾ ಆಳ್ವಾ, ಕರ್ನಾಟಕಾ ರಾಜೋತ್ಸವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್ ಬಿ. ಗಣಪತಿ ಪೈ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್ ಕೆ. ಗೋಕುಲ್‌ದಾಸ್ ಪ್ರಭು, ಕರ್ನಾಟಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್ ಸಂತೋಶ್ ಕುಮಾರ್ ಗುಲ್ವಾಡಿ ಆನಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಗ್ಲೆಡಿಸ್ ರೇಗೊ, ಡೊ। ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಶ್ಠಾನ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ್ ಎಡ್ವಿನ್ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜಾ ಹಾಂಕಾಂ ಶಾಲ್ ಪಾಂಗ್ರುನ್, ಫಳಾಂ-ಫುಲಾಂ ದೀವ್ನ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾರ್ಗ್ರೆಟ್ ಆಳ್ವಾನ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕೆಲೊ. ಸಮಾರಂಬಾಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಸ್ಥಾನ್ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೆಳನ್ ಯೆವ್ಜಾರ್ ಸಮಿತಿಚೊ ಗೌರವ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಕೆ.ಕೆ. ಪೈ-ನ್ ವಹಿಸಿಲ್ಲೆಂ. "ಸಾಧಕಾಂಕ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕರ್ಚೆಂ ಸಮಾಜಿಚೆಂ ಕರ್ತವ್ಯ್. ಹೆಂ ಕಾರ್ಯಂ ಆಯಿನ್ನ್ ಆನಿ ಅಬಿನಂದನಾಕ್ ಘಾವೊ." ಅಶೆಂ ತಾಣೆ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಭಾಶಣಾಂತ್ ಸಾಂಗ್ಲೆಂ.

★ ಕೊಂಕಣಿ ಆನಿ ಕನ್ನಡಾಂತ್ಲೊ ಮಾಲ್ಗಡೊ ಸಾಹಿತಿ, ಕಾರ್‌ವಾರಾಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಯಾ ಪ್ರಥಮ್ ಅ.ಭಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದ್ ಸಮ್ಮೇಳನಾಚೊ ಸ್ಥಾಪನಾಚಾರ್ಯ ಮಾದವ್ ಮಂಜುನಾತ್ ಶಾನುಭೋಗಾ ಸವೆಂ ಕಾಮ್ ಕೆಲ್ಲೊಲೊ ಕೆ.ಎಸ್. ರಾವ್ ದಾಂಡೆಲಿ ಹಾಣೆ ದಾಂಡೆಲಿಚ್ಯಾ ಬಂಗೂರ್ ನಗರಾಚ್ಯಾ ರಂಗನಾಥ್ ಸಭಾಂಗಣಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಹಳಿಯಾಳ್ ತಾಲೂಕಾಂತ್ ದುಸ್ರ್ಯಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ ಸಮ್ಮೆಳನಾಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಸ್ಥಾನ್ ಸೋಬಯ್ಲೆಂ.

★ 'ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್‌ವೇದಾಚೊ ತುಲನಾತ್ಮಕ್ ಅಬ್ಯಾಸ್' ಹ್ಯಾ ವಿಶಯಾಚೆರ್ ಏಕ್ ಪರಿಸಂವಾದ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾದೆಮಿ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶ ಮಂಡಳ್ (ರಿ) ಕರ್ನಾಟಕಾ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಂಯುಕ್ತ್ ಆಶ್ರಯಾಚೆರ್ ಡೊ। ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಶ್ಠಾನ್, ಕೊಂಕಣಿ ಅಬಿವೃದಿ ಸಮಿತ್ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾ ಸಮಾಜ್ ಕುಂದಾಪುರ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಫೆಬ್ರುವರಿ 1 ಆನಿ 2 ತಾರಿಕೆರ್ ಕುಂದಾಪುರಾಂತ್ ಚಲ್ಲೊ.

★ 'ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ' ಕೊಂಕಣಿ ಮಾಸಿಕ್ ಪತ್ರಿಕೆಚ್ಯಾ ರಜತೋತ್ಸವಾಚ್ಯಾ ಸಂಬಂದಿ (19-4-92) ಖರ್ಚ್ ಕಳ್ಚೊನ್ ಉರ್ಲೆಲೆ ರುಪಯ್ 26,133 (ಅಡೇಚ್ ವರ್ಸಾಂಚಿ

ವಾಡ್ ಕುಡ್ಸುನ್) ಮಂಗ್ಳುರ್ ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಮಹಿಳಾ ವೃಂದಾಚ್ ಕಾಣೆಕ್ ಜಾವ್ನ್ ದಿಲ್ಲೆ ಆಸ್ತಾಂ, ತೆಂ ಪ್ರಕಟ್ ಕರುಂಕ್ ಅದಿಕೃತ್ ಸಮಾರಂಬ್ ಜನೆರ್ 23 ತಾರಿಕೆರ್ ವೆವಸ್ತಿತ್ ಕೆಲ್ಲೊ. 'ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ' ಪತ್ರಿಕೆಚೊ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಸಂಪಾದಕ್ ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾನ್ ಸಮಾರಂಭಾಚೆಂ ಅಧ್ಯಕ್ಶ್ಯ ಸ್ಥಾನ್ ವಹಿಸಿಲೆಂ.

★ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚೊ ಖ್ಯಾತ್ ಸಂಗೀತ್ ತಜ್ಞ್, ಇಜಯ್ ಫಿರ್ಗಜೆಚೊ ಕೊಯರ್ ಮೆಸ್ತ್ರಿ ಆನಿ ಸಾಂ. ಲುವಿಸ್ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರಾಚೊ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ್ ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊಕ್ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥಾನ್ ಅಂತರ್‌ರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಕುಟ್ಮಾ ವರ್ಸಾ ಸಂಬಂದಿ ತಾಣೆ ರಚ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ದಿ ಫರ್ಪೆಕ್ಟ್ ಟ್ರಾಯ್‌ಯಾಂಗಲ್' (The Perfect Triangle) ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾ ಗೀತಾಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದಿಲಿ.

★ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತೀಯ್ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದಾಚೆಂ ವಿಸಾವೆಂ ಅದಿವೇಶನ್ ಫೆಬ್ರುವರಿ 11 ಆನಿ 12 ತಾರಿಕೆರ್ ಭಾರಿಚ್ ದಬಾಜ್ಯಾನ್ ಶಿರ್ಸಿಂತ್ ಚಲ್ಲೆಂ. ಡೊ। ಕಾಶಿನಾಥ್ ಮಹಾಲೆ ಹಾಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಶ್ಯಪಣಾಚೆರ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪರಿಶದೆಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಕರ್ನಾಟಕಾ ರಾಜ್ಯ್ ಮಂತ್ರಿ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶ್‌ಪಾಂಡೆನ್ ಕೆಲೆಂ. ವೈಕುಂಠ್‌ರಾವ್ ಸೋಂದೆ ಸ್ವಾಗತ್ ಸಮಿತಿಚೊ ಅದ್ಯಕ್ಶ್ಯ ಆನಿ ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಶ್ಣರಾವ್ ಜೆರಾಲ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಜಾವ್ನ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ.

★ ಅ.ಭಾ.ಕೊಂ. ಪರಿಶದೆಚ್ಯಾ ವಿಸಾವ್ಯಾ ಅಧಿವೇಶನಾಚೊ ಉದ್ಘಾಟಕ್ ಮಾನ್ಯ್ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶ್‌ಪಾಂಡೆನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚ್ಯಾ ಸಮಗ್ರ್ ಅಬಿವೃದ್ದೆಕ್ ಏಕ್ ಪ್ರತಿಶ್ಠಾನ್ ಸ್ಥಾಪಕ್ ಕರಿಜೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಸುಚನ್ ದಿಲ್ಲೆಂ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಬಾಬ್ತಿನ್ ಆಪ್ಲಿ 'ದೇಣ್‌ಗಿ ಜಾವ್ನ್ ರುಪಯ್ 10,001/- ಘೊಶಣ್ ಕೆಲೊ. ಸಮಾರೋಪ್ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲ್ಯಾ ಗೊಂಯ್ಚ್ಯಾ ಮಾನ್ಯ್ ಮಂತ್ರಿ ಲುಯಿಜಿಯಾನೊ ಫೆಲೆರೊನ್ 10,000 ರುಪಯ್ ಆಪ್ಲಿ ಕಾಣಿಕ್ ಭಾಸಾಯ್ಲ್ಯಾ.

★ ಡೊ। ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಶ್ಠಾನ್ 1991 ಥಾವ್ನ್, ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿಚ್ಯಾ ದಿಸಾ (ಜನೆರ್ 14) ಪಾಂಚ್ ಜಣ್ ಸಾಧನ್‌ಶೀಲ್ ಕೊಂಕ್ಣ್ಯಾಂಕ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಕರ್ತಾ. ಹೊ ಏಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯ್. ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾ ಸಂಗೀತ್, ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪ, ಶಿಕ್ಶಣ್, ವಿಜ್ಞಾನ್ ತಶೆಂ ವೈದ್ಯಕೀಯ್ ಕ್ಶೇತ್ರಾಂತ್ ಸಾಧನ್ ಕರುನ್ ಅಂತರ್‌ರಾಶ್ಟ್ರೀಯ್ ಖ್ಯಾತಿಕ್ ಪಾವ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪಂಡಿತ್ ದಿನಕರ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ, ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಕೊರೆಯಾ, ಎಂ.ವಿ. ಕಿಣಿ, ಜಿ.ವಿ. ರಾವ್ ಆನಿ ಡೊ। ಎಂ.ಪಿ. ಪೈ (ಮರಣೋತ್ತರ್) ಹಾಂಕಾಂ ಮಣಿಪಾಲ್ ವ್ಯಾಲಿವ್ಯೂ ಆವರಣಾಂತ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ರಂಗಾಳ್ ಸಮಾರಂಭಾಂತ್ ಸನ್ಮಾನ್ ಚಲ್ಲೊ.

★ ಡೊ। ಟಿ.ಎಮ್.ಎ. ಪೈ ಪ್ರತಿಶ್ಠಾನ್ ಮಣಿಪಾಲ್ ಆನಿ ರಂಗ್‌ಭೂಮಿ (ರಿ) ಉಡುಪಿ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಸಹಯೋಗಾನ್ ಚಲ್ಚೊ ಅಖಿಲ್ ಭಾರತ್ ಮಟ್ಟಾಚೊ ಕೊಂಕಣಿ ನಾಟಕ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಹ್ಯಾ ವರ್ಸಾಯಿ ಚಲ್ಲೊ. ಧಾ ನಾಟಕ್ ಪಂಗ್ಡಾಂನಿ ಹಾಂತುಂ ಭಾಗ್ ಘೆತ್ಲೊ. ಅಂತ್ರುಜ್ ಲಲಿತಕ್, ಪೊಂಡಾ, ಗೊಂಯ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ 'ಸತ್ಯ ಮಾಡ್ನಿೇತಾ ಮಾಡ್ನಿೇಚಾ' ನಾಟಕಾಕ್ ಪ್ರಥಮ್, ರಂಗ್‌ಮಾಚಿ, ವಳ್ವಯ್ ಗೊಂಯ್ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ 'ಘುಘುಮ್ ರಡ್ಟಾ' ನಾಟಕಾಕ್ ದುಸ್ರೆಂ ಆನಿ ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾ ಕೇಂದ್ರ್, ಸಾಸ್ತಾನ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ 'ಪಡ್ಲ್ಯಾ ಪಾಟ್ಲೆ ಸುರಿ' ನಾಟಕಾಕ್ ತಿಸ್ರೆಂ ಬಹುಮಾನ್ ಲಾಬ್ಲೆಂ.

★ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಮಂಡಳ್ (ರಿ) ಕರ್ನಾಟಕಾ, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಚ್ಯಾ ಆಶ್ರಯಾರ್ ಶಾಳಾಂ ಆನಿ ಕೊಲೆಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಂ ಖಾತಿರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶಣ್ ಸ್ಪರ್ಧೊ ಮಂಗ್ಳುರ್ಚ್ಯಾ ಜೆಸೆಂಟ್ ಕೊಲೆಜ್ ಸಭಾಭವನಾಂತ್ ಫೆಬ್ರೆರ್ 19 ತಾರಿಕೆರ್ ಚಲ್ಲೊ. ವಿಶಯ್: ವಿಶ್ವಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೇಳನ್ ಅವಶ್ಯಕತಾ ಆನಿ ಉದ್ದೇಶ್, ಕೊಂಕಣಿ ಲಿಪಿ ಆನಿ ಸಾಹಿತ್ ಬದ್ದಲ್ ಪ್ರಮಾಣಿಕರಣ್, ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆಚೊ ಇತಿಹಾಸ್ ಆನಿ ಗೀರೆಸ್ತ್‌ಕಾಯ್.

★ ನವೆಂಬ್, ಸಚಿತ್ರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಹಪ್ತ್ಯಾಳೆಂ 'ದಿವೊ' ಎಪ್ರಿಲ್ 2 ತಾರಿಕೆರ್ ಬೊಂಬಯ್, ಮುಲುಂಡ್ (ಪಶ್ಚಿಮ್) ಸಾಂ. ಪಿಯುಸ್ ಶಾಳೆಚ್ಯಾ ಸಾಲಾಂತ್ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಜಾಲೆಂ. ಹಾಚೊ ಸಂಪಾದಕ್ ಆನಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮೊರಾಯಸ್ ಆನಿ ಲೊರೆನ್ಸ್ ಕುವೆಲ್ಲೊ ಜಾವ್ನಾಸಾತ್.

★ ಬೊಂಬಯ್ ಮಾಲಡ್ ಒರ್ಲೆಮ್ ಫಿರ್ಗಜೆಂತ್ ಫೆಬ್ರೆರ್ 18ವೆರ್ ಸಾಂಜೆಚ್ಯಾ ತೀನ್ ಘಂಟ್ಯಾರ್ ವಿವಿಧ್ ಕೊಂಕಣಿ ಕಾರ್ಯವಳ್ ಫಿರ್ಗಜೆಗಾರಾಂನಿಂಚ್ ಭಾವ್ ಪಾವ್ಲೊ ರೇಗೊಚ್ಯಾ ಮುಕೇಲ್ಪಣಾರ್ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್ಲಿಂ. 'ಪಯ್ಣಾರಿ' ಪತ್ರಾಚೊ ಸಹಸಂಪಾದಕ್ ಫೆಲಿಕ್ಸ್ ಡಿಸೊಜಾ ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಚೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷ್ ಜಾವ್ನಾಸ್ಲೊ.

★ ಕೊಂಕಣಿ ಅದ್ಯಯನ್ ಕೇಂದ್ರ್, ಕೆನರಾ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್, ಮಂಗ್ಳುರ್ ಹಾಂಚ್ಯಾ ಆಶ್ರಯಾಖಾಲ್ ಚಲ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ್ ಆನಿ ದ್ವಿತೀಯ್ ಪರಿಕ್ಷ್ಯಾಂನಿ ಯಶಸ್ವಿ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ 345 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಣಿಂಕ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪತ್ರ್ ದಿಂವ್ಚೊ ಉತ್ಸವ್ ಕೆನರಾ ಶಿಕ್ಷಣ್ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಚ್ಯಾ ಆಡಳ್ತಿ ಸಮಿತಿಚೊ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೇಪುಳ್ ದಿನೇಶ್ ನಾಯ್ಕಾಚ್ಯಾ ಅದ್ಯಕ್ಷತೆಕಾಲ್ ಚಲ್ಲೊ. ಕೆ.ಕೆ. ಪೈ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಪ್ರಮಾಣ್ ಪತ್ರ್ ವಿತರಣ್ ಕೆಲೆಂ.

★ ''ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್'' ಪಂಗ್ಡಾಚೊ ಗುರ್ಕಾರ್ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಪಂಗಡ್ ಫೆವ್ನ್ ಗಲ್ಪ್ ರಾಶ್ಟ್ರಾಂಕ್ — ದುಬಾಯ್ ಆನಿ ಅಬುಧಾಬಿ — ಗೆಲ್ಲೊ ಆನಿ ಥಂಯ್ಸರ್ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಾಂ ತಾಣೆ ದಿಲಿಂ.

★ ಕುಂದಾಪುರ್ ತಾಲುಕಾಚ್ಯಾ ಧಾರ್ಮಿಕ್-ಮಾಲ್ಗಡ್ಯಾ ಲೇಕಕಾಂಚೊ ಪ್ರಥಮ್ ಸಂಘ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 2 ತಾರಿಕೆರ್ ಕುಂದಾಪುರ್ ಇಗರ್ಜೆಚ್ಯಾ ವಿಗಾರ್ ಬಾಪ್ ಸ್ಟೇನಿ ಬಿ. ಲೋಬೊನ್ ಉಗ್ತಾಯ್ಲೊ.

★ 'ರೇಯ್ನ್ ಟ್ರಿ, ತಾಜ್ ಕೊನೆಮಾರಾ' ಮದ್ರಾಸ್, ಹಾಣೆಂ ಮಾಂಡುನ್ ಹಾಡ್‌ಲ್ಲ್ಯಾ 'ಕರಾವಳಿ ಫುಡ್ ಫೆಸ್ಟಿವಲಾಂತ್' ಕೊಂಕಣ್ ಕರಾವಳಿಚ್ಯಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೊ ಪ್ರತಿನಿದಿ ಜಾವ್ನ್ 'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' ಪಂಗ್ಡಾಚೊ ಗುರ್ಕಾರ್ ಎರಿಕ್ ಒಝೇರಿಯೊನ್ ಮಾರ್ಚ್ 10 ಥಾವ್ನ್ 19 ಪರ್ಯಾಂತ್ ರಾತಿಚ್ಯಾ 8 ಥಾವ್ನ್ 12 ಪರ್ಯಾಂತ್ ಆಪ್ಲ್ಯಾ ಫಾಮಾದ್ ಪಂಗ್ಡಾಕ್ ಫೆವ್ನ್ 'ಬಾಯ್ಲ್ಯಾ ಶೊ' ಯಶಸ್ವೆನ್ ಪ್ರದರ್ಶಿತ್ ಕೆಲೊ.

★ ಕೊಂಕಣಿ ಪರಿಶದ್ ಕುಮ್ಟ್ಯಾ ಹಾಣೆ ವಿವಿದ್ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಆಸಾ ಕರುನ್ ಜಿಕ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪ್ರತಿಬಾವಂತಾಂಕ್ ಪುರಸ್ಕಾರ್ ದಿಲೆ. ಹ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಭಟ್ಕಳ್‌ಚೊ ಉದ್ಯಮಿ ಜಯರಾಮ್ ಕೊಲ್ಲೆ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಆಯಿಲ್ಲೊ.

★ 'ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ' ರಜತೋತ್ಸವ್ ಸ್ಮಾರಕ್ ಪ್ರತಮ್ ಕೊಂಕಣಿ ದಿನಾಚರಣ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 11 ತಾರಿಕೆರ್ 'ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ' ಸಂಪಾದಕ್ ಬಿ. ದಾಮೊದರ್ ಪ್ರಭುಚ್ಯಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆರ್ ಚಲ್ಲೊ. ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣಯ್ ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೊ ಜಾವ್ನ್ ಉಪಸ್ಥಿತ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೊ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾಚೊ ವಾಂಟೊ ಜಾವ್ನ್ ಉಡುಪಿ, ಕಾರ್ಕಳ್ ಆನಿ ಮಂಗ್ಳುರ್ ವಲಯಾಂತ್ ನೃತ್ಯ ಪ್ರತೇಕ್ ಜಾವ್ನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಭಕ್ತಿಗೀತಾಂ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಂತ್ ಜಿಕ್ಲೆಲ್ಯಾಂಕ್ ಇನಾಮಾಂ ವಿತರಣ್ ಕೆಲಿಂ. 'ವೊರ್‍ಸಾ ಮಹತ್ವ್' ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಕೊಂಕಣಿ ರೂಪಕ್ ಜಿ.ಎಸ್.ಬಿ. ಮಹಿಳಾ ವೃಂದಾನ್ ಅಭಿನಯ್ ಕರುನ್ ದಾಕಯ್ಲೆಂ.

★ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಮಂಡಳ್ ಗೊಂಯ್ ಹಾಣೆಂ ಪಂಡರಿನಾಥ್ ಶೆಣಯ್ ಲೊಟ್ಲೆಕಾರ್ ಹಾಣೆಂ ದಾನ್ ದಿಲ್ಲ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾಚೆರ್ 'ಕೊಂಕಣಿ ಭವನ್' ಬಾಂದ್ಪಾಚೊ ಬುನ್ಯಾದಿ ಫಾತೊರ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 1 ತಾರಿಕೆರ್ ಬಸಯ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಬಾಂದ್ಪಾಕ್ 50 ಥಾವ್ನ್ 60 ಲಾಕ್ ಖರ್ಚ್ ಆಸ್ತೊಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳೊ ಅಂದಾಜ್ ಆಸಾ.

★ ಪ್ರಪ್ರಥಮ್ ವಿಶ್ವ ಕೊಂಕಣಿ ಸಮ್ಮೆಳನಾಚ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯಾಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಮಂಗ್ಳುರ್ ನವರತ್ನಾ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ ಬಾಂದ್ಪಾಂತ್ ಎಪ್ರಿಲ್ 29 ತಾರಿಕೆರ್ ಗೊಂಯ್‌ಚೊ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿ ಮಾನ್ಯ್ ಲೂಯಿಜಿಯಾನೊ ಫೆಲೆರೊನ್ ಕೆಲೆಂ ಆನಿ ಸಹಕಾರ್ ಭಾಸಾಯ್ಲೊ.

★ 'ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್' ಪಂಗ್ಡಾಚೊ 25-ವೊ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾ ಶೊ ಮೇ 6 ತಾರಿಕೆರ್ ಆನಿ 100-ವೆಂ ಮಾಂಡ್ ಸೊಭಾಣ್ ಮೇ 7 ತಾರಿಕೆರ್ 'ಸೊಭಾಣ್ ಸಂಭ್ರಮ್' ನಾಂವಾನ್ ಚಲ್ಲೆಂ. ಸುವಾಳ್ಯಾಚೊ ಗುರ್ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕುಲಾಸೊ, ಮುಕೆಲ್ ಸಯ್ರೆ, ಜಾವ್ನ್ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ಲಿ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ಮೊಯ್ಲಿನ್ 'ಭಕ್ತಿ ಸೊಭಾಣ್' ಕೊಪ್ಪಿ ಉಗ್ತಾಯ್ಲಿ. ದುಸ್ರ್ಯಾ ದಿಸಾ ಬಸ್ತಿ ವಾಮನ್ ಶೆಣಯ್ ಗುರ್ಕಾರ್ ಜಾವ್ನ್, ಸಿನೆಮಾ ಸಂಸಾರಾಂತ್ಲೊ ಸುರೇಶ್ ಹೆಬ್ಳಿಕರ್ ಆನಿ ಉದ್ಯಮಿ ಎಂ. ರಘುನಾಥ್ ಶೆಟ್ ಮಾನಾಚೆ ಸಯ್ರೆ ಜಾವ್ನ್ ಹಾಜರ್ ಆಸ್‌ಲ್ಲೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಕಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಚೆಂ ಸಂಶೋಧನ್ ಕೇಂದ್ರ್ 'ದಾಯ್ಜ್' ಆನಿ ತರ್ಬೆತಿ ಕೇಂದ್ರ್ 'ಕಲಾಂಗಣ್' ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂಚೆಂ ಉಗ್ತಾವಣ್ ಸುರೇಶ್ ಹೆಬ್ಳಿಕರಾನ್ ಕರುನ್ ಕೊಂಕಣ್ಯಾಂಕ್ ಅರ್ಪಿಲೆಂ. ಹ್ಯಾ ಯೋಜನಾಂಕ್ ರೊನಾಲ್ಡ್ ಕುಲಾಸೊನ್ ಏಕ್ ಲಾಕ್ ರುಪಯ್ ಆನಿ ರಘುನಾಥ್ ಶೇಟಾನ್ 10,008 ರುಪಯ್ ದಾನ್ ದಿಲೆ. ಬಾಂದ್ಪಾಕ್ 45 ಸೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಗೊ ಮಂಗ್ಳುರ್ ಶಕ್ತಿನಗರಾಂತ್ಲ್ಯಾ ಕೆಸ್ತಲಿನೊ ಕುಟ್ಮಾನ್ ರೊಯ್ ಕೆಸ್ತಲಿನೊ ಮುಕಾಂತ್ರ್ ದಾನ್ ಕೆಲಾ.

★ ಮೇ ಮಯ್‌ನ್ಯಾಚ್ಯಾ 1 ತಾರಿಕೆರ್ ಸುಮಾರ್ ಶೆಂಬರ್ ಕೊಂಕಣಿ ಲೋಕ್ ಬೊಂಬಯ್ ಚೆರಿಮೆರಿಚ್ಯಾ ಸಾಂ. ಜೂದ್ ಹಾಯ್‌ಸ್ಕೂಲ್ ಸಾಲಾಂತ್ ಜಮ್ಲೊ. ಉದ್ದೇಶ್ — ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕಂವ್ಕ್ ಏಕ್ ಸಂಘ್ ಉಗ್ತೊ ಕರ್‍ಚೊ. ಕಾರ್ಯಾಕ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆನೆಡಿಕ್ಟಾ ರೆಬೆಲ್ಲೊ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣ್ ಜಾವ್ನ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಮೆಟಿಲ್ಡಾ ಮೊರಾಯೆಸ್.

★ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಶೆ ಮಂಡಳ್ ಬೊಂಬಯ್ ಹಾಣೆಂ ಆಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ ಕಥಾ ಆನಿ ಲೇಕನ್ ಸ್ಪರ್ಧ್ಯಾಕ್ 27 ಪ್ರವೇಶ್ ಆಯಿಲ್ಲೆ. ನಗ್ದಿ ಬಹುಮಾನಾಂ ಆಸ್‌ಲ್ಲಿಂ.

— *ಸಂಗ್ರಹ್* ಬಿ.ವಿ. ಬಾಳಿಗಾ
ಮಂಗ್ಳುರ್

संपादकीय

नाणयाची तिसरी कूस

ह्या दिसांनि धाराळ मापान कोंकणी साहित प्रगट जावनंच आसा म्हळ्ळी संगत संतोसाचि, समाधानाचि. खंचायी संस्कृतेचि उरव्णि आनी बाळ्वी तिच्या साहिताचेर व्हड प्रमाणार होंदोन आसा म्हण्जे वाजूबि. जें लिक्ला तें आळ्वोन वचना. आयित्र वेळ हो, आम्कां आतां फकत कता-कादंबरियोच पावनांत बगार संसोद लेकनां, विचारात्मक प्रबंद आनी तुलनात्मक लेकनां जाय. येदोळ परयांत कोंकणी साहिताक दोनंच मुकां आसात म्हळ्ळी पात्येणी आसल्ली. पयलें, कता-कादंबरी विनोदां पोकणां आनी दुसरी, राजकीय आनी गांवच्यो खब्रो. पुण आतां, विचारात्मक, संसोदिक आनी तुलनात्मक लेकनांचि उब्जव्णि कोंकणी साहिताच्या नाण्याचें तिस्रें मुक जायजे.

हे दिशेन 'अमर कोंकणी'-च्या ह्या अंक्यांत आमि तीन विभिन्न प्रबंद दितांव. टिका आनी विमार्सो ह्या मध्लो फरक दाकव्न दिंवचें लोरी लोबोचें लेकन, मंग्लुर दियेसेजिंत कोंकणी पत्रिकोद्यमाच्या अभिवृद्धेंत प्रमुख संपादक याजकांचो पात्र म्हळ्ळें भयूण एम. एमिलियान (ए.सि.) हिचें लेकन. हीं दोगांयी सां. लुविस कोलेजिच्या कोंकणी डिप्लोमा कोरसाचिं विद्यार्ती आनी हीं तांचीं लेकनां (प्रबंद) डिप्लोमो खातिर तांणी मंडन केल्लिं.

मयसुरांत वावुर्न आस्च्या कोंकणी कवि/लेकक वलेरियन डिसोजान (वल्ली वग्गा) अकिल भारतीय कोंकणी परिशदेच्या विसाव्या अधिवेशनांत विचार गोष्टिंत मंडन केल्लो प्रबंद, 'कर्नाटकांतल्या कोंकणी भाशिकांच्यो समस्या', ह्या अंक्यांत वाचुंक मेळ्तोलो.

ह्या लेककांनि हे प्रबंद तयार करुन थोडो तेंप उतर्लो जाल्यान थोडि नांवां आनी अंके-संके आज आस्व्येपरिं तिद्वुंक पड्ले, संपादनयी करुंक पड्ले. 'अमर कोंकणी' असल्या बर्पांक स्वागत कर्ता आनी तुम्च्या अभिप्रायेंक राकोन आसा.

एड्विन जे.एफ. डिसोजा
संपादक

मंग्ळुर दियेसेजिंत कोंकणी पत्रिकोद्यमाचा अभिवृद्धेंत प्रमुख संपादक याजकांचो पात्र

सुर्विल्ली उत्रां: हें म्हजें अध्ययन लेखन तयार जांवच्या वर्सा म्हणजे 1994 इस्वेंत कोंकणी पत्रिकोद्यामाची सुरवात 1894 इस्वेंत घाल्न 'एक शतमान' जाता जाल्ल्यान ह्या विशेश शतमानोत्सवाचा संदर्भी हें लेखन मंग्ळूर दियेसेजिच्या पत्रिकोद्यमाक अरपूंक माका अभिमान भोग्ता। कोंकणेचें पयलें नेमाळें 'उदेंतिचें साळक' एड्वर्डो ब्रूनो डिसोजान रोमी लिपिंत – हप्त्यांत दोन पावटीं बोंबय थावन प्रकट केल्लें उडासाक हाडूंक फावो.

कोंकणी पत्रिकोद्यमाक हेर भासांबरी स्पश्ट सुर्विल्ली चरित्रा नां जाल्यारी, पाट्ल्या शेंबर वरसां थावन ती वोळू वोळू मेटां काडून आपलें अस्तित्व सर्वांक दाकव्न आयल्या.

पत्रिकोद्यम तीन उद्देशां खातीर तयार जाता.

पयलें : खब्रेचा प्रसारा खातीर

दुसरें : लेखकांचीं तालेंतां प्रकासाक हाडूंक आनी लोकाचा जेराल शिक्षणा खातीर

तिसरें : मनोरंजना खातीर

हे तीन उद्देश मंग्ळूर दियेसेजिचा पत्रिकोद्यमांत सुफळ जाल्यात व ना म्हण सांगोंक कश्ट मारतात. कोंकणी पत्रिकोद्यमान मुकर्लीं मेटां लायिकांचा तसेंच याजकांचा जतनेखाल धैरान काड्ल्यांत म्हळ्यार दुभाव ना. हांचे पैकी लायिकांनी पाट्ल्या थोड्यां वरसांनी गमनार्ह वाव्र करून कोंकणी पत्रिकोद्यम ऊंचल्या पांवडाक पायलां म्हण सक्डांनी मान्वोंचें सत जावनासा. पूण वेळाचा आनी आध्ययनाचा आवकासाक 'एक गड दिंवचा खातीर हें लेखन फकत मंग्ळूर दियेसेजिंत्लया संपादक (प्रमुख) याजकांचा वाव्राक मात्र सीमित केलां. देकून वाचप्यांनी ह्या वाव्राचो उद्देश आनी गर्ज मतींत दवर्न तांचें व तांचा मोगाचा याजकांचें नांव् हांतुं उल्लेख करिनातल्लें पळेव्न शिण दाकयनास्ताना सोस्णीकायेन समजोन घेजाय म्हण हांव नम्रतायेन उलो दितां. सांगाताच ह्या लेखनांनी कसलिय चूक झळकल्यार ती बरयणाराचा गमनाक हाडिजाय म्हण म्हजी खालती विनंती.

भ. एमिलियन ए.सी.
सैंट आन्स कोवेंत,
मंग्ळूर – 575 001

पत्रिकोद्यम क्षेत्रांत मंग्ळूर्चा क्रिस्तावांची सेवाः

पत्रिकोद्यम क्षेत्रांत मंग्ळूर्चा क्रिस्तावांनी धाराळ सेवा अर्पिल्या म्हळयाक दुबाव ना. आनी ते आतांयी अर्पुनंत आसात. तांच्ये मुखांत्र कोंकणी मात्र नैं कन्नडा आनी इंग्लिश पत्रांयी उजवाडाक आयल्यांत आनी चालू आसात. थोडीं बंध पड्ल्यांत. बंध पडल्लीं धार्मिक पत्रां म्हळयार - 'दुबळयांचो भाव' - स्थापक संपादक - श्री लुविस मस्करेञस. सां. रिताची वर्दी - (फा. प्रान्सिस फेर्नांडीस आनी कथोलीक युवक - कु. जुडित मस्करेञस) बंद पडल्लीं लौकिक पत्रां: कोंकणी दिर्वें (लुविस मस्करेञस), समाजिचो दिवो (जुजे मचादो), सुख दुःख, फुल आनी समाजिचें वज्र (जि.एम.बी रोड्रीगस), प्रकास (ए.ए. डिसोजा), उजवाड (जि.एल. डिसोजा), कोंकणी युवक (जोर्ज फेर्नांडीस), कथां-जेलो (रायमुंद मिरांद), कणस (फेलिक्स ए. डिसोजा), कोंकणी दायज (अ.अ. सलदाञ), जागमाग आनी विशाल कोंकणी (चा.फ्रा. देकोस्ता), आमचे कोंकणी आनी मांयगांव (गाब्रियेल डिसोजा), वाव्राड्यांचो ताळो (हानबेर्ट डिसोजा), आमची समाज (साल्वादोर रोड्रीगस) सांकळ (एच.एस. मस्करेनस), कोंकणी दिर्वे (जे.जी. पिंटो) मित्र (जो.सा. आल्वारीस).

मंग्ळूरी क्रीस्तांवानीं चलैल्लीं इंग्लिश पत्रां: 'दि मेंगलोर मेगज़ीन (सां. लुविस कोलेज) मंग्ळूर - महिन्याळें (क्याथोलीक एसोसियेशन आफ सौत केनारा), फोरम (जोकिम आळवा), इनसैट - पंद्राळें (लुयेल्ला लोबो प्रभु), दि अदर सैड (जोर्ज फेर्नांडीस), दी कोस्टल टैमस (डो. सिल्वेस्तर पिंटो).

बंध पडल्लें कन्नडा दिसाळें - कन्नडावाणी (वि.जे.पी. स्लदाञ) मंग्ळूरांत कोंकणेंत दोन हपत्याळीं व्हडा संख्यान प्रसार जातात. 'राकणो' हप्ताळ्या पत्राचो 7 हजार प्रतियो छापतात म्हळ्ळें ताचा भांगारोत्सवाचा स्मारक अंक्यांत संपादकीयांत बरयलां. अतां ताच्यो प्रतियो 10 हजारांक लागीं छापतात. पूण 'एक दुरदृश्टकर विशय कितेंगी म्हळयार येदोळ परयांत मंग्ळूर क्रीस्तांवांचें दिसाळें जल्मोंक ना म्हळ्ळें.

आधारित : कोंकणी कथोलीक एसोसियेशन रि.
रुप्याळो स्मारक

मंग्ळूरी क्रीस्तावांचीं चालू आस्वीं कोंकणी पत्रां

	पत्राचें नांव	स्थापन	नियत काळ	आतांचो संपादक
1.	आंज	1917-60 1983	महिन्याळें	बा. रोक्की डेसा
2.	राकणो	1938	हप्तयाळें	बा. स्यामुवेल सिक्वेरा
3.	पयणारी	1950	हप्तयाळें	श्रीमती नेल्ली डिकोस्ता
4.	आमची माय	1950	महिन्याळें	बा. जोन बाप्टीस्ट सल्दाञ
5.	जेजुराय	1954	महिन्याळें	बा. जे.बी. प्रभू
6.	झेलो	1956	महिन्याळें	डोल्फी एफ. लोबो
7.	सेवक	1959	महिन्याळें	फा. रोशन कापुचिन
8.	काणीक	1965	पंद्राळें	अविल रस्किञ
9.	आमर कोंकणी	1981	शण्मासिक	एड्विन जे.एफ. डिसोजा
10.	आमचो युवक	1983	महिन्याळें	माव्रिस शांतिपुरा
11.	जिवीत	1983	महिन्याळें	श्रीमती स्टेल्ला डिकोस्ता
12.	उदेव	1987	महिन्याळें	सिल्वेस्तर एम. डिसोजा
13.	कुरोव	1989	महिन्याळें	डोल्फी एफ. लोबो
14.	उमाळो	1989	महिन्याळें	विलफी रेबिंबस

दियेसेजिचा 'राकणो' पत्राचे येदोळचे संपादक

	नांव	संपादक्पणाची आवदी	वर्सां
1.	मो. सिल्वेस्तर मिनेज	1938-1955	17 वर्सां
2.	बा. जोन एम. मिनेज	1955-1961	6 वर्सां.
3.	मो. अलेक्सांडर डिसोजा	1961-1973	11 वर्सां
4.	बा. मार्क वाल्डर	1973-1985	12 वर्सां
5.	बा. वि.वि. मिनेज	1985-1993	8 वर्सां
6.	बा. स्यामुयेल सिक्वेरा	1993-प्रस्तुत	

'आमची माय' महिन्याळें हाचे संपादक

1.	मा.बा. सिल्वेस्तर मिनेज	1950-1955	5 वर्सां
2.	मा.बा. जुवांव एम. मिनेज	1955-1960	5 वर्सां
3.	मा.बा. अलेक्सांडर एफ.डिसोजा	1960-1963	3 वर्सां
4.	मा.बा. अंतोन जुवांव सोज	1963-1966	3 वर्सां
5.	मा.बा. चार्ल्स टी. सिक्वेरा	1966-1977	10 वर्सां
6.	मा.बा. अलफोन्स डिलीमा	1977-1981 1986-1990	8 वर्सां
7.	मा.बा. जोस्सी फेर्नांद	1981-1986	5 वर्सां
8.	मा.बा. जे.बी. सल्दाञ	1990-	

सेवक पत्राचे संपादक		संपादक्पणाची आवदी	वर्सां
1.	फ्रा. विशेंत लोबो	1959-1971	12 वर्सां
2.	फ्रा. जोस्सी प्रसाद पींत	1971-1972	1 वर्स
3.	फ्रा. वलेरियन जे. मिनेजस	1972-1981	9 वर्सां
4.	फ्रा. वैटस प्रभुदास	1981-1986	5 वर्सां
5.	फ्रा. प्रशांत कुवेल्यो	1986-1990	4 वर्सां
6.	फ्रा. रोशन मिनेजस	1990 -	

आंज पत्राचो संपादक		संपादक्पणाची आवदी	वर्सां
1.	मो.बा. आलेक्सांडर डिसोजा	1983-1988	5 वर्सां
2.	मा.बा. स्टेनी गोवियस	सह संपादक	
3.	मा.बा. रोक्की डिसोजा	1988-1990	2 वर्सां
4.	मा.बा. रोक डेसा	1990 - प्रस्तुत	

कोंकणी दिर्वें: 1912 इसवे पर्यांत कानडी लिपिन कोंकणी पत्रगारिकेची सुरवात करूंक नातल्ली म्हण्येत. कानडी लिपिचें कोंकणीचें प्रथम पत्र पर्गटूंक बेंदूर पिर्गजेचे दोग जन तरनाटे मुकार सरले. ते जावनासात श्री लुविस इनास मस्करेञ आनी श्री लुवीस कण्णप्पा हार्णी कोंकणी समाजेक 'कोंकणी दिर्वें' म्हळ्ळें पत्र अर्पिलें. सरदार कण्णप्पा कोंकणी उलवंक नेणासल्लो तरयी, आनी ताणें कोंकणींत कांय लिखूंक ना तरयी, हें पत्र स्थापन कर्न तें सराग चलव्न वरूंक दुड्वाची कुमक दीवन आनी आपणेंच जावन आडळत्याचो वाव्र हार्ती घेवन श्री लुवीस मस्करेञाक सलहा आनी प्रोत्साह दिला.

लुवीस मस्करेञ कोंकणी दिरव्याचो पयलो संपादक जावन सुमार पांच वर्सां वावुरला. सुर्विले हें कोंकणी दिर्वें एका पुस्तक रुपाक प्ररिवर्तन जावन पंद्राळें जालें. लुवीस मस्करेञान बरयिल्लीं कवितां आनी लेखनां, विद्याभरीत, नाजूक आनी गूंडायेचीं जावनासल्लीं. ताचा भाशेची शैली सुडाळ आनी अलंकार उंचल्या मट्टाचे आसोन एक विशिश्ट रीतीन विणून बरयिल्ले जावनासात. ताचें 'आब्रहामाचें बलिदान' नृत्य रूपक (काव्यां-नाटक) आमचे मधें ताचें नाव अमर करता म्हळ्यार दूबाव ना. 1987 इस्वेंत ताचो जन्मा शताब्दी आचरण केली.

1917 इस्वेंत तीन वर्सांचा आवदेक श्री पेद्रु जुवांव सोजान दिर्व्याचें नांव मट्वें कर्न ताचें संपादकपण चलयलें. हाची भास संपी आनी सादी. कोंकणी भाशेन ताणे सबार बूक बरयल्यात. तांचे पैकी 'गुलोबाचें झाड', 'पार्वो', 'आव्र' आनी 'जेनेवीव', प्रसिद्ध इंग्लिश लेखक शेक्सपियाराच्यो काणियांक अनुसार जावन 'चूड कोत्रु' आनी 'फिलूची भोंवडी' बरयल्यात. ताणे थेडे नाटक आनी भक्तिक पुस्तकांयी बरयल्यांत. ताका

कोंकणी-काणियां पुस्तकांचो भाव म्हण म्हणतात. 1920 इसवें थावन 1940 इसवी परयांत सुमार 20 वर्सां कोंकणी दिर्व्याचो संपादक जावनासल्लो वकील आलेक्स ए. पायस. वकालतेंत कित्लो शणोगी तित्लोच कोंकणी पत्रगारिकेंत तो चुरुक आनी हुशार जावनासल्लो. कोंकणी भाशेक अभिवृद्धि करूंक आनी साद्या कथोलीक लोकाक राजकीया विश्यांत शिक्षण दींवक दिर्व्या मुखांत्र ताणी वर्तो वात्र चलय्ला. हाचे शिवाय ताणी सबार बूक बरय्ल्यात. हांचे पैकी 'दोग सार्जेंट', 'निळ्शें भग्दाळ', 'दुमगा दुमगं' इत्यादी.

श्री जुवांव जुजे रेगान दिर्व्याचा आडळत्याच्या कामाक सबार वर्सां बळ्वंत खांद दिला. श्री अलेक्स पायस ताचा कामा निमर्ती बोंबय आस्ताना दिर्व्याक आयिल्ल्यों चडावत लेखनां वाचून, तिद्वून, छापचें काम जुजे रेगान चलव्न वेलां. कोंणंयी लेखनां धाडिनातल्या वेळार तोच खुद्ध लेखनां बरव्न दिर्व्याचीं पानां भरतालो. हें काम नहीं आस्तां ताणीं शास्त्रीय गीतां घडून 'सिंग-ए-सोंग' बूक भायर काडला.

हे लायिक नहीं आस्तां कोंकणी दिर्व्याचा वाडावळीक कुमक आनी प्रोत्साह दिल्ले जेजवीत आनी दियेसेज़िचे याजकयी आसात. कोंकणी भाशेचा प्रगते खातीर वावुर्ललो आन्येक्लो महान व्यक्ति जांवनासा श्री जुजे सल्दाञ. हो प्रख्यात 'क्रिस्तांव पुराणा' चो लेखक. ताचे विश्यांत बाप सिल्वेस्तर मिनेजान 'दिर्व्याचा रुप्योत्सव अंक्यांत' अशें बरयलां. 'ताची विचित्र शाती, ताची भासांची जाणवाय, ताचें कवितेचें देणें - हें जावनासा 'एक विशेश आशीर्वाद देवान आमचे समाजीक दिल्लें. पुराणा खातीर ताणीं काडल्ली वांवट समेस्तांक कळीत आसा. ताचे शिवाय 'शेंबोर कंतिगो' म्हळ्ळें गितां-पुस्तक संपादुन प्रगटूंक ताणी मिनत काड्ल्या आनी ताचा आखेरक 'व्हड आवक आमचा पापा सायबाक' म्हळ्ळें गीत हाणी रचल्लें जावनासा.

कोंकणी पत्रिकोद्यमाची आपोस्तलाद आनी याजकः

'पत्रिकोद्यम' म्हळ्यार खब्रो आरावन नेरावन प्रचार करची कला. 'खब्रो विनिमय करचो दंदो' म्हण सामान्य लोकाची आभिप्राय आनी आमचा संसारांत हें काम फकत एक दंदो जावन स्पर्धात्मक रीतीन चलोन वर्तात. पूण एक दियेसेजीन 'एक पत्र चलव्न वर्ताना. हाचो लौकीक उद्देश्य जाता तित्ल्या मट्टाक विस्रोन फकत लोकाचा आत्मीक वाडावळी खातीर शिक्षण आनी शुभवार्ता पर्गट्चो मुख्य उद्देश मतींत दव्रुन तें पत्र प्रगट्तात. एक पत्र सरकाराचो आधार नास्ताना स्वतंत्र जाव्न चलंवचें म्हळयार 'धोव्या हस्ती' बरी मारग जाता. ताचे शिवाय एका पत्राची अभिवृद्धी ताचा वाचप्यांचा रुचीचेर आनी ताणीं दिंव्वया धन सहाय आनी सहकाराचेर होंदोन आसा. त्या पत्राचीं ध्येय धोरणांयी साधारण मट्टाक ताचा अभिवृद्धेंत पात्र खेळता.

आमची कोंकणी भास आरयांचा काला तितली पुरातन जाल्यारी वीस शतमाना उत्तर्ता पर्यांत मंग्ळूर्चा कोंकण्यां खातीर एकच एक कोकंणी दिसाळें पत्र कानडी लिपींत छायूस जायनातल्लें एक पश्चात्तापाची गजाल. मंग्ळूर्चो कोंकणी लोक इंग्लीश आनी कानडी पत्रांच वाचून तांतूं दिल्ली खबार आयकोन घेतालो. असें जाल्यान आपूल्याच माय-भाशेंत एक पूणी पत्र भायर काडिजाय म्हण कोणयी चिंतुंकनां जायजाय. आमचा कोंकणी लोकाची आर्थिक परिस्तितियी हाका एक मुख्य काराण जावनासल्ली म्हण सांग्येत.

क्रि.श. 1878 इस्वेचा दसेंबर 31 तारकेर जेज्वीत मंग्ळूराक आयले. तांचे पयकी एक्लो आंजेलो एफ. एक्स माफेयी जे.स. जावनासल्लो. हाणे बोव वरत्या हुमेदीन कोंकणी लोका सांगाता भरसोंचा खातीर कोंकणी भास शिकोंक सुरु केली. अशें चारच वरसांनी 1882 इस्वेंत ताणे एक 'कोंकणी व्याकरण' आनी 1883 इस्वेंत ताणें एक इंग्लीश-कोंकणी आनी कोंकणी-इंग्लीश सब्दा-कोश प्रगट केलो. कोंकणी माय भास नैं आसल्ल्या एका परगांवी याजकान असलें महत्वाचें पुस्तक कोंकणी भाशेक आर्पिल्लें पळेवन कोंकणी क्रीस्तांव लोक शेर्मेलो. 1892 इस्वेंत माफेयी बापान आन्येक 'कोंकणी व्याकरण' पर्गट केलें. अशें कोंकणी शिक्तेल्यांक आनी शिकयतेल्यांक हें आनी ताणी बरयिल्लीं हेर पुस्तकां उपकाराक पडलीं.

कोंकणी दियेसेजिचा पत्राची बुन्याद (सुर्वात)

मंग्ळूरांत कोंकणी भाशेचें (कन्नडी लिपिचें) पयलें पत्र 'कोंकणी दिर्वें' 1912 इस्वेंत प्रारंभ जालें. हाचे नांव क्रमेण 'दिर्वें' म्हणोन उरलें. हें. पत्र लायिकांनी म्हणजे सुर्विलीं पांच वरसां श्री लूवीस मस्करेञाचा संपादक्पणा खाल पर्गट जातालें. हें पत्र चालू आस्तानांच दियेसेजिचा मट्टार आन्येक हपत्याळें पत्र चलव्न व्हरूंक तवळ मंग्ळूर्चो धर्माद्यक्ष जाव्न आसल्लया वितोर फेर्नांदान आलोचेन केली. आनी हें पत्र मंग्ळूर दियेसेजिचा याजकांनिंच चलव्न वर्चें म्हण निश्चित केलें. अशें मंग्ळू र दियेसेर्जींत 1938 इस्वेंत चलल्ल्या राश्ट्रीय एवकसिस्तीक कांग्रेसाचा संदर्भार त्या घटनाचो उडास शाश्र्वत उरंवचा खातीर वर्दे रूपार 'राक्णो' पत्र प्रारंभ केलें. आनी ताचें संपादक्पण 44 वर्सां प्रायेचा शातिवंत कोंकणी विद्वांस मो. बा. सिल्वेस्तर मिनेजाचा बळवंत खांद्यार दिलें. अशें मंग्ळूर दियेसेर्जीत पत्रिकोद्यमांत याजकांचो वाव्र व्यवस्तित रीतीन प्रारंभ जालो.

राक्ण्याचे सुर्विल्ले अंके वाचताना वर्ती दादोस्काय आमचा काळजांत आनी मर्तींत भग्ता. आदुनीक काळाच्यो सर्व सवलत्यो नासल्ल्या त्या काळार सैत राक्णो चित्रा सहीत प्रकासाक येतालो. वर्साची वर्गणी 2 रू 8 आणे आनी चुंग्डी प्रतियेक एक आणो मात्र मोल आसल्लें. पत्राचेर सबार विभाग आसल्ले. झुजाचे दीस ते जाल्या वर्वीं ताची वर्ती,

समाजीक विशय, कोंकणी भास, वाचप्यांची वोळ, संवालांक जापी, भलायकी, फिर्गजांची खबार, इत्यादी विशय आटाप्तालो. 1942 इस्वेंत झुजाचे मारेकार दीस सारताना सैत 'राक्णो' लोकाक बरें वाचाप ओदग्सुन दितालो. वाचाप चड दिंवचा खातीर बारीक मुद्राक्षरां प्रयोग केर्ली. हाचे वर्वी मंग्ळूर दियेसेजिचा लोका थैं भावार्थ जिवाळ उर्लो म्हळ्याक दुबाव ना.

राक्णो पत्राचो प्रथम संपादक-लेखक आनी विद्वांस मो. सिल्वेस्तर मिनेज बाप (1894-1968)

1938 इस्वेंत दसंब्राचा निमाण्या दिसांनी मंग्ळूर्चां चरित्रेंत सुवर्णा अक्षरानी बरंवचे तसलें एक घडीत घडलें. पयले पावटीं 'अखिल भारत एवकरिस्तिक कोंग्रेस' मंग्ळूरांत बोवच आपुरबायेन आनी घनान चलव्न वेलें. त्या वेळार मंग्ळूर्चो धर्माध्यक्ष जावनासल्ल्या दो. वितोर फेर्नांडिसाक हो संदर्भ एक शाश्वत स्मरण जाव्न उरंवक एक आलोचन झळकाली. ह्या कांग्रेसाचा सग्ळया संभ्रमाचो सविस्तार विवरण दिंवचें एक नवें पत्र स्थापन करूंक योजन केलें. 1912 इस्वे थावन तेदोळ पर्यांत मंग्ळूरांत 'कोंकणी दिर्वें' पत्र चालू आसल्लें. उप्रांत ताका दिर्वें म्हण मोट्व्यान वोलायिल्लें. हें पत्र आस्तानांच आन्येक पत्र कित्याक आसोंक नजो? ह्या आलोचेनेक सवालांची आलोचन आनी ओत्तु मेळताना भिस्पाचा अधिकारा खाल दियेसेजिचें 'कोंकणी हप्त्याळें, आस्वें बरें म्हण 'एवकरिस्तिक कोंग्रेसाचा' ह्या भागी संदर्भार 'राक्णो' म्हळ्ळया कोकंणी हप्त्याळ्याचें जनन जालें. पूण हे पत्र तवळ आसल्ल्या 'आंज' पत्राबरी भक्तीक विशयांचेर मात्र गुंतून आसानास्तां राजकीय, सामाजीक साहितीक आनी मनोरांजन दिंवचे विशय आनी दियेसेजिच्यो खब्रो प्रसार करचें माध्यम जायजाय म्हण सलहा-सूचनां आयर्लीं. आसल्या पत्राक एक पोशक आनी सांबाळणाराची गर्ज पडली. तवळ मंग्ळूरांत नांवाडदीक प्रसंगदार, बुदवंत साहिती, सामर्थीवंत आनी श्यातिवंत याजक जावनासल्लो मा. सिल्वेस्तर मिनेज बाप (मोट्व्यान मो. सिला मिनेज) देवाचेंच विंचणार देणें म्हळयाबरी ह्या पत्राचो स्थापक संपादक जाव्न नेमक जालो.

अशें, 'राक्णो' ''सत उलय धर्म चलय'' म्हळ्ळें ध्येय वाक्याचें बोंदेर घेवन भर्मान भायर सरलो. सुर्वेर राक्णो 47.5 X 28.5 से.मी. गात्राचो स पानां आसोन पत्राचा रुपार आसल्लो. उप्रांत हीं पानां 12 जालीं. दुसरया महा झुजाचा वेळार हाचो गात्र मट्वो करून 24 X 16 से.मी. कर्न फकत 8 पानांचो जालो. दुसरें महाझुज़ संपतच 1945 इस्वेंत ताचीं पानां धा जालीं. आतां ताचो गात्र 41 X 27 सें.मी. आनी 14 पानां आसात.

राक्णो एक दियेसेजिचें पत्र जाल्यान हाचें धोरणा तत्वां आनी व्याप्त धार्मिक प्रभावाक ओळग जाल्लीं जावनासात. एक याजक असलें पत्र चलव्न वर्ता म्हणताना

त्या पत्राची दिशा स्वाभावीक थरान धार्मिक भक्तीक आनी शैक्षणीक कुशीन गुंवोन आस्ता. पूण मा. सिल्वेस्तर बापान त्या कालाचा लोकाची गर्ज आनी वाचप्यांची आभिरूच समजोन तांकां धादोशी कर्चा खातीर विविध विशयांनी तें सोभांवक सुरु केलें.

मा. सिल्वेस्तर बाप 'राक्णो' पत्राक ताचा बाळपणारच मेळल्लो एक भागच म्हण म्हणाजाय. आमचाच मंग्ळूरांत जलमोन, वाडोन, बेंदूर, कुंदापूर आनी उप्रांत सुरत्कल फिर्गजेंचा आशिक्षी लोका खातीर आपली निस्वार्थ सेवा आर्पिल्लो लोका मोगाळ याजक जावनासल्लो. ताचा भेट्वोळेचा वेळाचो बरो प्रयोग कर्न सबार बूक वाचून, आपलें ज्ञान भंडार वृद्धि कर्न घेतल्लो व्यक्ति तो जावनासा. क्रीस्तीय शिक्षण साद्या क्रीस्तांव लोकाक संप्या आनी सुडाळ उत्रानी आनी आपूट कोंकणेन बरंव्क प्रयत्न केल्ली श्याती आनी सामर्थी ताणे तयार केल्ल्या 'वांजेल' नवो तेस्तामेंत पुस्तकांत दिसोन येता. तवोळ परयांत जणा थाव्न जणा परयांत तांतांचा जाण्वाये आनी अभिप्राये पर्माणे बद्लुन आयिल्ली कोंकणी भास आनी लिपी सुलभायेन बरंवची रीत दाकवन दीवन लोकाचा मतीक सुलबायेन सम्जोंवचा खातीर वरत्या मिनतेन बदलून आनी रचून हाडल्ली कीर्त मा. सिल्वेस्तर मिनेज बापाक फावो जात. ताका ताचा बरव्प्यांनी कोंकणी भाशेंत इंग्लिश शंब्द वापारून बरयिल्ल्या वेळार बरें दिसानातल्लें. आनी तें वरत्या सोस्णीकायेन तिद्व्न सार्कें कर्न फाय्स करतालो.

देवान आपणाक दिल्लें लिख्णेचें देणें ओळकून आनी मानून घेवन आमचा दियेसेजिचा साद्या लोकाक बरें वाचाप लाबाशें करची गर्ज म्हणोन सेमिनारिंत आस्तानांत ताका सम्जाल्लें. तशें जाल्लयान लिख्णेचा अपोस्तलादिची बुन्याद ताणे सेमिनरींत आस्तानांत घाल्ली आनी आपली सगळी जिणी ह्या अपोस्तलादी खातीर खर्चुंक निचेव केल्लो. 1918 इस्वेंत ताका याजकपणाची दीक्षा मेळल्या वेळार पवित्र पुस्तकाची जाण्वाय, लितुर्जी आनी क्रीस्तांव शिक्षण - ह्या तीन विशयां थंय चड गमन दीवन चड उर्बेन तांतु संशोधन कर्न लेखनां आनी बूक बरंवक आपलो वेळ तो खर्चितालो. कोंकणी भाशेचीं ताचीं लेखनां 'दिर्वें', आनी 'राक्णो' पत्रांनी प्रचार जातालीं, इंग्लीश भाशेचीं लेखनां 'The Clergy Monthly', 'Catholic Educational Review' आनी 'Mangalore' पत्रांनीं फांयस जातालीं.

मा. सिल्वेस्तर मिनेज बाप एक उत्तीम लेखक. कोंकणेचो विद्वांस आनी कवी, श्रेश्ट संपादक, भाशांतरगार, उत्साही क्रियात्मक संशोधक, परिणत भाषा पंडीत, ऊँचलो प्रसंगदार आनी पवित्र पुस्तकाचो ज्ञानकोश म्हण सांग्येत. संपादकाचें भराधीक काम चलवन वर्ताना सैत बेट्वोळ कर्न फिर्गजानीं प्रसंग दींवक तो वेतालो. ताचा प्रसंगानी ऊँचल्या मट्टाचे, गूंड चिंत्पाचें आनी सम्झोणीदायेक शिकव्न आनी भक्तीक जिण्येक

मार्गदर्शन आटापून आस्तालें. तो कवी जावनास्तां घडल्लो आपुर्बायेच्यो कंतिगो आतां जाल्यारी आमचा भक्तिवंत कुटमांनी भक्तिवंत मन्शांचा तोंडांत आनी घरानी आयकोंक मेळतात.

संसारी शिकप चडोन वेतास्ताना आमचा कोंकणी क्रीस्तांव लोकाचा हातांत आनी घरांत ऊँचल्या मट्टाचें वाचाप विस्तराजाय म्हण ताचो उद्देश जावनासल्लो. त्या देकून दियेसेजिचें पत्र 'राक्णो' हप्त्याळें दियेसेजिचा मुल्या मुल्यानीं पावाजाय आनी ताचे वर्वीं लोकाचो भावार्थ थिर जाव्न जाण्वाय वाडोन बरया वाचपा आनी बरपा विश्यांत लोकाची आशा आनी अभिरूच वृद्धि करूंक तो पेचाडलो. दियेसेजिचें पत्र म्हण तांतूं खाली धार्मिक लेखनां, मात्र फायस करिनास्ताना सवालांक जापी, विनोद लेखनां, काणियो-कवनां-वाचप्यांचीं पत्रां, आनी जापी, असें सबार विशय सर्शी आसोन लोकाक तांचे थाव्न धादोस्काय, मतिचें खाण आनी मनोरंजन मेळाशें केलें. नव्या बरयणाराचा लेखनांनी येवयेत जाल्ल्या विनोद, पाशांवी वोडनेक काराण जांवचे विशय वाचूंक मेळतात म्हण तो दुर्सातालो. हर्येका संगतींत आमचें थैं मीत आनी मेर आसाजाय तशेंच मोग जाल्यारी हळ्त मिर्वोन गेल्यार तसल्या साहित्याचें मोल आनी घनयी उणें जाता म्हण ताची अभिप्राय.

मो. सिल्वेस्तर बापान 1938 इस्वे थावन 1955 इस्वे पर्यांत 17 वर्सांचें राक्ण्याचें संपादकपण सराग चलव्न वेलें. 'राक्णो' पत्राक दिरव्याचे आदले लेखकयी मेळ्ळे आनी ताचा निर्देशनाखाल नवे बरयणारयी उदेले. संपादकाचें काम मुंदरून वेताना हेर पुस्तकां बरंवचें कामयी भरान चलतालें अशें ताचा लिखणे थावन मरिया गोरेट्टी, महिन्याचो पयलो सनवार, ब्होरेत आनी होकाल, पवित्र वांजेल, भागेवंत हपतो, पोर्नो सोल्लो, नवो सोल्लो, पाशांवाची कथा इत्यादी पुस्तकां उदेलीं, मंग्ळूर दियेसेजिंन मानुन घेव्न प्रचार केल्ल्या 50 कड्तिल्यां पैकी 18 कड्तिल्यो मो. सिला मिनेजान बरयिल्ल्यो जावनासात. ताचा प्रसिद्ध पुस्तकां पैकी क्रीस्ताचो पाट्लाव, पवित्र वांजेल, आपोस्तलांचीं कृत्यां, दिस्पड्तो मिसा ग्रंथ, कोंकणी रितुवाल, मुख्य जावनासात. 1967 इस्वेंत ताचा मिनतेन तयार जाल्लो कोंकणी-इंग्लिश शब्दकोश प्रगट जालो. आनी विक्रापाक पड्लो. मिसा-ग्रांथ-मिसा वेळार प्रयोग जांवक लागलो. ताणे बरयल्लो 'वाड्चो चलो' तरूण चल्यांक एक गर्जेची नाजूक विशय आटापूचो बूक तयार जालो. ताणे बरयिल्ल्या हेर पुस्तकांचीं नांवां दिंवूक गेल्यार ह्या लेखनाची दिशा. आन्येका वाटेन चलाजाय चलाजाय पडात. ताचा जलेखाल प्रारंभ जाल्लें राक्णो पत्र आजूनी बळ्वंत जाव्न इंग्लिश पत्राचाकी चड वर्गणीदारांक जमोव्न येदोळ पर्यांत सुडसुडीत थरान चालू आसा. 'कोंकणी दिर्वें' पत्राचा संपादक मंडळीचो सांदो जाव्न अनुभव जोडल्ल्या मिनेज बापान, उमेदिन आनी जवाबदारेन चलव्न वेलां. 'राक्णो' एक खब्राळें पत्र मात्र जाव्न उरानास्ताना तांतुं लेखनां, कवनां,

काणियो, पोकाणां, इत्यादी आटापून आस्चो सर्वांचा रुचीक तृप्ती दाकंवृचांत 'राक्णो' हेरां थंय साहित्याची आभिरूच आनी हुमेद किर्लौंक आनी फुलोंक सक्लो. 'राक्णो' पत्र मो. सिल्वेस्तर मिनेजाचा संपादक्पणांखाल आस्ताना कोंकणी वाचप्यांक एक दादोस्कायेचें जेवाणशें जाव्न काळजां आनी मनां उल्लासितालें. अशें ताका सबार जण होगोळसीताना थोड्यां थावन कोडू ठीकायी मेळताली. 'राक्णो' पत्रा मुखांत्र सबार तर्नाट्या बरव्प्यांक प्रोत्साह आनी उत्तेजन मेळतालें. 1949 इस्वेंत श्री जो.सा. आलवारिसान आपली पयली कृति जावन 'आशेल्ल्यांक निशेल्ले' म्हळ्ळो नाटक आर्पिलो. कोंकणी नाटक सभेन तो खेळोन दाकय्लो. फा. सिला मिनेजान ती कृति वाचून विशेश होग्ळिक ताका दिली. आनी त्या कादंबरिचें नांव बदलून 'आंजेल' म्हळ्ळें सोभीत आनी मट्वें नांव दिलें. ही एक आदर्श क्रीस्ताव कुट्माची काणी जाव्न सबारांचा होग्ळिकेक पात्र जाव्न त्याच लेखका थावन सबार बूक कोंकणी वाचप्यांक मेळ्ळे.

हो महान लेखक संपादक्पणा थावन 1955 इस्वेंत निवृत्त जालो तरी ताचा लिखणेक ताणे रजा आनी सुट्का दींवक ना. मेरी हिल्ल कोवेंतांत चापलेयन जाव्न आस्ताना आनी ताचा उपरांत कंकनाडी 'वियात्री' घरांत विशेव धेव्न आस्ताना ताणे आदल्याचाकी चड बूक बरयल्यात. हांचे पैकी दिस्पड्तो मिसा ग्रांथ, आनी कोंकणी-इंग्लिश शब्दांवळ - हे ताचा उतर प्रायेचा जाणवायेचें आनी आनभोगाचा भंडारार्ची फळां म्हण्येत. कोंकणी शब्द-कोश कोंकणी लेखकांक ताणे दिल्लें 'दायज' म्हण्येत. कोंकणी साहित्याक सबार वरसां थावन आसल्लें उणेपण भरती कर्न सर्व कोंकणी प्रेमींची आशा भागयली म्हळ्ळयाक कांयच दुबाव ना.

एक वात जळोन काबार जाताना ताचो प्रकास उणो जाता. पूण मो. मिनेज बापाचो बरपाचो दिवो चड आनी चड प्रकाशमान जाव्न ताचे थाव्न सबारार्नी ताचा लिखणेचो पर्जळ घेव्न आप्ल्या जीवनांत प्रख्यात लेखक जांव्क पाव्ल्यात. ताचा 74 वरसांचा प्रायेक चरित्रेचा 1968 इस्वेचा सप्टेंबर महिन्याचा 24 तारकेर 'कोंकणी साहित्याचो' 'कराळ दिवस' म्हण्येत. जाल्यारी ताचा अपार देण्या थावन उजवाडाक आयिल्लो सबार कृतियो साहित्य संसारांत उजवाड दिंवक सक्तेल्यो म्हळ्ळो आमचो भरवासो. तशेंच ताचा संपादक्पणावर्वी आमचा कोंकणी पत्रिकोद्यमाक मेळ्ल्लें मार्गदर्शन आनी ताणे काडल्लीं धैरादीक मेटां मुख्ल्या संपादकांक ताणें दिल्लें आदर्श जाव्न उर्तेलें, सदां उरों मो. सिल्वेस्तर बापाचो लिखणे दिवो.

1994 ह्याच मार्चाचा 29 तारकेर राकणो स्थापक संपादक जलमोन 100 वर्सां जालीं. सांगाताच हें वरस कोंकणी पत्रिकोद्यमाचें शतमानोत्सवाचें वरसयी जावनास्वें एक विशेशता जावनासा. देवाचा वरत्या मांडावळीन ह्यो दोनी शताब्दी एकाच वर्सा आचरण करचो संदर्भ मंग्ळूर्चा कोंकणी लोकाक लाबला. ह्या वीर कवी विद्वांस आनी

पत्रिकोद्यमीचो आमी मानान उडास काडून ताचा माग्ण्या बळान आमची कोंकणी भास फुलोन, वाडोन फळ दिताना आमीयी ताचा प्रेरणान आनी जिण्येचा उत्तीम देकीन आमचा तांकी भितरली सेवा आरंपूंक देव आमकां बरें मन, उदार काळीज, जाण्वाय आनी सोस्णीकाय लाभव्न आमचे मधें उत्तीम लेखक उदेंवदीत म्हण माग्यां.

राक्ण्याचा भाँगारोत्सवाचा अंक्यांत पिताजी मरिदास हाणे मो। सिल्वेस्तर मिनेज बापाक बोवच संप्या आनी ताचाच प्रासां-भरीत विशिश्ट शैलेन वाखणून एक कवन घड्लां तांतू मो. सिल्वेस्तर मिनेज बापाक 'कोंकणीक अलंकार', 'कोंकण्यांक अहंकारा', 'कोंकणी सि.मी. तारा' म्हळ्ळ्या उत्रांनी उलो केला. हीं नांवां ताका कोंकणी भास रूपिन केल्लो आनी ताका एक विशिश्ट रूप दीव्न बरंव्प्यांचा हातांत आनी वाच्प्यांचा तोंडांर सुडाळ गुंवोंक आनी व्हाळोंक साध्य जायशें, केल्लो एक शिलपी म्हण सांग्येत. हें सत रूजू करूंक 1938 इस्वे पय्ल्या 'दिर्वें' पत्राची भास आनी उप्रांत हाचा संपादक्पणार बरय्ल्या 'राक्ण्याची' भास तुलनात्मक रीतीन व्हरव्न पळेल्यार स्पश्ट जाता. जरतर ह्या एका-आयित्र काळार आमचा कोंकणी भाशेक पत्रा तसल्या आनी पुस्तकां तसल्या संपर्क माध्यमांक असलो लेखक आनी संपादक मेळोंक नातल्लो जाल्यार आमची कोंकणी भास, ताची लिपी आनी सब्द-संग्रह गुस्पडायेंत उरोन सारकी भास आतांचा रुपार उदेंवक साध्य जातेंना म्हण सांग्ल्यार चूक जांवचिना. कोंकणी पत्रिकोद्यमाचा शेंबर वरसांचा आवदेंतच मो। सिल्वेस्तर मिनेजान बरयिल्लीं लेखनां, फाय्स केल्लीं पुस्तकां बरयिल्लीं काग्दां, झरयिल्लीं पेन्नां आनी लिखणे खातीर खर्चिल्लीं वोरां लेक्ल्यार आमचा माय-भाशेक ताचे तितली सेवा आर्पिल्लीं व्यक्ति दुसरो ना म्हण आमकां रुजु जाता. त्याच पर्माणें आमचा क्रीस्तांव धर्माचा भक्तीक कार्यांक, मिसा-बलिदानांक, साक्रामेंताचो प्रयोग करचांत, कुटमाचा माग्ण्यांत आनी क्रीस्तांव शिक्षणांत तांणी माग्णीं, गितां, लिसांवां, संभाषणां द्वारीं ताचीं बरपां, आमचा समाजिचा विविध संस्कारानीं आनी मूल्या मूल्यांनी वापारूंक हाताक लागीं जाव्न मेळ्ल्ल्या वर्वीं आमचीं सर्व फेस्तां-पर्बो, संभ्रम-आचरणां, आनी जमात्यो-सम्मेळनां अपूट कोंकणी भाशेंत चलव्न वरूंक साध्य जालां म्हळ्ळें चिंताना, आमकां सर्वांक एका थराची दादोस्काय आनी तृप्ती भोग्ता तें खंडीत जावनासा.

मो। सिल्वेस्तर बापान केल्ल्या महत्कार्यां पैकी ताणे केल्ली साहितीक सेवा वा वाव्र एक विशेश मट्टाचो, ताचा 73 वर्सांचा जिण्येंत 56 वरसां ताणे साहित्यांत खरचिल्यांत म्हणताना ह्या वाव्रांत ताची तकली आनी लिखणी कितली झरयल्यागी म्हणोन आमकां खचीत जाता. 1944 इस्वेंत ताचा याजक्पणाचा रुप्योत्सवा दिसा तवळचा धर्माध्यक्ष वितोर फेर्नांदान ताका 'कोंकणी-वीर विद्वान' म्हळ्ळें बिरूद दीवन ताचा कपालार पाचवो कुरोव दवरलो. असल्या महान विद्वांसाची कीर्ती रोमाक सैत पावोन 1961 इस्वेंत पाप सायबा थावन ताचा वाव्राक होग्ळीक मेळोन ताका 'प्रीवी चेंबर्लेन' म्हळ्ळो गौरव दीवन ताका

मोन्सिञोर' केलो. हें सर्व गौरव ताका फावो जाल्लो म्हण कोणयी ओपतात. इतल्या पुरस्कारांक पात्र जाल्लो मो। सिला मिनेज बाप सदांच खालतो जाव्न उरलो.

जोन मरियाण मिनेज बाप - दुसरो संपादक

मा. जुवांव मरियाण मिनेज 'राक्णो' पत्राचो दुसरो संपादक. हाणे 'राक्ण्याचे' ध्येय संप्रदाय राकोन वेले. मात्र न्हंय, उजाळायले आनी पर्जळायले. 'राक्णो' पत्रा संगिंच, 'आमची माय' आनी 'आंज' पत्रांयी संपादल्ली ताची श्याती आनी ख्याती इतली तितली न्हंय - हाच्ये शिवाय रेतिर्‍यो दिंवचांत, प्रवचन कर्चांत सदां तयार आसल्ल्या ताका केदाळारी आपोवणी येतालीं. तो एक मरियाळ भक्त जावनासल्ल्यान दियेसेजिचा 'मरियाळ लीजनाचो' केंद्रीय दिरेक्तोर जाव्न वावुर्तालो. इतल्या सर्व राटावळीं मोदें कोडियाळबैल प्रेस्साचो मेनेजर ताका केल्लो. आनी देव आपवण्यांचा केंद्रीचो दिरेक्तोर तोच जाव्न नेमक जालो. हीं सर्व थरार्चीं कामां हार्तीं घेव्न आस्ताना जाल्यारी साक्णो पत्र खळानास्ताना छापून वर्गणीदारांक पावित जातालें. पूण तांचा ह्या वाव्रांत वर्गणी बांद्तेल्यांचें लेकपाक दव्रुंक पाव्ट नातल्ल्या वर्वीं वर्गणी बांदिनातल्यांकी आनी ती बांदची रावल्यांकी ताची प्रती पावीत जाताली. इस्तिहारां जमो करूंक वेळ आनी सुयोग नातल्ल्या वर्वीं राक्णो पत्राचें आर्थिक मट्ट सारकें नातल्लें.

मा. बाप जुवांव मिनेज राक्ण्याचो संपादक जानवास्तना 'राक्ण्या'ची लांबांय आनी रूंदाय उणी केली. ताचा तेंपार 13 इंचां लांब आनी 8.5 इंचां रूंद आसोन आट पानांचो राक्णो प्रगट जांव्क सुरु जालो. 1958 इस्वे थाव्न 14.5 इंचां लांब आनी 10 इंचां रूंद जाव्न 6 पानांनी फाय्स जालो. थोड्या विशेश संदर्भांनी आट पानांयी आस्तालीं.

मा. जोन मिनेज बाप उपरांत मूडबिद्रींत आस्वा मौंट रोजरी आसर्‍याचो दिरेक्तोर जाव्न नेमक जालो. पूण ताणे राक्ण्याचें, आमची माय आनी आंज पत्राचें संपादक्पणा मुंदर्सुन वेलें. असल्या परिस्तितीन एकल्या मनशान ह्या सर्व कामांक मातें मार्न सांगाताच एक दियेसेजिचें पत्रयी चलव्न वर्चें म्हण्ताना ताचें काम कित्लें यशस्वी जाय्तगी, म्हण कोणायकी कळची संगत जावनासा. देकून 'भोर्‍या वर्य भरकुटी' दवरल्ल्या दियेसेजिचा व्हडिलांचा कुमकेक खालतीमान घालन ताका तांक आसल्ल्या रीतीन हें पत्र मोरानाशें जिवाळ राकोन वेल्लेंच एक आजाप म्हण म्हणाजाय. जरतर ह्याच तीक्षण मतिचा आनी विस्तार अनुभव आसल्ल्या देण्याभरीत याजकाचा हातांत 'राक्णो' पत्राची जवाबदारी मात्र वहिसुन दिल्ली तर, तो तांचीं आनी हेरांची देर्णीं उजवाडाक हाडूंक पेचाड्तो आनी 'राक्णो' ताचा काळारयी चड अभिवृद्धेक पावतो आसल्लो म्हळ्ळयाक दुबाव ना.

मा.बा. जुवांव मिनेज मुडबिद्रिया खेवादिचा केंद्राचो दिरेक्तोर जाव्न नेमक जाल्लो आस्ताना सैत, त्या पोंता थावन हर्येका हप्त्यांत दोन पावटीं कोडियाळबैल प्रेस्साक येवन,

राक्णो वर्गणीदारांक पावित करचें काम आनी प्रेस्साक मुख्ल्या हप्त्याचें काम दीव्न पार्टी वेतालो. त्या शिवाय ताका 'राक्ण्याचें' म्हळ्ळें एक दफतर व एक करणीक सैत नातल्लो जाल्ल्यान सगळ्या राटावळीक आपणें एकल्यानंच मातें मारिजाय पड्तालें. क्रमेण ताणें राक्ण्याचें संपादक्पणा सोडिजाय पडलें. असें जाल्ल्यान राक्ण्याचा वाडावळींत हें हंत सारक्या वाडावळीक अड्कळ जालो.

मो. दोतोर अलेक्सांडर फावुस्तीन सोज - तिस्रो संपादक

मंग्ळूर दियेसेजिचें अधिकृत पत्र जाव्नास्चा 'राक्णो' हप्ताळ्याक सुर्वेर थाव्न कळानास्ताना सुमार सत्रा वर्सां पर्यांत एक बळाधीक मूल्याफातर जाव्न कोंकणी भाशेचो वीर विद्वांस म्हण नांवड्ललो मों. सिल्वेस्तर (सिल) मिनेज संपादक जावनासल्लो. पूण दुसरो संपादक मा.बा. जोन मिनेज सबार राटावळीं मधें अडचोन आसल्ल्या वर्वीं ताका राक्ण्याचें काम सवकासायेन करूंक आवकास मेळोंक ना. अशें राक्ण्याची अभिवृद्धी सारक्या रीतीं जाय्नातल्ली पळेल्ल्या तीक्षण मतिचा मो. अलेक्सांडर सोज बापान तवोळचा धर्माध्यक्ष दो. रैमुंद दोमेला लार्गीं राक्णो पत्राक एक योग्य संपादक नमियारून ताचा कामा आनी अभिवृद्धी थंय चड गमन दीजय पडता म्हण सांगल्लें. पूण त्या वेळार याजकां पैकी पत्रिकोद्यमांत तर्बेती जाल्लो कोणी नातल्ल्या वर्वीं तें काम मुंदरून गेलें.

आमचा क्रीस्तांव लोका थैं भारतीय संस्कृती थंय संगीत, नाटक, नृत्य आनी चित्रकलेची वळक, जाणवाय आनी अभिरूच चडय्जाय म्हळ्ळ्या महान उद्देशान कलाभिमानी आनी कलाभिरूच वरत्या मापान भरोन आसल्ल्या मो.दो. अलेक्सांडर सोज बापान दियेसेजिचा मट्टार 'एक संस्कृतीक हपतो' (Cultural Week) संभ्रमान आचरण करुंक येव्जिलें. थोडे जण याजक, थोड्यो धर्मभयणी आनी सबार युवजन ह्या वाव्राक सांगाता मेळ्ळे. एका वर्सा आदिंच ताची तयाराय कर्न 1960 इस्वेचा जनेराचा पय्ल्या हपत्यांत बोवच आपुर्बायेन 'सांस्कृतीक हपतो' चलव्न वेलो. सांस्कृतीक चटुवटिको मांड्न हाडूकं कोड्याळचा आनी कोड्याळाचा भाय्ल्या नांवाडदीक कलाकारांक हाडव्न युवजणांक आनी भुरग्यांक तर्बेती दिली. हाचे पैकी मा. ब्रोक एस.वि.डी. बाप एक्लो. हाणे मंग्ळूरांत्ल्या विद्यार्थिंक तरबेती दिली. कार्यक्रमां एक हपतो कळानास्ताना चल्लीं. सर्व लोकाक एक संस्कृतीक फेस्त आनी गड्द जेवाणशें जालें. मंग्ळूर दियेसेजींत पयिल्ले पावटीं तसलें एक कार्यक्रम तित्ल्या वरत्या संभ्रमान मांडूंन हाडल्लें जावनासा.

हाचे विश्यांत प्रचार करूंक आनी ह्या हपत्यांत चलयिल्या ह्या वरत्या कार्यचो फळ सरवांक मेळासो कर्न भारतीय संस्कृते थंय आसल्लो लोकाचो आशीर मनोभाव पैस कर्चा खातीर हाचोच एक विशेश अंको 'राक्णो' हप्ताळ्या मुखांत्र तयार करूंक

तवोळचा संपादकाक फा. जोन मिनेजाक फा. अलेक्सांडरान सूचन दिल्ल्या वेळार तें काम तुवेंच करिजाय म्हण संपादकान सांग्लें. असें ह्या सग्ळ्या सांस्कृतीक हप्त्या विश्यांत सग्ळी माहेत बरयताना त्या विशयाचोच एक 'विशेश अंको' तयार जालो. हो आपुर्बायेचो अंको समेस्तांक रुचलो.

मो. अल्सेन्द्र सोज तवळ उर्वा फिर्गजेंत सहायक याजक जावनासोन दियेसेजिचा युव संचालनाचो (CYM) केंद्रीय दिरेक्तोर जावनासल्लो. कोंकणी पत्रिकोद्यमांत तो विशेश अंको ताचे पयलें साधन जावनासल्लें. त्याच वर्सा जुलाय महिन्यांत भिस्प दोमेलान मो. अलेक्सांडर बापाक आपणा सांगाता जर्मनीचा म्यूनिक शहरांत चलल्ल्या 'एवकरिस्तिक कोंग्रेसा'क आपव्न वेलो. थंय थाव्न पाटी येताना मो. अलसेंद्र सोज बापान भिस्पालागी 'राक्णो' पत्राचे स्थिति गति विश्यांत उल्लेख कर्न ताची अभिवृद्धी कर्चें काम हातीं घेंवक योग्य व्यक्तिक नेमक करिजाय म्हण पर्तुन उडास केलो. तेदाळा भिस्पान 'तर तें काम तूंच कर' म्हण सांग्ले. पूण आपुण पत्रिकोद्यम नेणा म्हण सांगल्ल्या वेळार भिस्पान ताका जर्मनींत वर्सभर रावोन 'पत्रिकोद्यमांत तरबेती' जोड्नंच पाटीं येंवक आदेश दिलो. अलेक्सांडर बाप जर्मनींत आस्तानांच 'तुका राक्ण्याचो संपादक' नेमला म्हण भिस्पान पत्रा मुखांत्र तिळसिलें. पत्रिकोद्यमाची जाण्वाय खाली बुकांत्ली जाव्न आसानास्तां ती कार्याळ थराची जांवचा खातीर जर्मनीचा जाता तित्ल्या पत्राचा संपादकांक भेट कर्न, तांचा कार्यालयांक भेट दीवन पत्र चलवन वर्ची रीत, आनी ताचें आडळतें संप्या थरान चलवन वर्चें विधान आनी माहेत जोडली. असें भेट केल्ल्या वेळार थंयचा एका संपादकान अशें सांग्लें "तु संपादक जाताना ही तांबडी लेखणी सराग आनी धाराळ थरान लेखनांचेर प्रयोग कर; तवळ तुजें पत्र उंचल्या मट्टाचें जाता." हीं उत्रा आपल्या संपादकपणाचा काळार सारक्या रीतिन प्रयोग कर्न 'एक धैराधीक संपादक' म्हण तो नांवाडलो. ताचा काळार राक्ण्याचें मट्ट सुदार्लें आनी 'राक्णो' आधुनीक आनी प्रगतिपर पत्र जांवक पावलें.

1961 इस्वेचा आगोस्त महिन्यांत ताणी 'राक्णो' पत्राचें संपादक्पण वहिसुन घेतलें. पूण ताचो आडळतेदार आन्येक्लो आसल्ल्यावर्वीं थोडे महिने आप्ल्यो नव्यो अलोचन्यो आनी तर्बेती विधानां वापारूंक पुर्तो आवकास आनी प्रोत्साह लाबोंक ना. अशें जाल्ल्यान राक्णो पत्रांचें आडळतें ताणेंच वहिसुन घेजाय पटलें. 'राक्णो' पत्राक एक दफतर आनी तांतु गर्ज आसल्लो आधुनीक मट्टार ओदग्सुन दींवक मो. अलेक्सांडर बाप कारण जाव्नासात.

राक्ण्याची परिस्थिती तवळ बोवच अधोगतीक देंवल्ली. राक्ण्याचा वर्गणीदारांचा आनी प्रसाराचा पट्टेर केवल 2,000 नांवां मात्र आसल्लीं. सबारांक वर्गणी पर्तुन बांदिना जाल्यारी कायाम 'राक्णो' प्रति पावित जाताली. हें सारकें कर्न वर्गणी बांदल्ल्यांचा नांवा

सागाता त्या दिसाची तारीक बरव्न तांची वर्गणी संपताना तांकां प्रति धाडची बंध केली. अशें करताना सबार जणांचा उचंबळाये मधें तरी, संपादकान धैरान मेट काडिजाय पटलें.

संपादक जर्मनींत आस्ताना सबार कथोलीक पत्रां प्रगट्चा आनी विशेश जाव्न हप्त्याळीं पत्रां प्रगट्चा संपादकांक भेट कर्न तांचे थावन जमय्लेले विशय आनी मेळल्लो आन्भोग विशिश्ट रीतिचो आनी उंचल्या वर्गाचो म्हण सांग्ता. जर्मनीचा लोकाक पत्रां आच्ची अभिरूच आनी आमचा भारतीय लोकाचा अभिरुची मध्धें फरक आसा। तांचे सांगाता कथोलिकांची अभिरूच तुलन कर्न पळेताना हस्ती आनी उंद्रा मद्लो फरक दिसोन येता म्हण संपादक अलेक्सांडर बापाची अभिप्राय. पूण थंयसर जोडल्लो अनभोग आमचा परिस्तितीक लागू कर्न चड न्हय तरी थोडें पुणी सुधारण आमच्या समाजिंत हाडूंक साध्य आसा म्हळ्ळें आशा किरण मानाधीक संपादकाचा मर्तीत गूंडायेंत रोंबल्लें जाल्ल्यान त्या अभिवृद्धेचा वाटेन मेटां काडूंक दृड मन आनी उत्तेजन ताका मेळ्ळें.

मो. अलसेंद्र सोजान हातीं घेतल्लीं सुधारणाची कामां:

तवळ मंग्ळूर्चा कोंकणी कथोलिकां थंय लेखनां, कवनां काणियो बरंवची उर्बा वोवच थोड्या जणां थै मात्र आसल्ली. तसें जाल्ल्यान राक्ण्यार फायस करूंक योग्य जाल्लीं लेखनां, कवनां, काणियो खळानास्तना व्हाळोन येजाय जाल्यार बरव्प्यांक फावो ती तर्बेती दिंवची गर्ज म्हण दूरदृश्टेचा अलसेन्द्र बापाक झग्लाण्या तित्लें स्पश्ट झळकालें. देकून राक्ण्यार येदोळच लेखनां बरव्न आसल्लया आनी तसली उर्बा आसल्ल्या हेर थेड्या बरव्प्यांक सांगाता धेव्न एक बरव्प्यांची 'राक्णो मंडळी' जमयली. आनी शिक्पी सम्मेळ चलयलो. असें बरव्प्यां थंय नवो जीव आनी हुरूप चडलो. आमी सर्व एकाच उद्देशा खातीर वावुर्चे मनीस म्हळ्ळें चिंताप तांचे थंय खंचलें आनी असें राक्ण्याचीं लेखनां सुधारलीं आनी बरव्प्यांचो संखो वाडोन आयलो. हांची जमात तवळ तवळ जमताली आनी सुधारणाचे विशय तर्क वितर्क करताले.

राक्ण्याचें रूप आनी स्थिति बदलताना आमचा लोका थंय वाचपाची अभिरूच उटंव्क आनी आसल्ली जिवाळ करूंक एक आवकास आनी उत्तेजन मेळ्ळें. कोंकणी कित्याक वाच्चें म्हण चिंतून आसल्ल्या थोड्यां थंय राक्ण्यार फायस जाल्लीं उत्तीम लेखनां वाचून आपली जाण्वाय आनी आनभोग चडोंवक आतुराय उबजाली.

असें आस्तां संपादका मुकार उबो जाल्लो आन्येक समस्सो राक्ण्याची आर्थिक परिस्थिति सुद्रांवचो जावनासल्लो. ताचो खर्च ताचाच आदाया थावन सुटवन हेरां मुकार कुमकेक हात ओड्डायनास्ता आपल्या पायांचेर आपणेंच उबो रावोंक साध्य जालें. हाचे खीतीर जाहिरातां जमो करचें साधन सुरवेर थाव्नंच सुरु केलें. असें राक्ण्याचो प्रसार

चडताना तांतूं प्रसार जांवचा जाहिरातांचें मोलयी चडोन चडोन आयलें. जाहिरातां जमोवंचें काम तवळ (30 वर्सां आदीं) बोव कश्टांचें आसलें क्रमेण 'राक्णो' एक योग्य पत्र म्हणोन सर्कारान आनी उद्यमिनीं मानुन घेतलें. असें 'राक्णो' आप्ले पाकाटं फुलव्न उबोंक तयार जांवचा स्थितेर आस्ताना तवळ पर्यांत वाचप्यांचो संखो 2000 आसल्लो तो एकाच वर्सा भितर पांच हजार प्रतियांक मिळ्ळालो. 1963 इस्वेंत तो आपलो रुप्योत्सव आचरण कर्चा संदर्भार 8000 प्रतियो छापूंक पावलो. ह्या 'रुप्योत्सव' अंक्यांत 35 पानांचें जाहीरात आसल्लें राक्ण्याचें विशेश साधन म्हण सांगोन संपादकाक चेपें उक्लूंक फावो. ताचा पाटापाट मुक्ल्या वर्सा मंग्ळूर दियेसेजींत 'देव आपवण्यांचो हपतो' आचरण केलो. कोंकणी समाजीक देव आपवण्यांचो संदेश आनी सम्जोणी दींवक आनीं ताचें महत्व कळंव्क एक बरो आवकास मेळ्ळो. असें आस्तां राक्ण्यांत्ल्या लेखनांचें आनी वाचपी चडले. जाहिराता जायतितलीं मेळोंक सुरु जालीं. पानां चडयलीं. ऊंच विलायती पेपर हाडंव्क सरकारान परवाण्गी दिली. राक्ण्याचा दफतरांत कामेल्यांचो संखो चडयलो. बोव चड सम्जोणेचा आनी मायपाशी गुणांचा मो. अलसेंद्र बापान ताचा सांगाता काम कर्तेल्यां सांगता मोगान आनी सोस्णिकायेन आनी उत्साहान काम केल्ल्याचो परिणाम जाव्न कामेल्यां थंय तोच उत्साह आनी हुमेद प्रसार जाली. रेग्र आनी शिस्त सांबाळ्ल्या वर्वीं वर्गणीदारांक वेळार 'राकणो' पावीत जांव्क सुरु जालो. वर्गणीदार तलास करचा खातीर फिर्गजांनी भंवोन, लोकाक मेळोन संघ संस्थ्यांनी ताची वळक कर्न दीव्न वर्ती मिनत घेतल्ल्या वर्वीं ताची आर्थिक परिस्थिति सुधार्ली. आप्ल्या पांवलांचेर उबे रांवची सकत ताका मेळ्ळी.

मो.दो. अलसेंद्र सोज एक समर्थ बरय्णार. ताचा संपादकीय लेखनांनी राक्ण्याची ध्येय धोरणां उकलन धरल्लीं पळेताना आनी ताचा सुडाळ शैलेन बरयिल्ली रीत देक्ताना पत्रिकोद्यमांत ताका आस्ची शाती आनी धैर उटोन दिस्ता. ताचा संपादक्पणाचा काळार 'राक्णो' एक धार्मिक खब्रो वांटचें पत्र जाव्न मात्र उर्लेंनां. तांतूं देण्यांभरीत उमेद्वंत नव्या लेखकांचीं लेखनां, कवनां, पोकाणां, कथा, कादंबरी इत्यादी प्रगट जाव्न पत्रगारिकेची आनी कोंकणी भाशेची आनी साहित्याची निस्वार्थ सेवा उदार मनान अर्पुंक लाग्ले. ह्या पत्रा वर्वीं त्या हप्त्याचो राजकीयाचो प्रमुख विशय दियेसेजीच्यो खब्रो, ऊंचर्लीं लेखनां इत्यादी प्रगटून साहित्याचें मट्ट सुधारण जाव्न आयलें.

सुर्विल्या वरसांनी 'राक्णो हप्त्याळें म्हण आरंभ केल्ल्या वेळार ताचो गात्र 45.5 X 28.5 सेंटिमीटर आसोन स पानांचो जावनासल्लो. दुसऱ्या महाझुजाचा वेळार न्यूस प्रिंटाचो खर्च आनी काग्दाचो आभाव आसल्ल्यान ताचो गात्र 24 X 6 सेंटिमीटराक देंवयजाय पडलो. 1942 आनी 1943 इस्वेंत चारच पानां करिजाय पडलीं. मो. अलसेंद्र सोजान ताचो गात्र 41 X 27 से.मी. आनी सरासर 14 पानांक पावयलो. काळाचा

बद्लावणे तेकीद आनी संपादकाचा शातेन केल्ल्या बद्लावणे वर्वीं हें पत्र दीसांदीस फुलोन, सोबोन, कोंकणींतूलें ऊंचूलें सातोळें म्हण नांवाड्लें. मो। अलसेंद्र बापान पत्रिकोद्यमाची सेवा 12 वर्सां वर्त्या मिनतेन आनी उर्बेन केली. ह्या आवदेंत राक्ण्याचो रुपयोत्सव संभ्रम चलव्न 27.5 x 21.5 सें.मी. गात्राचो आनी 200 पानांचो ऊंचूल्या लेखनांनी सजयिल्लो. 'रुपयोत्सवाचो अंको' मंग्ळूर कोंकणी लोकाक ताणें दिल्लें एक दायज जावनासा म्हळयार अतिशय जांवचेंना. ह्या संपादकाक देवाधीन मो। सिल्वेस्तर मिनेजान ताचा कामांत मोटो आधार दिला म्हण सांग्ता. संपादक्पणाचा सुर्विल्ल्या वर्सा कोंकणी बरंवचा रीति विश्यांत बरी माहेत ताचे थावन. प्राप्त जाली म्हण उपकारी मनान तो संग्ता.

कोंकणी भाशेचो फुडार बोरो आसा म्हण ताची आभिवृद्दी आनी ताचें भविश्य आनीकी सुगम करूंक कोंकणी बर्पां, नाटक आनी संस्कृतेचीं विविध रूपां व सुखां वाडय्जाय म्हण ताची सलहा जावनासा. आमचा शालांनी कोंकणी भास शिकंव्क सुरु करिजाय. कोंकणी दिवस आचरण करून कोंकणी सम्मेळ चड आनी चड चलव्न व्हरिजाय म्हण ताचें सूचन जावनासा.

मोन्सिञोर अलेक्सांडर सोज बापाचा संपादक्पणा खाल 'राक्णो' विविध नेमाळ्यां मधें रंगाळ पिसोळ्या बरीं सोभ्लें. ताचा विशाल मनोभावान आनी आधुनीक कालाचा तंत्राचा आनी यंत्राचा उपयोगान राक्ण्याचा छाप्यांत आनी साहित्यांत बद्लावण जालें. असें सग्ळया राक्ण्याचें रुपच बदल्लें. ताचा दूरदृश्टेन क्रीस्तांव पंग्डाचा आनी हेर धर्मांचा एकवटा खातीर आमचा लितुर्जींत क्रीस्तावपण मात्र नै भारतीयपण सम्मिळीत कर्चा उद्देशान 1960 इस्वेंत चलयिल्ल्या सांस्कृतीक सप्ताह ताचो उद्देश ज्यारी हाडूंक सकलो. हें नवीकरण पुर्तें न्हंय जाल्यारी थोड्या मापान आमचा लोकाचेर प्रभाव घालूंक सक्लां म्हळ्ळें सकडांचा गमनाक आयिल्ली संगत जावनासा. दो अलेक्सांडर सोजाचा बारा वर्सांचा संपादक्पणाचा आवदेंत 1963 इस्वेंत राक्ण्याचो रुप्योत्सव दबाजान चलयलो. अशें विशेश कारबारां चलव्न वेल्ल्या ह्या बहुमुख प्रतिभेचा आनी मुख्य जाव्न हेरांक सांगाता हाड्न उत्तेजन दीव्न, शिफारास कर्न, तोंड गोड कर्न म्हळ्ळे बरी सुसंघटीत वाव्र कर्न आडळतें चलव्न वर्चीं श्याती सर्वांक आसाना आनी ती धाराळ मापान मो. अलेक्सांडर बापा थंय आसल्ली म्हळ्ळ्याक दुबाव ना.

मा. बाप मार्क वाल्डर 'राक्ण्या'चो चोवतो संपादक

जेजुचा कालार जेजूक पळेंवक म्हणोन रुकार चडल्ल्या 'जाकेवा'चो उडास हाड्चे तसलो 'मद्वया' दिगायेचो जावनास्चो मा.बा. मार्क वाल्डर बापाक जाणा आसल्ली 'मूर्ती चिक्कदादरू कीर्ती दोड्डु' म्हळ्ळी सांग्णी ताका सरती करचें सामान्य

जालां. ल्हान प्रायेर थावन स्नातकोत्तर सनद जोड्तावरेग कन्नड माध्यमांत शिकोन कन्नड साहित्यांत एम.ए. पदवी आपणायिल्लो फा. वाल्डर बाप इंग्लिशांत, कोंकणी, तुळु भासांनी सराग उलंवक आनी बरंवक जाणांत म्हण्ताना ताचें भाशेंचें सामर्थ्य कितलें ऊँच मट्टाचेंगी म्हण आमकां स्पश्ट दिसोन येता. पत्रिकोद्यमाचो सर्टिफिकेट कोर्स, ताणी बोंबयंत सैंट. क्षेवियर इन्स्टिट्यूट ऑफ कम्युनिकेशन आनी मैसूर विश्वविद्यालय थाव्न आपणायल्या हाचे शिवाय तो एक उत्तीम प्रसंगदार, अनुवादक आनी संयोजक जाव्नासा. खंचेंयी हातीं घेतल्लें काम ताचा खळमीत नातल्ल्या साधनान आनी मिनतेन आपणे आपेक्षिल्लो उद्देश आनी पोंत पावता वरेग सुगुमायेन करची श्याती आस्ल्ली व्यक्ति जावनासा म्हळ्याक निदर्शन जाव्न तो सेवा भेटंव्चा मूडाबिद्री वाराड्यांत क्यारिस्माटिक रेतीर बोव आपुर्बायेन आनी फळादिक्पणी चलव्न वेल्ली कीर्ती ताची जावनासा.

आसल्या विशेश सक्तेनी भरल्लो फा. मार्क वाल्डर साधार्न जाव्न कोणाय्चा दिश्टीक झळकाताना एक सादे, दुबळ्या नेस्णार आसोन ताचाच गूंड अलोचेनेंच मग्न जाव्न, सुड्सुडीत थरान चलचो, एक ल्हान याजकसो दिस्ता. पूण ताचेकडे उलव्न. तांची तर्क आयकोन ताचा जाण्वायेची गूंडाय जाणा जाल्लो ताचालागीं मार्गदर्शनाक आनी सलहा सूचनां घेंव्क पर्तुन पर्तुन येतालो. असलो एक विशिश्ट सक्तेचो बाप मार्क वाल्डर आमचा मंग्ळूर दियेसेजिचा पेर्मुदे फिर्गजेचा एक्कार ग्रामांत अक्टोब्राचा 22 तारकेर 1936 इस्वेंत जल्माल्लो. बरया भक्तिक आनी देव भिरांतेचा कुट्मांत वाड्ल्लो हो वेग्गींच याजकी तर्बेती जोड्न सांगाताच आपलीं विशेश देणीं पर्गट करूंक लाग्लो. असें बरो प्रसांगदार, लेखक, विमर्शक, आनी मार्गदर्शक जाव्न सबार फिर्गजांनी अपलो वाव्र आनी सेवा अर्पिल्लो सांगाताच 'राक्णो' हप्ताळ्या पत्राचो चोवतो संपादक जाव्न त्या पत्राक एक विशिश्ट रीतिचा सोभायेन आनी कलेन नेटव्न पत्रगारिकेचा आपोस्तालादी मुखांत्र कसली सर्व सेवा लोकाक अर्पिव्येतगी म्हण दाकव्न दिल्लो महान व्यक्ति म्हळ्ळयाक दूबाव ना. ताणे राक्ण्याचा सर्वतोमुख उदर्गते खातीर हातीं घेतल्लीं योजनां एकेकच आमचा दोळ्या मुकार दोवर्ताना देवान ताचेर वोतल्ली देणीं ताणे योग्य रीतिंनी वापरून तीं कशीं वाडयल्यांत आनी प्रसार केल्यांतगी म्हण आमकां स्पश्ट दिसोन येतेलें.

सुमार दोन वर्सांचेर मो. आलेक्सांडर बापाचा हाताखाल तर्बेती जोडून 'राक्णो' पत्राचें संपादक्पण ताचा नंतर वहिसून घेतल्ल्या मार्क वाल्डर बापान ताचा अभिवृद्दी खातीर सबार कामां हातीं घेत्ल्यांत. पयले सुवातेर, मार्क वाल्डर बापान 'राक्णो' पत्राचा बरव्प्यां थंय आस्च्या वैविद्यते थंय आप्लें गमन दिलें. तांचीं विशिश्ट देणीं प्रगट करूंक 'राक्णो' पत्रार संसारांत उबजोंचा सामाजीक समस्यां विशीं शिक्पी आनी अनुभव आसल्लयां सांगाता तर्क चलव्न सार्वजनीक अभिप्राय उबी कर्चें प्रयत्न चलयलें. तवळ पर्यांत 'राक्णो' एक धार्मिक पत्र म्हळ्ळो बिल्लो पूसून काडून ताका राश्ट्रीय कोंकणी सातोळ्याचें रूप

दिलें. असें केल्लया वर्वी ताका येंवचीं इस्तिहारां चड्लीं, आर्थिक स्थिति सूधार्ली आनी राक्ण्याची सोभाय चडली. ऊँचलीं आनी शिकोण्दायेक लेखनां, काणियो आनी कवनां व्हाळोंक सुरु जालीं. लेखकांचें संभावण चडैलें. असें 'राक्णो' पत्राच्यो प्रतियो थोड्या कारणा खीतीर 5,000 देवल्ल्यो पर्त्यान सात हजारांक चडवन ह्या पत्राक ताचाच पायांचेर उबो रांवची सकत मेळाशी केली.

वाल्डार बापान कोंकणी लेखक सम्मेळ चलव्न (वर्साक दोन व तीव दिसांचो) नव्या लेखकांक सार्के रीतिन तरबेती दिल्या. आद्ल्या लेखकां पैकी चा.फ्रा. देकोस्ता; ए.टी. लोबो, जो.सां. आल्वारीस, जे.बी. मोरायस, श्री गब्बू, रोनाल्ड पिरेर, डा. विल्यम माड्ता, एडी नेट्टो. स्वामी सुप्रिया, बा.जे.पी. नजरेत, बा.एल.ए. कुटिन्हो, मा.बा. माव्रीस पावला हांचीं बरपां राक्ण्यार सगग व्हाळाशीं केल्यांत. तर्न्या लेखकां पैकी, एड्विन जे.एफ. डिसोजा, मिकम्याक्स, ओस्टीन डिसोजा, हेरोलफियस, प्रताप नायक, डोल्फी कास्सिया, ज्यो लोबो, गाब्रियेल वास, एस.डि. कुन्हा, प्रशांत माड्ता, सिरिल माडता, एड्डी सिकेर, भाव मोनीस, भाव रुडोल्फ सोज, भाव आर्थर पिरेर, मुक्ति प्रकाश, सिल्वेस्तर डिसोजा, क्लीफर्ड डिसोजा हे प्रमुख जावनासात. असें जायत्या तरन्या आनी नव्या बरव्प्यांक पाट थापड्न, प्रोत्साह दीव्न मुखार काडल्ल्या वर्वी आज जायते बरवपी कोंकणी साहित्यांत झळकतात आनी आमचें साहित्य ग्रेस्त जालां म्हण्येत. ह्या दिशेन ताणे काडल्लें आन्येक मेट म्हळयार 1976 इस्वेंत थावन राक्ण्याचा लेखकांक व्हडल्या मट्टान संभावन दींवक सुरु केल्लें. असें लेखकांक तांचा कामाचो प्रतिफळ लाभव्न राक्ण्याक उत्तीम लेखनां व्हाळोन येशीं केलीं, हाचा सांगाता राक्ण्याचा पानांनी सामाजीक विशयां वय्र उजवाड फांकंवचीं लेखनां पाय्स जायशें केलीं. असें स्थळीय पवित्र सभेंत लायिकांचो पात्र आमचा सामान्य लोकान समजाशें करूंक पेचाड्लो. लायिकांनी याजकांचा वाव्रांत मात्र भाग घेवन तांकां आधार दीव्न मात्र वाव्रिजाय म्हणोन तेदोळ म्हणासर आसल्लें चिंताप बद्लून लायिकांनी स्वंत, स्वतंत्र आनी विशिश्ट रीतिनीं ताचांच परिसरांत उर्बेन अपोस्तलाद चलयशें आन्नि फिर्गजेचा बरेपणा खातीर वाव्रुंक मुकार सराशें तांकां योग्य मार्गदर्शन आनी सलहा सूचनां दींव्क सुमार तेंप राक्ण्याचा पानांनी लोखनां प्रकट केलीं.

मार्क वाल्डर बापान केल्लें आन्येक विशिश्ट काम जावनासा 'राक्णो' दफतरांत पत्रिकोद्यमांत तर्बेती जोडल्ल्यांक सग्ळो वेळ सहायक जाव्न नेमक केल्लें. असें दियेसेजिचा पत्रगारिकेचा कामांत लायिकांक पात्र धेंव्क आवकास लाभय्लो. हांचे पैकी सिरिल जे. सिक्वेरा (सिज्येस) श्री सिल्वेस्तर आनी श्री क्लीफर्ड डिसोजा, प्रमुख जावनासात. हाचा सवें 'राक्णो' पत्राचा संपादक मंडळीचा सांद्यांचो संखो 15 जणांक चडयलो.

त्या शिवाय कोंकणी भास बरंव्‌ची रीत, अक्षरांची मेळावण, लिपिची वापरणी, आनी उत्रांची मेळावण सर्व कोंकणी पत्रांनी एकाच थरान जांव्‌न कोंकणी भास सुडाळ रीतीन बरंव्‌क सलीस जांवचा खातीर सर्व कोंकणी नेमाळ्यांचा बरव्‌प्यांक सांगाता आपव्‌न थोड्या दिसांचें सम्मेळन चलव्‌न सूक्त रीतीन मार्गदर्शन दींव्‌क प्रयतन केल्लें, मार्क वाल्डर बापाचें अन्येक फळाधीक साधन म्हण सांग्येत. असें ताचा संपादक्पणाचा काळार सुमार 12 सम्मेळ चलव्‌न वेल्ली कीर्ति ताची जावनासा.

बारा वर्सां परयांत राक्णो पत्राचें संपादक्पण आनी संचालक्पण फळादिक्पणी चलयिल्ल्याचो फळ जाव्‌न 'राक्णो' पत्र पत्रिकोद्यमांत यशस्वेचा मेटांनी चड्‌लां म्हण सांगोंक धैर भग्ता. राक्णो कुटांब आसा करून आर्थिक स्थितेन 'राक्णो'क आपल्याच पायांचेर उबो रावाशें केल्ली कीर्त मार्क वाल्डर बापाक फावो. 'राक्ण्यांचो प्रचार फिर्गज़ांनीं करून, इस्तिहारां स्वागत कर्न पत्राचें धन आनी रूप बद्‌लून काडल्ल्या वांवटीचो फळ जाव्‌न ताचा काळार राक्ण्याच्यो प्रतियो 8,000 मिक्वोंक वरत्या उर्बेन आनी आतुरायेन वावुर्लो म्हण स्पश्ट सांग्येता. तवळ पर्यांत अशिक्प्यांचें, आया-बोट्‌लेरांचें आनी नेणारी लोकाचें पत्र म्हण लेकून आसल्ल्या कोंकणी पत्रगारिकेक आज शिक्पी, जाणारी आनी ग्रेस्तां मधें थोडो पुणी मान मेळता म्हळ्ळी गज़ाल समाधानेची ह्या परिवर्तनांत 'राक्णो' पत्राचो वात्र वर्तो जावनासा. वाल्डर बापान ह्या पत्राचा सुद्रापा कुशीन काडल्ली घनाधीक मेटां हाका काराण जाल्यांत.

आमच्या दियेसेजींत पत्रीकोद्यमा मुखांत्र याजकांनी सामाजीक क्रांती आनी राजकीय जनजागृति उटयल्या म्हळ्ळयाक निदर्शन जाव्‌न मा.बा. मार्क वाल्डरान 'राक्णो' मंडळी आनी सिबंधेचा सहकारान आनी वकील शिर्ताडी विलयम पिंटो सवें मेळोन 1974 इस्वेंत सरकारान जार्‌येक हाडल्ल्या भुसुधारण कानूना विश्यांत तांचें तर्क वितर्क आनी सम्मेळ चलव्‌न 'घोळतेल्यांक भुंय आनी रावतेल्यांक धर' म्हळ्ळें धोरण साद्या लोकाक समजा सार्कें करूंक 'राक्ण्या'चा पानांनी लेखनांवळ वाळय्‌ली. तशेंच फिर्गजंची भेट कर्न जमात्यो कर्न हळ्ळेंत्‌ल्या नेणारी लोकाक हाचे विश्यांत शिक्षीत केलें. हाचो फळ जाव्‌न सुमार 60,000 लोकाक फायदो लाभव्‌न दुबळ्या रैतांक ताणी घोळची भूमी थोड्या मापान पूणी पार्टी मेळाशी करूंक चळुवळ चलैशें तांकां पाटींबो आनी धैर दिलें. हाका लागोन सबार थरांची निंदा, विरोधपण, आनी भेश्टाव्‌र्णें सैत सोसून दुब्‌ळ्या-दाकट्या लोकाचा उदर्गते खातीर सतान आनी नितीन चलोंक ग्रेस्त आनी आस्तिदारांक उलो दीव्‌न जैत जोड्‌न दिल्लों काम निजायकी शाबास्की मेळोंक फावों जाल्लें तसले जावनासा. हाचे शिवाय क्रीस्तांव पत्रगारिके मुखांत्र लोकाचा खास्गी समस्यांक आनी प्रकृतेचा विकोपांक बली जाल्ल्या लोकाचा गर्जांक पांवचा कामांत बळवंत आधार, सहकार आनी

गर्ज आसल्लें दान जमंवक साधन चलय्लां. दृश्टांताक 1974 इस्वेंत दक्षिण कन्नडा जिल्ल्यांत महापूर (आव्र) येव्न ताका बली जाव्न निराश्रीत जाल्ल्या लोकाक दुड्वा कुमक आनी हेर गर्जेच्यो वस्तु जमोंव्क राक्ण्याचा पत्रांनी प्रचार चलव्न ताचे खातीर एक समिती रचून, खुद्ध त्या जाग्यांक भेट दीव्न केल्लो वाव्र आनी काडल्ली मिनत होग्ळिकेक फावो जाल्ली जाव्नासा. हें काम चलव्न वरूंक सग्ळें वर्स भर लोकांचो सहकार, बरें मन, उदारपण, सहकार आनी भाव-बांदवपणाचो स्पिरित दुबळ्या दाक्ट्यांचा गर्जांक पांवचांत दाकव्न दींवक राक्ण्याचा पानांनी खाळ्मित नास्ताना लेख़नांवळ प्रगट जाल्या.

आसल्या विशेश संदर्भानी मात्र न्हंय आस्तां आमचा दियेसेर्जींत आर्थिक परिस्तितेंत अडचोन कश्टोंचा लोका खातीर आनी तांचा भुरग्यांचा शिक्पांक सौलत्यो ओदग्सुन दींव्क आसा केल्ल्या C.O.D.P. (सि.ओ.डि.पी) कर्चो वाव्र आनी दिंवची मजत सर्व प्रयोग कर्न तांचा गर्जांनी ह्या संस्थ्या थाव्न फाय्दो जोडिशें करूंक राक्ण्यान आप्ल्या लेखनां मुखांत्र प्रयत्न चलयलां. सांगताच आमचा दियेसेर्जींत भलाय्के क्षेत्रांत सेवा अर्पुंचा फा. मुल्लर्स च्यारिटेवल संस्थ्यान आपलो शतमानोत्सव चलंव्चा संदर्भी तांचा वाव्राचो विवर आनी तांची निस्वार्थ सेवा, शाबास्की पाटव्न वारवण्णी आचारलेलीं लेखनां 'राक्णो' पत्रांत धाराळ वाचूंक मेळ्ळीं. अशें आमचा क्रीस्तांव लोकाक आमचा धनाची आनी ग्रेस्तकायेची ओळक दिली. ह्याच संदर्भांक लागोन म्हळ्ळेबरी राक्ण्याचा पानार्नी एक 'भलायके विभाग' आसा कर्न खुद्द एका दाक्तेरानंच लोका थाव्न येंवचा भलायके विश्यांत्ल्या समस्यांक परिहार सोदूंक आवकास कर्न दिल्लें समेस्तांचा गमनाक येवन् सबारानी होग्ळीक उचारल्या.

कोंकणी भाशा चळवळेंत मार्क वाल्डर बापाचें नांव ऊंच आसा. कोंकणी भाशेचा लोकाक एकटांय करूंक म्हणजे बोंबय, गोंयां, मंग्ळूर, कोच्चीन अशें सग्ळ्या कोंकणी करावळेर शिंपडोन आसल्लया सर्व विभागांचा कोंकणी लोकाक तांचा चिल्लर भेद भावाचो उडास विस्रोन आनी सर्व कोंकणी लोक 'एक जावनासांव' म्हळ्ळो मनोभाव उबजासो करूंक ह्या सर्व विभागानी कोंकणेचो बावटो ऊँच उबारून धरल्ली कीर्ति वाल्डर बापाची जावनासा. कोंकणी भाशेक इतर भासंची आनी कन्नड साहित्याचो संबंध ताणे बांदून हाडला. असें कोंकणी साहित्य ग्रेस्त जायशें केलां. 1974 इस्वेंत जनेराचा पय्ले तारकेर 'कोंकणी भाशा मंडळ' स्थापन करूंक काराण जाल्ल्या व्यक्तिं पयकी मा.बा. मार्क वाल्डर एक्लो म्हळ्ळें सत सर्व जाणांत. हाणे ताचा सह वाव्राडी आनी कोंकणी प्रेमी जाव्नास्चा श्री चा.फ्रा. दे कोस्ताचा सहकारान प्रमुख कोंकणी बरव्प्यांक अखील भारत कोंकणी साहित्य परिशदेच्या बस्कांक हाजर जांवक साध्य जायशें वाहनाची विलेवारी कर्न तांकां थंयसर व्हर्न पार्टी हाडलें. असें गोंयांत तीन पावटीं, तशेंच बेंग्ळूर,

कोच्वीन आनी बोंबयंत जाल्लया आधिवेशनांक हाजर जांवचो अपूर्व सुयोग कोंकणी बरव्प्यांक ओदग्सुन दिलो.

हीं सर्व कामां न्हंय आस्तां कोंकणी भाशेचा अभिवृद्दे खातीर खळमीत नास्ताना वाव्रुन आवकास मेळल्ल्या वेळार भाशणा आनी लेखनां द्वारीं, कोंकणी भाशेची ग्रेस्तकाय, ताचा लोकाचो एक्वट करची गर्ज कोंकणी भाशेचा अभिवृद्देंत आस्चे समस्ये इत्यादी विशय सर्व कोंकणी प्रेमींचा आनी कोंकणी माय भास वापर्चा लोकाचा गमनाक हाडूंक बरें प्रयतन केलां. ताचें असलें एक लेखन कोंकणी कथोलीक एसोसियेशनाचा (25) रुप्योत्सवाचा स्मारक अंक्यांत छापून आयलां.

मानादीक विशेंत वितोर मिनेज बाप - पांचवो संपादक

'राक्णो' हप्ताळ्याचो पांचवो संपादक जाव्न 1985 इस्वेचा मेयाचा 11 तारिके थाव्न 1993 मेयाचा 30 तारिके पर्यांत आट वर्सां पर्यांत आप्ल्या खळमीत नातल्ल्या वाव्रान आनी मिनतेन दीस आनी रात म्हण लेकिनास्तां आपली लिख्णी झरव्न राक्ण्याचा वाडावळी खातीर वावुर्लोलो जावनासा मा. विशेंत वितोर मिनेज बाप. हो आमचोच मंग्ळूरगार जाव्न वेलेन्सिया फिर्गजेंत 1945 इस्वेंत नवेंब्राचा 3 तारकेर जन्माल्लो. मैसूर विश्वविद्यालया थावन एम.ए. पदवीधर जाव्न रोमाचा उर्ब्रान विश्वनिद्यालया थावन देवशास्त्राची सनद जोडल्लो आनी बोंबय पत्रिकोद्यमांत डिप्लोमा कोर्स कर्न मानाधीक बाप मार्क वाल्डर आम्मेंबळ फिर्गजेक वर्ग जाव्न गेल्ल्या वेळीं हाणे 'राक्णो' पत्रांचें संपादकपण हातीं धेत्लें. तो एक महान बरय्णार जाव्न आतां टी वि. बरव्पी जाव्न वावुर्चा ताचा माल्घड्या भावा थाव्न कोंकणी वाचपाची तशेंच उप्रांत बरपाची उर्बा आपणाक मेळल्ली म्हण सांग्ता. लानपणार घरा आस्ताना ताचा भावान हाडल्लीं सर्व कोकंणी पत्रां वाचून कोंकणी भाशें थैं मोग आनी आकर्शण भग्लें म्हण ताची आभिप्राय. हायस्कूलाचें शिकाप चलव्न आस्ताना उबजाल्ली अभिरूच उप्रांत सेमिनरींत आस्ताना कोंकणी लेखनां बरव्न तीं फाय्स जाव्न आयिल्ली पळेव्न एका थराचो संतोस आनी गुपीत आनंद भोगल्लो. कालक्रमेण हें ताचें देणें कोंकणी वाचपी जावनास्वा दुब्ळया लोकाक आत्मीक शिकव्ण आनी मोलाधीक पवित्र पुस्तकाची जाण्वाय दीव्न आमचा समाजींत आसल्ल्या फितिस्पणां, अचार तसल्या वायटांचेर झुजोंक 'राक्णो' पत्र आपलें बळीश्ट हातेरशें जाव्न घेतल्ली कीर्त विशेंत वितोर बापाची जाव्नासा म्हण समेस्त मानुन घेतात. तो एक महान लेखक, नांवाड्दीक प्रसंगदार जाव्न आधुनीक काळाची गर्ज समजोन आप्ल्या लेखनां मुखांत्र खडाखड उत्रांनी लोकाक जाग्वणी दिल्लो संपादक जाव्न राक्ण्यांक बरया रीतीन सांबाळन वेल्लया खातीर ताका होग्ळीक फावो. सांगाताच तो एक उत्तम, उर्बेवत याजक आनी शातिवंत प्रसंगदार जाव्न ताचा याजकी तर्बेती कालारच

ताचा घणघणीत प्रसंगांक नांवड्ललो जावनासा. लोकाचा आत्मीक गर्जांक पावोंक तो सदांच तयार आसल्लो. संघ संस्थ्यानी रेतिरयो दींवक कुम्सारां आयकोंक ताका आपव्णी येतालीं. फिर्गजेनीं वोलां, काजारांक हाजर जाल्यारी राक्ण्याचो वाव्र तो केदींच बाकी दव्रिनातल्लो. विशेश सुड्सुडायेन आनी मतीचा तीक्ष्णतायेन तांचें काम बोवच थोड्या वेळान तो कर्न काबार करतालो. राक्णो दफतराक कंप्यूटर हाडल्ल्या संदर्भी गोवळी बापनंच ताका 'एक कंप्यूटर' म्हण वोलायिल्लें आसा. हें ताचा गूंड चिंत्पा आनी सुड्सुडीत वाव्राक एक साक्स.

विशेंत मिनेज बापान राक्णो पत्राचें ध्येय वाक्य 'सत उलय धर्म चलय' उकलन धर्लों. कोणायकी दाक्षेण करिनास्तना सत आनी नीत दाकंव्क झुज़्ला. कोणाय्की भियेंवक नां. संपादकाचें काम करून आस्तना ताचेर हल्लो चल्लो जाल्यारी तांकां भियेंव्क ना. राक्णो पत्रा मुखांत्र ताचा चूकीक पर्गट भग्साणे माग्लां.

ताचा कालार 'राक्णो' जाय्तों सुधार्ला म्हण वाचप्यांनींच उचार्लां. केवल पत्राचो प्रसार संखो वाडवंक पेचाडनास्तना, ह्या पत्रा द्वारीं धार्मिक चिंतप. देव शास्त्राचें शिकाप लोकाक मेळाशें करूंक चड मिनत धेत्ल्या. प्रत्येक जाव्न बायबल शिक्पाक उत्तेजन दिलां. राक्ण्याचा पानांनी विविंगड विभाग सुरु केल्लें एक विशेश लक्षण ताचा संपादकपणाचें, धार्मिक, वैद्यकीय आनी कानून सलहा-ह्या तीन विशयांचेर सवालां जापींक आस्पद दिल्लो. प्रत्योक भलाय्के विभाग आसा कर्न लोकाक भलाय्केचा विशयांचेर चडीत समज़णी मेळाशी केली. थोड्या संदर्भांनी हास्याचो आनी मनोरंजनाचो आंकोयी भाय्र काडल्ली विशेंत बापाची विशेश श्याती दाकयता.

थोडी पुस्तकां भाय्र काडल्ली कीर्त विशेंत मिनेज बापाची जावनासा. तांचे पैकी 'अमाल संसारांत', 'पाप जूवांव पाव्ल II', 'तवळ रात जाल्ली', 'सां विशेंत फेरेर' उजवाड जांव (I आनी II भाग) 'सय्तानाचा संसारांत' हाचे शिवाय 300 वय्र लेखलां 'तवळ रात जाल्ली'' ह्या कड्तिल्येचो 11,000 प्रतियो छापून विकून कोंकमी साहित्यांत दाक्लो रचला.

मानाधीक बाप साम्वेल सिक्वेरा - आतांचो संपादक

बाप साम्वेल सिक्वेरा एक उरबेस्त तर्नाटो याजक. ल्हान प्रायेरत्त ताणे आपणाचें लिखणे - देणें ओळकून घेव्न बरंव्क सुरु केल्लें. आनी ताचीं लेखनां राक्ण्यार फायस जाल्लया वर्वी आनीकी चड बरंव्क हुमेद आय्ली. उप्रांत थोड्यो काणियो बरंवकयी ताणे सुरु केल्यात. ताची एक काणी मात्र एदोळ 'आवयची आशा आनी हेर कथा' म्हळ्ळ्या बुकांत फायस जाल्या. सेमिनरींत शिकाप जोड्न आस्ताना सैत ताचीं थोडीं लेखनां वाचप्यांक रुचल्यांत आनी ताचा गूंड जाण्वायेचो आनभोग जाला. याजकी दीक्षा

मेळोन फकत चार वर्सां जालीं तरी ताची कीर्ति सगळ्यान पाचारल्या आदल्या 1993 चा जुनांत मा. पाब. विशेंत वितोर मिनेज पेर्नाळ वर्ग जाव्न वेचा संदर्भीं ताचा जाग्यार 'राक्णो' पत्राचो नवो संपादक जाव्न मा.बा. साम्वेल सिक्वेराक दियेसेजीचा व्हडिलांनी नेमक केलो.

बाप साम्वेल सिक्वेरान मैसूर थाव्न बि.ए. आनी बि.टेक. सनद जोड्ल्या. 1985 इस्वेंत ताणे डेल्लीचा एका मेनेजमेंट संस्थ्यांत एका वर्साचो (टप्पाला मुखांत्र) डिप्लोमा कोर्स कर्न पत्रगारिकेंत तर्बेती जोड्ल्या. तवळ थाव्न तो राक्णो संपादक मंडळीचो सांदो जांव्न आंजेलोर फिर्गजेचो सहायक विगार जावनास्तना. सैत 'राक्णो' दफतरांत आपलो वाव्र कर्न आसल्लो. असें अनभोग जोडल्लया ताका उप्रांत संपादकाचें कदेल दिल्लें. सार्कें आनी बाजबी जावनासा.

साम्वेल बापान संपादकाचें काम हातीं घेतल्ल्या उप्रांत ताचें सुधारण करूंक थोडीं मेटां काड्ल्यांत. पयले सुवातेर ताका येंवचीं लेखनां तज़्वीज़ कर्न आसा. दुसऱ्या सुवातेर 'राक्णो' एक सातोळें पत्र जाल्ल्यावर्वीं तांतूं कोंकणी बास वापर्तेल्या लोकाक गर्ज आसच्यो थोड्यो खब्रो एका हप्त्यांत जाल्ल्यीं घडितां लोकाचा गमनाक हाडूंक प्रयतन चलता. असें 'राक्णो' एका महिन्याळ्या बरी लेकिनास्तना खब्रांक पयलें स्थान दीव्न हेर काणियो, लेखनां, भलायके विभाग, स्पर्धे इत्यादी आटापून छापूंक येव्जिलां.

साम्वेल बापान राक्ण्याचें काम हातीं धेवन पुर्तें एक वर्स भरूंक नां तरी ताचा हुमदीन आनी ताणे काडल्ल्या वांवटीचो फळ जांव्न राक्ण्याचा वर्गणीदारांचो संखो विशेश चड्ला म्हण मंपादक धैरान सांग्ता.

राक्ण्याचा सिबंदेन आयलेवार आमचा दियेसेर्जींत चलयिल्ल्या समीक्षे प्राकर आमचा दियेसेर्जींत फाय्स जांवचा 'राक्णो' पत्राचे वाच्पी सुमार 60% जावनासात म्हण साम्वेल बापान अभिप्राय उचार्ली. कन्नडा वाचूंक जाणा आसल्ले खुद्द 'राक्णो' हाडव्न वाचिना जाल्यारी हाडल्लयां थाव्न अदल बदल कर्न, सेजाऱ्यां कडे मागोन जाल्यारी समार्जींत आनी आख्ख्या संसारांत कितें घड्ता म्हळ्ळें वाचून आपली जाण्वाय चडंव्क प्रयतन करतात. अशें जाल्ल्यान आमचो लोक नेणारी आनी पत्रां वाचूंक नेणा म्हण सांगोंक जाय्ना. आतां चडावत घरांनी टी वी. मुखल्या बाग्लांतूल्यान भितर सरल्ल्या वर्वीं पर्ें त्राचाप आनी माग्णें इत्यादी पाटल्या बाग्लांतल्यान भाय्र सर्न गेलां. पूण फिर्गजांची खबार, याजकी नेमक्पणां, गोवळी बापाचो संदेश, आनी थोडीं प्रकटनां वाचूंक लोक राक्ण्याची वाट राक्ता म्हळ्ळे फट नैं.

आमचा दियेसेजिचा सर्व कुटमांनी 'राक्णो' तसलें एक कोंकणी पत्र हर्येका कुट्मात हाडव्न वाच्ची सवय आसल्ली जाल्यार राक्ण्याची प्रगती आनीकी चड मापान

जाती आसल्ली म्हण कोणाय्की समजाता. कोंकणी खातीर थोडया वर्सां थावन चळवळ सुरु जाव्न ती चडोन आयिल्ल्या वर्वीं ताका आज भारतीय संविधानाचा 8व्या वोळेंत स्थान लाभलें म्हळ्ळें आमकां कोंकण्यांक एक धादोस्कायेची आनी आभिमानाची गजाल जावनासा.

ह्या नव्या संपादकाचा श्यातेन आतां राक्ण्यार फायस जांव्चीं लेखनां लोकाचें बरेंपण, समाजिची स्थिति आनी राजकीयांत घडचें बरें वायट साद्या लोकाक समजा सार्कें करूंक तें सुडाळ आनी संप्या भाशेन योग्य आनी जाणारी बरव्प्यांचा लेखना द्वारीं साधन चलता. असल्या उचांबळायेचा काळार सैत 'राक्णो' आप्लें ध्येय धोरणां उकलन धर्न कूट्मांक योग्य रीतिचें वाचाप ओदग्सून दींव्क येदोळच सबार क्रियात्मक चटुवटिको प्रारंभ केल्यात म्हण दिसोन येता.

(येवंचा अंक्यांत मुंदरिला.)

टीका

पयलो भागः अर्थ विवरण

I अध्यायः प्रस्तावण

1. प्रस्तावणः

देवान आपणें रचल्लें सर्व देक्लें - तें सर्व बोव उत्तीम आसल्लें (उत्पत्ती 1:31) बायबलांत आप्लेच रचनेचो देव विमर्सो करता.

"कहलो कुलकुलुगो नोत्तो, ताळण्याच्या भानाक उजो कहल्याक झळनागो?" पुर्पुर्‍यानीं दीस सुरवात करता हळ्ळेचो कामिलाब.

मीसाक सुडसुडीत वेचा पुडपुडीत फेलसीक देखतां आम्ची सेजारची रोजीबाय नकलां करता "फेलसीच्या ब्लाउजाचे उक्कू तुटवंक जाल्यात. काळजाचें दार उग्तें पडलांगो!"

सबार शेकडयां आर्दी ग्रीक साम्राज्य विस्तारावृन पंजाबाक पवल्लो अलेक्सांडर जैतान उदगारता 'वेनी, वीची, वीती' - म्हण्जे: "आय्लों, देख्लें, जिक्लें."

धा महिन्यां आर्दी लगन जाल्लीं रोनी-रेत्री हास्त्या बाळशाचे गाल पशेवृन एकामेका तुक्लाय्तात "तुजेबरी-मजेबरी - मजेबरी-तुजेबरी."

2. जेराल टिकाः

दिस्पड्तें आमचे भंवारी आसा टीकाच टीका! टिके शिवाय आमचे दीस सुरु करिनांव. विमर्शांत दनपार पर्तात आनी वरवणेंत रात फालें जाता.

आमचा घरांनी कार्यालयांनी, कामासालांनी, बायलां गजाली कांताना, शिक्पी-अशिक्पी, बुद्दु-बुद्वंत, सार्धी व कार्बारी, टीका करतात, खोडी काटतात, विमर्सो करतात. आपणाच्यो या पेल्याच्यो करन्यो वाखण करतात, तुलन करतात. वरवणी करतात. टीका नास्तां दीस सरांनां, वेळ पाशार जायना, दर्लेलीं कामां पंताक पावानांत. हें सर्व टिकेंत आटवृन टिकेची चाल समजंचें हें लेखन.

3. टिकेचो आटवः

एक कर्नी जांव काम, कविता रचन, सुफळ, जीक, सोल आदाय-नश्ट - हाचो विमर्सो, नक्लां, तुकलवणी - हें सर्व वरवणेंत आटप्ता. एका मापाक व तुलनाक सरी करचें, मेजप - मनशाची मत आनी राजांव करूंक सोदता.

अदृश असलल्या प्रमाणाक, इच्छेक, निरोपाक, व पूर्णतेक, सादृश सर करचें मनशा कालेतीचें लक्षण. एका कलाकारान वांवट काडलल्या पुत्ळ्याचे आवगूण पट्टी करचें सोनारान वज्राचा सोभायेची नेटवणेची ऊँचाय मेजची आटप्ता तुलन - वरवणी टीका:

कोंकणी भास, कोंकणी साहित नद्रेन हो निबंध जालेल्यान टीका साहितीक कृतियेंचे कलेंचे टिकेचो प्रत्येक उल्लेख ह्या मळार जातलो तांतूय कोंकणी साहित, नाटक, संगीत कलेंचेर चड भार आस्तलो, ह्या लिखपांत. टीका साहित्याचोच प्रधान वांटो जाला तें मुखार आमकां गमतेलें.

II अध्याय: ध्येय:

1. उद्देश:

"मंगळूरी कोंकणी लोक टीका घेव्चा तित्लो व्हड जांवक नां. टिकेगारांक कलेचो अभिमान ना. कलाकारांचो दुराभिमान" म्हण्ता प्रख्यात नाटकिस्त-साहिती श्री ल्यान्सी पिंटो नायक.

"टिका मट्टाक कोडियाळगार बोव आल्बे. खरे टिकेगार नांत. आमी टीका घेंवक सकानांव" म्हण्ता पत्रकर्त-नाटकिस्त श्री डोल्फी कास्सिया.

"कुंडो खायरांक उंडो रुचाना. मंग्ळूरचा कोंकणी लोकाक कविता जाय्नां - वोडां कविता मांदिनांत. कविता बरंव्चेयी कवितेचें अध्ययन करिनांत. देकून क्रीस्तांव जमातेलाग्गीं कविता विर्शी उलंवचेय बंद केलां" म्हण्ता दे। चा.फ्रा. (अब्रांवचें यज्ञदान 1987 पान 108, 109) चा.फ्रा. एक क्रांतिकारी नाटकिस्त. ताचे नाटक खेळगाड्याक रुचतात पूण प्रेक्षकांक दोस्तात. हाका चा.फ्रा.ची जाप संपी तुमी नाटक खेळा, आप्णे बरो नाटक बरय्ला, आपणाक पसंद आसा - लोकी पसंद करतात, करूंदीत - करिनात्लां खातीर नाटक तिदव्ंक, बदलूंक खुशी व्हरीनां."

"साहित्य बाबतीं सांग्चें जाल्यार कवितेची, काव्य नाटकाची कथा, कादंबरी, निबंधाची खोड तें साहित जिरंवक गरज... टीका वोंबाली जाल्यार कोंकणी साहितांत एक नवो फुडार घडियेत म्हळ्ळे आशेन..." आपली टीका आरंभ करता दोतोर विल्ली डि सिल्वा (आब्रांवचें यज्ञदान 1987, पान 112, 115).

साहिताचोच वांटो टीका - साहिताक प्रचोदन, बरया साहिताक प्रोत्साह आनी साहिताचा मौल्यामापनाचो प्रमाण. कोडियाळगारांचा कोंकणी साहिताक आपले संस्कृते थंय एकवट हाडूंक, आपलो टीकानो नोंदांवक टीका गर्जेची. ते बाबतीं खरी टीका, तिचीं लक्षणां, तिचे गूण, रूप स्वरूप वाखणाचें आवश्य आसा.

2. विशय:

टिकेविशीं ह्या निबंधांत जेराल विशय, आभिप्रायो, संबंधीत विचार प्रस्तावनांत गुंतल्यात.

साहितीक टीका म्हण्तच कोंकणी साहित, कोंकणी भाशेविशीं मट्व्यान गर्जेच्यो संग्ती उत्रायल्यात. टीकेचो उद्देश प्रत्येक जावन कोडियाळगारांक टीका अध्ययनाचो महत्व सांगोन तिस्रो अध्याय लिखला. निबंधांत आटापचो विशय, विचार आनी विशयांची परिमिती निर्णयला.

मुखल्या आध्यायांत 'टिका' सब्द लग्ती सब्दां अर्थांचेर गमन ओडून टिकेक ताळ आनी मेळ दींवक मिनत केल्या.

कोंक्णेक सर जांवन आस्तम्ती साहिताची जेराल टीका मट्व्यान एका अध्यायांत विवराव्न टिकेचे वाटेन आमीं चमकोंक उरलेली वाट आनी दिशा सोधल्या.

प्रमाण अध्याय - कोडियाळी कोंक्णेंत्ल्या प्रख्यात साहिती थाव्न सर्वश्री चा.फ्रा., एड्विन, विल्ली डिसिल्वा, डाल्फी कास्सीया - थाव्न टिकेचें ज्ञान अटाप्लां. हाणीं सर्वांनी टिकेविशीं सोध्ना करून ज्ञान पूंजाय्लां. तांतले जित्लें गमलां तें मात मट्व्यान हांगासर आटापिलां तें उग्डास दवचें.

हाका पूरक जाव्न 'अब्रांवचे यज्ञदान' काव्यनाटकाचेर घणेस्त स जणां मानेस्तांची टीका देखीक घेत्ल्या.

3. परिमिती:

कोडियाळांतलें सारस्वत साहित, तशें गोंयचें साहित - सर्व कोंकणी आनी ताचेर ते साहितींची टीका ह्या निबंधांत वेग्ळी उल्लेख करूंक ना.

संपवणेंत आमी कितें तरी रचनात्मक टीका करूंयेता हाची दिशा उग्ती विस्कटांवची आशा केल्या.

III अध्याय: टिकेची टिका (ETIMOLOGY)

1. टीका:

टीका सब्द भाशाशास्त्रांत आवाजांचो पुंजो. टीका सब्दाक मूळ अर्थ मूळाथावन विणल्ले हेर शब्दार्थ आसात.

तशें टीका सब्दाक सरी जांवचे लग्ती सब्द आनी विरुद्द सब्द आसात. थोड्या कोंकणी साहितीनी टिके बदलाक वापारल्ले व्याख्यान दिल्ले हेर सब्द आसात रूप्ळ्या पर्माणे हांचो अर्थ निबंधाचा कथावस्तूक तुलन कर्ताना हेर सोब्दांचे अर्थ टीका सब्दाकडे कल्पन आनी व्यत्यास तज्वीज करचें गर्जेचें.

टीका कोंकणी शब्दकोशावतीन (शांताराम हेदो 1992) = विस्काटावणी, थोडनिशी अर्थ सांग्ता. विस्कटावणी म्हळ्यार घडीमोडप, उसंवचें.

फा। आंजेलो माफेयी आनी मो। सिल्वेस्तर मिनेज आप्ले सब्दकोशांनी टीका सब्द दीनांत. चंद्रकांत केणीचि उत्रावळ (1990) टीका सब्द दिता. कन्नडाचो कस्तूरी कोश हिंन्दीचो रत्नकोश टीका संस्कृतमूळाचो सब्द; अर्थ-व्याख्यान, विमर्सो म्हण संग्तात.

अर्थर मेकडोनेल्वलाची संस्कृत वाख्सरी (A Practical Sanskrit Dictionary) टीक, टीका, टीकेगार सब्द दीतात. टीक=भंवडी, टीकान=हाचे थाव्न कोंकणेंतलो 'टीकानो' आयला. टीका=विवराय, उजवाडाय,... शिवराम आपटेचो संस्कृत कोश टिक=भंवडी, टीका=भंवतणी वेचें, विवर... अर्थ दिता. विद्वान कृष्णभट शिरोमणीचो सुवर्णकोश - टीक-चलचें, टीका म्हण्जे विमर्सो, व्याख्यान... म्हण्ता. हेर श्ब्दकोश टिका-व्याख्यान म्हणतात.

b. अक्षरावळ:

हांगासर अक्षर जोडणेची रीत गुमन करची अवश्य. सर्व शब्दकोश नागरींत 'टीका' आनी कानडी लिपींत 'टिका' वापरतात. एकयी शब्दकोश 'ठिका' म्हाप्राण वापरिनांत. मंग्ळूरी बरपांत 'ठिका' प्रत्येक जावन फा। विल्ली आर. डिसिल्वाचा 'अब्रांवचे यज्ञदान' त टीका दितानांयी 'ठिका'च लिखलां.

लिपि-चित्रां थावन संकेत, संकेता थावन आक्षरांक गोळोन आयिलेली, हर संकेतांक मूळ चित्र व संकेत ते ते लिपींत आसात. देकून मूळ संस्कृतेंत्ल्या सब्दांक नागरिंत्ली अक्षरावळ सांबाळचें कड्डायेचें.

2. विमर्सो:

मानेस्त एड्विन डिसोज 'टीका' म्हळ्यार विमर्सो न्हंय म्हण्ता. गोंयकार विमर्सो सब्द वापरिनांत. कोंकणी शब्दकोशांनी - शांतारांम हेदो. फा. माफेयी, मो. सिल्वेस्तर मिनेज, विमर्सो सब्द दीनांत. संस्कृत शब्दकोश विमर्सो-परीक्षा, विचार, पर्यालोचन आनी निमाणे टीका अर्थ दितात. श्री डोलफी कास्सीया टीका म्हळ्यार कुल्पां, येटचें देकून विमर्सो सार्को सब्द म्हण्ता - हो विचार नासार्को.

3. व्याख्या-व्याख्यान:

शांताराम हेदो (1992) पर्माणे=लक्षण, अर्थ आनी व्याख्यान=विवरण, उपदेश, अर्थ सांग्तात.

4. वरवणी:

शांताराम हेदो आनी फा. माफेयी दीनांत. मो. सिल्वेस्तर 'वरय' सब्दाक परीक्षा अर्थ सांग्ता. संस्कृतांतूल्या 'वर' मूळा थाव्न - विंचवणी, श्रेश्ट विंचवणी अर्थ दितात.

5. तांड-ओड:

आब्रांवचें यज्ञदान (1987, पान 6, 7 आनी 85 थावन 123) त फा. विल्ली डिसिल्वा आप्ल्या टीका विभागांत अत्वे संब्द वापर करता. तांड, ओड आनी खोड - हे तिनी शब्द टीकेंत मिसळायता.

i) तांड=शांताराम हेदो प्रकार 'तांडी' - मनशांची खूब गडदी, फा. माफेयीक - भंवचें, आनी मो. सिल्वेस्तराक=विशेश घाण, संस्कृत आनी कन्नड शब्दकोश तांडव नृत्याक उल्लेख करतात.

ii) ओड, ओडनी: शांताराम हेदोक आकर्शन, मोग, भक्त, अक्षरावळ 'स्वरां'ची आनी व्यंजन 'वो,' नैं. ('वोडी' - पोटांतली सण्सन= चड खेल्ल्यान)

6. खोड, खोडी:

फा। विल्ली - खोड टीकेक एक नमुन्यार सर करता (अब्रांवचें यज्ञदान पान 110)

फा। विल्ली आर डिसिल्वाक पयलान खोडी काडचो म्हळ्यार पाटल्यान करचें उलवणें - म्हणजे पाड. तीन तिरकुट करचे तसलें.

दुसरयान तो म्हण्ता खोड मूळ अंर्थान पचयसुचें - गोरवां मेळल्लो चरव वेग्गीं वेग्गीं खातात उप्रांत सवळेंत या गोटयांत परत चाबतात आनी पचयतात हाका "खोड" काडची म्हणतात कंय.

संस्कृतांत खोड सब्दाक= कुंटो, चलनेक अडकळ अर्थ आसा, शांताराम हेदो (1992) खोड-खोडी=वायट सवय, दोश, हटं. खोडियाळे=खोडी काडतलें. फा. माफेयीचा शब्द कोशांत खोड ना. मो। सिल्वेस्तर मिनेज-खोडी=टीका, खोडियारो=टीकाकार हे कोणयी फा. विल्लीचो मूळ (2) अर्थ पचवेंचो उल्लेख करिनांत.

आमचे माल्घडे मन्जातींनी परत पंचवचाक खंच काडची म्हण्तात. रवंत्र काडचाक खोड काडची म्हळ्ळें व्याख्यान हेरे कडे गमोंक ना.

फा. विल्ली वतीन, कलेची साद्या लोकान काडची-खोड तीच उमेदीन, सुद्धपायेन बांदली तर तीच टीका, विमर्सो या वाखण मुंदरून तो टीकेक आन्येक उतर दिता - पाट मारसो, या पाट्ल्यान करचें वाखण. आनी नाटक पदां स्पर्ध्यां वेळार घलची वरवणीची टीकेचेच 'व' वाकणेचीच.

7. क्रिटीकः

टीकेक अस्तम्ती भाशेनी क्रिटीक (Critic) सब्द सामान्य जाला. तो ग्रीक मूळाचो-क्रितेस-नितीकर्त अर्थ दिता. हाचो अर्थ अस्तमती साहित अध्यायांत आटप्तलो.

दुसरो भागः साहितीक टीका

I अध्यायः साहित आनी टीका

1. साहितीक टीकाः

साहित्य संसारांत जांव एक कवन, एक निबंध, कथा कादंबरी, नाटक, नाट्य, कांव्य, कविता, नाटकूळो, पद, गायन, भजन, भाशण, विवर, वर्दी, खबर, पत्र, वार्ता, उलवप व एक चुटूक हांचेंयी जें तुलन जाता. वरवणी विमर्सो जाता थैंसर टीका उबजाता. श्री वि.जे.पी. सल्दाना ख्यातिवंत साहिती, चुटुका विशीं म्हणता - जरतर तें काव्यभरीत तर तें चुटूक नां तर कटूक.

एक सामान्य विशय, चिल्लर विशय, सामान्य आतुरायेन साहितीक कृति जाता. चिल्लर विशयाक सामाजीक रूप दिताना साद्या विशयाक जीव भरताना वयक्तीक खासगी स्पर्श दिताना साहित घडता. साहित आसा जीवनाची सादी रीत आतुराय, कुतूहल साहित्याक प्रत्येक लक्षण दितात.

जांव तोंडपाशीं, लोकवेद, बरयिल्लें, कांतयिल्लें, छापल्लें, पाचारल्लें, जें एकल्यान व थोड्यांनी हेर ग्रायकां खातीर रचून पाचार्चें. साहित म्हणतात, भाशा माध्यमान समाजिचा लोका संगीं करूंक आशेंवचें पर्गट संवाद साहित जाता.

साहित पुर्वी तोंडपाशीं, चित्रानीं, उप्रांत बरपांत विस्तालें, सवकास, पुत्ळयांनी, दृश्यांनी, कांतवणेंत नाटक, सिनेमानी प्रयोग जालें. छाप्याच्या आधारान, पत्रांनी एकदम संसाराचा चारी वाटानीं साहित पावायिलें जाल्यार, आतां आकाशवाणी आनी दूरदर्शनार कला, साहित घडियेन भुंयचा मुल्या मुल्यांक प्रसार जाता.

2. कोंकणी साहित्याचा मळारः

टीके पयलें कोंकणी भाशेविशीं उल्लेख करूं जाल्यारः कोंकणी वर्तवता एक पूरातन आरयाळ, शास्त्रीय, स्वतंत्र स्वयं कित्लिगी तितलीच ती एक सुंदर सरळ कलात्मक भास, कोंकणेंत राय--वंशावळ राजाश्रय नातल्लो. कोंकणी लोक कश्ट-नश्टां, समस्यानीं फासळोन, दुकोळ्ाक सांपडोन, फिरंग्यांच्या मराठींचा इजा धरमान पळोन आपलीं गांवपणां सांडून वलस गेलो. विविध, विविंगड प्रदेशानी शिंपटलो.

कोंकणीचें कुळार गोंय - गोंयांत फिरंग्यांनी जिक्तच (1510) कोंकणी आडवर्ली, आडचीली, साहित हुल्पायिलें. कोकणी संस्कृताचेर निशेध हाडलो (जे.एस. देकूझा, रिवारा- Quarter Century of Printing Press... पानां 13, 15)

तरी कोंकणी भास मोरोंक ना. तिचें साहित सरोंक नां. कोंकणी साहित किल्लें तें भोरे बांदचें काटिंनी भरचें ना जाल्यारी मौल्यांत, गुंणांनी संपत्तेन उंचलें गिरेस्त आसा. गोंयचा श्री चंद्रकांत केणिचा उत्रांनी "कोंकणी लोक संख्यान विरळ पूण कसो समाधानी, जाणारी, बुद्वंत, थंड, गिरेस्त, रूपेस्त तशिच तांची भास गिरेस्त, रूपेस्त, सुंदर भास-राज्यांक देशाक कोंकणी लोकाची देणिगा अपार. "यथा: भाशा तथा: प्रजा" तेच परीं कोंकणीचे साहिती कलाकार उंचले धणेस्त आनी मानेस्त.

बस्ती पुंडलीक शेणंय आनी सबार भाशा विद्वांस कोंकणी मराठिची आवय, हेर भारतीय भासांची व्हड भयण-रुजु करतात. "वेदकालाचा प्रकृता थावन वाळोन आयलेली तें कोंकणी वाकतंत्रांन सुरस जाता" म्हण्तात (कोंकणी मराठी... तुलनात्मक विमर्शे शाका 1890).

एशियांतच भारतीय भासां पयकी पयलो छापल्लो बूक - कोंकणीचो दोत्रीना क्रीस्ती 1622 (फा. तोमास स्टीवन) संस्कृत सोडल्यार भारतीय भासां पयकी पयिल्यान बरयिल्लें (1558 ले। ब्रदरान) आनी भारतांत प्रथम छापल्लें व्याकरण कोंकणीचें (आर्ते दे लिंग्वा केनारिम 1640) जेज्वीत प्रांशुपाल तिदोडो दोतोर भाशां विद्वांस फा। आंजेलो माफेयी "कोंकणी रानांतलो सुंदर ताळो, युरोपाचा कंयचाय भासां प्रास सुंदर स्वादीक भास" म्हण नांवाडता आपल्या शब्दकोशांत.

II अध्याय अस्तमती साहितीक टीकेगार:

1. टीका:

आस्तमती साहितांत टीकेक महत्तर पात्र आसा.

अस्तमती साहितांतले टीकेगार साहित तुलन करतात. आनी बरया साहित्याच्यो वाटो उजवाडायतात. टीका साहिताचो, कलेचो एक प्रधान आनी अवश्य भाग जाला. थोड्या टीकाकारांचो एक सब्द पुरो - एक कृती या प्रदर्शन - देकीक एक फिल्म वा एक बूक वा एक नीळगथा - यशस्वी व नापास करूंक टायम्स पत्रार जेकोक्साच्यो फिल्म टीका नांवाड्ल्यात.

ग्रीक मूळ क्रितेस (Krites) म्हणजे जडज़ नीतिकर्त, थावन क्रिटिक सब्द उबजाला. ओक्सफर्ड शब्दकोश (Concise Eng. Dictionary 1964)

क्रिटीक=(टीका) म्हळ्यार साहित्य, कला, संगीत, इत्यादिंचेर बरपां, वाक्मूलां - अर्थ दिता. चूक सोध्चो ऊण सोधुन काडचे टीकेगारांचो वाव्र. बरपा वाकारिंचें मूळ आनी विशेशता विमर्सो टीकेंत आटपता.

कोमेंटरी (विमर्सो),सब्दाक एका बरपाचेर भाशणार, व प्रदर्शनार अर्थ विवरण, टीका म्हण्ता ओक्सफर्ड शब्दकोश.

आस्तम्ती साहितींचा नद्रेंन टीकाकार चूकी सोदचो नैं बरो टीकाकार साहित व कलेचे गूण उकलून धरता, ऊण नैं.

2. टीकाकाराचो वाव्रः

टीकाकाराचो वाव्र दोडतो. पयलान तो कलेचा विशिश्ट गूण अवगूणार गमन केंद्रीत करता. ती कला व साहित यशस्वी आटाप्चे विशय गणन करता. कृतिचा जयताक अडचन्यो आस्ल्यार चत्राय दिता.

एक प्रत्येक कृति तिचे आद्ल्यांनी केल्ले कृतियेंक सर करून टीकाकारान संबंध कल्पीजाय कलाकारांक एके वाटेन, कला प्रेमींक कला रसिकांक अन्येक वाटेन ते प्रत्येक कृतिचें महत्तम थावन उत्तम, माध्यम थाव्न सार्दे-आल्बें, आनी निमाणें बरोकर खोटें, ह्या चारी पांवड्या मदलो अंतर - गांत्र दाकवन दीजाय शेर्की बरया आनी पाडा मद्लो व्यत्यास खरया आनी तेल्त्या मध्लो शेळो दाकंवचो टीकेगाराचो दुसरो वाव्र. पयल्या वाव्राचा यशस्वेर दुसरें पावल होंदोन आस्ता. पयलें मेट सार्कें काडलां तर हो दुसरो पाव टिकान्यार पावयुता.

प्रमाणीक टीकेगार, वरवणेचा कलाकृतीर आसक्तेन, मोगान आकर्शीत आस्ता तो कुड्डो, आंद्ळो, आचारवंत नैं. अपार अनुभवी, प्रत्येक तर्बेतवंत, गूंड समजणेचो आसोन, विशाल क्षेत्रांत हेळल्लो. विविध कलेंची समीक्षा केल्लो आस्ता. साहित्याचा रचनाराचा सक्तेक, युक्तेक ताळ जावन ताचा चिंत्पा मट्टाक या ताच्याकी ऊँचायेक टीकाकारान चडाजाय.

3. टीकेची चरित्राः

टीकेचो इतिहास ऊस्तूंक गेल्यार साधारण दोन थरांचे टीकाकार आसात.

एक वांटो एक प्रत्येक कला वा साहित्याचीं लक्षणां व्याख्यान करतात. व प्रदर्शनाचें व साहित कृतिचें जयत तजवीच करतात. व हेर कृतियांकडे तुलन करतात. पूर्विले, चड संप्रदायवादी म्हण्येत, देकीक, प्लेटो (Morality) अरिस्टोटल (Poetics) दांते (Eloquence) प्रगतीकालाचे वोड्सवर्त (Preface) मर्तीत्ल्या कल्पीत प्रमाणां

थें आनी रचना थें एक्वट आनी प्रमाण लक्षणां सोदपाचो ह्या टीकेगारांचो हवैश. अरिस्टोटलान नाटकाक घाल्ल्यो रेग्रो-जाग्याचो, वेळाचो आनी चालीचो एक्वट इत्यादी ह्या वर्गाचा टीकेगारांनी मानून घेतल्यात.

दूसरो जो वर्ग आसा - तांचो वावृ आटापता - एक प्रत्येक कृती ताचे इतल्याक व्याख्यान करची. मौलीकरण करची, अर्थवंची आनी परि संवाद चलंवचो हांतुं चड म्हळ्यार त्या कलाकाराच्यो हेर थोडयो कृती तुनल करतीत. देकीक: क्वींटिलियान (Institute) जोनसन (Introduction शेक्सपियराचेर) हांतूंय परत एक विशिश्टाय आसा एका बरयणारान लिखल्लें तें कितें तें टीकेगारान परत आपल्या मतींतच रचचें देकीक: मेजन, एजरा पौंड, बर्नार्ड शो. पूण इलियेट आनी ट्रिल्लींग सांगतात टीकेगार काल्पनीक साहित उत्पादूंक खुशी वरिनांत, बगार साहित्यांत बरवप्याची चाल, चकिताय, मिस्तेर, कल्पानाची निगूडता, तशें त्या प्रत्येक विशयाचेर बरवप्याची आसक्त, सकत सोदूतात.

4. दिश्टीकोन:

विशेश उल्लेख करिजाय पोडता-साहितीक टीका दोन कोन्शांची व नद्रेची. एक दीश्ट फकत कलेची जें साहित व प्रदर्शन फकत तिचे सोभायेचेर मान्सुगेचेर, आपुटायेचेर, गमन करता जसें बाकीबाब बोर्कराची कविता एक अपूर्व कला म्हण्तांव तशें.

दुसरी एक नदर व दिश्टीकोन त्या कलेचा उद्देश व जयताचेर केंद्रीकृत जाता - देकीक खडापाच्यो ऐतिहासीक नीळगथा वाच्यांक कित्‌ली आवडता... इत्यादी.

विको आनी हेर्पेस आपले टीकेंनी समाजिचा छापावळीक आनी कलेंक लाग्सीलो बांद रचतात. आरनोळडा वतीन साहित समाजीक स्वस्थतायेक आधार जाता.

श्री एड्विन डिसोजान समाजिक टीके विर्शी जाण्वाय एक्टांयला फिलोसोफी या तात्वीक दीश्टिन टीका पळंव तर सवालां उब्जातात. आद्ल्या कालाची बचावी उरवणी आतांची प्रगति जाल्या - जें आपलें सांपडता त्या वर्वी आमीं वाडावळ जोडतांव - दोन भिरांकूळ झजां मन्शाक खरें स्वातंत्र नां म्हण दाकवन दितात. तर आमची वाडावळ कित्ल्या मट्टाची? सेजारच नद्रें हांडू तर आमचे समाजीक वांदे कितले आसात? आमी पेटेच, कित्या पोस्तांव, दोगी बायलो कित्या नजो, सोरयाचेर निशेध! आमी शिक्पी व नेणारी हे द्वंद वर्पता परीं मुखार उभे रावतात. टीकेचो संसार बोव विस्तार आसा. ही धरती, अंत्राळ उत्रोन बोव पयस तेंक्ता.

तिसरो भागः कोंकणेंतले टिकेगार

I अध्यायः टीकेविशीं कोंकणी साहितीः

प्रस्तावनः

कोडियाळगार कोंकणी साहितीनीं कर्लेत वांवट काड्ल्या. कलेचे टीकेविशीं चिंतना गुंत्ल्यांत. टीकेर प्रत्येक शिकोण दीवन ते विशीं माहेत दिवपी दे। चा.फ्रा., एड्विन जे.एफ. डिसोजा, टीकेर लेखन प्रसार केल्लो फा. विल्ली आर. डिसिल्वा आनी पत्रकर्त, नाटकिस्त श्री डोल्पी कास्सिया टीकेविशी उत्रां आरयतात तीं नेरांवचीं आनी जिरांवची समंजस दिस्ता.

1. दे। चा.फ्रा. देकोस्तः

साहिताचा टीकेंत बरवप्याची वळक टीकेगारान आपले टीकेंत गुंतुन हाडिजाय म्हण्ता दे। चा.फ्रा. तो एक क्रांतिकारी नाटकिस्त आनी कवि. मंग्ळूरचा नाटकांनी शिस्त, सरळता, एकीनपण आनी अर्थ हाडयिल्लो असंबद्द शेंबर विचारांक नाटक मांचियेर थावन कोयराबरी झाडन भायृ घाल्लो महान कलाकार देकीकः ताचो एक नाटक, दोन भाग, तीन अंक आनी चार बोडां (सुणें माजर हास्ता) चा.फ्रा. वर्तवतालो कोंकणी संस्कृतेचो राक्णो कोंकणेंतलो एक उंचलो टीकेगार.

''जर बरयणार नैतीक मोलांचेर सवाल उडयता - हाची टीका जायजाय. गोयंचा तियत्रांची टीका जायना.'' चा.फ्रा. चे हे बेजारायेचे उदगार चा.फ्रा. चा उत्रांनी नाटकांची जेराल टीका आयकों जाल्यार - 'पयल्यान बरयणाराक वळकाजाय, समाजेंत बरयणाराचें स्थान, ताचें परिसर, ताचेर प्रभाव पडल्ले ओत्तड, कितें आस्ल्यार तांचो उल्लेख जाय, त्या बरयणाराचा हेंर कृतियांचेर नदर घालिजाय. दुसरयान काणी वा कथावस्तू कल्पनाची पक्वता जिरय्जाय साहित्याची घडावळ, मांची, मांड व स्थळ पार्किजाय. तिसरयान रचनाचे सन्निवेश जीकून धरिजाय थोडे विशिश्ट, सन्निवेश प्रत्येक सूचनां, आदेश पाटय्तात तीं सम्जाजाय.

महत्तम मेट, नाटकाचा विशयाचो तीर, निशानी खंयसर जोकता, हांतूं समाज कितें प्रतिक्रिया दाकयता तो उल्लेख आसों. कलेंत सोभाय आस्ता, थोडें प्रदर्शनीक, व गुमान केंद्रीत करचें तंत्रज्ञान आस्तां देकीकः सपणेंवचें, देवान खुणां धाडचीं, आजापां - इत्यादी साहीत जांव नाटक, कविता, काणी, संगीत तो एक जीविताचो आर्सो. थोडयांक पयश्यां खातीर, थोडयांक रंजन - कोरोड लोकां पयकी एक दोग कशे चलतात हांतूं हर एकल्याक अपापली चाल दिस्ता.

चा.फ्रां. टीकेगारांक ताची जाण्वाय दिता. ''साहितांत सत आस्ता. फट आस्ता आनी मीत आस्ता हे जरूर मानून घेंवचें.''

2. एड्विन जे.एक डिसोजाः

काल्पनीक साहितांत नांवाडल्लो, शिक्पी, अनुभवी, बोव उंचलो साहिती - एड्विन जे.एफ. डिसोजा. साहितांतल्या हर प्राकारांचो काणियो, कादंबरी, निबंध कथा लिख्ल्यात. साहिताचा म्हळार एका परास एका उँचायेचा पांवड्याक तो चडते आसा.

टीके विशीं जेराल आनी प्रत्येक विचार तशें साहितीक टीकेविशीं, टीकेचे इंबु, सामान्य सामाजीक टीकेचे जाण्वायेचीं सोद्ना करून विचार ताणें गुंत्ल्यात.

ओर्लो विलियम्साक उत्रावन म्हण्ता तो "टीका आसा एका थरासो भेदभाव. एक परिपूर्ण व्यत्यासाचें भावन उब्जताना टीकायी परिपूर्ण जाता. आतुराय टीकेक इंबू दिता. पूण साहिताची गर्ज टीका. ती नात्ल्यार साहिताक कला आस्ती नां, शिस्त अस्तें ना.

साहिताक टीकेगार गर्ज आसल्लो आनी टीकेगार उदेलो. साहित मनीस वाचताले - ते विशीं उलयताले - उतळायेन थोडे गूंडायेन, थोडें छापून आयलें - समाजीन टीका घेतली, पूण मोगान नैं.

काल्पनीक काणियो, कादंबरीचो कर्त - वासु वालेन्सिया, नीज जीवनांत तो एड्विन जे.एफ. डिसोजा - ताच्ये मेरेन "जीविताचें साहिता थैं तुलन, नैजा, वास्तव आनी परिपूर्णते थैं तुलन" आसा टीका. टीका बिलकुन कळवणी नैं - शून्य नैं - चूकी सोदचें साधन, नक्लां करचें साधन नैं नातल्ल्या अस्तित्वाची नातल्ल्या अस्तित्वान टीका करूंक आसाध्य. नातल्ल्या अस्मितायेची कोणेंय, कित्यानयी, टीका करूंक जायना. टीका आसा एक गूण, घन, रीण नैं.

टीकाव्दाराचीं लक्षणां सांग्ता तो - पयल्यान कलेची माहेत, दुसरयान रूच आनी तिसरयान जाण्वाय, देकून टीका आसा एक अस्मिताय, एक अस्मितायेचो, एक जीवंत वस्तुचो एक जीवंत वात्र.

आमी कशें आसांव तें शिक्ल्या शिवाय संसाराक उडी मारूंक जायना. साहितीक साहितिची टीका करूंयेत. साहित्याची अस्मिताय पयलें शिकोन टीकेक मेट काडिजाय. तरी परिपूर्ण टीका मन्श्या शातियेंत दुर्लभ. देवाचाच अस्तित्वाक संपूर्ण आटापूंक सकानांव. टीकेची टीका साध्य आसा. पूण संपूर्ण टीका आमचेलागीं नां. कित्याक परिपूर्ण कोणी ना. तशेंयी एक कृतियेची संपूर्ण टीका बरयणाराक मात्र साध्य - तो तिचो रचपी, एका मानसिकतेर उब्जल्ल्या कलेक आन्येक मानसिकतेन तुलन करचें आसा टीका. स्वताचें प्रतिक्रियें परिपूर्ण आसाजाय, टीकाकार तत्वां, इतिहास, मानसिकता म्हण्चे जिणिये संगी जियेता.

टीकेचें प्रेरणां उल्लेख करता एड्विन - पयल्यान एक कला रचना थैं स्पष्ट प्रेरण, आतुराय, चडावत शिरोनाम टीकेक आतुराय उटयता.

दुसरयान तनखी, विचार विनिमय, तनखी गूंड, आनी खडप पूण शांत मतीन कर्चे तसली ती कायदे, रेग्रो करची, व जबरदस्त, फैसलां दिंवची नैं टीकेगारान आपल्या विचारान उब्जायिल्ल्या संर्गीचेर वाचपी आपली आभिप्राय, फैसलां खुद्द दितलो.

तिसरें प्रेरण नैज कार्यीं - कलारंगांत - कलेचेर राज करचा कलेची टीका - रचल्ल्या साहिताचेर रचनाराचो थाव वाखन कर्चें टीका. पर्की कला ताचेर थापची टीकेचो स्वभाव आटापिना.

टीकाकाराचो उद्देश्य बरयणाराचेर जुलूम चलंवचें नैं बगार बरप्याच्या रचनेंतलो उज्वाड, जिकून धरचें प्रयतन खरी टीका. होग्ळाप नैं - पूण होग्ळीक जरूर साहिताची. टीका खर्यान नीज सोदनां सोभायेचीं, तत्वंचीं आनी साहित्यांत्ल्या नवेसांवाची उग्तावण.

टीका संयबान दोन प्राकारांची - वास्तवीक टीका स्वप्राधान, आनी वैज्ञानीक आस्येत. टीका आस्ता एक शिक्षण, विद्येयी कळवणी - मतीची धांपल्लीं जनेलां उग्तीं करंवचीं, टीका आस्ता मनोरंजन - टीका आसा नवेसावांची उग्तावण, संर्गी पोर्नेसावांची वरवणी, वाचप्यांचा रुचीची बुन्याद - वाचप्यांचा आतुराय, कुत्हलाची थांबवणी खंडीत टीकेगार जायजाय रूच चाक्नो आनी ती रूच कळंवचो रुचपी बरयणार रचपी आनी टीकेगार रूचपी जाता.

3. फा. विल्ली आर डिसिल्वाः

टीका म्हणताच कोडियाळच्या कोंकणी साहितांत मिण्कुंर्चें एक नेकेत्र फा. विल्ली आर डिसिल्वा. बोक्डेन आपडीनातल्लो पालोनां, फा. विल्लीन टीका करिनातल्लो विशय नां. ताका 'दीश्ट दिंवच्या दोळयां भंवरयो वांक्डयो, बेज दिंवचे वोंट सुदां वांक्डें, कित्या मोग करचें जातिकूळ सयत वांक्डें' (भिंगारी 1987, पान 31) दोळयां दिसचें हर टीका करपी स्वाभावीक टीकाकार तो - समाज - शास्त्रांत दोतोर सनद आपणायिल्लो ख्यातिवंत.

फा. विल्लीन अन्नांवाचें यज्ञदान - काव्यनाटक, ताचो कवि दे। लुवीस मस्करेञच्यो हेर कविता संपादून पुनर छापला - उद्देश सांग्ता तो - 'साहीत कलेविर्शी विमर्सो टीका करची, बरें उपकारचें तें जिवें करचें.'

त्याच बुकांक टीका, कला विमर्सो, खोड म्हणोन ''एक लेखन प्रगट केलां - तें मात्से तांडचें वाजबी.''फा. विल्लीन प्रयोग केल्ले सब्द - तांड, ओड (वोड) आनी खोड विर्शी एदोळच उल्लेख केला.

टीका म्हळयार (पानां 110-123) फा. विल्ली म्हणताः 'खोड' गोड आसल्लें सांगल्या उप्रांत उरता कोडू आनी पाड, ओडं आसल्लें ओडीत, तांडीत गेल्या उप्रांत

उरचें खोड आसल्लें. ताचा अर्थान 'रोवंच काडचें' मनशा सांस्कृतींत रचल्लें - कला - तें 'सग्ळें एकच पावटीं जिरंवक जायना. परत वाचचें, पळंवचें आयकोंचे पडता. पर्ने संगतीक नवी दीश्ट जाय पडता. कला विमर्सो साहित्य बाबतीन कवितेची, काव्यनाटकाची, कथा कादंबरी, निबंध तसल्या बरपांची 'खोड' तें साहीत जिरंवक गर्ज आसा. कोणयी रंजना खातीर मात वाचता, पंडीत जांवचाक नैं म्हळयारी, मनपसंदेचो, रुचीचो, ओडती-खोडीचो आश तांतूं आसात. बरो, पाड जावयेत, बंडल आसल्या उचारण्यो - व, हांकां सय घाल्ची साद्या लोकाची खोड.

फा. विल्ली मुखार सांग्ता. हाचे प्रास चड उमेदीन सुद्धुपायेन बांदून हाडल्ली खोड आसा - 'टीका' (फा. विल्लीची अक्षरावळ ठीका, पूण संस्कृत अक्षरावळ 'टीका') आनी टीका आसा विमर्सो या वाकण. स्पर्ध्यांनी चल्ची वाखणीयी टिकेची व वाकणेची, वाकण 'व्याख्या' उत्रासून आयल्या.

'खोड' फा. विल्लीं आनीकी मुकार वर्ता. हाका तयाराय आसाजाय. आदले आपले आनी हेरांचे अनुभव सांगाता घालून तयार केल्लें एक प्रमाण मर्ती या बर्पीनिर्शी तयार जाता समाजींत तें निशेवन आस्ता. त्या प्रमाणाचीं नेमां मर्ती घळवन व्हरयतलो, नाटक पळयता, पंदा कविता आयकता. भाशणांक कान दिता - आखेरेक प्रमाणाक सरी जावन जेराल अभिप्राय, एक मत रुपेताः एकाक एक सर करताना मतीचें तुलन, मेजाप उबजता - शांत सत्तर व पंचीस... इत्यादी व, बारी बरो, उत्तम, पाड नातल्यो... चवगां धा जणांची 'खोड' संगता घालताना सरासर उबज़ता... आर्मी मांदूंक सिक्तांव.

साहीत रंजनाखातीर, व आशा दवून वाचतांव. थोडें परत वाचतांव. थोडें अधर्यार रावयतांव, व विराशेन सोडतांव आसल्याकडे, प्रमाणिकपणी बरयिल्लो विमर्सो, वाकण, टीका आमकां उपकार्ता.

टीकेंतलो हर अभिप्राय मांदिजे म्हण नां. आन्येक टीका वाचताना आमची खोड धारेन भरता. 'गे खब्रा प्रास प्रमार्णीनी रुजू करून दाकंवची उंचली टीका - आनी निमाणे फा. विल्लीची सहज खोड - मंग्ळूरी संयबाक काणियांची, कादंबरीची, नाटकांची कवितेची टीका करची वोंबाना, कालेतीक वर्गाना.'

4. डोल्फी लोबो, कास्सियाः

छापयाचो आनभोग्दार, हेळल्लो नाटकिस्त, पत्रकर्त, काणियो, कादंबरीकार, पुनव प्रकाशना मुखांत्र शेंभर कोंकणी बूक छापून वितरण करयललो श्री डोल्फी कास्सिया 'टीका' म्हणतच थरथरता.

जरूर ताच्या भियाक काराण आसा. पयल्यान डोलफीचें चिंतप - ''टीका'' म्हळयार खोडी, कुलपा काडचीं, येटून बरंवचें, देकून ताणे वापरचो सब्द ''विमर्सो''

नाटकांचा टिकेविशी तार्ची सूचनां मोलाधीक. नाटकाचें रंगस्थळ, पयलें जिकून धरिजाय. मांचियेची मांडावळ, नाटकाचें मट्ट दाकयता. पात्रांचो प्रवेश - संभाशण काणियेक पूरक जाता व नां, तें समजाजाय, तो म्हण्ता.

टीका लिखताना - कथावस्तू, काणी, कृति कशी आसल्ली, दिग्दर्शन, प्रदर्शन, वेवेग्ळें, वरयजाय, संभाशण, निरोप, पात्र-विवरण, पात्र वितरण, नाटकाचें तंत्र आनी परिसर पिंत्रावन नाटक कसो रुचलो तें उजवाडायजाय म्हण्ता डोल्फी.

नाटक बरंवचो, खेळंवचो, दुसरयाक दाकंवचें खातीर देकून आतुराय आसाजाय. आमचा नाटकांची खरी टीका जायना देकून नाटक बरे जायनांत. दुर्सोणे सबार नाटक बरवन, प्रदर्शन, दिग्दर्शन दीवन स्वतः खोळोन अनुभोग्दार डोल्फीचें.

II अध्यायः दार्शनीक टीका - "आब्रांवचें यज्ञदान"

1. सुर्वातः 'अब्रांवचें यज्ञदान"

आब्रांवचें यज्ञदान विल्ली आर डिसिल्वाची आवृत्ती 1987 - जेराल आनी प्रत्येक टीका विर्शी आभिप्राय मंडन करता. ह्या बुकाचा प्रस्तावनांत कवी लुविस मस्करेञ टीकेक खोडियांक आह्वान दिता. दुसरयान मो। सिल्वेस्तर मिनेजाचो विमर्सो ह्या बुकांत आटापूला. डेन्जिल कास्तेलीन, जे.बी. मोरायेस, दे. चा.फ्रा. दे कोस्ता आनी निमाणे विल्ली आर डिसिल्वाच - देवादीन लुविस मस्करेञचा साहिताचेर आपापले विचार मांडतात. ह्या टीका निबंधाची कथावस्तूक एक दर्शन जावन वयल्या स जण विद्वांसांची टीका मटव्यान तजवीज करचें महत्वाचें जायत.

2. लुवीस मस्करेञः

पयल्यान दे। लुवीस मस्करेञ आप्ल्या काव्य नाटकाचा प्रस्तावनांत तेद्नाचा कोडियाळचा नाटकांची टीका ताचाच उत्रांनी अशी वाळता: "कुक्कुर्ली बाळशीं धरल्लीं बोंकडीं मातारीं सुधां नाटक म्हळ्यार इतलीं पिर्शींगी... नाटक वर्तवता सक्डां प्रास गुमानीत, विप्रीत आनी विचित्र हातेर - मात्र - आर्मीं खेळांनी आधारचो विलायती नमूनो सांडून देशी पद्दत आधारची गरज." "हिन्दु कवेश्वरांचे श्लोक घाल्न नाटक घणेस्त आलंकारी करूं जाल्यार, आतां हीन स्थितेर... पोटभर हासंवचा एकच इराद्यान - पडपशी चेश्टय, काट उलवणें, ताळमूळ नातल्ले खेळ, दाकयिल्ल्यान आमची भास आनी पळयतेल्यांची, आभिरूच सकयूल देंवयतांव. वरकवेश्वराचें देणें नात्ल्यारी फकत एक मेलफांक्त दिंवचे खातीरः लानशी पुराणीक संगत कविता नाटक रुपार दाकयल्या. हांतुं झळकोंचे ऊण, खोडियो कळंवच्यो.

कोडियाळगारांक कविता रुचाना म्हणतात. कोंकणी बरपी आनी लुवीस मास्करेञ खुद्द ह्या भोग्णांक आधार दिता आपले कवितेंत:

> "चालत्या मनशा सर तूं पार्टी नाका तिळूंक भितर...
> कवित्वाचें मायना उबात...
> वनांत तरी भंवतात रचना कवित्वार्ची सुंदर
> तुजी एकच चंचाळ दीश्ट पुरो तांकां करूंक भश्ट
> तिळूंक नाका भितर..."

(कोंकणी दिर्वें 1913 जून) ताचे कवितेचो ह्यो फकत तीन पंग्ती मात्र. कोडियाळगार पदांक पिस्वाता - तरी कविता कवनां थाव्न मैला पय्स दांवता. ही चाल लूवीस मस्करेञ तेद्नांच जाणा आसल्लो. 1912 माय मयन्यांत ताणें कोंकणी दिर्वें स्थापन केलें. 1913 सुर्गीत पयली कविता पर्गटून कोडियाळगाराचा रुचीची टीका कळयता.

3. मो. विल्वेस्तर मिनेजः

दे. सिल्वेस्तर मिनेज ताचा ल्हान फुलाचो बापय 1967. (पानां 59-71) बूकांत लुवीस मास्करेञ कविचें जीवन, परिचय ताचा साहीत, कवितांची वळक झळक दिता. शेक्सपियराचा शयलेर वरकवी लुवीस मस्करेञचें काव्यनाटक - 'आब्रावचें यज्ञदान' ताचो बरपी एक उत्तम वर्गाचो कवी तें रुज्वात दिता म्हणता. कविचा देवास्पणाक ताणे ओत्तु दिला. तरी ताचें लेखन काव्यनाटक व हेर कवितेंची टीका, विमर्सो निर्मळ आटापिनां.

4. डेन्जिल कास्तेलीनः

विल्ली द सिल्वाचा उत्रांनी 'तांड' - तांडयता तिस्रयान डेन्जिल कास्तेलीन अमर कोंकणी 1986 (पानां 23-29) दे। लुवीस मस्करेञाची जिणी त्या वेळाचा कोंकणी साहित्याचें परिसर अशें उत्रायता. यज्ञदान काव्य नाटकाची थोड्याच वाक्यांनी तरी डेन्जिलाची ओड मन्वोंची. "काव्यनाटक इतलें सोभीत अर्थाभरीत वाचतल्याक परत वाचूंक मन येता. बरवपी उंचल्या वर्गाचो कवी म्हळ्ळो अनुभव जाता. सरवेस्पराचा आदेशा पर्माणे आब्रांव पात्रियार्कान आप्लया एकाच पूताक बली दींवक वेल्ली कथा - आपुर्बायेन कवीन वर्णिल्या. मनशा जिवितांतली भोग्णां - संतोस दू:ख कश्ट विराराय स्वाभावीक थरान विवराय्लांत. आब्रांवाचा भावाडताची थिरासाण... देवाचो मोग आपल्या पुताचेर आस्चा बापाय्चें मयपासा प्रास... मिक्वता - बरवप्याचा काव्यानीं कवितेचीं लक्षणां भरोन आसात, मर्तीत उब्जाल्लीं भोग्णां उतराचें रूप घेवन काव्यांचा नवरोसांनी भरोन ताचा कवनांनी आटापिल्ल्या ल्हारांनी वाळटात" म्हणता डेन्जिल. कवीन आपल्या प्रस्तावनांत नाटकाविशीं दिल्ली चत्राय डेन्जिल ताचे टीकेंती उल्लेख करता.

5. जे.बी. मोरायसः

साहित्य अकाडेमी प्रशस्ती विजेत, पुश्कळ कविता रचपी, कविता बूक पर्गटनार बोंबयचो कोंकणी वस्ताद, जे.बी. मोरायस, 'अब्रांवचें यज्ञदान' बरपी लुवीस मस्करेञक कोंकणी भाशेंतलो 'महा कवी' पुगार्ता. (मूळ मंगळूरचीं उज्वल रत्नां - पुणव प्रकाशन पानां 38-44) ''वर कवेश्वरार्चे देणें आसल्लो, काळिदासाची वर्णना सक्तिवंत, शेक्सपियरा, इतलो वेव्हारा ज्ञानी, आसल्लो कवि म्हण्ता तो. आब्रांवचें यज्ञदान काव्याची प्रत्येक टीका जावन जे.बी. मोरोयस लिखिना तरी ताचें लेखन ह्या काव्यनाटकाची संपूर्ण टीका आटापता. लेककाची वळक, त्या काळाचें कोंकणी परिसर, काव्या संसारांत कविचो प्रकास तो उल्लेखिता. कविचो साहसीक वाव्र दिर्वे, आनी तांत्लें साहीत उकलून धरता. तो एक प्रकृतीचो कवी तें माधुर चिंतप उग्डास हाडून, विंचणार उत्रांनी गूंड, अर्थाभरीत कांव्यां बरंवची लेककाची शाती दाखल्यांनी विवरायता. आब्रांवचें यज्ञदान एक श्रेश्ट कृति, काळीज मोवळांवचा शैलेर विण्लां - हें प्रयतन हाचे पयलें कोणेंच केल्लें नां. जरूर कोंकणी साहितांत वादाळ उटयलां - ती कृति, खेळोंक ताचाकी चड वाचूंक सहजल्लो नाटक.

लेककान विशय मंडन, स्वाभाविकता, नैजता मोग हुस्को, मयपास, आपुर्बायेन लिख्लां - तें जे.बी. मोरायस दाखल्यांनी उल्लेख करता - ''मुटी भितर कांपचा कोयतेचो सन्निवेश त्या भोग्णांचो अव्वल शिरवर, कवि कसो जैतान चडला तें जे.बी. मोरायेस आरवणी करता.

एक फामाद कविची अन्येका नांवाडदीक कवीन टीका कर्तच ती टीकायी उंच्ली दिस्ता.

6. चा.फ्रा. दे कोस्त (देवाधीन):

कोंकणी संसारांतलो महान टीकाकार दे. चा.फ्रा. दे कोस्ता व्यंग्य कीव म्हण्तात, क्रांतिकारी नाटकिस्त म्हण्तात, समस्यात्मक, कोंकणी पत्रकर्त, रचनात्मक बरपी, कोंकणी संस्कृतिचो राकोण, गोंयकारांचो मोगाचो 'बुडकुलो'. कोडियाळांत ताचे नवेसांवाचे नाटक रंगमंचार जाहीर जाताना स्थापित हितासक्तेर्नी कोडती थावन 'खडा' हाडयल्या - आनी त्या चा.फ्रा.न लिखलां. - आब्रांवचें यज्ञदान महाकाव्या संबंधी - 'कुंडो खाय्रांक उंड्याची रूच कितें कळीत-' देकून आपणे क्रीस्तांव जम्यालागीं कवितेविशीं उलवणेंच उणें केलां.

चा.फ्रा. ताचा साहीत संसारांत अन्येक्ल्याचा मेटांनी बिलकुल चलाना. तो पांवड्यांनी उडता. खंयचीय ताची कृति, जांव नाटक, कविता, निबंध, काणी वा कादंबरी या भाषण तो विशयाचा तळमळयाक गिदाचा बोंचीन मारता - आनी ताची टीकायी आपलेच शैलेची.

आब्रांवचें यज्ञदान 1987 (पान 105-109) चारच पानांनी काव्य नाटकाचो तीर्‌ल तो प्रकाशित करता. ताचा लेककाक साहितींचा मांडार जिवो जिवो बसयता. स्व कालाचें कोंकणी कवितां साहित्याचें परिसर जिवें करून 'लुवीस मस्करेञ तसल्या महान कविक गोंयकार सोद्‌ताले चूड घेव्‌न तरी कद्‌ळेंत्‌ल्या उ.म.ची. महान कृति कोडियाळगारांनी लिंबांत सेर्वायिल्ली. पुडतूगोल दांड्यांक बाग्वानातल्ले शूर शिपाय एवाग्र जोर्ज-गोंय चळवळेचो बापय - रवींद्र केळेकर अब्रांवचे यज्ञदान चा.फ्रा. करना वाचव्‌न, रडोन, कडोन मेण जाले'' - तें चा.फ्रा.चाच उत्रांनी आयकोंची एक मजा.

चा.फ्रा.ची काँप पळेया: 'तुंवें ल्हान व्हड केल्ल बोक्डेचें पील सयती कातर्ताना मुटी भितर कांपत कोयती' - (उ.मा. पान 35) चा.फ्रां. विचार्ता - ''त्या क्रूर साक्रिफिसाचा तळमळयांनी मजे हात कांपताले - व लुवीस मस्करेञ मज्या हातांनी कांपतालो?'' कवि कोंकणी उत्रां अशीं गूंतून चा.फ्रा.क सयत क्रसो गळयता तें. टीकेंत व्यक्त जाता.

'तुजो निर्मळ आत्मो कळो तुर्माणांत्‌लो -

पित्रलोकीं फुलोन थंयसर परमळ उक्लों,

आनी ह्या चा.फ्रा.चा टीकेरयी विल्ली द सिल्वाची खोड आसाच - ''चा.फ्रा. ची खोड मनांत दव्रुन वरकविचा आब्रांवचें यज्ञदाना विशीं बरंवचें तर - तीं कोणाखातीर म्हण दुबाव उटता आनी लिकणेंतलें तींत सुक्ता.''

7. विल्ली आर द सिल्वः

निमाणो तरी बोव गर्जेचो, हेरांची टीका, विमर्सो खोड, ओड तांडयिल्लो, ती टीका आपल्या आवृत्तिंत एक्टांवन पुंजावन तांचेर आप्‌ल्या 'खोडींची म्होर छापल्लो दोतोर विल्ली आर. द सिल्व, खुद्द, लुवीस मस्करेञाचा साहिताचेर टीका दिता.

खरोकर ती टीका लुवीस मस्करेञाक दनपाराचा वोतांत उग्तो कर्कटायता ''एक्णिशें बारांत दिर्‌व्याचो संपादक, स्थापक, जालो म्हण्ताच लुवीस मस्करेञक साहित रचिजाय पडलें. दोन प्राकार साहित्याचे ताणें आपणायले - कविता, काव्य नाटक.''

कोडियाळचा कोंकणी साहित्य मळयार सुर्विलीं शेंबर वर्सां इंग्लेज प्रभाव राज करतालो, फिंर्गी मर्जी सर्वत्र जाल्लीं. आनी कवीन क्रीस्तावपण, संयब, मनशापणाच्यो दीश्टी एकान्येकांक मिस्ळायता. ताचा कवनांनी, काव्यानी, क्रीस्तांवपण बळाधीक रूप धेता. आपल्याच पुताक कात्रून देवाक बेटंवची ताकीद आब्रांव कसो पाळता तें दाकयतात क्रीस्तांव दीश्ट आनीकी मुकार वेता - क्रीस्ताचा मर्णा थें आनी पुर्वितान भेटंवचा सदां मिसा थें - आनी ती सर 'स्व-पुताक बली भेटंवची' निमाणे ताळ पटनां तें विल्ली सार्के उत्रायता.

शैली विशीं बरयता फा. विल्ली - कविचो काव्य नाटक युरोपी पांच फांताचा 'छंदा'र विण्लो. उत्रां, संबाशण, नैज उरतात पूण अंत्य प्रासंत समावेश जातात, विशय वस्त, प्राकार आनी शैली एकानेकांत सामको मिसळातात.

नवलां खंडीत आसात - पवित्र ग्रांथांत कथा वस्तूंत बदलावण हाडिनास्तां तीं घडितां आसलल्या ताळारच देस, वेस, भास, जिनोस, मेळावन देव-देवंचार, आस्मीताय तो वोळता तें दाख्ल्यांनी सुडाळ विस्कळायत.

मन्शाकुळाचे घुट म्हण्ता दोतोर विल्ली - देवान मटवें केल्लें कविन उस्कावन उजळाय्लात. कवीन चिंतून काम केलां - व भक्तिवंत क्रीस्तांव कविचो प्राण भरोन मन्शापण भाय्र वोतलां - तें मन्शाकाळजाचा गूंडायेंत देंवल्ल्यांक मात्र कळीत.

III अध्याय: टीकेक आहवान

1. संपवणी:

टीकेक संपवणी म्हळ्ळी ना. टीका एक प्रवाह. वोता वारया वादाळाक प्रवाह बळ आरायता. आव्र भरता व जिरोन निस्तेज प्रवाहाक बली जातच आस्ता. उदकांतूल्या मास्ळेची चाल पार्कियेत तरी चलियेंचीं चिंतना धरूंक जायनांत - टीका तरी चलिये भाशेन, टीकेचा धारिची तेज आनी तीक्षणता पाट धरूंक आवडना.

साहिती एक रचपी, टीकेगार एक रूचपी. 'कला' म्हळ्ळें वेव्हाराचें एक नाणें - ह्या नाण्याच्यो दोन कुशी - एक रचपी, एक रुचपी.

कलेची एक्लो टीका करता. धा जण करतात - तांची परत टीका आनी टीकेची टीका जातच वेता.

टीका मुग्दाल्ली ना. सर्वांक आवकास आसा. हांगासर उग्तो जाता स्पर्धो. बरी खरी टीका साधित करच्याक सर्वांक आह्वान जाव्न ही टीका इतल्यार थांबता.

[सां. लुवीस कोलेजिचा कोंकणी अध्यायन केंद्रांत 1993 व्या वर्सा डिप्लोमा खातीर लोरी लोबान तयार केल्लो निबंध - संपादक]

अखिल भारतीय कोंकणी परिशद
विसावें अधिवेशन

11-02-1995, दिनकर देसाई मंटप, शिरसी- 581 401

(विंगड विंगड वठारांतूल्या कोंकणी भाशिकांच्यो समस्या म्हळ्ळया विचार गोश्ठींत मंडन केल्लो प्रबंध)

कर्नाटकांतूल्या कोंकणी भाशिकांच्यो समस्या

वल्ली वग्गा

आमकां कर्नाटकांतूल्या कोंकणी भाशिकांक सबार समस्या आसात. तांतली एक प्रमुख आनी महत्वाची समस्या हांगासर आसा. एक हजार नोवोद सो अस्तर (1976) इस्वेंत आमच्ये कोंकणी भाशेक केंद्र साहित्य अकाडेमीन भारताची एक स्वतंत्र भास म्हळ्ळी मान्यता दिली. तेदनां अकाडेमीन खंयचेय एकये लिपिंचें कोंकणी साहित्य मात लेखाक घेनास्तां, सर्व लिपींनी आस्चा समग्र कोंकणी साहित्याक मान्यता दिल्ली. उप्रांत एक हजार नोवोद सातास्तर (1977) इस्वे थावन 'केंद्र साहित्य अकाडेमी' आपल्या 'कोंकणी सलहा समितीन' शिफारस केल्ल्या कोंकणी पुस्तकांक पुरस्कार दिता. पूण हो पुरस्कार समग्र कोंकणी साहित्याक लाभानास्तां, फकत देवनागरिंतूल्या बरया कोंकणी साहित्याक लाभता.

'कोंकणी भाशा मंडळ गोंय' आनी 'टि.एम.ए. पै प्रतिश्टान मणिपाल' कोंकणी साहित्य मात मांदून घेवून, लिपिंची पर्वा करिनास्तां, प्रशस्ति दितात. तरिपूण अंतरराश्ट्रीय मान्यता आस्चा आमचा भारत देशाचा केंद्र साहित्य अकाडेमीक, कोंकणी साहित्यांत व्हडा माफान निर्माण जांवचें, कन्नडा लिपिचें कोंकणी साहित्य मांदून घेंवक कित्याक साध्य जायना.

भारतांतूल्या पन्नास लाख कोंकणी लोका पयकी, कर्नाटकांत लगभग पंचवीस लाख, गोंयांत नोव लाख, महाराश्ट्रांत आट लाख आनी केरळांत चार लाख आनी हेरेकडे चार लाख कोंकणी लोक शिंपडोन आसा. अशें आस्ताना, सहज जावून कर्नाटकांतलो आनी कर्नाटका मूळाचो बहुमत कोंकणी लोक आपल्या साहित्याक कन्नडा लिपि वापरता.

इक्राव्या शतमानांत, गोंयचो कदंबराय (पयलो जयकेशी) हाच्या आनी सारस्वत मंडळाचा रायाचा कुळावारां मधें लग्नाची सयरीक जाली. ह्या संबंधावर्वी जायतीं

सारस्वत कुट्मां गोंयांत वचून रावलीं. जयकेशी रायान देशांत आनी विदेशांत सब
राश्ट्रांलागीं व्यापाराचो सोल्लो केलो. गोंयांक पावल्ल्या सारस्वत ब्राह्मणानीं ह
सोल्ल्याचो फायदो आपूणावून, त्या राश्ट्रांलागीं व्यापार, वहिवाट चलयलो आ
थोड्याच दिसां भितर, गोंयचें वाणिज्य फुडारी ते जाले. गोंयां येताना, तांची कोंक
मायभास ते घेवून आयिल्ले. कदंबा रायांचा कालार गोंयची राज्यभास जावून कन्न
घोळताली. आपली कोंकणी मांयभास वृद्धि करचो आवकास तांकां उणो लाभ
तरयी, कोंकणी बरंवक कन्नडा लिपि ताणी वापरली अखख्या पश्चिम करावळेर तां
व्यापार चलतालो जाल्ल्यान त्या प्रदेशांनी कन्नडा लिपींत, कोंकणी विस्तार्ली. त
वेळार, करावळीचा प्रदेशांनी चालू आसल्लें कन्नडा भाशेचे जायते सब्द कोंकण
प्रवेश जाले आनी द्राविडा राज्यांत कोंकणी पुश्टी भरलीं. "नेज, गादो, मेर, भा
सोप, मुलो, पाक्कासो" इत्यादी सब्द आमचा पुर्वाजांनी तवळच कोंकणीक हाडल
आजुनयी ते आमच्ये भाशेंत घोळतात.

अशें इक्राव्या शतमाना थावन गोंयचा कदंबा, जयकेशी पयल्या रायाचा का
थावून आज पर्यांत गोंयां थावून कर्नाटकांत, महाराश्ट्राचा बोंबयंत आनी कोंक
लोक वस्ती करून आस्चा देश विदेशांत समेत दरबस्त आनी बर्फूर कोंकणी साहि
कन्नडा लिपिंत निर्माण जालां. आनी जातेच आसा. ह्या वर्वी कन्नडा लिपींत आसत
तित्लें कोंकणी साहित्य हेर खंयचेयी एक्ये लिपींत ना.

आतांयी कन्नडा लिपींत छाप्लेलीं कोंकणी पुस्तकां शेंभरांनी छापोंक खर्शेत
दाखल्याक, विलफी रेबिंबसाचा 'विंचनार पदां' म्हळ्ळ्या कन्नडा लिपिचा कोंक
पुस्तकाच्यो सोळा हजार प्रतियो येदोळ विकून गेल्यांत. ह्येच परीं, श्री वि.जे.
सल्डाना (खडाप) हांची एक श्रेश्ट कादंबरी 'देवाच्ये कुरपेन' चोवते पापटीं प्र
जाल्या आनी हीच कृति आतां लिपियंतर जावून, बेंग्ळूर्चें 'रेगो एंड सन्स' प्रका
उजवाडाक हाडता. अखिल भारतीय प्रथम कोंकणी परिशद जाल्ली कर्नाटक
कारवारांत! आयची ही सिर्सिंतली विसावी परिशद लेखाक घेतल्यार, कर्नाटव
सात, महाराश्ट्रांत स, गोंयांत पांच आनी केराळांत दोन परिशद्यो जमल्यात. परत्य
परिशदेंनी मोटो वांटो कर्नाटकाचो! इतलेंच नहीं 'माँड सोभाण' संस्थ्यान 'स
आसा केल्ली, कर्नाटकाचा मंग्ळूरांत! इत्ल्यार संपना. ह्या वरसाचा दसेंबरांत प्र
'विश्व कोंकणी सम्मेळन' कर्नाटकाचा मंग्ळूरांत जमोन, कोंकणी सम्मेळनाक, आरि
भारतीय कोंकणी परिशदेंक, साहित्य सम्मेळनांक, भाशंतर शिबिरांक, सांस्कृतीक अ
जानपद विचार गोश्टींक, कोंकणी पुस्तक प्रदर्शनांक इत्यादी... इत्यादींक..., क
लिपिचें कोंकणी साहित्य आनी कोंकणी साहिती जाय! आमचे फुडारी जाय, आ
वाव्राडी जाय, आमचो सहकार जाय, आमचो दुडु जाय. पूण प्रशस्ती, पुरस

दिताना, कन्नडा लिपिचें कोंकणी साहित्य नाका. केंद्र साहित्य अकाडेमीचा कोंकणी सलहा समितिचा मुखेलपणाक कन्नडा – कोंकणी विद्वांस जांव, साहिती जांव बिलकुल नाकात! म्हाका लाभ्लेल्या दाक्ल्या पर्माणे, पाट्ल्या, अट्रावर्सां थाव्न, साहित्य अकाडेमीचा कोंक्णी सलहा समितिचा मुखेलपणाक कर्नाटका मुळाचो एक्लोयी साहिती विंचुन आयिल्लो नां. पाट्ल्या अट्रा वर्सांनी कर्नाटकांत्ल्या फकत पांच जणां कोंकणी साहितींक, अकाडेमीचा सलहा समितिंत सांदेपण लाभ्लां. आयचा दिसा ह्ये सलहा समितिंत कर्नाटकांत्लो एक्लोयी सांदो ना. अशें कित्याक घड्लां? आनी कित्याक घड्ता? म्हळ्ळो विशय हांगासर उग्त्यान विवर्सुंक म्हाका बरें लागाना! केंद्र साहित्य अकाडेमीन कर्नाटकांत्ल्या महान विद्वांस स्वामि सुप्रीया, दोतोर विल्यम माड्ता, दोतोर एड्वर्ड नोरोन्हा आनी प्रख्यात कोकंणी साहिति जावनास्चा एड्विन जे.एफ. डिसोजा (वासु) बि.वि. बाळिगा, सिरिल वेगस (सिरिवंत), सिरिल जी. सिक्वेरा (सिज्येस) डोक्टर एड्वर्ड नजरेत हांची जांव, कर्नाटका मूळाच्या दोतोर प्रताप नायक, जे.बि. मोरायस, जे.बि. सिक्वेरा, असल्या सबार कोंकणी साहितिंची वळक ना या खबार ना?''

केंद्र साहित्य अकाडेमिन पाट्ल्या अट्रा वर्सांनी, हजारींनी आस्चा कन्नडा लिपिचा कोंकणी कृतियां पयकी एक तरयी कृति देवनागरीक लिप्यंतर करुन प्रकट केल्या? ना. बिल्कुल ना! तर आनी मुकारयी कर्नाटकांत्ल्या कोंकणी भाषिकांनी ही एक प्रमुक समस्या आप्ले मतिंत फिचार करुन, कुंभकर्णाची नीद काडिजाय म्हळ्ळयार कशी साध्य?

आमि सोस्णीक व्हय!
निश्क्रीय मनीस न्हंय!!

कर्नाटकांत्ल्या कोंकणी भाशिकांचा प्रमुख समस्यांक थोडो परिहार

1) केंद्र साहित्य अकाडेमीन प्रशस्ति दिताना, लिपी पळेंवची सोड्न, समग्र कोंकणी साहित्य मांदून घेव्न, प्रशस्ति दीजाय.

2) साहित्य अकाडेमीचा कोंकणी सलहा समितिचा मखेलपणाक कर्नाठकांत्ल्या कोंकणी साहितींक नेमक करिजाय.

3) कोंकणी सलहा समितिचा सांद्यांचा संख्यांत, कर्नाटकाचा कोंकणी साहितींक पावोतो वांटो मेळाजाय.

4) साहित्य अकाडेमीन कन्नडा लिपिचें उत्तीम कोंकणी साहित्य देवनागरीक लिपियंतर करून प्रकट करचो वाव्र घळाय करिनास्तां हातीं घेजाय!

आधारः

1. ''कन्नडा कोंकणी संबंध'' प्रोफेसर आलबन कास्तेलीन.
2. ''कर्नाटकांत कोंकणी बासेची वाडावळ' दोतोर विलियम माडत.
3. ''कोंकणी भास, लोक, आनी साहित्य' श्री सिल्वेस्तर डिसोजा, मैसूर

   (1, 2, 3, रुप्याळो स्मारक, कोंकणी कथोलीक एसोसियेशन (रि) बेंग्ळूर 1991).
4. ''कोगूळ गायता'' विल्फी रेबिंबसाचा पदाचें पुस्तक 1995.
5. ''शतमानांच्ये लडाये उप्रांत कोंकणी भाशेचें जैत'' श्री जे.बी. मोरायस, अखिल कर्नाटका, कोंकणी परिशद प्रशस्ती विजेत प्रबंध 1994.
6. "Sahitya Akademy Books", Sahitya Academi Publications 1993.
7. "Konkani-English Shabd-Sangraha" मोन्सी सिल्वेस्तर मिनेज 1967.

कोंकणी म्हणण्यो वा गादयो

(मुंदरिलां)

३१३२ मुहुर्ता वेळेरी सासुमांयी पिर्डुकंयी एक करप. (To mix mustard seeds and black beads at the auspicious moment. As the mustard seeds and pirdukas (glass beads) are of the same size & colour, it is difficult to separate them easily. At the auspicious moment, a necklace prepared from mustard seeds & glass beads should be kept ready before hand and should be tied round the neck of the bride. Otherwise some harm is likely to befall the bride or the groom.)

३१३३ मुळाक (पंदाक) पडल्यारी नांक उंचारी.

मुळींत आळशी, तांतुइ एक चेरडूं जाल्यां. मूर्ति सानी पूण कीर्ती व्होडी. (Certain persons even though short, are clever and capable of doing great deeds)

३१३४ मुंडो खेल्लेल्या तोंडान कुंडो खावप. (Eating bran by the same mouth that had eaten the sweet "mundo" [a kind of sweet prepared from wheat-flour, sugar etc.] To fall from a rich living to a poor living)

३१३५ मूळयी वालीयी नात्तिलो. (Having neither root nor stem, one without beginning or end. One whose descent cannot be traced.)

३१३६ मूकारी गेलेल्यांक पांय आदळ्ळयारी माकशी माकशी आशिल्ल्यान जागी जांवका.

मुकारी चोयनातिलो माकशी पडता. (One who has no foresight falls behind others or suffers a loss in day to day life)

३१३७ मुददिंद धरनु तन्नु थाय आयकता, भागवतु कोणु म्हणु निमगिता.

मुकावेल्यान सासम वच्चा नजो; माक्षीच्यान हस्ती वचयेत.

मुदया घरांत शिदगयान प्रवेश केल्लो.

मुंयेक मूल जलप्रळय.

मुंये रूपार घरांत येवनु साळरी रूप दाकयता.

मूस बसता घाणीरी, मोंवा मूस बसता फुल्लारी.

मुक्कालाक म्हारगु.

मुळये मुट्ट्याक उजो दिल्ल्यावरी.

मुकारी लकयली जोंयीं माक्षी येनाशी राब्बना.

मुर्खाक बुद्धीवादू सांगल्यावरी.

मूर्ख जाल्यारी पूतु वैरी, विद्या सांगानात्तीलो गुरु वैरी.

मुकार्चो म्हशी नागडी म्हणु माक्षीची म्हशी सांगता.

मुकल्यान थेंवचो ना, पाटल्यान चुकचो ना.

मूय गेल्यार हस्त गेली म्हणा खंय.

मूंज पळेव्न कास्टी न्हसोंक जाय.

मूय जाशी साकर खाशी, वाग जाशी लाकुड खाशी.

(If a man becomes small & simple like an aunt, people like him & God uplifts him. If a man becomes proud & hot tempered like a tiger, people hate him & God punishes him)

३१३८ मेच्चुली मेच्चुली पजडेपणाक मेच्चुली.

मेजावयलें केळें काडुन फिल्याद जोडता. (Claiming credit for work done by some others and trying to become famous)

३१३९ मेटाक एक नैवेधु, गुत्ताक (भुत्ताक) एक नारलु.

मेट्टु उड्डुंक जायनाशिलो आंगण उड्डदवे?

मेणा आंगार्चे चेरडुं धगा लार्गी वेतां म्हण भिसडायता.

मेणानें चिकोलु काडचो.

मेलेल्यो मोडयाक खोचें. (To beat a dead body is of no use. Trying to do something productive from a useless thing like a dead body)

३१४० मेलेल्या म्हशीक दूद चड.

मेल्ले अंबे-दूद पियेल्लो. मेल्लेले आम्म्मा-दूद पियेल्लो.

(One who has drunk the milk of a dead mother. It means he is a fool)

३१४१ मेल्ले म्हशीक बारा शेर (कुट्टीं) दूद. (Lavished praise to the dead)

३१४२ मेल्ले म्हशीक दूद चड. (The owner demands a high price for a buffelo accidentally killed stating that the buffalo was giving plenty of milk)

३१४३ मेळेलें मस्तुन धरी, मेळता म्हळेलें वारयारी.

मैडेंची पिसाय. (As foolish as the people of Moira, a village

in Bardez (Goa). These people try to collect the sun's rays in a barrel so that they may have sunshine during rainy weather)

३१४४ मेगेले बायलेक कापड दिंवच्याक कोणेय सांगका वे?

मेगेले भाग्याक कित्तें उणें? दिवसाक एक ओल्याणे.

मेळ्यान मोग वाडयता.

मेळ्यारी आंबो, गेल्यारी फातरू.

मेल्लेल्या मोडयाक दूकी ना, सुक्कील्या रूकाक चिगुरू ना.

मेणांत शिर्कललो मूसु.

मेल्या उपरांत दूक, पाड जातच बूद.

मेल्यारी पिलिकुमेर सोडिशिना म्हणताली म्हातारी.

मेल्ल्या मोडयाक पुणी पळेंव्येत, जेवल्लें पळेंवक नजो.

मेलेलें मोडें आगीक (fire) भिंयेता. (The dead body is not afraid of the funeral pyre. One who has lost his prestige is not worried whether he is praised or condemned)

३१४५ मेलेल्या मोडयाक श्रंगार. (Decorating a dead body with clothes or ornaments does not serve any purpose)

३१४६ म्हजें म्हाका, तुजें तुका, कोणाचें करकर नाका. (If each one gets what is due to him, there is no room for quarrel)

३१४७ म्हजो पाय (Father) मेलो, ताचो जोर (Fever) गेलो. (My father died and his fever stopped. when my father died, whatever he has to pay back was condoned and the quarrel ended)

३१४८ मनीस पातकी जाव्येत, पूण घातकी जांवक नजो. (A man may be a sinner, but not a traitor)

३१४९ म्हजे दूडू म्हजे पोले फडतात. (For the good that I have done, I am getting something bad in return)

३१५० म्हजींच हत्यारां म्हजेर आड (विरोध).

म्हजें भांगार दुसर्यांगेर वोरंवक वरजायगी? (If my gold is taken to the neighbour's house to assay evil thoughts arise in their minds)

३१५१ मुळाक लागलो रोंतो, रूक फळां दितलो कसो? (If the root is attacked by worms, how can the tree yield fruit?)

३१५२ मोगा चेर्डाक पांय वांकडे.

मोगा धुवेक चांदण्यातु उवो काडच्यो.

मोगाची मावशी चांदन्याक उवो मारता. (The aunt is so very loving that she goes to the extent of picking out lice from the head of her neice even in moonlight)

३१५३ मोगा पूताक हांतुळारी भूत.

मोगु केलो चडु, चलो जालो पाडु.

मोट व्हांवचाक गेल्लोलो आयलो, पोट भरूक गेल्लोलो आयलो ना.

मोटे व्हावनु पूणी पोट भरयेत.

मोडियेवेलें खोडियेर पळूंळें.

मोडलेल्या खुरसाक मान ना. (A broken cross is not honoured. A fallen man is not respected and is ignored)

३१५४ मोग आनी उजो बाळवना. (Love and fire do not last unless they are fanned)

३१५५ मोग आसा थंय शिण आसा.

मोग आसल्यार हुन उंडे घाटार पावतात. (If one has love for others, one does any job for them, even sending hot loaves to most distant places. Where there is a will there is a way)

३१५६ मोगान मोग वाडता.

मोगान धरलो गळो आनी पादान फोडलो दोळो. (He hugged the neck with love and brock the eye with the flatus, whatever is done by one hand is undone by the other)

३१५७ मोग केलो चड, चलो जालो पाड.

मोन्याक नाक खोरपिल्ले बरी.

मोन्याक भास हाडवंची उतरां.

मोरू नांचता म्हण कुंकड नाचता.

मोन्याचे सपण कोणाक कळना.

मोव आसा थंय खोंडचें. (Digging where it is soft. Taking undue advantage of ones weakness or goodness)

(वेगवेगळ्या मुळां थावन)

कोंकणी मयूला फातर

★ नवें वरस करनाटका कोंकणी भाशे मंडळेच्या एक्वीसाव्या वर्साच्या उत्सवान सुरु जालें. केंद्र मंत्री श्रीमती माग्रेट आळवान ह्या उत्सवांत मुकेल सयूरिणिचो जागो घेत्लो. ह्याच वर्साचे आकेरीक, दसेंबर 17 थाव्न 22 पर्यांत मंग्ळूरांत चलव्च्याक येव्जिल्लें पयलें विश्व कोंकणी सम्मेळन येव्कार समितिची अध्यक्षिणयी जाव्ननांस्वा श्रीमती आवळान "देश भास आमकां महत्वाची सेवा दिल्ल्या महान कोंकणाल्यां जीवन सादनांची साक्ष चित्रां तयार करचें योजन जाय्जे. विश्व कोंकणी सम्मेळना फुडें आसल्या चित्रांच्या निरवाणान फावो तो परिणाम जातोलो" अशें संदेश दिलो. उत्सवांत मंग्ळूर्चो शासक एन. योगीश भट, उपमेयर श्रीमती हिल्डा आळवा, करनाटका राज्योत्सव प्रशस्ती विजेत बी. गणपति पै, केंद्र साहित्य अकादेमी प्रशस्ती विजेत. के. गोकुलदास प्रबु, करनाटका साहित्य अकादेमी प्रशस्ती विजेत संतोश कुमार गुल्वाडी आनी श्रीमती ग्लेडीस रेगो, डो। टि.एम.ए. पै प्रतिश्टान प्रशस्ती विजेत एड्विन जे.एफ. डिसोजा हांकां शाल पांग्रून, फळां फुलां दींवन श्रीमती माग्रेट आळवान सनमान केलो. समारंबाचें अध्यक्ष स्थान विश्व कोंकणी सम्मेळन येवकार समितिचो गौरव अध्यक्ष के.के. पैन वहिसिल्लें. "साधाकांक सनमान करचें समाजिचें कर्तव्य, हें कार्यें आयित्र आनी अभिनंदनाक फावो" अशें ताणे आपल्या अध्यक्ष भाशणांत सांग्लें.

★ कोंकणी आनी कन्नडांतलो मालगडो साहिती कारवारांत चलल्लया प्रथम अ.भा. कोंकणी परिशद सम्मेळनाचो स्थापनार्थ मादव मंजुनात शानुभोगा सवें काम केल्लोलो के.एन. राव दांडेली हाणें दांडेलीच्या बंगूर नगराच्या रंगनाथ सभांगणांत्ल्या हळियाळ तालुकांत दुसऱ्या कन्नडा साहित सम्मेळनाचें अध्यक्ष स्थान सोबय्लें.

★ 'कोंकणी लोकवेदाचो तुलनात्मक अब्यास' ह्या विशयाचेर एक परिसंवाद साहित्य अकोदेमी आनी कोंकणी भाशे मंडळ (रि) करनाटका हांच्या संयुक्त आश्रयाचेर डो। टि.एम.ए. पै प्रतिश्टान कोंकणी अबिवृद्दि समित आनी कोकंणी कला सामाज कुंदापूर हांच्या सहयोगान फेब्रेवरी. 1 आनी 2 तारिकेर कुंदापुरांत चल्लो.

★ 'पंचकदायी' कोंकणी मासिक पत्रिकेच्या रजतोत्सवाच्या संबंदी (19-4-1992) खर्च कळवोन उरलेले रुपय 26,133 (अडेज वर्सांची वाड कुड्सून) मंग्ळूर जि.एस.बी. महिळा वृंदाक काणिक जाव्न दिल्ले आस्तां, तें प्रकट करूंक आदिकृत समारंब जनेर 23 तारिकेर वेवस्तित केल्लो. 'पंचकादायी' पत्रिकेचो स्थापक संपादक बि.वी. बाळिगान समारंभाचें अध्यक्ष स्थान वहिसिलें.

★ मंग्ळूरचो ख्यात संगीत तज्ञ 'इजय फिरगजेचो कोयर मेस्त्री आनी सां लुवीस कोलेजिच्या कोंकणी अध्ययन केंद्राचो कार्यकारी निरदेशाक बेनेट पिंटोक विश्व संस्थ्यान अंतर राश्ट्रीय कुटमा वरसा संबंदी ताणे रचल्ल्या. 'दि फरफेकट ट्रांयांगल' (The Prefect Triangle) म्हळळ्या गीताक प्रशस्ती दिली.

★ अखील भारतीय कोंकणी परिशदाचें विसावें आधिवेशन फेब्रवरी 11 आनी 12 तारिकेर भारिच दबाज्यान शिरसींत चल्लें. डो। काशिनाथ महाले हाच्या अध्यक्ष पणाचेर चल्ल्या ह्या परिशदेची उग्तावण करनाटका राज्य मंत्री आर.वी. देशपांडेन केली. वैकुंठराव सोंदे स्वागत समितीचो अध्यक्ष आनी एस.एम. कृशणराव जेराल कार्यदर्शी जाव्न आसल्ले.

★ अखील भारतीय कोंकणी परिशदेच्या विसाव्या अधिवेशनाचो उद्गाटक मान्य आर.वी. देशपांडेन कोंकणी भाशेच्या समग्र अभिवृद्देक एक प्रतिश्टान स्थापन करिजे म्हळळें सुचन दिल्लें आनी ह्या बाब्तीन आपली देणगी जाव्न रुपय 10,001/- घोशण केलो. समारोप कार्याक मुकेल सयरो जाव्न आयिल्ल्या गोंयचा मान्य मुख्य मंत्री लुयिजियानो फेलेरोन 10,000 रुपय आपली काणीक भासायूल्ल्या.

★ डो। टि.एम.ए. प्रतिश्टान 1991 थाव्न, मकर संक्रांतिच्या दिसा (जनेर 14) पांच जण साधनशील कोंकण्यांक सनमान करता. हो एक संप्रदाय ह्या वर्सा संगीत, वास्तुशिल्प, शिक्षण, विज्ञान तशें वैद्यकीय क्षेत्रांत साधन करून आंतरराश्ट्रीय ख्यातीक पावल्ल्या पंडित दिनकर कायकिणी चाल्स कोरेया, एम.वी.किणी, जि.वी राव आनी डो। एम.पी. पै (मरणोत्तर) हांकां मणिपाल व्यालिव्यू आवरणांत चलल्या रंगाळ संमारंभात सनमान चल्लो.

★ डो. टि.एम.ए. पैं प्रतिश्टान मणिपाल आी रंगभूमि (रि) उड्पी हांच्या सहयोगान चलचो अखील भारत मट्टाचे कोंकणी नाटक स्परदो ह्या वर्साची चल्लो. धा नाटक पंग्डांनी हांतु भाग धेत्लो. अंत्रुज ललितक, फोंडा, गोंय हांच्या 'सात्या माड्डीता माड्डीता' नाटकाक प्रथम रंगमाची वळवय गोंय हांगेल्या 'घुघुम रडचा' नाटकाक दुसरें आनी कोंकणी कला केंद्र, सास्तान हांच्या 'पड्द्या पाटली सुरी' नाटकाक तिसरें बहुमान लाबलें.

★ कोंकणी भाशें मंडळ (रि) करनाटका, मंग्ळूर हाच्या आश्रयार शाळां आनी कोलेज विद्यार्थी खातीर कोंकणी भाशण स्परदो मंग्ळूरचा बेसेंट कोलेज सभाभवनांत फेब्रेर 19 तारिकेर चल्लो. विशय: विश्व कोंकणी सम्मेळन, आवश्यकता आनी उद्देश,

कोंकणी लिपि आनी साहित बद्दल प्रमाणीकरण, कोंकणी भाशेचो इतिहास आनी गिरेस्तकाय.

★ नवेंच, सचित्र कोंकणी हपताळें 'दिवो' एप्रिल 2 तारिकेर बोंबय, मुलुंड (पश्चिम) सां पियूस शाळेच्या सालांत उग्तावण जालें. हाचो संपादक आनी प्रकाशक जे.बी. मोरायस आनी लोरेन्स कुवेल्लो जाव्नासात.

★ बोंबय मालड वरलेम फिगरजेंत फेब्रेर 18 वेर सांजेच्या तीन घंट्यार विविध कोंकणी कार्यावळ फिरगजगारांनींच बाव पाव्ल रेगोच्या मुकेलपणार मांडून हाडलें. 'पय्णारी' पत्राचो सहसंपादक फेलिक्स डिसोजा ह्या कार्याचो अध्यक्ष जावनासलो.

★ कोंकणी अध्ययन केंद्र केनरा हायस्कूल, मंग्ळूर हांच्या आश्रायाखाल चलल्या कोंकणी प्राथमीक आनी द्वितीय परिक्षांनी यशस्वी जाल्ल्या 345 विद्यार्ती. विद्यार्थिनींक प्रमाण पत्र दिंव्चो उत्सव केनरा शिक्षण संस्थ्याच्या आडळते समितीचो कार्यदर्शी केपुळ दिनेश नायकाच्या आध्यक्षतेखाल चल्लो. के.के. पै मुकेल सय्रो जाव्न प्रमाण पत्र वितरण केलें.

★ 'मांड सोभाण' पंग्डाचो गुरकार एरिक ओझेरियो आपलो पंगड घेवन गल्फ राश्ट्रांक - दुबाय आनी अबुधाबी - गेल्लो आनी थंयसर यशस्वी प्रदर्शनां ताणे दिर्लीं.

★ कुंदापूर तालुकाच्या धाक्ट्या - मालघड्या लेककांचो प्रथम संघ एप्रिल 2 तारिकेर कुंदापूर इगर्जेच्या विगार बाप स्टेनी बी. लोबोन उग्तायलो.

★ 'रेय्न ट्री, ताज कोनेमारा' मद्रास, हार्णी मांडून हाडल्लया 'करावळी फूड फेस्टिवलांत' कोंकणी करावळीच्या संस्कृतीचे प्रतिनिधी जावून 'मांड सोभाण' पंग्डाचो गुरकार एरिक ओझेरियोन मार्च 10 थाव्न 19 पर्यांत रातिच्या 8 थाव्न 12 पर्यांत आप्ल्या फामाद पंग्डाक घेव्न 'बाय्ला शो' यशस्वेर प्रदर्शित केलो.

★ कोंकणी परिशद कुमटा हाणी विविध स्परदे आसा करून जिक्लेल्या प्रतिबावंतांक पुरस्कार दिले. ह्या कार्याक भटकळचो उद्यमी जयराम कोल्ले मुकेल सय्रो जाव्न आयिल्लो.

★ 'पंचकदायी' रजतोत्सव स्मारक प्रतम कोंकणी दिनाचरण एप्रिल 11 तारिकेर 'पंचकदायी' संपादक बी. दामोदर प्रभूच्या अध्यक्षतेर चल्लो. बस्ती वामन शेणय मुकेल सय्रो जाव्न उपस्तित आसल्लो. कार्यक्रमाचो वांटो जाव्न उडुपी, कार्कळ आनी मंग्ळूर वलयांत नृत्य प्रतेक जाव्न कोंकणी भक्तिगीतां स्परध्यांत जिक्लेल्यांक इनामां वितरण केलें. 'वोरला महत्व' म्हळ्ळें कोंकणी रूपक जि.एस.बी. महिळा वृंदान आभिनय करून दाकयलें.

★ कोंकणी भाशे मंडळ गोय हाणें पंडरिनाथ शेणय लोटलेकार हाणीं दान दिल्ल्या जाग्याचेर 'कोंकणी भवन' बांदपाचो बुन्यादी फातोर एप्रिल 1 तारिकेर बरय्लो. ह्या बांद्पाक 50 थाव्न 60 लाक खर्च आस्तोलो म्हळ्ळो अंदाज आसा.

★ प्रप्रथम विश्व कोंकणी सम्मेळनाच्या कार्यालयाचें उग्तावण मंग्ळूर नवरत्ना प्यालेस बंद्पांत एप्रिल 29 तारिकेर गोंयच्या कैगारिका मंत्री मान्य लुयिजियानो पेलेरोन केलो आनी सहकार भासाय्लो.

★ 'मंड सोभाण' पंग्डाचो 25 वो बाय्ला शो में 6 तारिकेर आनी 100-वें मांड सोभाण में 7 तारिकेर 'सोभाण संभ्रम' नांवान चल्लें. सुवाळ्याचो गुरकार जाव्न रोनाल्ड कुलासो, मुकेल सय्रे जाव्न माजी मुख्यमंत्री वीरप्पा मोय्ली आयिल्ले. मोय्लीन 'भक्ति सोभाण' कोवळी उग्तायली. दुसर्या दिसा बस्ती वामन शेणय गुरकार जाव्न, सिनेमा संसारांत्लो सुरेश हेब्ळीकर आनी उद्यमी एम. रघुनाथशेट मानाचे सय्रे जाव्न हाजर आसल्ले. कोंकणी कला संस्कृतिचें संशोधन केंद्र 'दायज' आनी तरबेती केंद्र 'कलारंग' ह्या योजनांची उग्तावण सुरेश हेब्ळीकरान करून कोंकण्यांक अरपिली. ह्या योजनांक रोनाल्ड कुलासोन एक लाक रुपय आनी रघुनाथ शेटान 10,008 रुपय दान दिले. बांद्पांक 45 सेंट्स जागो मंग्ळूर शक्तिनगरांत्ल्या केस्तलीनो कुटमान रोय केस्तलीनो मूकांत्र दाल केला.

★ में मयन्याच्या 1 तारिकेर सुमार शेंबरी कोंकणी लोक बोंबय जेरिमेरिच्या सां. जूद हायस्कूल सालांत जमलो. उद्देश कोंकणी शिकंव्क एक संघ उग्तो करचो. कार्याक श्रीमती बेनेडिक्टा रेबेल्लो अध्यक्षिण जाव्न, श्रीमती मेटिल्डा मोरायस आनी श्री.

★ कोंकणी भाशे मंडळ बोंबय हाणें आसा केल्ल्या कथा आनी लेकन स्पर्ध्याक 27 प्रवेस आयिल्ले. नग्दी बहुमानां आसल्ली.

संग्रह बि.वि. बाळिगा
मंग्ळूर

Statement of ownership and other particulars about the journal

"AMAR KONKANI"

FORM IV *(Rule 8)*

1.	Place of Publication	...	...	Mangalore
2.	Periodicity of its Publication	...	...	Half Yearly
3.	Printer's Name	...	...	Sri Goldwyn E.J. Vaz
	Nationality	...	...	Indian
	Address	...	...	Grenville Book Mfg. Co. Derebail, Mangalore - 575 006.
4.	Publisher's Name	...	...	Rev. Valerian Prashant Madtha, S.J.
	Nationality	...	...	Indian
	Address	...	...	St Aloysius College Mangalore - 575 003.
5.	Editor's Name	...	...	Sri Edwin J.F. D'Souza
	Nationality	...	...	Indian
	Address	...	...	"FOUNTAINHEAD" Highlands, Mangalore - 575 002.
6.	Name and address of Individuals who own the journal and partners or sharesholders holding more than one percent of the total capital:	...	...	Rev. Valerian Prashant Madtha, S.J. St Aloysius College, Mangalore - 575 003.

I, Valerian Prashant Madtha, S.J., hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

MANGALORE,
1-7-1995

Sd/- **Valerian Prashant Madtha, S.J.**
(Signature of the Publisher)

ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್

ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ್

ಮಂಗ್ಳುರ್ - 575 003

ವರ್ಸಾ ಅಭಿಮಾನಾನ್ ಅರ್ಪಿತಾ

ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್

ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನಾಂತ್ ನವೆಸಾಂವ್:

ಪಾಟ್ಲ್ಯಾ ತೀನ್ ವರ್ಸಾಂನಿ ಸುಮಾರ್ 60 ಜಣಾಂನಿ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಭಾಶಾ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತ್ ಪದವಿಕಾ (ಡಿಪ್ಲೊಮಾ) ಜೊಡ್ಲ್ಯಾ ನಂತರ್ ಆಂವ್ನಂ ಪರತ್ ಪ್ರಾರಂಭ್ ಜಾಲಾ - ಕೊಂಕಣಿ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಕೋರ್ಸ್.

ಪದವಿಕಾ - 4 ಹಂತಾನಿ:

ಹೊ ಕೋರ್ಸ್ - 4 ಹಂತಾನಿ ಚಲ್ತಾ. ಎಕೇಕ್ ಹಂತ್ 40 ವೊರಾಂಚೆಂ ಅಧ್ಯಯನ್ ಆಟಾಪ್ತಾ. ಸರ್ವ್ಯಾಂಕ್ ಅನ್ಕೂಲ್ ಜಾಂವ್ಚೆಬರಿ, ಕ್ಲಾಸಿ ಸಾಂಜೆರ್ 6.00 ಥಾವ್ನ್ 8.00 ವೊರಾಂ ಪರ್ಯಾಂತ್, ಹಪ್ತ್ಯಾರ್ ದೋನ್ ದೀಸ್ - ಮಂಗ್ಳಾರಾ ಆನಿ ಸುಕ್ರಾರಾ ಕೊಲೆಜಿಚ್ಯಾ ಕೊಂಕಣಿ ವಿಭಾಗಾಂತ್ ಚಲ್ತಾತ್.

ಪ್ರಯೋಗಿಕ್ ಶಿಕಾಪ್:

ಹ್ಯಾ ಕೋರ್ಸಾಚಿ ವಿಶೇಶತಾ ಜಾವ್ನ್ ಹರ್ಯೆಕಾ ಹಂತಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ್, ಲೋಕ್‌ವೇದ್, ಕವಿತಾ, ವ್ಯಾಕರಣ್, ಭಾಶೆ ಶಾಸ್ತಿರ್, ನಾಟಕ್ ಆನಿ ಹೆರ್ ವಿಶಯಾಂನಿ ವಿದ್ವಾಂಸಾಂಥಾವ್ನ್ ಪ್ರಯೋಗಿಕ್ ಶಿಕಾಪ್ (Practicals) ಮೆಳೊನ್ ಹರ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಕ್ ವಯ್ಲ್ಯಾ ಎಕಾ ವಿಶಯಾವಯ್ರ್ ಜಾಣ್ವಾಯೆ ಸವೆಂ ಥಾವೊತ್ಸೊ ಕುಶಲತಾ (Skills) ಶಿಕೊಂಕ್ ಮೆಳ್ತಾತ್. ಸಾಂಗಾತಾಚ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಾಚೆರ್ ನವೆ ಕೊಂಕ್ಣಿ ಪ್ರಯೋಗ್ ಚಲಂವ್ಕ್ ಅವ್ಕಾಸ್ ಆಸಾ.

ಶಿಕ್ಪಾ ವರ್ಸಾಚಾ ಅಕ್ರೇಕ್ ಉತ್ತೀರ್ಣ್ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಪದವಿದಾನೋತ್ಸವಾ (Convocation) ದಿಸಾ ಪದವಿಕಾ ಲಾಬ್ತಲಿ.

ಶಿಕ್ಷಕ್ ಆನಿ ಸಯ್ರೆ ಶಿಕ್ಷಕ್:

ಕೊಂಕಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತ್ಲೆ ವಿಂಚ್ಣಾರ್ ಆನಿ ಫಾಂಕಿವಂತ್ ಮಾನೆಸ್ತ್ ಆನಿ ಮಾನೆಸ್ತಿಣಿ, ಶಿಕ್ಷಕ್ ಆನಿ ಸಯ್ರೆ ಶಿಕ್ಷಕ್ ಜಾವ್ನ್ ವಾವುರ್ತಾತ್. ಆತಾಂ 21 ಜಣ್ ಶಿಕ್ಷಕಾಂಚಾ ಪಟ್ಟೆರ್ ಆಸೊನ್ ಕೊಂಕಣಿ ಶಿಕ್ಪಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ್ ಆಪ್ಲಿ ಸೆವಾ ಅರ್ಪುನ್ ಆಸಾತ್.

ಪ್ರವೇಶ್:

ಹ್ಯಾ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಶಿಕ್ಷಣಾಕ್ ಪ್ರವೇಶ್ ಸೊದ್ತೆಲ್ಯಾಂನಿ, ಕೊಲೆಜಿಚಾ ದಫ್ತರಾಕ್ ಸಂಪರ್ಕ್ ಕರ್ಯೊ.

ಚಡಿತ್ ವಿವರಾಕ್:

ಕೊಂಕಣಿ ಅಧ್ಯಯನ್ ವಿಭಾಗ್, ಸಾಂ ಲುವಿಸ್ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ್, ಮಂಗ್ಳುರ್-575 003 ✆ 426143

ಬೆನೆಟ್ ಪಿಂಟೊ
ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ದಿರೆಕ್ತೊ

ಮಾ। ಪ್ರಶಾಂತ್ ಮಾಡ್ತಾ ಜೆ.ಸ.
ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆನಿ ದಿರೆಕ್ತೊರ್

Printed at Grenville Book Mfg. Co., Derebail, Mangalore – 6. ✆ O: 412278 R: 413070